
3 1761 06633852 6

En Nat af det danske Hofs hemmelige Historie.

Udgivet

af

V. Mahnner.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Boghandler A. Levy.

Trykt hos J. Davidsen.

1854.

Forord.

„Fra Krigen derovre."

I.

Fem Bassetspillere.

„Otte Skilling paa Tien!"

„Fire paa Otten!"

„En Mark paa Kongen!"

„En Daler paa Damen!"

„En Daler paa Damen!! Meine Herrschaften, ville De behage at lægge Mærke til, at Sergeanten er gaaet fra sine Fem og ifærd med at gaae i Toiet. En Daler paa Damen! Hvor kan en gammel Cavaleer være saa ungdommelig!... Nu begynder jeg: Attention!"

„Ja, kjør frem og forskaan os for videre Sludder."

Disse ziirlige Talemaader bleve udvexlede i en rummelig Stue i „Danmarksgade", i Hans Majestæts tro Stad og gode Fæstning Fredericia, Anno 1849 efter Christi Byrd, omtrent midt i Mai Maaned. Datum driste vi os ikke til at opgive med Bestemthed.

I bemældte rummelige Stue, ved et Bord, der oprindelig havde hørt til den fiirbenede Race, men paa en hæderlig Maade havde mistet de tvende under Beleiringen, — et Tab, der erstattedes ved fem paa hinanden lagte Tornistre, hvilket, i Forbigaaende bemærket, netop udgjør Høiden af et fornuftigt Bordbeen — sade en Sergeant og fire Menige af — Bataillons 2det Compagni, ivrigt beskjæftigede med at spille Basset, medens Kanonerne tordnede baade fra dansk og schleswigholsteinsk Side, og man hvert Øieblik hørte Knaldet af Bomber, som raslende sprang i større eller mindre Afstand.

Stuens liimfarvemalede grønne Vægge havde afgivet en velkommen Tumleplads for Indqvarteringens Forsøg i den bildende Kunst, hvoraf vi dog kun skulle fremhæve en „Rømmenaalsradering", forestillende en Præstemand i fuld Ornat, geleidet af en Corporal og to Menige, og bagved dem en Officeer med truende udstrakt Arm og forbittrede Miner, — sandsynligviis en tilsigtet Forevigelse af Feltprovstens famøse Arrestation, da han havde forlokket Ordonnantsofficeren til at skrive et engelsk Brev for ham i Commandantens Forgemak. Kunstværket skrev sig fra en ung Maler i — Bataillon og havde gjort Furore blandt Fredericias „omskiftelige" Besætning.

Med Undtagelse af ovenomtalte invalide Bord indskrænkede Møblementet sig til en Havebænk og tre Indretninger til at sidde paa, som i deres Velmagtsdage havde været Stole, men nu vare degraderede til et Slags Tabouretter.

Vi komme nu til de fem Spillere.

Af de fire Menige vare de To Studenter, den Tredie en falleret Handskemager og den Fjerde en falleret Silke- og Klædekræmmer.

Hvad Sergeanten tidligere havde været, vidste man ikke i Bataillonen. Han havde indfundet sig ved Armeen Dagen før Slaget ved Slesvig, var bleven ansat ved — Bataillon af daværende Major T., som lod til at kjende ham, og havde udviist overordenlig Bravour i Slaget, hvor Bataillonen splittedes i Stykker og Stumper. Han var bleven udnævnt til Sergeant; men dertil syntes ogsaa hans Ærgjerrighed at indskrænke sig, thi han havde paa det Bestemteste vægret sig ved at modtage noget videre Avancement, ligesom han robede en besynderlig Frygt, forat blive nævnt i Rapporterne. Saaledes havde hans forrige Lieutenant, nu Capitain P., paa hans indstændige Anmodning maattet paatage sig hele Skylden — og det deraf flydende Avancement og Ridderkors — for Forsvaret af en vigtig fremskudt Stilling, Noget, hvori Lieutenanten var saa uskyldig, som et nyfodt Barn, da han hele Tiden havde ligget godt dækket bag en Grøvt og flere Gange, skjøndt forgjæves, sendt Sergeanten Ordre til at trække sig tilbage. Det eneste Onde, man kunde sige om Sergeant Ex, thi dette besynderlige Navn lod han, var, at han nærede en sand Lidenskab for Hazardspil, og at Bassetbordet kunde bringe ham, ligesom L'hombrebordet en vis høitstaaende Officeer, til at glemme Alt i Verden, selv sine militaire Pligter.

De fire Menige vare ligeledes Frivillige og havde deeltaget i Krigen saagodtsom fra Begyndelsen af, skjøndt de først senere vare komne til at staae i Compagni sammen.

Sergeanten, der sad paa Havebænken ved Siden af den, der havde Banken, var en Mand paa omtrent tredive Aar, høi, smekker og med blondt, krollet Haar, der begyndte at blive tyndt i Tindingerne; han var just ikke smuk; men han havde

hvad Damerne kalde for et interessant Ansigt, et af de Ansigter, der synes at sige:

„Ich habe genossen das irdische Glück,
Ich habe geliebt und gelebet!"

Hans Sidemand Banquieren var et ungdommeligt Mandfolk paa eenogtyve Aar, saa sort af Haar og mørk af Ansigtsfarve, at man almindeligviis kaldte ham for „Joden" i Compagniet, skjøndt han var født af reglementerede christne Forældre i Kjøbenhavn, og hans Ansigtstræk, med Undtagelse af en statelig Ørnenæse, aldeles intet Israelitisk havde ved sig. Naar hans Fingre ikke vare beskjæftigede med Kortene, bearbeidede de uafladeligt et Par næsten usynlige Moustacher, ligesom for ikke at lade Nogen i Tvivl om, at Vorherre virkelig havde begavet ham med denne krigerske Prydelse. Sluttelig skylde vi Sandheden at bemærke, at Øgenavnet heller ikke var saa ganske uberettiget, hvad Personens moralske Deel angik, eftersom Studiosus Mahnner (thi ham var det, Læser!) hørte til de Mennesker, der ere meget kloge paa deres egen Fordeel og ikke give deres Æble bort, uden at faae en Pære istedet.

Paa den bedste af Quasitabouretterne, med Albuerne støttede paa Bordet og Hænderne begravede i det vældige, røde Skjæg, sad Numer Tre, Islænderen Brynjolfsen, Student fra umindelige Tider og almindeligviis kaldet „October et Aar" af de andre Studenter, fordi han, saalænge man kunde huske, skulde have været op til Embedsexamen til bemældte October, med hvilken det gik, ligesom med Barbeerskiltet, hvorpaa der stod „Her erlægges Betaling idag, men imorgen barberes gratis". Hans Øine hvilede med gridsk Utaalmodighed paa Kortene, og det var ham, der havde udstedt den

mindre hoflige Opfordring til Banquieren om at tie og „kjøre frem".

Numer Fire og Fem vare Compagniets Orest og Pylades, Damon og Pythias, Achilles og Patrokles, eller hvad de øvrige af Oldtidens celebre Venner hedde. Ligefra deres Læreaar havde de nydt Livet og slaaet deres Folder i Compagni. De vare omtrent samtidigt blevne deres egne Mænd og ligeledes omtrent samtidigt gaaede bag af Dandsen; men her ophørte Liigheden. Handskemageren havde en formuende Moder, som han kunde leve af og slaae Plader for Lommepenge, medens Silke- og Klædekræmmeren, der stod ene i Verden, maatte hutle sig igjennem ved at føre Bøger og indkassere Regninger for andre Handlende. Skjøndt Førstnævnte saaledes førte det mageligste Liv af de To, var det dog fra ham, den Beslutning udsprang „at gaae med", som det i hine Dages Sprog kaldtes, og en Aftenstund kom han pludselig anstigende i Kastelsjægeruniform paa „det skarpe Hjørne", et velbekjendt Beværtningssted, hvor Begge søgte. Silke- og Klædekræmmeren, der nok havde hørt ham vrøvle om det, men aldrig troet, det blev til Alvor, spurgte lakonisk:

„Du gaaer altsaa med?"

„Ja," — lød Svaret.

„Godt, saa gaaer jeg ogsaa med."

Og derved blev det, skjøndt den forhenværende Silke- og Klædekræmmers nærværende Principaler gjorde deres Bedste, forat afholde ham fra hans Forsæt, og lovede ham Guld og grønne Skove. Silke og Klædekræmmeren havde, som han sagde, i altfor mange Aar drukket sit Øl med Hand-

skomageren til, at han kunde tænke sig „Livet" uden ham, og skulde han det, saa gav han Pokker i Resten.

. . . .

Efter saaledes at have opgjort Inventariet og givet Enhver sit Skudsmaal med en Vidtløftighed, der ene finder sin Undskyldning i, at man let bliver snaksom ved at opfriske gamle Minder, gaae vi videre i Texten.

II.

Bomben.

Banquieren vendte Kortene med en Fingerfærdighed, der vidnede om ikke ubetydelig Øvelse i hans nærværende Function. De andre Fire sade med lange Halse og spændte Miner.

Heldet havde, som det almindeligviis pleier, afgjort været paa Bankens Side. Spillerne vare næsten afblankede, med Undtagelse af Sergeanten, der først nylig havde sluttet sig til dem.

Den Første, der tabte, var Brynjolfsen: Kongen faldt tilvenstre.

„Quidquid delirant reges, plectuntur Achivi!" — sukkede Islænderen.

„Brynjolfsen, min Dreng!" — skreg Banquieren, idet han vedblev at trække af, medens Munden løb paa ham — „Du bliver vittig paa Latin, siden det ikke vil flaske sig paa

Danſk ... Hvad ſætter Du nu paa? ... Du doublerer ... Det kan man kalde for Uheld ... væk er Markſtykkerne! ... Ti — Otte! Værs'god, Klædekræmmer, der har Du Handſkemagerens Otteſkilling, ſaa tager jeg din Fire ... Smaa Bidrag modtages med Taknemmelighed! ... Paf! Damen, og ovenikjøbet Hjerterdame!! Sagde jeg det ikke nok, Sergeant, fløiten er Daleren ...

„Souvent femme varie,
Un sot qui s'y fie!"

Det var ſagt uden Forkleinelſe for Dem, Sergeant, blot forat viſe min Belæſthed og Færdighed i Citater. Munter! munter! Der er en Snees Daler i „Sprøiten!"

„Det er da Pokker til Mund, der ſidder paa Dem, Mahnner;" — ſagde Sergeanten, idet han tog ſin Brevtaſke op — „jeg ſætter fem Daler paa Damen; men derſom det ikke generer Dem altformeget, ſaa ſpar mine Øren en Smule."

„De maa nok ſige det!" — udbrød Islænderen arrigt — „ſaadan er det gaaet i eet Kjøre hele Tiden, forend De kom. Jeg troer, Gud forlade mig! han kan bedaare Kortene med ſit Snakketøi, ligeſom den ſmukke Marketenderſke, den Grønſkolling ſtak mig ud hos, ovre paa Als."

„Ak! Brynjolfſen, Du kjender kun ſlet mit ædle Hjerte, naar Du troer, jeg vilde berøve en Broder i „Aandens Rige" Noget med frit Forſæt; men det var juſt i October Maaned, og ſaa troede jeg, at Du ikke havde Brug for hende, ſiden Du, efter dit egen Udſagn, ſkulde til Kjøbenhavn, forat tage Embedsexamen."

„Pasſiar har vi nok af! til October et Aar er det førſt."

„Om Forladelse, det løber rundt for mig: hvad er det egenlig for en October, Du regner fra?"

„Handskemageren og jeg have sat ud," — afbrød Silke- og Klædekræmmeren dem — „og det var derfor rart, om I Studentmagersvende vilde høre op med Eders Krakilerier og lade os see lidt til Bladene."

„Her har Du mit Hjerteblod, „Jøde", den sidste Daler paa Sergeantens Dame," — sagde Islænderen.

Banquieren begyndte paany at trække af, i Forstningen under dyb Taushed; men da Damen atter faldt paa hans Side, kunde han ikke styre sig længere:

„Hurra! Hurra!" — skreg han — „der er hun igjen, den Laptaske!

:,: „For „Qvinden" :,:
Er denne Skaal udbragt!"

Hvad sætte I nu paa, dyrebare Velgjørere? Med en Uegennyttighed, som er sjælden i Israel, raader jeg Eder: ikke paa Damen! Af egen dyrekjøbt Erfaring kan jeg bevidne, at jo mere man kjæler for det Qvindemenneske med blanke Sølvdalere og Blaahamre, desto vidersjpenstigere viser hun sig! Speiler Eder derfor i mit glorværdige Exempel og ..."

„Ja, nu skal Du have Tak for dengang, „Jøde"," — sagde Islænderen, idet han reiste sig — „jeg er blank som en Aal og sulten som en Ravn. Er her noget Foder i Huset? ... Hei! hei! det var da Fanden til Rabalder, den Bombe gjorde ... den gamle graa Kasse skraas herfor fik en ordenlig Toraf. Her begynder at blive uhyggeligt, synes jeg."

„Det er nok bedst, vi stikke af, medens Legen er god,“ — sagde Handskemageren, idet han hurtigt stod op — „Banken sidder desuden i et svært Held!“

„I et nederdrægtigt Held!“ — istemmede Silke- og Klædekræmmeren, idet han fulgte sin Vens Exempel — „der gik min Otteskilling! ... hver eneste Gang jeg har slaaet Pølse*), falder jeg af. Det er den brandguleste Malice!“

„Her er ikke mere Spiseligt, end bagpaa min Haand;“ — sagde Islænderen, der imidlertid havde anstillet en omhyggelig Efterforskning i alle Gjemmer og Kroge — „to Flasker Cognac fra den Dag, Bjerring solgte ud, er Alt, hvad Huset kan opdrive. Vi maae ud at lade Saxen gaae**). Det er bedst, vi tre Afklædte gjøre Følgeskab, hvad, Handskemager og Klædekræmmer? Om en Timestid ere vi her igjen, forat gjøre os færdige til Appellen. Farvel saalænge, og tag Dem iagt for „Jøden“, Sergeant, der er intet Udkomme med ham, naar han først begynder.“

De tre „Afklædte“ gik.

Under det Foregaaende havde Sergeanten tripleret sin sidste Indsats paa Damen, der atter faldt til Gunst for Banquieren, ligesom Islænderen og de to Andre forlode Værelset. Den unge Mand gjorde et Glædeshop paa Bænken og var i Begreb med at give sine Følelser Luft i en ny Ordstrøm, men

*) „Slaae Pølse“ ɔ: bukke Hjørnet om paa det Kort, man har sat paa, forat betegne, at baade Indsatsen og den derpaa faldne Gevinst skulle blive staaende.

**) „Lade Saxen gaae“, Kunstudtryk i Krigsaarene for fourragere, gaae paa Rov.

standsede overrasket ved Synet af det besynderlige Udtryk i Sergeantens blege Ansigt.

„Mahnner," — sagde Sergeanten — „Revanche!"

„Ligesaameget De vil, Sergeant."

„Jeg er overbeviist om, at den sidste Dame falder til Fordeel for mig, og siger derfor va banque!"

„Godt! der er toogfyrgetyve Daler i Banken" — svarede den unge Mand, der pludselig var bleven alvorlig — „sæt ud!"

„Det er netop deri, Knuden stikker, Mahnner; jeg har ingen flere Penge hos mig."

Sergeanten aabnede sin Brevtaske og viste, at der herskede Øde og Tomhed i alle Gjemmer.

„Hm!" — sagde Banquieren — „hvad mener De da egenlig med Deres va banque? Vil De maaskee give mig en Anviisning for Beløbet paa en vederhæftig Mand?"

„Nei, det kan jeg ikke; Anviisningen maatte isaafald være underskrevet med mit rette Navn, og det har jeg mine Grunde til at fortie."

„De hedder altsaa ikke Ex?"

„Nei," — svarede Sergeanten kort.

Et Par Minutters Taushed opstod, der kun afbrødes af to dumpe Pladsk bagved Huset, derpaa følgende Drøn og en Raslen, ligesom af en Hagelbyge, paa Murene og Taget. Det var Bomber, som sloge ned i den side Engbund og sprængte Dyndet iveiret. Den unge Banquier syntes nu ogsaa at blive mindre veltilmode; han lagde „Stammen" paa Bordet og gjorde Mine til at reise sig.

„Bliv!" — sagde Sergeanten, idet han lagde Haanden

paa hans Arm — „De vil altsaa ikke tage mit Æresord godt for den lumpne Sum af toogfyrgetyve Daler?"

„Sergeant, jeg har al Agtelse for Deres Æresord, men som fornuftig Mand kan De ikke forlange, at jeg skal sætte mine rede Penge mod noget saa Uvist."

„Uvist!" — gjentog Sergeanten opfarende.

„Javel. Vinder De, saa tager De mine Penge, og dermed er det forbi; men taber De, saa kan De jo blive dræbt hundrede Gange, førend De faaer betalt mig, tiltrods for Deres bedste Villie."

„De er en forsigtig ung Mand; men De har Ret, Mahnner," — svarede Sergeanten, idet han lod Hovedet synke.

„Desuden kan jeg ikke begribe, at den lumpne Sum, som De selv kalder den, kan sætte Dem i saa heftig Bevægelse. Jeg har tidt været et beundrende Vidne til, hvorledes De med største Sjælero tabte og vandt langt større Summer."

„Kan De ikke begribe det, saa er De heller ingen Spiller. Her er ikke Talen om de usle Penge, men om den tantaliske Qval at være overtydet om, saa at sige vide, at et Kort vil komme ud, og ikke kunne besætte det. Har De da aldrig sat Deres Fod i en af Hovedstadens hemmelige Spillebuler? Har De aldrig seet blege Skikkelser, liig Aander, der betragte de Levendes Færd, staae bag Spillernes Række og følge Gangen i Spillet med spændte, ængstelige Blikke, skjøndt de selv ikke have en Hvid ude? Det er de „Døde", som man kalder dem, tidligere Medspillende, der ere afblankede ligetil sidste Skilling, der have offret deres „Hjerteblod", som Islænderen for udtrykte sig. Har De ikke seet, hvorledes deres

Hænder med ængsteligt Hastværk fare fra Lomme til Lomme, for om muligt at finde en forglemt Mont, hvorledes deres Blik fæster sig paa de paa Bordet liggende Penge med et Udtryk, som de kunde myrde Eiermanden, forat komme i Besiddelse af dem, uanseet, om det er deres bedste Ven, deres Broder, ja, deres Fader? Det er ikke Pengene som Penge, de bryde sig om, men som Indsats; traadte Satan frem for dem og bød dem en Daler for deres Sjæl, de solgte den og slængte Daleren paa det forjættede Kort!"

Under dette lidenskabelige Udbrud var Sergeanten sprunget op og havde givet sig til at maale Gulvet med stærke Skridt; hans Øine lynede, Sveden perlede paa hans Pande, hver Muskel i hans Ansigt dirrede.

Sieur Mahnner var bleven siddende med en vis ubestemt Frygt malet i Ansigtet. Det forekom ham, ligesom Sergeanten antog dæmoniske Proportioner, ligesom en af Hoffmanns excentriske Spillerfigurer havde faaet Liv og traadte fremfor ham i Virkeligheden. Det stod imidlertid kun kort paa. Han gjorde et Kast med Hovedet, ligesom han skammede sig over sig selv, tog Kortene, gav sig til at smekke med dem og sagde i sin sædvanlige flotte Tone:

„Med Deres Tilladelse, Sergeant, vil jeg paatage mig Satans Rolle og give Dem Middel til en Indsats."

„Lad høre!" — sagde Sergeanten, idet han standsede foran Bordenden.

„Nei, De maa sætte Dem ned, Sergeant, og lade Hvile falde paa Dem, for Tingen trænger til en Indledning."

„Velan!" — svarede Sergeanten, idet han efterkom Op-

fordringen — „men fat Dem i Korthed, og lad os blive færdige, forend de Andre komme tilbage."

„Jeg skal gjøre det af i en Ruf. Husker De hiin mindeværdige Paaskedagsaften, i Thiergarten, hvor De, ved at trænge gjennem et Krat, faldt næsegrus over et ungt Mandfolk, som var Deres ærbødige Tjener? Hvorledes jeg var kommet der, maa Vorherre vide! Om Formiddagen havde jeg, ligesom de øvrige nyligt ankomne forvildede Faar, sluttet mig til den første den bedste Bataillon, jeg traf paa, og havt den Fornøielse at faae et Mudderbad i det forbandede Kjær ved Erdbeerenberg, tilligemed en Portion Ulykkeskammerater, som for Størstedelen bleve der med detsamme. Siden havde jeg tumlet omkring, ligesom i en Ruus. Jeg har en dunkel Anelse om at være kommen gjennem Byen og have seet den lille Lieutenant T*, som jeg kjendte fra tidligere Tid, slæbende viise Digteren H* sin saarede Haand. Derpaa blev jeg atter reven med af en fremrykkende Bataillon. Jeg deeltog i en Tirailleurfægtning i et Slags Skov eller hvad det var for Noget, fik et let Streifskud i venstre Hofte og sjokkede atter tilbage med de Andre. Fra den Tid af, og til De vækkede mig v.d Deres venskabelige Spark i Ribbenene, veed jeg kun, at jeg humpede afsted, udenat vide hvorhen, hvert Øieblik i Fare forat blive overkjørt af et Artilleritrain eller overredet af Dragonerne, gyselig vaad, gyselig snavset, gyselig træt, gyselig sulten og gyselig opbragt paa mig selv, fordi jeg ikke var bleven hjemme i Kjøbenhavn, istedetfor at komme her, ligesom en Hund i et Spil Kegler."

Sergeanten havde siddet, ligesom paa Naale. Ved den megen Gyselighed i Slutningen gjorde han en utaalmodig

Gebærde og vilde springe op; men Banquieren standsede ham i Farten.

„Bi lidt! bi lidt! nu kommer jeg til det: Tillavningen er det Værste, som Drengen sagde, da han skulde have Riis ... Altsaa, De sparkede til mig, og jeg reiste mig overende med nogle knubbede Ord i den Tro, at det var en Tydsker, for det var allerede temmelig mørkt, især inde i Skoven. Men da jeg hørte den „hellige Lyd" af Modersmaalet fra Deres velsignede Mund, bøiede jeg mit stolte Sind og bad Dem veemodigen tage Dem af mig forladte Menneskebarn. De viste Dem som en pæn Mand, De tog mig paa Deres Ryg, og afsted gik det i en Fart, for vi havde de allerbedste Udsigter til at blive nappede af Preusserne. Klokken var omtrent halvotte; fra Taterkrug dundrede endnu vore Kanoner, og vi maatte gjøre en Omvei, for ikke at komme i Skudlinien. Vi naaede en eenligtliggende Bondegaard, hiinsides Landsbyen „Hühnerhäuser". Jeg var færdig at forgaae af Tørst, og De færdig at forslæbe Dem paa mig. Beboerne vare flygtede. De lagde mig paa en Bænk inde i Stuen, gav mig Deres Tornister til Hovedpude og begyndte at see Dem omkring efter noget Drikkeligt; men det var spildt Umage: enten havde man taget Alting med sig eller skjult det for godt til, at vi havde Tid til at opsøge det. De gik udtil Brønden, men kom tomhændet tilbage. Eieren havde været nedrig nok til at tage Reeb og Spand bort. Vand maatte vi have. De rystede Deres Tornister ud paa Bordet, rev en Skjorte, som De havde der, i Strimler og bandt Deres Felthue i Enden, forat tjene som Øse ..."

„Hvorfor Djævelen fortæller De mig alt det, som jeg

veed ligesaa godt, som De? ..." — udbrød Sergeanten heftigt.

„Nu kommer jeg til det ... nu kommer jeg til det ... De gik ud, og medens De var borte, faldt mine Øine paa Syvensagerne paa Bordet. Iblandt dem var et skrevet Hefte; jeg saae kun Titlen, den var

„En Nat af det danske Hofs hemmelige Historie"."

Den unge Mand trak Veiret dybt, strøg sit mikroskopiske Overskjæg og vedblev:

„Naar jeg nu siger Dem, at den fornemste Grund — næst Fædrelandskjærligheden, Gudbevare's —, der bevægede mig til at „gaae med", var Haabet om at finde Stof til en Bog, som kunde gjøre Opsigt, skaffe mig et Navn i Literaturen, — for, mellem os sagt, troer jeg nok, jeg skriver et ganske ordenligt Sprog, men jeg har en gyselig fattig Phantasi! — saa vil De indsee, hvilket mageløst Indtryk denne Opdagelse gjorde paa mig. I den korte Tid, De var borte, krydsedes tusind Tanker i mit Hoved med Lynets Hurtighed. Først troede jeg, De var en af vore „store Ubekjendte", maaskee Forfatteren til „en Hverdagshistorie" eller Carl Bernhard; men den Tanke forkastede jeg strax, for det maa Begge være alderstegne Cavalerer. Saa tænkte jeg paa Carit Etlar, men ..."

„Mahnner, forskaan mig for Deres Gisninger, hører De ... eller! ..."

„Quos ego! ... rigtig ... Bliv ikke vred, Sergeant, nu er jeg der ... Altsaa siden den Tid er denne mageløse Titel travet rundt i Hovedet paa mig. Jeg har ... jeg tilstaaer det med Ruelse ... jeg har tænkt paa at stjæle den

fra Dem, paa selv at skrive en Bog med den til Skilt; men det vil ikke flaske sig, jeg kan ikke finde paa noget piquant Indhold til min „Nat". Jeg maa derfor have Deres, Sergeant, De maa overlade mig den, saameget mere, som den maaskee har forhindret mig fra at skrive et Mesterværk om Krigen. Nu tilbyder der sig en Leilighed, og jeg griber den med begge Hænder. De sagde før, Sergeant, at hvis Satan traadte frem for den fortvivlede Spiller og bod ham en Daler for hans Sjæl, saa vilde han slaae til. Her seer De et pænt ungt Menneske, der byder Dem mere for mindre: toogfyrgetyve Daler for et Foster af Deres Aand, va banque mod „en Nat af det danske Hofs hemmelige Historie"!"

Sieur Mahnner tav, slog Armene overkors og gjorde Mine til at kaste sig tilbage paa Bænken, som en Mand, der til egen høie Tilfredshed har klaret en Sag af delicat Natur.

„Endelig!" — sagde Sergeanten, som ikke kunde bare sig forat trække paa Smilebaandet — „det var altsaa „der langen Rede kurzer Sinn", som De pleier at sige, Mahnner! Men hvorledes skal jeg egenlig forstaae Dem? Vil De udgive Bogen for Deres eget Værk?"

„Hvor kan det falde Dem ind, Sergeant? Nei, jeg skriver en Indledning og fortæller Ord til andet, hvorledes jeg er kommet i Besiddelse af den. Ære den, som æres bør. Kun en Afglands af Deres Herlighed skal falde paa mig!"

„Pah! Ingen vil troe Dem; blot et Kneb, forat gjøre sig interessant, ville Alle sige! Men ligemeget, siden jeg vinder ... Her er min Indsats ... va banque paa Damen!"

Med disse Ord havde Sergeanten trukket sit Tornister

frem under Bordet og taget det omhandlede Manuskript, som han kastede paa Kortene.

Banquieren tog „Stammen" og begyndte at trække af ...

Hans Haand var ikke ganske fri forat ryste; Sergeantens urokkelige Selvtillid indgjød ham et Slags Anelse om, at det muligviis havde lange Udsigter med hans Forfattercelebritet.

Sergeantens Ansigtstræk havde atter antaget det besynderlige Udtryk, som før bragte den unge Banquier til at forstumme; ethvert Spor af Farve var forsvundet fra hans Kinder, og hans Oine fæstede sig med et sandt Klapperslangeblik paa Kortene.

Ved de tre første Aftræk faldt Kort uden Betydning.

Ligesom Banquieren var i Begreb med at trække det fjerde Kort, kom en ny va banque, som man længe burde have ventet sig ...

Det gav et Brag over de Spillendes Hoveder, Loftet aabnede sig, en Sky af Kalk- og Gibsstov, knuste Ror og Træsplinter styrtede ned, og midt i Skyen et sort, rundt Legeme, der tungt faldt paa Gulvet, hvor det blev liggende, udspyende en Røgsoile ...

Det var en „mat" Bombe ...

Den unge Banquier foer op, men Sergeanten greb ham med Kæmpestyrke i Armen.

„Træk af! ... træk af! ..." — skreg han, ligesom vanvittig — „Damen kommer! ... va banque paa Damen! ..."

„Forrykte Menneske! ... slip, eller ..."

Den unge Mand rev sig løs med Fortvivlelsens Kraft og styrtede henimod Døren ...

Idetsamme sprang Bomben ...

Alting forsvandt i en Taage- og Ildsky for Banquierens Øine ... Han følte noget Varmt, Blødt og Vaadt slaae ham i Ansigtet ... Det var, ligesom Struben snørtes sammen paa ham ... Han snappede krampagtigt efter Veiret og faldt livløs om paa Gulvet ...

III.
I Lazarethet.

Dagen derpaa, strax efter Morgenappellen, stode tre Menige i Porten til Filiallazarethet, i den saakaldte „Morgenstjernes Gaard", i ivrig Samtale med en Læge.

Det var Islænderen og de to Uadskillelige, Handskemageren og Silke- og Klædekræmmeren.

„Hvad den Menige angaaer," — sagde Lægen — „saa slipper han godt fra det. Først troede jeg, han havde faaet Hovedet knust, men det var kun Blod og Kjødstumper af den Anden, som vare fløine paa ham: et Par lette Contusioner og Brandsaar, det er det Hele. Det har været Explosionen, som berøvede ham Besindelsen. Fanden skulde ogsaa tage ved Jer Mennesker, at I ikke kunne holde Eder i Kasematterne under Bombardementet, naar I ikke have Noget ude at bestille! ... Sergeanten derimod ..."

„Ja, han er naturligviis væk!" — sagde Silke- og Klædekræmmeren — „r, e, re, færdig være! Begge Been

ere af ham, Stakkel! ... Skade! det var en Fandens rask Karl! ... altid foran, naar det kneb! ... Vi have en lille Hilsen til ham fra Compagniet ... for han er dog vel ikke død, Doctor?"

„Nei, han kan leve et Par Timerstid endnu, naar han ikke faaer Noget at drikke ... Mærkværdigt nok, har han beholdt sin fulde Samling. Først troede vi, han talte vildt, for han spurgte meget ivrig om „det danske Hofs hemmelige Historie" og beskyldte sig, forat have myrdet sin Kammerat, som laa i Sengen ved Siden af; men da jeg forsikkrede ham, at den unge Fyr ikke feilede Noget, og at han vilde være frisk, som en Fisk, naar han vaagnede, gav han sig tilfreds og venter nu paa det."

„Kan vi strax gaae op og see til dem, L*?" — spurgte Islænderen Lægen, der var en gammel Universitetskammerat af ham.

„Ja saagu' kan I det! Den smaa Fyr feiler, som sagt, Ingenting, naar han vaagner; og skulde Sergeanten krepere en halv Timestid tidligere, fordi han lader Knevren løbe, saa er der ingen Ulykke i det, leve kan han alligevel ikke ... Det er den første Dør tilhøire ... Farvel!"

Dermed gik Lægen nedad Gaden og de tre Krigskammerater opad Trappen.

Ved Indtrædelsen i det betegnede Værelse mødte et sørgeligt Syn deres Blik. Alle Sengene vare belagte med Saarede, der mestendeels vare indbragte i Løbet af forrige Dag; Nogle vaandede sig ynkeligt og græd som Børn; Andre laae stille hen, og kun de uafbrudte Trækninger i de blaaligblege Ansigter vidnede om, at der endnu var Liv i dem. Paa et stort Fyrrebord, i et Hjørne, stod en Kumme med blodigt

Vand, og dito Bandager, Compresser, Bind og Charpiproppe laae spredte rundtomkring. Oppasseren sad og dosede i en Krog; han havde øieblikkeligt taget sig Lægens Bortgang til Indtægt.

„Her er „Joden"!" — sagde Islænderen, idet han standsede ved næstsidste Seng — „ja, han har sgu' ingen Nod, det er let at see ... Hør, hvor han snorker, og see, hvor han ligger og breder sig i den gode Seng! ..."

„Tys! ... stille!" — sagde en dæmpet Stemme fra Sengen ved Siden af — „væk ham ikke ..."

Alle Tre vendte sig uvilkaarligt om.

Det var Sergeanten.

Enhver, som ikke kjendte de forskjellige Skikkelser, under hvilke Doden nærmer sig paa Lazaretherne, vilde have troet at see et Menneske i bedste Velgaaende for sig.

Sergeanten havde aldrig været saa smuk. En fiin, klar Rodme bedækkede hans Kinder, og hans store, blaae Oine funklede som Stjerner.

„Sergeant," — sagde Silke- og Klædekræmmeren — „vi komme i vore Kammeraters og vort eget Navn, forat sige Dem Farvel og Tak for alt Godt i den Tid, vi have kjendt hverandre ... Saadan en Sergeant faae vi aldrig mere ... derom ere Alle enige ... Om Commandanten bliver nok saa edderspændt, samler hele Compagniet sig iaften og fyrer en Salve over Deres Grav ... Jeg skulde endnu sige noget Mere ... men ... hm! ... hm!"

Silke- og Klædekræmmeren hostede og vendte sig bort, forat skjule sin Bevægelse.

„Tak!" — sagde Sergeanten med et svagt Smiil, idet

han gav dem een for een Haanden — „hils Alle; men intet Brud paa Disciplinen, hører I det? ... Tak! ... tak! ... Hør," — vedblev han med Anstrengelse — „det var jo Eder, ikke sandt? ... som kom til strax, da Bomben var sprunget ... Have I ikke seet Noget til et Manuskript, betitlet „En Nat af det danske Hofs hemmelige Historie"?"

„Hvad det hedder, veed jeg sgu' ikke" — svarede Islænderen, idet han trak en Pakke frem af sin Uniformsfrakke — „men der laa en heel Deel løse, beskrevne Blade og flød paa Gulvet mellem Gruset. Jeg samlede dem op i den Tro, at det var „Jødens", for han pleier at skrive Saadannoget og læse det for mig. Sommetider, naar man ikke har bedre at bestille, er det ret griinagtigt at høre paa det Vaas."

„Tak skal Du have, din Hallunk!" — lød en ungdommelig Stemme bagved dem — „der seer man Følgen af at kaste Perler for Sviin!"

Det var Sieur Mahnner, som var vaagnet et Par Minutter iforveien, men havde ligget stille og sundet sig, forat komme paa det Rene med Situationen, indtil Islænderens uforskammede Bemærkning bragte hans Blod ikog.

Sergeanten udstødte et svagt Glædesskrig og gav sig derpaa til at gjennemblade Pakken.

De tre Besøgende vendte sig om, forat hilse paa deres unge Kammerat. Handskemageren og Silke- og Klædekræmmeren fik hver et venskabeligt Haandtryk, men Islænderens Haand stødte den krænkede Forfatter opbragt bort.

„Gaa væk, din Skurk!" — sagde han til ham — „jeg gider ikke see Dig for mine Øine! Er det ikke Dig selv, der har piint og plaget mig om at læse for Dig, naar vi laae i

Qvarteer sammen, og Du ikke havde Penge til at gaae ud og dobble for?"

„Jo, det er vistnok!" — svarede Islænderen med Ruelse — „jeg tilstaaer endogsaa, at Du har trakteret mig paa det Galanteste, hvergang jeg roste dine Produkter, og at jeg følgelig idag har viist mig som et utaknemmeligt Skarn."

Sandsynligviis vilde denne Tilstaaelse kun have gjort Ondt værre, ifald Sergeanten ikke havde lagt sig derimellem:

„Stille i Geledet! ret!" — commanderede han med fast Stemme — „I glemme, hvor I ere! ... Endnu engang Farvel ... Farvel til Alle! ... Jeg har kun kort tilbage og endnu Noget at afgjøre med min Ulykkeskammerat ... Hoire om! marsch! ..."

De tre Besøgende adløde med militairisk Punktlighed.

Sergeanten fulgte dem med Øinene, til de vare ude af Døren.

„Hørte jeg rigtigt?" — udbrød det unge Menneske, som imidlertid var sprunget udaf Sengen og havde begyndt at klæde sig paa — „De har kun kort tilbage, sagde De! ... De er altsaa farligt saaret?"

Istedetfor Svar slog Sergeanten Sengetæppet tilside ...

„Min Gud! ... og jeg, som troede ... De saae saa vel ud og talte saa livligt ..."

„Behøver jeg at minde Dem om det fortærskede Billede med Lampen, der blusser stærkest, idet den vil gaae ud? ... Men kom, sæt Dem ved Siden af mig ... jeg er færdig at forgaae af Tørst ... her staaer et Krus Vand, som Doctoren satte hen ... Leve kunde jeg ikke, sagde han, og derfor kunde jeg ligesaa gjerne drikke først, som sidst ... Men saa vilde

det snart være forbi, og jeg maatte først tale med Dem, Mahnner ... Derfor laa jeg her, som en anden Tantalus, og ventede paa, De skulde vaagne ... Først og fremmest, De bærer intet Nag til mig, vel, min unge Ven? ..."

„Sergeant, hvor kan De ..."

„Godt, godt! ... Jeg skylder Dem en Opreisning ... Her er Manuskriptet, De ventede Dem saameget af ... Det er Optegnelser af en Slægtning til min Bedstefader, der var Kammertjener hos Struensee ... Og nu" — tilføiede Sergeanten med et eiendommeligt Smiil — „skal jeg tillade mig at give Dem et lidet Bidrag til Deres Indledning ... Det mangler den ikke paa Knald ... Bomben vil gjøre ypperlig Effekt ... og bedre bliver det endnu, naar De fortæller Deres Læsere ... at De har faaet Manuskriptet ... af en Tugthusaspirant ..."

Den unge Mand gjorde en forbauset Bevægelse og saae stivt paa Sergeanten.

„De troer maaskee, at jeg phantaserer, at jeg taler vildt ... Nei, det er den rene Virkelighed ... giv mig Vandet ... blot en lille Draabe ... Tungen klæber fast i Munden paa mig ... Hør nu, buk Dem tættere ned til mig, saa skal jeg i Korthed fortælle Dem mit Liv ... Det vil være en magnifique Ende paa Deres Indledning ... Den hemmelighedsfulde Sergeant døer rørende i Slutningen, skriftende for Forfatteren ... Og hvad der er det Bedste, Ingen troer et Ord deraf ... le vrai n'est pas toujours vraisemblable ... ikke sandt, Herr Citateur? ..."

Det samme besynderlige Smiil spillede atter om Sergean=

tens Læber; han var bleven dødbleg, og det peeb huult i hans Bryst, hvergang han traf Veiret.

Det unge Menneske var næsten ligesaa bleg; han sad bøiet over den Døende, med en Mine, som han ikke vidste, enten han vaagede eller drømte.

Af og til hørte man de Saarede vaande sig, og Oppasseren brummende reise sig fra sin Krog og gaae med slæbende Skridt om mellem Sengene ... Som en skjærende Contrast til dette mistrøstige Billede, faldt Morgensolen indaf Vinduerne og spillede lystigt paa det store Bord med de blodige Bind og Bandager.

„Min Fader døde tidligt ...“ — tog Sergeanten atter tilorde — „han efterlod sig en lille Formue.... det havde været hans Ønske, at jeg skulde studere ... men da jeg fra den tidligste Drengealder røbede stor Lyst til Militairstanden ... vilde min velsignede Moder ikke paalægge mig nogen Tvang ... Jeg kom paa Cadetakademiet, Hoved manglede jeg ikke ... og jeg var uhyre flittig ... Hvor kunde jeg ogsaa Andet! ... Jeg saae min Moder paalægge sig alle Savn ... sye til langtud paa Natten ... forat betale den dyre Underviisning ... og forat hendes Søn ... ikke skulde gaae tilskamme for de Andre, hvad Udstyrelse angik ... Hvor hun var glad og stolt over mig ... og hvor jeg har lønnet hende godt! ... Ha! ... lidt Vand, Mahnner, Vand, jeg qvæles ...“

Efter et kort Ophold vedblev Sergeanten med feberagtig Hurtighed:

„Jeg var kommet i Afgangsklassen ... Over Halvparten af min Moders lille Formue var gaaet med; thi i de sidste

Aaringer havde hun, for hurtigere at bringe mig fremad, sat mig i Huset hos en af Lærerne ved Akademiet ... Der levnedes mig nu flere ledige Timer, især om Aftenen, og jeg tilbragte dem næsten allesammen ude af Huset med en jævnaldrende Kammerat, der ligeledes var i Kost hos Læreren ... Skjøndt det strengt var Cadetterne forbudt at besøge offenlige Steder og gaae civilklædt, blev det dagligt overtraadt, og Officererne saae igjennem Fingre med os Ældre, naar de hændelsesviis traf os paa forbudne Veie. Min Kammerat S*** og jeg vare lidenskabeligt hengivne til Billardspil og havde opsnuset en Kneipe paa Christianshavn, hvor vi ikke vare udsatte forat blive overrumplede ... Hvad der imidlertid gav Stedet en særegen Tillokkelse for mit Vedkommende, var Værtens Datter, en ganske ung Pige paa fjorten Aar, lutter Barnlighed og Uskyldighed, der, sig selv ubevidst, fandt Behag i at passiare med „Studenterne", hvilket vi havde udgivet os for ... Det var let at see, at hun gav mig Fortrinet, og jeg forelskede mig formeligt i den lille Pige ... Hvor jeg var lykkelig! hvilke Luftkasteller byggede jeg ikke for Fremtiden, bestandigt dreiende sig om min Moder og „Lise", som jeg havde udseet til min Hustru ... Hvor jeg vilde anstrenge mig! ... Saasnart jeg var bleven Officeer, vilde jeg tage i fremmed Krigstjeneste og komme tilbage, bedækket med Hæder og Ordner, forat beile til Lises Haand og skaffe Moder det godt paa hendes gamle Dage! ...

Det er rørende, ikke sandt, min unge Ven? ..." — tilføiede Sergeanten med det samme Smiil — „Giv mig lidt Vand ... Nu kommer det Gyselige ... Deres Læsere skulle faae Smæk for Skillingen ...

Det havde tidt undret min Kammerat og mig, hvad Værten egenlig levede af; vi saae næsten aldrig Gjæster, og det lod, ligesom Beværtningen kun var til for vor Fornøielse ... En Aften, da vi vare blevne længere end sædvanlig, fik vi Oplysning derom ... En halv Snees Herrer kom efterhaanden, passerede gjennem Gjæstestuen, udenat standse, og gik ind i Værtens Værelser. Tilsidst kom en høi, bredskuldret og bleg Mand ... Han standsede foran Lise, der sad ved et af de smaa Borde i ivrig Samtale med mig, klappede hende paa Kinden og sagde med et cynisk Smiil og et Sideblik til mig og S***, der spillede med Marqueuren:

„Det kan jeg lide, min lille Blomst, Du trækker Søgning til Huset ... Er der kommet Nogle?"

„Ja, de ere der Allesammen, Hr. C***," — svarede Lise rødmende.

„Godt, siig til Marqueuren, at han slukker Lamperne og lukker."

Han gik ligeledes ind. Strax efter kom Værten ud ... Med den sledske Høflighed, der var Manden egen, bad han os undskylde, at han maatte lukke og vise os Døren, medmindre vi vilde deeltage i et lille Spilleparti med de Herrer, der vare komne ... Mine Øine faldt uvilkaarligt paa Lise, som stod ved Skjænken ... Hun rystede paa Hovedet og vinkede, at vi skulde gaae ... men jeg var ligesom opbragt paa hende over det Kjærtegn og den Tiltale, der før vare blevne hende tildeel ... hun forekom mig mindre reen, mindre uskyldig ... og jeg svarede Faderen ja ..."

Sergeanten standsede et Øieblik; hans Stemme var gra-

deviis bleven svagere; den samme Liigfarve udbredte sig atter over hans Ansigt ...

„Mahnner," — hviskede han — „faa en Skeefuld Viin af Oppasseren ... Det gaaer mig, ligesom de slettilredne Heste ... jeg mangler Kræfter til at fortsætte, som jeg har begyndt ... jeg maa knappe af ... men De noies nok dermed ... i Betragtning af Omstændighederne ..."

Den forlangte Skeefuld Viin syntes at gjøre Underværker; Blodet vendte tilbage til Sergeantens Kinder, hans Stemme fik atter Kraft.

„Det var en Bassetbule, som De nok kan begribe," — vedblev han — „holdt af den saakaldte Amager-C***, hvem Gud fordømme! ... Jeg vandt den Aften et halvhundrede Daler og var dermed Spilledjævlen hjemfalden ...

Fra det Oieblik blev jeg, tiltrods for den lille Lises Bønner og min Kammerats Forestillinger, et stadigt Medlem af Spillerklubben, i Begyndelsen vindende, men snart stadigt tabende ... Hver Morgen, naar jeg listede mig bort, saae jeg Lises rødgrædte Oine titte ud af hendes Kammerdør, og hvergang tilsvor jeg mig selv, at det skulde blive den sidste ... mine Bøger gik fløiten, alle de Penge, jeg under forskjellige Paaskud kunde presse ud af min Moder, ligesaa ... en Nat spillede jeg hundrede Daler bort, som jeg havde faaet af hende til at betale Læreren med ... Dagen efter indbildte jeg hende med fræk Pande, at jeg havde tabt dem paa Gaden, og hun skaffede dem med usigelig Moie atter tilveie ... kun med en mild Bebreidelse for min „Uforsigtighed" ... Om Aftenen ... o! jeg Usling! ... indfandt jeg mig atter i Spillebulen ... Det forekom mig saa indlysende, at jeg maatte vinde ...

Jeg satte femogtyve Daler paa „Damen" og tabte ... atter femogtyve Daler og tabte ... de sidste halvtredsindstyve Daler og tabte ... ligesom igaar, da vi spillede sammen ... Jeg stod som lynslagen ... jeg havde kun een Tanke: atter at skaffe mig Penge ... Det var, ligesom mine Øine fik en vidunderlig Seekraft, ligesom jeg gjennem „Taillen", Banquieren havde liggende paa Bordet foran sig, saae den fjerde Dame og kunde tælle mig til, at jeg vilde vinde paa den ... I samme Nu indskjød Satan mig en Idee, og jeg skreg:

„Va banque paa Damen!"

De andre Spillere trak strax deres Indsatser hjem, Banquieren talte Bankbeholdningen og svarede:

„Der er ottehundredeoghalvtredsindstyve Daler i Banken; sæt ud!"

Jeg underrettede Amager-C*** om, at jeg ikke havde flere Penge hos mig, men at jeg inden en halv Time skulde være tilbage med dem ... Jeg bad ham slaae en Convolut om Resten af Stammen og forseigle den.

Amager-C*** saae forundret paa mig og svarede:

„Det var da et besynderligt Forslag; men lad gaae for Curiositetens Skyld. Papir og Lak, Herr Vært!"

Convoluten blev forseiglet med en Signetring, som jeg havde paa Fingeren ... Det var en Arvepart efter min Fader, som jeg var bange for, Moder skulde savne, ellers havde den for længe siden været bortspillet ...

„Nye Kort, Herr Vært." — sagde Amager-C*** — „og skynd Dem lidt, min unge Caballero ... en halv Time skjænker jeg Dem, men heller ikke mere."

Jeg styrtede afsted som en Rasende ... Ude i Gangen

mødte jeg Lise, som vilde tale til mig, men jeg stødte hende bort og foer ud af Gadedøren.

Hvorledes jeg lagde Veien tilbage til Nyhavn, hvor Læreren boede, veed jeg ikke ... Jeg kom først til mig selv, da jeg, drivende af Sved, stod udenfor Gadeporten og aabnede den med en Nøgle, jeg havde vidst at forskaffe mig ... Jeg listede mig op til Tjenestepigens Kammer ... hende havde jeg allerede for længere Tid siden bestukket, saa hun fortav mine sildige Hjemkomster ... Jeg bankede paa og fortalte hende, at jeg nede i Dagligstuen havde glemt en Bog, som jeg nødvendigviis skulde bruge, og bad derfor om Nøglen til Kjøkkenet ... Jeg listede mig ned ... I Lærerens Studereværelse stod en Pult ... jeg havde seet, at han Dagen iforveien modtog en betydelig Sum, som han lagde deri ... Den vilde jeg bemægtige mig ... den skulde jo kun figurere i mine Hænder ... om en Timestid ... en halv ... vilde jeg igjen være tilbage ... al min Nød vilde være forbi ... jeg vilde kun leve for min Moder ... søge at gjengjælde hende ... Nøglen sad i Pulten ... jeg stjal Pengene ... stjal! ... hører De ... **stjal!** ..."

Sergeanten havde krampagtigt grebet sin unge Tilhører i Skulderen og trukket ham tæt ned til sig, medens han med et ubeskriveligt Udtryk af Fortvivlelse hviskede de sidste Ord i hans Øre.

„... Jeg fløi tilbage til Spillebulen ... Convoluten blev aabnet, Kortene trukne ... Jeg veed ikke, hvad det var for en instinktmæssig Følelse, der drev mig, men imedens Banquieren trak af, vogtede jeg mere paa hans Fingre, end paa Kortene. Han havde taget Taillen i høire Haand og trak af

med venstre ... Ved det sjette Kort saae jeg Fingrene paa hans høire Haand gjøre en lynsnar Bevægelse og hørte et let Smeld ... Jeg vidste strax, hvad det havde at betyde ... Skjøndt knap nitten Aar, var jeg næsten udvoxet og af en determineret Charakteer ... Fortvivlelsen og Harmen over at blive snydt paa en saa lumpen Maade var desuden nok til at lade mig oversee Følgerne ... jeg greb Skurken om Haanden og skreg:

„Falsk Spil! ... en Volte! ... Damen er en bas! ...“

En frygtelig Tummel opstod ... Med den Haand, C*** havde fri, væltede han begge Lysene og greb mig derpaa i Struben ... Jeg fik et Par voldsomme Slag i Hovedet og besvimede ...

Da jeg kom til mig selv igjen, var der gaaet flere Dage ... Jeg befandt mig i min Moders Hjem, liggende paa min gamle Seng ... og hendes blege, sorgfulde Ansigt var det første, mine Øine mødte ...

Alting var opdaget ... Jeg var bleven fundet paa Gaden, svømmende i mit Blod, og bragt paa Hospitalet, hvorfra min Moder senere havde afhentet mig ... Med Opoffrelse af den sidste Rest af hendes Formue var det lykkedes hende at neddysse Sagen, der allerede var kommet i Politiets Hænder ... Hun havde nu Intet tilbage, undtagen sit vanærede Barn! ... Tugthuusaspiranten! ...“

Sergeanten skjulte Ansigtet i Hænderne og blev et Par Minutter liggende ubevægelig ...

Pludselig foer han op ... hans Træk vare fordreiede af Dødskrampen ...

„Jeg havde endnu mere at sige Dem ... det Vigtigste

... De gjætter ... det var Liigheden mellem hiint Optrin ... og Optrinet igaar ... der satte mig i saa stærk Bevægelse ... O! mit Hoved ... det svimler for mig! ... Hør ... jeg er riig, Mahnner, meget riig! ... Jeg reiste ... gamle Brown ... Alexandrien ... Ibrahim ... Ismael Bey ... o! ... min Moder død ... Lem i et Fattighuus ... Sorg ... over den slette Søn ... sagde hun ... Gangkonen! ... O Gud! blot et Par Minutter ... Men Lise ... tag her ... her ... denne Kapsel ... deri ... O Moder! ... lille Lise! ..."

Et saligt Smiil udbredte sig over Sergeantens Ansigt; han sank tilbage og drog et dybt Suk ...

Det unge Menneske dyppede et Klæde i Vandkrusет og vilde bade hans Tindinger.

„De kan gjerne spare Dem Uleiligheden," — sagde Sygevogteren, som havde nærmet sig — „han er væk, ude, som et Lys! Jeg tænkte det nok, han snakkede saameget ... og saa den Skeefuld Viin! Men Doctoren sagde, jeg skulde lade ham have sin Villie ... Det er forresten en kjøn Fyr ... sikke smukke Øine! ... Lad os trykke dem til paa ham ... saadan! — Det er saamænd den Fjerde idag her paa Stuen, og Flere kommer der til inden Aften. Men her, den Kapsel kan jeg ikke lade Dem tage saadan uden videre; jeg er ansvarlig for hvad de Saarede have paa sig ... Medmindre vi kunde komme overeens ..."

Den saaledes „Nykkede" tog stiltiende sin Pengepung op og stak den i Haanden paa Oppasseren.

„Ja, see det kan jeg finde mig i;" — vedblev denne med et listigt Smiil, idet han veiede Pungen i Haanden, forend han lod den forsvinde i sin Lomme — „Gudbevare's! jeg

hørte jo selv, han sagde, De skulde tage den. Gaa De nu med Gud; jeg vil lægge Lagnet over hans Ansigt for Fluerne ..."

Det unge Menneske forlod Lazarethet med langsomme Skridt.

. . . .

Om Aftenen blev Sergeanten begravet paa Fredericia-Kirkegaard.

. . . .

. . . .

I Kapselen fandt Udgiveren af nærværende Blade et Portrait, tegnet med Sølvstift paa Pergament, og to Breve.

Portraitet forestillede en ganske ung Pige, med et barnligrundt Ansigt og store, veemodige Öine.

Det første Brev var fra et herværende Handelshuus til et Handelshuus i Marseille og lød, som følger:

„Vi have modtaget Deres ærede Skrivelse af — dennes, „med indesluttet Vexel til Beløb af tyvetusind Francs, og be„stræbt os efter Evne forat fyldestgjøre Deres Anmodning.

„Med Hensyn til den aldrende Dame, Madame ***, „saa befinder hun sig i — Arbeidshuus. Vi have tilstillet „hende Halvparten af det oversendte Beløb og tilbudt at skaffe „hende et hyggeligt Hjem hos en agtet Familie, hvor den „bedste Pleie kunde blive hende tildeel; men deels erklærede „den ved Stiftelsen ansatte, anerkjendt dygtige Læge, at „det vilde være forbundet med stor Fare at flytte hende i „hendes Tilstand — hun lider nemlig paa ottende Aar af en

„tærende Sygdom —, og deels onskede hun selv at forblive, „hvor hun var, da hun nu kjendte sine Omgivelser, og Alle „vare særdeles gode imod hende. Efter hvad vi erfare, skal „hun have kjendt blidere Kaar, men være bleven ruineret ved „en Søn, der gjorde dumme Streger og reiste bort med en „engelsk Koffardicapitain, udenat man senere har hørt Noget „til ham. Skulde Pengene, som vi formode, datere sig fra „den Kant, saa tilmæld ham, at han intet Dieblik har at „spilde, isald han endnu engang vil see sin Moder, og at „hans Nærværelse vil være en bedre Medicin for hende, end „om han sendte hende Alverdens Guld.

„Hvad den unge Pige, Lise H***, angaaer, saa har det „hidindtil, tiltrods for alle Bestrabelser, været os umuligt at „opsporge hende. Vi afvente derfor Deres nærmere Ordre „med Hensyn til den hende bestemte Sum.

„Vi forblive, o. s. v.

„N. N. & Sonner."

Det andet Brev var fra Sergeanten selv til en fransk Læge, Maurice V***, i Alexandrien. Det var skrevet til forskjellige Tider, sidst for et Par Dage siden, og øiensynligt fra først ikke bestemt til at falde i de Hænder, hvori det nu var kommet. Det viste sig nemlig, at Sergeanten, rimeligviis for ikke at compromittere sin endnu levende Slægt, havde indhyllet sine i Hovedsagen sande Begivenheder i et Slør, gjennem hvilket kun den Indviede formaaede at skjælne Virkeligheden. At han har havt en Bihensigt med sit Ovasiskriftemaal, er indlysende; men hvilken den er, og om Nedskriveren af disse Linier skulde vide den eller ikke, maa han lade henstaae uaf=

gjort, dog helder han til sidste Mening ved Tanken om Sergeantens ellers uforklarlige Smiil.

Med Hensyn til Sergeantens senere Begivenheder og de afbrudte Yttringer, han lod falde i Dødsøieblikket, indeholdt Brevet de forønskede Oplysninger. Paa en Reise med den gamle engelske Skibscapitain, Francis Brown, hvem han omtalte med kjærlig Agtelse, var han kommet til Alexandrien, hvor han, ved en Manøver af de ægyptiske Tropper, tilfældigviis kom i Berørelse med Ibrahim Pascha. Han var traadt i ægyptisk Tjeneste, havde antaget Islamismen under Navn af Ismael Bey og svunget sig op til Artillerioberst ... Paa Efterretningen om Moderens Sygdom var han ilet til sit Fædreland, men kommet for seent. Hans Ungdomskjærlighed havde det heller ikke været ham muligt at opsporge. Paa samme Tid udbrød det slesvig-holsteenske Oprør. Ved Hjælp af en fordums Kammerat, Major T*, var det lykkedes ham at faae en Plads i sine Landsmænds Rækker. Henvende sig til Krigsministeriet turde han ikke, af Frygt forat vække Opsigt, og — som han med Bitterhed udtrykte sig — „blive nægtet den Ære at doe for sit Fædreland, da hans Fortid ikke var fri for Plet". Mindet om hans Ungdomsbrøde stod bestandig levende for ham. Skjøndt Tiden og Afrikas brændende Sol næsten havde gjort ham ukjendelig, gik han dog i bestandig Angst forat blive opdaget af en af sine fordums Kammerater, og han havde flere Gange bittert bebreidet Major T* det opsigtvækkende Navn „Ex", denne i uoverlagt Spøg havde tillagt ham som en „ubekjendt Størrelse". „Min ulykkelige Ungdomslidenskab" — skrev han til „Slutningen — Spillesygen, er atter vaagnet hos mig; naar

jeg spiller, glemmer jeg Alt, — Alt, undtagen den eneste Erindring, jeg vil fastholde, og det forekommer mig, hvergang jeg reiser mig fra Spillebordet, som den lille Pige endnu ventede paa mig i sin Kammerdør, for at sende mig et bebreidende Blik.

Brevet sluttede med det Ønske, at han maatte falde for sit Fædreland.

. . . .

Hvad det Udgiveren overladte Manuskript angaaer, skal han ikke nægte, at han blev temmelig lang i Ansigtet ved første Gjennemsyn, — det var baade mindre og mere, end han havde ventet sig, ligesom man tager det. Istedetfor en fix og færdig Novelle, fandt han et Slags Dagbog eller „Optegnelser", som Sergeanten, alias Ismael Bey, havde kaldt det, rigtignok paa sine Steder høist interessante, men affattede i et stivt og keitet Sprog, kastede hultertilbulter mellem hverandre og med en Skrift, som Tiden næsten havde gjort ulæselig. Den forsorerisfe Titel daterede sig øiensynligt fra Sergeantens Haand. Hvad han har tilsigtet dermed, skal Udgiveren ikke kunne sige, da Bogen efter hans Formening før burde hedde „Episoder" eller „Optegnelser af det danske Hofs hemmelige Historie". Imidlertid har han fundet for godt at lade den beholde sin Titel, deels fordi han ikke er nogen Tilhænger af Baptismen, og deels for ikke at geraade i en ubehagelig Navneconflict. Hvorledes han forresten har skilt sig ved sit Arbeide som Arrangeur og Bearbeider, maa Læseren afgjøre.

Da det muligviis kunde interessere Nogle at erfare de i disse Forord optrædende Bipersoners senere Skjæbne, slutte vi med nogle Noticer dem angaaende.

Silke- og Klædekræmmeren faldt i Spidsen for sit Com-

pagni ved Stormen paa Treldeskandsen, Natten mellem 5te og 6te Juli.

Handskemageren har taget sin Afsked fra Militairtjenesten. Man kan hver Dag træffe ham paa Kneiperne i Kjøbenhavn, hvor han begræder Tabet af sin Pylades ved „to og en halv", af hvilke „to" den ene aldrig drikkes, men helliges Mindet om den Hedengangne.

Islænderen ligger paa Landet, — forat læse „paa Kraft", siger han; forat undgaae sine Creditorer, sige onde Tunger. Han skal op til sin Embedsexamen „til October eet Aar".

Hvad „Joden" angaaer, saa undertegner han sig herved, som Læserens ærbødigste

V. Mahnner.

En Nat af det danske Hofs hemmelige Historie.

I.

Jeg har tidt havt isinde at optegne, hvad jeg hører og seer her ved Hoffet, men bestandig opgivet det igjen. Naar jeg tænker paa det, finder jeg det interessant, og naar jeg har sat det paa Papiret, seer det saa dumt og kjedeligt ud. Ja, hvem der kunde skrive som Suhm, det var en anden Sag!

Forresten kan det i Grunden være det Samme. Hvad jeg optegner, er ikke bestemt til at læses af Andre, men kun af mig selv, og naar jeg i en senere Alder tager disse Blade i Haand, ville Begivenhederne ikke staae for mig matte og uklare, som jeg her har fremstilt dem, men saa friske og livlige, som de foregik i Virkeligheden. Mine Skriverier skulle kun være en Vækker for min Hukommelse og en Beskjæftigelse for mig om Aftenen, naar jeg venter paa min Herres Hjemkomst. Hvad skal jeg ellers fordrive Tiden med? Alle Bøger i mit Modersmaal, der kunne more mig, har jeg læst, og de tydske, franske og engelske i Grevens Bibliothek forstaaer jeg ikke.

Følgelig tager jeg for Alvor fat paa mine „Memoirer", som man siger her ved Hoffet. Bare Greven ikke engang kommer bagpaa mig! ... men det kan jeg vel nok vogte mig for.

II.

Jeg var lidt beklemt den Dag, jeg skulde præsentere mig for den almægtige Struensee. Justitsraaden*) havde recommenderet mig til ham. Grevens Appartement er i Mezzaninetagen af Slottet, under anden Hovedetage, hvor Kongen og Dronningen have deres Gemakker; det gaaer ud til en Gang, der fører til Kapellet. Grev Brandts er i samme Etage og støder op til vort. Jeg blev viist gjennem et Forgemak til Grevens Soveværelse. Det er udstyret med kongelig Pragt: Store, venetianske Speile, Væggene beklædte med figurerede Damaskestapeter, og Gardinerne om Sengen og for Vinduerne af purpurfarvet Fløil med Guldfryndser. Sengehimlen er i Form af en Kongekrone. Greven sad i en forgyldt Lænestol, ved sit Natbord, der var opfyldt med Parfumerisager, og læste. Han saae ikke strax op, og jeg benyttede mig deraf til at tage ham opmærksomt i Øiesyn.

Som han sad der, i den blommede Silkeslobrok, med det rige, lyse Haar hængende løst om Skuldrene, forekom han mig særdeles smuk. Det tabte sig imidlertid, da jeg senere saae ham i Hofdragt; thi han er meget kalveknæet, korthalset og temmelig svær. Hans Ansigtsfarve er blomstrende, hans Øine store og mørkeblaae, Panden høi og bred, Næsen kroget, Munden ret smuk, men Læberne altfor tykke, Tænderne regelmæssige og hvide som Elfenbeen.

Struensee kastede Bogen fra sig, gabede, og hans Blik faldt paa mig.

---

*) Struensees Broder?

„Hvem er De, min Ven, og hvad vil De mig?" — spurgte han forundret.

Jeg bukkede dybt og overrakte ham den Skrivelse, jeg havde med mig.

Struensee gjennemløb den flygtigt.

„Aha!" — sagde han — „De ønsker den ledige Kammertjenerpost hos mig? ... De hedder Ernst ... tro og paalideligt Menneske ..." mumlede han, seende i Brevet — „Forstaaer De at frisere?"

Jeg bukkede.

„Saa kan De strax gjøre Deres Prøvestykke ... men De er da let paa Haanden? mit Hoved er meget ømfindtligt, og den Klodrian, der nu friserer mig, skaffer mig hver Formiddag en utaalelig Hovedpine ... Fire Krøller paa hver Side, høi Toupée, Haaret bag opfæstet med den Kam der ... Naa, begynd, hvad venter De paa?"

„Hvorledes ønsker Deres Excellence Krøllerne?" — spurgte jeg, lidt betuttet over saa pludseligt at blive sat ind i mine Functioner — „alle fire lige store eller ..."

„Som herpaa," — svarede Struensee, idet han aabnede Skuffen i sit Natbord og kastede et diamantbesat Miniaturportrait hentil mig.

Det var Dronningens! ...

Jeg tog fat paa Værket; men det var virkelig ingen let Sag at frisere Greven, udenat skaffe ham Hovedpine, da han saagodtsom var i bestandig Bevægelse. Snart greb han en Bog, som han kastede, forat tage nogle Papirer; Papirerne slap han, forat fare med Haanden i Lommen paa sin Slobrok efter en Notitsbog, hvori han skrev ivrigt — alt dette ledsa-

get af Nik og Kasten med Hovedet, der hvert Dieblik tvang mig til at slippe Haaret. Endelig var jeg færdig, men ingenlunde til min egen Tilfredshed; thi Frisuren var langtfra at have den tilbørlige Regelmæssighed. Paa et Vink af Greven rakte jeg ham et sølvforgyldt Haandspeil, der laa paa Natbordet.

„Fortræffeligt!" — sagde han, idet han besaae sig deri — „Du er jo en Mester i dit Fag. Saadan bør det være, ikke stivt, men frit, lidt skjødesløst! Barberer Du ligesaa godt, som Du friserer, saa er det jo en Fugl Phønix, jeg har faaet til Kammertjener ... Der staaer Barbeeretuiet; men mit Skjæg er stivt ... pas paa, at ingen Haar springe."

Jeg undersøgte Barbeeretuiet og svarede:

„Deres Excellence, Knivene ere allesammen for huulslebne, og Æggen følgelig genegen til at lægge sig for et stivt Skjæg. Jeg beder Deres Excellence om Overbærenhed idag: imorgen skal jeg have sørget for andre Knive."

Struensee lo og aabnede Munden forat svare ...

Idetsamme hørte jeg Lyden af en fiin Klokke, udenat kunne fatte, hvorfra den kom.

„Skynd Dig, skynd Dig! ..." — sagde Greven — „i to Minutter maa jeg være barberet ..."

Inden de to Minutter vare forløbne, var jeg færdig, heldigviis udenat have gjort mindste Feil.

„Det er godt," — sagde Struensee — „gaa nu; Du er min Kammertjener, Ernest."

Jeg gik, grubliserende over, hvad det kunde være for en Klokke. Nu veed jeg det ...

III.

Hver Morgen kommer en af de kongelige Huusgeraadskarle og bringer mig Brændsel. Det er en høi og mager gammel Mand, med et barsk og rynket Ansigt. I Begyndelsen talte han ikke et Ord; han hilste blot med et „G'morgen!" fyldte Brændekurvene og gik. Senere er han bleven mere omgængelig, især siden han har opdaget, at vi ere Landsmænd. Om Aftenen, naar jeg er ene, kommer han sommetider forat slaae en Passiar af med mig. Han sætter sig ved Kaminen, bestandig paa samme Stol, lægger det venstre Been over høire og stryger sig uafladeligt med Haanden nedaf Skinnebenet. Som han sad igaaraftes, spurgte han mig pludseligt:

„Er han i Familie med Kongens Amme?"

„Kongens Amme?" — gjentog jeg forundret.

„Ja, hende, som det gik saa galt med Dronningen ... hun var ogsaa fra Norge, ligesom vi ... Han ligner hende endeel."

„Nei, jeg er ikke," — svarede jeg — „men hvorledes gik det hende galt med Dronningen? fortæl mig det."

„Ja, det er en Historie, som man ikke gjerne snakker om her paa Slottet ... den er ogsaa gammel nu ... for det var ikke vor unge Dronning, men Enkedronningen, Juliane Marie ... Har han ikke seet hende? det er en stolt Dame ... Hende, som døde, Dronning Louise, det var en Engel ... Den høisalig Herre, Kong Frederik den Femte, blev heller aldrig Menneske meer, siden han havde mistet hende."

„Men Historien med Ammen, vil Povel ikke fortælle mig den?"

„Jo, Gon vil jeg det," — svarede den Gamle — „ryk sin Stol tættere hentil mig, saa skal han høre."

Jeg adlød Opfordringen, og Povel Wulff — saaledes hedder han — begyndte:

„Norske Birthe havde i mange Aar staaet i Kongehusets Tjeneste: hun havde været om høisalig Dronning Louise vedvor Konges Fødsel og var senere bleven anbetroet Omsorgen over begge Børnene, baade Hans Majestæt og Sophia Magdalene, Svenskedronningen. Vor Konge var det deiligste Svendbarn, man kunde tænke sig, fiin og nysselig i alle Maader og Dele, ligesom en Gudsengel. Høisalig Kongens Søn af andet Ægteskab, Kronprinds Frederik, „Pukkelfrits", som Folk kalder ham, var lige det Modsatte; jeg har seet ham ligge i Vuggen, skrigende og skjærende Ansigter, ligesom en Troldunge eller Skifting. Det var derfor just ikke til at undre sig, at Dronning Juliane var lidt hadefuld mod sin Stedsøn, og Birthe betroede mig tidt, at hun vist havde ondt isinde mod Kronprindsen, for hun saae paa ham med saadanne fæle Øine, og Drengen skabede sig ilde, naar hun havde været hos ham, ligesom han var bleven „forgjort". Jeg lo altid af hende, for Birthe var fra Thelemarken og meget overtroisk. Men en Morgenstund kommer jeg over Galleriet i Mezzaninen og hører Birthe kalde halvhøit:

„Povel Wulff! Povel Wulff!"

Jeg skyndte mig hentil hende; hun var saa hvid i Ansigtet, som et Klæde, og reent forstyrret; hun gav mig en Ring, som hun havde faaet af høisalig Dronningen, og bad mig løbe med den til Grev Moltke — Kong Moltke, som man senere kaldte ham —, saa vidste han nok Besked. Jeg gjorde, som

hun bad. Greven skiftede Farve ved at see Ringen og svarede, at han strax skulde komme. Jeg skyndte mig tilbage. Der var Ingen i Forgemakket og heller ikke i det næste Værelse; men fra Kronprindsens Sengkammer hørte jeg høirøstede Stemmer og gjenkjendte Dronningens og Ammens.

„Hvor tør Du vove at være mig ulydig, elendige Qvinde?" — jagde Dronningen — „strax giv Prindsen Havresuppen, som Lægen har anordnet!"

„Nei, Deres Majestæt," — svarede Birthe, som ikke var forknyt af sig — „den Havresuppe giver jeg ham ikke, den er bleven snerret, medens jeg var borte; men jeg skal strax lave Hans kongelige Høihed en anden."

„Du vil altsaa lade Prindsen ligge og vansmægte, blot af Egensindighed? Havresuppen feiler ikke Noget, siger jeg Dig; jeg har selv passet den, medens Du gik mit Ærinde."

„Det er netop, fordi jeg selv ikke har passet den, at jeg drister mig til at være Deres Majestæt ulydig. Prindsen kunde let have Skade af den. Ifald Deres Majestæt selv vilde behage at smage paa Havresuppen, skal De finde, at den ikke ganske er i sin Orden."

„Frække Qvinde! hvad er det for en Tone, Du vover at bruge mod mig? Bliv kun! ..."

Der blev voldsomt rykket i Klokkestrengen.

Idetsamme traadte Grev Moltke ind; han gav mig et Vink til at gaae ud i Forgemakket og laasede Døren efter mig.

Jeg har aldrig været nogen Lurer," — vedblev gamle Povel — „altid holdt min Næse fra, hvad der ikke angik mig,

men dennegang kunde jeg ikke dye mig. Jeg lagde Øret klos til Laasen og blev staaende.

Lidtefter hørte jeg Døren til Prindsens Sengkammer gaae, og Nogen komme ind i Værelset ved Siden af. Det var Dronningen og Grev Moltke.

Dronningen lod til at være meget desperat; hun udbrød høit og heftigt:

„Hvorledes, Herr Greve! De tager den elendige Qvindes Parti? De viser Dem som en Fjende af mig, en Fjende af Kronprindsen ..."

„Deres Majestæt mener ikke, hvad De siger," — afbrød Greven hende koldt — „jeg en Fjende af Kronprindsen! ... og hvorfor? ... min Søn vilde ikke blive Tronfølger, hvis der, hvad Gud forbyde, skulde tilstøde Hans kongelige Høihed en Ulykke ... Jeg beder derfor Deres Majestæt tilgive Birthe ..."

„Aldrig i Evighed! hun skal bøde for sin Frækhed paa ..."

„... Betragte, hvad der er skeet, som et Beviis paa en inderlig, om end uoverlagt Hengivenhed for Kronprindsen," — vedblev Greven med uforstyrret Koldblodighed — „og lade det Hele forsvinde af Deres Majestæts Erindring, ligesom jeg lader denne Havresuppe, der virkelig har en ilde Smag, forsvinde i Asken heri Kaminen."

„Greve, De vover ..."

„Jeg vover at bede Deres Majestæt træde hen i hiin Vinduesfordybning og skjænke mig endnu et Øieblikś Gehør ..."

Jeg hørte ikke mere, Alting blev stille, og jeg listede mig

afsted i en Fart, for ikke at blive greben paa fersk Gjerning af Greven ..."

„Min Gud!" — afbrød jeg ham — „troer Povel da virkelig, at ..."

„Povel troer Ingenting," — snappede den gamle Huusgeraadskarl Ordet — „Povel er en gammel Tosse, som sidder og prater for en ung Spyttegog, der strax lægger den værste Betydning i hans uskyldige Kroniker. Fanden rider ham dog vel aldrig, saa han troer, at Dronningen havde Ondt isinde mod Kronprindsens Liv?"

„Efter hvad Povel har fortalt mig, skal jeg ikke nægte, at ..."

„Passiar, siger jeg ham, saa har jeg vaaset, Havresuppen var kun sveden, hører han det, snerret! og det har Smaagutter ikke godt af ... Andet var det ikke ... Vorherre bevare hans Mund!"

„Men Ammen, Povel, hvordan gik det saa hende?"

„Aa, hun byttede sig; hun fik en Rivaf af Greven, som truede med at sende hende hjem til Norge, naar hun gjorde flere Knuder, og bagefter af hoisalig Kongen ... Han blev saa betagen af Skræk, da han hørte, at Kronprindsen nær havde faaet fordærvet Havresuppe, at han styrtede nedaf en Trappe og brak sit Been. Kjender han Historien med Kongens brukne Been?"

„Nei, Povel."

„Saa skal jeg fortælle ham den imorgen Aften; men ingen Gloser, ingen Sporgen, det siger jeg ham. Unge Folk tie stille, naar Gamle tale, det var Sæd i min Ungdom; men nu er Alting anderledes ... Ak ja! ak ja!"

Gamle Povel reiste sig og gik.

IV.

Aftenen efter indfandt Povel Wulff sig paa den sædvanlige Tid, satte sig paa sin sædvanlige Plads og lagde, som sædvanligt, venstre Been over høire, forat stryge sig med Haanden op og ned af Skinnebenet.

„Holder han meget af sin Herre, Ernst?" — spurgte han mig pludseligt, efterat have siddet taus et Par Minutter.

„Hvorfor mener Povel?" — spurgte jeg forundret.

„Fordi jeg holder meget af ham, Ernst; han er en brav Gut, aaben og ærlig! han duer ikke herved Hoffet ... Han skulde see at faae Greven til at skaffe ham en lille Bestilling, medens han har Magt dertil. Lyd han en gammel Karls Raad. Det vil tage en Ende med Forskrækkelse, skal han see, hele dette Væsen her! Hans Herre huer mig heller ikke. Det skal være et stort Hoved, siger man, men ..."

„Jeg beder Dem, Povel, tal intet Ondt om min Herre; det er Noget, ingen retskaffen Tjener kan være bekjendt at høre paa. Jeg mærker nok, at det er Skik og Brug herpaa Slottet; men det er en Skik, jeg ikke kan vænne mig til. Lad os derfor lade den Fugl flyve og komme tilbage til Historien om Kongens Beenbrud, som Povel har lovet mig."

„Hm! hm!" — brummede gamle Povel — „brav Gut! ... Skade ..."

Han rystede paa Hovedet og vedblev:

„Naada, ja, den Historie er snart fortalt ... det var dengang, da den høisalig Herre var faldet nedaf Trappen og havde brækket sit Been af Forskrækkelse over Havresuppehistorien. Doctoren, som satte det sammen, har formodenligt været besippet, for da Skinnerne bleve tagne af, var Benet skjævt,

og Kongen halt; men veed han, hvad den hoisalig Herre saa gjorde? ... „Endnu har aldrig nogen Konge af Danmark været halt," — sagde han — „og femte Frederik vil ikke være den forste!" Dermed slog han Benet mod et Bord, saa det brækkede paany, og tilføiede: „Læg mig det nu ordenligt, Klodrian! eller han skal faae med mig at bestille"."

„Kom han sig da?" — spurgte jeg.

„Javel kom han sig. Benet var akkurat gaaet itu paa det gamle Sted, og Doctoren tog sig bedre iagt dennegang, saa at der ikke blev Spor tilbage af det. Det var djærvt gjort af den hoisalig Herre. Skade, at han forfaldt saadan i sine senere Regeringsaar!"

„Jeg har hort det. Han var nok forfalden til Nydelsen af stærke Drikke."

„Ja, den hoisalig Herre „suppede", som man kalder det paa bredt Norsk. Hans Kammertjener Braun maatte i al Hemmelighed skaffe ham de stærkeste Vine, og saa drak han i Cenrum. Forresten tog han ogsaa sommetider en Taar over Torsten ved Taffelet, og jeg har mere end eengang været Vidne til, hvorledes et Par af Hofcavalererne maatte hjælpe ham nedaf Trappen og op i hans Vogn, der holdt i eller udenfor Slotsporten. Naar han saa med megen Umage var kommet til Sæde, tog han Hatten af, bukkede til begge Sider og hilste med sin sædvanlige Mildhed gjennem de aabne Vognvinduer til Folk rundtomkring. Jeg saae tidt en og anden Borgermand trække medlidende paa Skuldrene, men aldrig har jeg hort Nogen sige et dadlende Ord, for femte Fredrik var en mild og kjærlig Herre, som Alle holdt af, tiltrods for hans Feil. Venlige Ord havde han til Enhver; selv mig

ringe Karl har han mangen Gang klappet paa Skulderen og spurgt:

„Hvorledes gaaer det, min Søn?"
og saa saae han saa mildt med de velsignede Øine, at det var, ligesom en Solstraale faldt En ind i Hjertet ..."

Den gamle Mand lod Benet glide ned, foldede Hænderne over Knæerne og henfaldt i Tanker.

„Man gjorde sig nok store Forventninger om vor nuværende Konge, da han kom paa Tronen?" — spurgte jeg lidtefter, forat bringe Samtalen igang.

Gamle Povel foer op, ligesom af Drømme.

„Hvad sagde han? ... Store Forventninger om ... Hm! hm! ... ja, han leer vel sagtens i sit stille Sind ved at høre mig gamle Karl, der hverken kan læse eller skrive, sidde her og raisonnere over „Jordens Mægtige", som der staaer i Skriften; men gamle Povel er ikke saa tosset, som han løber avet om til; han har seet meget og tænkt meget og beholdt det hos sig selv, ligetil nu ... Jeg veed ikke selv, hvoraf det kommer sig, men der er Noget ved ham, som bringer min gamle Tunge paa Gled ... Desuden morer det mig selv ... det er, ligesom jeg oplevede det paany."

Gamle Povel lagde atter venstre Been over høire og begyndte at stryge sig op og ned af Skinnebenet.

„Store Forventninger! ..." — gjentog han — „hm! hm! ... ja, der var kommet nogle Historier ud blandt Folk, om hvorledes Kronprindsen ved sin Vittighed flere Gange skulde have reddet høisalig Kongen udaf slemme Forlegenheder. Saaledes for Exempel, da Kongen i en Ruus havde skjænket Hirschholm Slot med hele det kostbare Indbo til Grev Moltke,

og Kronprindsen istedetfor flyede ham et Kobberstik af Slottet, hvormed Greven maatte lade sig nøie. Man fortalte ogsaa, at høisalig Kongen en Dag bad Prindsen skjænke i Glassene for ham, Greven og sig selv, hvorpaa Prindsen skjænkede sin høie Faders Glas halvfuldt, Grevens heelfuldt og kun en lille Draabe i sit eget.

„Hvorfor gjør Du det, Christian?" — spurgte Kongen.

„Blot forat viise, hvad vi hver især have at betyde, Deres Majestæt," — skal Prindsen have svaret — „Da Grev Moltke er Konge og Minister, fyldte jeg hans Glas til Randen; da De, min høie Fader, er næste Person i Staten, skjænkede jeg Deres Glas halvfuldt, og da jeg saagodtsom slet Intet har at betyde, kom jeg saagodtsom slet Intet i mit"."

„Er det da ikke sandt, Povel," — spurgte jeg — „siden De kalder det for Historier?"

„Jo, det kan gjerne være; men jeg synes i min Eenfoldighed, at en Prindses Vittighed ikke er nok til at give En store Forventninger om ham som Konge ... Ja, see nu leer han igjen, men naar han, ligesom jeg, tidt og mange Gange om Aftenen havde seet den halvvorne Prinds — han var knap femten Aar! — smutte udaf Bagporten med sin Slyngel af Kammertjener, denne Kirchhoff, som senere blev jaget bort, forat drive omkring i liderlige Huse og gjøre Optøier paa Gaden, saa vilde han nok være kommen paa andre Tanker ... Har han f. Ex. aldrig hørt tale om „Støvlet-Cathrine" *)?"

*) Anne Cathrine Benthaken, Datter af en Underofficeer i „Kongens Regiment", almindelig bekjendt under Navn af „Milady" (man veed ikke

„Jovel."

„Ja, hun skriver sig forst fra en senere Tid; men det var til Fruentimmer af samme Kaliber, at Kirchhoff forte Prindsen hen. Det varede heller ikke længe, forend Prindsen begyndte at drive samme Uvæsen her paa Slottet. Jeg skal, forend jeg gaaer, fortælle ham en lille Historie, hvori jeg selv blev nodt til at blande mig ... Medmindre han er kjed af at hore paa min Passiar, for saa gaaer jeg strar? ... Naa, godt; Historien er denne..."

Ligesom gamle Povel aabnede Munden, forat begynde paa den belovede Historie, horte vi Fodtrin og hoirostede Stemmer ude paa Gangen.

Doren blev slaaet op: Det var min Herre og Grev Enevold Brandt. Begge befandt sig oiensynligt i opromt Lune.

Gamle Povel reiste sig oieblikkeligt, bukkede stivt og forlod Værelset.

Grev Brandt stillede sig foran mig og slog en hoi Latter op:

---

hvorfor) og „Stovlet-Cathrine", fordi hun og Moderen syede saadanne Uniformsstykker til Soldaterne. Det forargelige Forhold mellem hende og Christian den Syvende er noksom bekjendt; forklædt i Mandsfolkedragt ledsagede hun ham paa hans natlige Streiferier, kom i denne Forklædning paa Hofmaskeraderne, hvor man endogsaa har seet hende demaskeret spille Pharao med Kongen, og modtog hjemme hos sig Kongens hyppige Besog, der saameget mindre kunde blive skjulte, som han hos hende stundom lod sig friste til at overvælde sig med stærke Drikke, hvortil han ellers ingen Tilboielighed havde. Paa Ministeren Grev Schimmelmanns Forestillinger begvemmede Kongen sig endelig til at forvise hende af Landet. (See „Oplysninger til Christ. 7des Historie" af C. Molbech. Nyt hist. Tidsskrift 4de Bind.)

„Haha! saa det er Deres nye Kammertjener, den Fugl Phønix, De lovpriste iaften?“ — sagde han — „ja, en Raritet maa han unægteligt være, siden han foretrækker den gamle Slotsugles Selskab for de vakkre Smaanymphers, som her er Guds Velsignelse af! Hvad Pokker! har Du Fiskeblod i Aarene, Krabat? Men det giver sig nok. Imorgen skal Du hen og frisere en smuk Dame, som er bleven ganske indtaget af dine Fuldkommenheder. Hun vil sætte Liv i Dig.“

„Ja,“ — sagde min Herre — „jeg har lovet Frøken v. Eyben, at Du skulde frisere hende imorgen. Saasnart Du er færdig hos mig, gaaer Du til hende.“

„Frøken v. Eyben?“ — gjentog jeg spørgende.

„Ja, Hofdame hos Dronningen;“ — sagde Grev Brandt „Det er mærkværdigt, hvor den Knægt er uvidende! Kom nu, Greve, jeg har et Par Ord at tale med Dem, forend jeg trækker paa Post hos K r o n d y r e t.“

De gik ind i Grevens Sovegemak.

V.

Det varede længe, inden jeg faldt isøvn den Nat. Jeg kastede mig frem og tilbage paa min prægtige Seng, der ikke giver min Herres synderligt efter, uden at kunne finde Hvile. Grev Brandts Yttringer travede uophørligt rundt i Hovedet paa mig. Hvergang jeg lukkede Øinene, forekom det mig, som jeg saae hans koparrede Ansigt og stikkende Blik og hørte hans haanlige Latter. Jeg skammede mig over mig selv, over

gamle Povel og besluttede ved første Leilighed at deeltage i en af de Assembleer og Maskerader, som Hofbetjenterne afholde indbyrdes, og hvortil man et Par Gange forgjæves har indbudt mig. Fiskeblod i Aarerne! ... hu! ja, nu gaaer der et Lys op for mig ... nu begriber jeg, hvorfor Kammerjomfruerne og Palaispigerne stikke Hovederne sammen og fnise, naar jeg kommer forbi! Det er, fordi jeg ikke fjaser med dem, ligesom de andre Laquaier og Kammertjenere ... Det er ogsaa dumt, man skal nyde Livet, forend man gaaer ind til den evige Søvn, siger Greven, og det vil jeg! ...

Frøken v. Eyben! ... Gud veed, hvem af Hofdamerne det er? ... Ung og smuk maa hun være, for det er de Allesammen! ...

Under disse Betragtninger var jeg sovet ind.

Pludselig foer jeg op, badet i Sved ...

Jeg havde havt en afskyelig Drøm ... Det forekom mig, som jeg befandt mig i en stor, glimrende oplyst Sal, liggende paa en Divan, medens en Flok unge, smukke Piger dandsede omkring mig i de meest forførerifke Stillinger. Pludselig aabnede Kredsen sig, og frem svævede en qvindelig Skikkelse, som i Skjønhed og Ynde langt overgik de Andre. Hun var iført en hvid, folderig Kjortel af et gjennemsigtigt Stof, der tydeligt viste Omridset af hendes deilige Lemmer; silkebløde Ravnelokker gyngede sig paa den underskjønne Barm, og hendes sorte Øine luede med en Ild, der øieblikkeligt meddeelte sig mit Hjerte. Jeg reiste mig overende og udbredte mine Arme; hun kastede sig i dem, alle de Andre forsvandt, og en dæmrende Belysning traadte istedetfor den tidligere stærke Glands ... Lidt efter lidt gik den Salighed, der opfyldte

mig, over til en ubestemt Rædsel; Qvindeskikkelsen omslyngede mig fastere og fastere; hendes Læber sugede min Mund; det var, ligesom hun drak Blodet af mine Aarer og Marven af mine Been; jeg kæmpede, forat rive mig løs, men forgjæves ... forgjæves ... der laa ligesom et Bjerg paa mit Bryst, det suste for mine Øren, ligesom af Flaggermusevinger ... Idetsamme forekom det mig, som jeg hørte gamle Povels Stemme sige:

„Brav Gut! ... brav Gut! ... Skade! ..."

Jeg anstrengte alle mine Kræfter, forat kalde ham tilhjælp ... og vaagnede!

. . . .

Det var mig ikke muligt at sove mere. Jeg stod op, klædte mig paa og tilbragte Resten af Natten med at grublisere over min Drøm.

Hvad mon den har at betyde? Noget er det vist; thi jeg drømmer kun sjældent, og hvergang, veed jeg, er det gaaet i Opfyldelse.

VI.

Jeg har opdaget en Hemmelighed idag, en Hemmelighed, der vilde komme mig dyrt at staae, ifald Greven havde nogen Anelse derom.

Klokken var omtrent otte imorges, og jeg stod i det aabne Vindue, med Hovedet opfyldt af min besynderlige Drøm,

da det forekom mig, som Greven ringede. Jeg har streng Ordre til ikke at komme ind i Sovegemakket, forend der bliver ringet paa mig. Det var rigtignok usædvanlig tidligt: men jeg tænkte som saa, at det var i Anledning af Løvtet til Frøken v. Eyben, og lukkede derfor Døren op. Alting var stille.

„Kalder Deres Excellence?" — spurgte jeg i en dæmpet Tone.

Intet Svar. Jeg havde tydeligt hørt Klokken; Lyden var kommet fra Sovegemakket; jeg blev bange for, at Greven maaskee var bleven pludselig syg, og traadte indenfor Skjærmbrædtet.

Jeg stod, som jeg havde tabt Næse og Mund. Sovegemakket havde kun Udgang til det Værelse, hvori jeg laa, og efter Grevens Ordre maatte jeg hver Aften aflaase Døren og tage Nøglen til mig. Gjennem den lukte Dør kunde han altsaa ikke være kommet, ikke at tale om, at jeg havde været vaagen og oppe i de sidste fire Timer.

En besynderlig Angst greb mig ... Det er et almindelig udbredt Rygte, at min Herre staaer i et utilladeligt Forhold til Dronningen; det anede mig, at jeg var paa Sporet efter en frygtelig Hemmelighed, en af de Hemmeligheder, det er bedst at være uvidende om for ringe Personer, som mig og mine Lige, og jeg vilde derfor trække mig tilbage, ligesom jeg var kommet ...

Idetsamme faldt mit Blik paa Væggen mellem Sengen og Natbordet ...

Tapetet var skudt tilside, og jeg fik Øie paa en Londør, men saa kunstig anbragt i Panelet, at det vilde have været

mig en Umulighed at opdage den, ifald den ikke havde staaet paaklem.

Nysgjerrigheden vandt Seier over Frygten; jeg nærmede mig uvilkaarligt Londoren, ligesom tiltrukken af en magnetisk Kraft ... Jeg skjød den høiere op og saae nu, at den var til at aabne ved at trykke paa en skjult Fjeder, tætved Gulvet. Strax indenfor Døren, tilhøire, var en lille Sølvklokke; fra den maatte Lyden være kommet ... det var den, som ved min første Sammenkomst med Greven havde kaldt ham til hans fyrstelige Elskerinde! ...

Jeg kigede ind i Gangen: Den var bælmørk ... Jeg kunde ikke modstaae Fristelsen ... det første Skridt var gjort ... jeg traadte ind i Gangen og famlede mig fremad.

Gangen gik først en Snees Skridt lige ud, dreiede derpaa tilhøire og fortsattes af en smal og steil Trappe.

Pludselig fik jeg Foden indviklet i noget Blødt; jeg bukkede mig ned og tog det op; det var, efter hvad jeg kunde skjønne i Mørket, et kniplingsbesat, broderet Damelommetørklæde, duftende af en fiin Parfume.

Jeg stak det til mig og vilde liste mig videre ...

Idetsamme hørte jeg en Dør ikke langt borte blive aabnet og min Herres Stemme sige:

„Klokken tolv inat altsaa?"

En qvindelig Stemme svarede:

„Ja, Klokken tolv."

See Nogen kunde jeg ikke; thi Gangen gjorde længere henne nok en Dreining, som jeg sluttede af en Lysstribe, der aftegnede sig paa Væggen tilvenstre i nogen Afstand. Døren blev lukket. Lysstriben forsvandt, og jeg hørte Grevens vel-

bekjendte Trin nærme sig hurtigt. I første Dieblik stod jeg, som lammet af Skræk: Gik jeg langsomt, vilde Greven indhente mig, og gik jeg hurtigt, udsatte jeg mig for at støde an mod Trappetrinene med mine høie Skohæle ... Greven var lige ved Omdreiningen, knap en Snees Skridt fra mig, maaskee mindre ... Jeg bukkede mig ned med Fortvivlelsens Rolighed, trak Skoene af og fløi afsted paa Hosesokker. Det gjældte om at naae Londoren, forend min Herre kom til den sidste Omdreining, thi i modsat Fald vilde Lysningen fra den røbe mig. Eengang snublede jeg og kom til at støde Skoene mod Væggen ... Skridtene bagved mig standsede øieblikkeligt ... jeg standsede ligeledes og vovede ikke at trække Veiret ... mit Hjerte bankede saa voldsomt, at jeg kunde høre det ... Greven mumlede Noget mellem Tænderne og fortsatte sin Gang ... Jeg fløi atter afsted, naaede Londoren, lukkede den paaklem og satte med eet Spring hentil Sovekammerdøren, som jeg aabnede og laasede efter mig ...

Jeg kastede mig ned paa en Stol, trak Veiret dybt og aabnede min Vest, forat faae Luft.

Ved denne Bevægelse faldt mit Fund paa Gulvet ...

Jeg tog det op; det var ganske rigtigt et broderet Kammerdugslommetørklæde; i det ene Hjørne stode Bogstaverne C. M. med en Krone over.

Idetsamme ringede min Herre.

Jeg vilde hurtigt gjemme Lommetørklædet; men intet Sted forekom mig sikkert nok; jeg tog derfor en rask Beslutning og kastede det ind i Kaminilden.

Ved min Indtrædelse i Grevens Sovegemak forekom det mig, som han sendte mig et forskende Diekast.

Jeg bemærkede for første Gang, at der ligger noget Skummelt og Stirrende i hans Blik. Han sad i Lænestolen ved Natbordet, iført sin hvide Bjørneskindspels.

„Det er koldt idag," — sagde han — „skynd Dig at lægge i Kaminen og frisere mig."

Jeg gik tilbage forat hente Ild. Gamle Povel var imidlertid kommen med Brænde. Han stod ved Kaminen og stak hurtigt Noget til sig, idet jeg traadte ind.

„Han er kommet tidligt paa Benene idag," — sagde han — „Hans Herre har nok havt en urolig Nat."

Gamle Povel sagde disse Ord i en besynderlig Tone, og det forekom mig ogsaa, som han betragtede mig med forskende Øine.

Den onde Samvittighed fik Blodet til at stige op i mine Kinder; jeg greb til den Udflugt at lade fornærmet og spurgte i en kort Tone:

„Hvorfor seer De saa vist paa mig, Povel?"

„Ei! fordi han er en kjøn Gut, som det klæder godt at blive rød ... Forresten har jo en Kat Lov til at see paa Kongen, og jeg derfor ogsaa Lov til at see paa ham ... Men hans Herre ringer, skynd sig at tage Ild og komme ind; en anden Gang tales vi nærmere ved."

Gamle Povel gik.

„Skynd Dig, Ernest, Du er usædvanlig seen idag;" — sagde Greven, idet jeg kom tilbage — „der var igaar ved Aftentaflet Tale om et Jagtparti, og bliver der Noget af, skal Du have ondt ved at faae baade mig og Frøken v. Eyben accommoderet."

Medens jeg var ifærd med at frisere min Herre, bragte

en kongelig Laquai den omtalte Jagttilsigelse, og strax efter kom en Billet fra Frøken v. Eyben, hvori hun underrettede Greven om, at jeg ikke behøvede at uleilige mig til hende førend efter Middag, da hun var upasselig og havde bedt sig fritaget for Jagtpartiet.

Det skulde være en Falkejagt. Jeg hjalp Greven at iføre sig den dertil hørende Uniform: Kjole af carmoisinrødt Fløil med grøn Krave og dito Opslag, kantede med Guldgalloner, Hjorteskindsbeenklæder og guldgalloneret, trekantet Hat med grøn Cocarde.

Greven har en Uniform til hver Slags Jagt, ligesom de tre forskjellige kongelige Jagtcorpsers: Til Hjortejagten Hjorteskindstrøie med blaa Krave og dito Opslag, kantede med Sølvtresser i Tunger, blaa, galloneret Vest, Hjorteskindsbeenklæder og trekantet, galloneret Hat med sort Cocarde; til Harejagten grøn Fløilskjole og Vest, Hjorteskindsbeenklæder, spidse, sorte Støvler og trekantet Hat med grøn Cocarde; til Falkejagten som ovenfor anført.

Greven tog sig prægtig ud i Jagtuniformen, der fremhævede hans kraftige Figur. Saasnart han var færdig, skyndte han sig afsted.

Efterat have ryddet op i Sovegemakket, posterede jeg mig i Vinduet, forat see Herskabet stige tilhest.

Slotsgaarden var opfyldt af en mumlende Menneskemasse, som stod der i samme Hensigt, som jeg; Falkonererne holdt parate foran Trappen; Staldkarle og Laquaier løbe travlt frem og tilbage. Efter et Par Minutters Forløb kom den unge Dronning nedaf Trappen, ført af min Herre. Hun bar en graa Bæverhat med bred Guldtresse og Dusker, en lang

Skarlagenskappe, rundtom besat med Guldgalloner, guldgalloneret Hjorteskindsvest, Herrehalstorklæde, Skindbeenklæder og Støvler med Sporer. Det var første Gang, jeg saae hende rigtigt, og jeg blev slaaet af hendes majestætiske Udvortes, især da hun havde svunget sig op paa Hesten, paa hvilken hun, saavelsom et Par andre Damer, satte sig overskrævs, ligesom Herrerne. Hun er meget høi og temmelig fyldig; hendes Ansigtsfarve er overordenlig smuk, Panden hvælvet, Næsen fiinformet, Dinene store, lyseblaae og udtryksfulde, tiltrods for de lyse Dienhaar og Dienbryn; men Overlæben altfor lang og tyk, Underlæben fremstaaende og Hagen for svær i Forhold til Overansigtet. Skjøndt hun saaledes er langtfra at være nogen regelmæssig Skjønhed, naar man regner hver enkelt Deel for sig, kan man i det Hele taget ikke tænke sig nogen mere majestætisk Skikkelse, end Caroline Mathildes.

Bagefter Dronningen kom Kongen, akkurat i samme Dragt, med Undtagelse af en guldgalloneret trekantet Hat, istedetfor Bæverhatten. En medlidende Følelse greb mig og, som jeg bemærkede, næsten alle Tilskuerne ved Synet af denne usle, lille og udtærede Skikkelse, der tog sig ud som en Pog ved Siden af hans Gemalinde. Ansigtet er fiint og smukt, og det er let at see, at gamle Povel havde havt Ret, da han sagde: „At Christian den Syvende havde været det deiligste Svendbarn, man kunde tænke sig, fiin og nysselig i alle Maader og Dele, som en Gudsengel."

Herskabet var kommet tilhest; Kongen indtog sin Plads ved Siden af Dronningen, hvis vælige hvide Ganger tyggede Bidslet af Utaalmodighed. Toget satte sig i Bevægelse; en halv Hestelængde foran sin Gemal jog Caroline Mathilde

udaf Slotsporten, og snart var Gaarden øde og tom, som sædvanlig.

VIII.

Efterat have benyttet Formiddagen igaar til at optegne Ovenstaaende, iførte jeg mig et Sæt sorte Klæder, jeg nylig har faaet, og stod just foran Speilet, beskjæftiget med at binde min Halsklud, da Grev Brandts Kammertjener traadte ind i Værelset.

„Som Herren, saa følge ham Svende", siger man for et gammelt Ord, og for hans Vedkommende slaaer det godt til; han ligner sin Herre, som den ene Draabe Vand den anden, det vil sige i Væsen og Charakteer; thi hvad det Ydre angaaer, saa er det et særdeles smukt Menneske, hvem hele det qvindelige Tyende herpaa Slottet har et godt Øie til, og, efter hvad man siger, nogle af Hofdamerne med.

„See! see!" — sagde han til mig — „man pynter sig nok?"

„Ja, Hans Excellence, min Herre, har lovet Frøken v. Eyben, at jeg skulde frisere hende idag, og derfor ..."

„Derfor søger De at stille Deres legemlige Fuldkommenheder i det bedste Lys, forat gjøre Indtryk paa bemældte Dames letfængelige Hjerte. Ha! ha! ha! ... ja, jeg veed det, min Herre fortalte mig det igaaraftes, og jeg kom netop, forat vise Dem Vei til Fru Potiphars Gemak og bede Dem ikke at nedsætte den hæderlige Kammertjenerstand, ved at vise Dem som en altfor kydsk Joseph. Man kunde jo vente sig det

Værste af Dem. Men nu begynder jeg at faae Haab. Hør, veed De hvad, De er paa min Ære et kjønt Menneske, bare lidt gammeldags i Væsen og Begreber; De trænger til at moderniseres, og det paatager jeg mig. Først og fremmest maa De lægge Dem efter Fruentimrene, deels er det ved dem, man kommer frem i Verden, og deels er man ikke Mandfolk for Stadsens Skyld. Speil Dem i Deres Herres Exempel og husk paa, hvad der forleden Dag stod skrevet paa Maven af den lemlæstede Figur i Rosenborghave:

„Var Struensee som Du,
Var han ei Greve nu.“*)

Efterat have fremført dette med saa flydende Tunge, som det var en udenad lært Remse, gjorde han en Pirouette og tilføiede:

„Men De er færdig, og jeg er færdig, kom, lad os gaae. Imorgenaften have vi en lille Assemblée og haabe for første Gang at nyde Æren af Monsieur Ernestes Selskab ... De kommer, ikke sandt? ... Fortræffeligt! De vil ikke fortryde det. Der kommer ogsaa nogle Damer fra Comedien, iblandt Andre den fortryllende, men grusomme Sophie Livernet. Hende skal De blot see! men forelsk Dem ikke i hende, De vilde kun spilde Deres Tid: hun er dum nok til at være sin graahærdede Galan, Grev Rantzau-Ascheberg, tro.“

„Sophie Livernet,“ — gjentog jeg — „er hun fransk?“

„Nei, hun er saa dansk, som hun kan være, Datter af en velmeriteret Skræddermester Livernet heraf Staden og Dandserinde ved Comedien ...“

---

*) Historisk.

Under denne Samtale havde vi forladt Værelset og passeret Corridoren. Ligesom vi vilde gaae op af en Sidetrappe, der fører til anden Hovedetage, hvor de kongelige Gemakker ere, kom en lille, besynderligt udstafferet Negerdreng nedaf den. Ved at faae Øie paa min Følgesvend, udstødte han et hæst Skrig og foer, som en Vind, atter opaf Trappen.

„Moranti! Slyngel! er han nu paa Spil igjen?" — skreg Grev Brandts Kammertjener.

„Hvem er det?" — spurgte jeg.

„Kjender De heller ikke ham? man skulde, saa Skam, troe De var fra igaar ... Det er Hans Majestæt Kong Christian den Syvendes tobenede Kjæreste, Negerdrengen Moranti; den fiirbenede er Conferentsraad Gourmand — ham kjender De da?"

„Nei, jeg har ikke den Ære," — svarede jeg leende.

„Saa skal jeg tage mig den Frihed, at præsentere Dem for ham; thi der kommer han just ... Gourmand! Gourmand! kom, min Dreng ..."

Til min store Forundring — thi jeg havde antaget det Hele for Spøg — fik jeg Øie paa en deilig, stor og leverfarvet Hund, halv Mynde og halv Dogge, der langsomt kom henimod os. Den undgik min Kammerat, der vilde bukke sig ned, forat klappe den, og gav sig til at besnuse mig meget ivrigt. Efter endt Undersøgelse logrede den med Halen, saae mig med et næsten menneskeligt Blik ind i Øinene og svadserede langsomt ned af Trapperne, hvorfra vi vare komne.

„Hvorfor kalder De den for Conferentsraad," — spurgte jeg, idet vi gik videre.

„Fordi den kan gjøe."

„Fordi den kan gjøe?"

„I ethvert Tilfælde skriver dens Titel sig derfra. Kongen — De veed jo nok, det rapler lidt for ham — havde en Dag mod sin Villie underskrevet nogle Conferentsraadsbestallinger. Ved Taffelet faldt Talen derpaa. Monsieur Gourmand laa, som sædvanligt, under Bordet. Kongen spurgte den: „Kannst Du bellen?" hvorhos han brugte den Forsigtighed at træde Bæstet paa Poten. Gourmand gav et Bjef fra sig, og Hans Majestæt sagde triumpherende: „Kannst Du bellen, kannst Du auch Conferenzrath seyn!" hvorpaa han reiste sig og drak den nye Conferentsraads Skaal; hvilket Hoffet i pligtskyldigst Etiquette maatte gjøre efter. Der har De Historien og her er Frøken v. Eybens Appartement ... Engelke, min Allerdeiligste, er Hendes Naade visible?"

Disse Ord vare henvendte til en ung og smuk Pige af et temmelig letfærdigt Udvortes. Jeg havde tidligere lagt Mærke til hende, som en af de Værste til at fnise, naar jeg kom forbi.

„Nei, ikke for Dem," — svarede hun knibsk — „men nok for Monsieur Ernest; Dem har Ingen havt Bud efter."

„Gudbevare's, hvor De er unaadig idag! Og jeg, som smigrede mig med at kunne nyde godt af Deres angenemme Compagni, medens Monsieur Ernest accommoderede Frøkenen."

„Saa De smigrede Dem virkelig med, at jeg skulde blive staaende op og ned heri Corridoren, blot forat holde Dem med Selskab?"

„Nei, men jeg smigrede mig med at skulle gjensee et nydeligt lille Kammer, hvor jeg har tilbragt mangen behagelig

Time med en smuk, ung Pige af vort fælleds Bekjendtskab."

„Aa, De er en uforskammet Person! ... Kom De, Monsieur Ernest. Hendes Naade venter."

Dermed tog hun mig ved Armen og trak mig gjennem et Par Værelser, med synligt Hastværk forat vende tilbage og udfægte Striden.

Den dumme Benauelse, der altid er paakommet mig overfor det smukke Kjøn, havde trods mine Forsætter og Bestræbelser atter indfundet sig. Jeg har vist gjort en besynderlig Figur, da jeg med nedslagne Øine traadte ind i Gemakket og bukkede dybt, udenat vide, hvor Hendes Naade egenlig befandt sig.

„Kom nærmere, Monsieur Ernest," — sagde en velklingende, men temmelig dyb Fruentimmerstemme.

Jeg saae op og blev staaende som forstenet.

Indhyllet i en hvid Puderkaabe, sad et Par Skridt foran mig en ung Dame, der i første Øieblik forekom mig som mit levendegjorte Drømmebillede, hvortil især Dragten og det opløste sorte Haar bidrog.

Det var Frøken v. Eyben.

„Men saa kom dog nærmere," — sagde hun med et Smiil over min Forlegenhed — „man skulde næsten troe, De var bange for mig ... Særdeles smukt Menneske!" — tilføiede hun ligesom ved sig selv, men saa høit, at jeg godt kunde høre det.

„Deres Naade har nok ønsket ..." — stammede jeg.

„At blive accommoderet af Deres kunstfærdige Hænder, ja; jeg har beundret den Maade, hvorpaa De forstaaer at lempe Frisuren efter Physionomiet. Det er en stor Gunst,

Greven har tilstaaet mig, især hvis jeg turde smigre mig med, at Monsieur Ernest oftere vil vise mig samme Tjeneste?"

„Saa ofte Deres Naade befaler."

„Beder, Monsieur Ernest, beder ... De har naturligviis lært Deres Kunst i Udlandet?"

„Nei, Deres Naade," — svarede jeg ganske forlegen over al denne Artighed — „jeg har kun nydt et Par Maaneders Underviisning hos den franske Friseur heri Staden."

„Lærlingen overgaaer Mesteren; De er Kunstner, han kun Haandværker. De er fra Norge, hører jeg. Af Deres Maade at udtrykke Dem paa seer jeg, at De har nydt en god Opdragelse."

„Ak nei, Deres Naade, jeg er tvertimod meget uvidende, jeg forstaaer kun mit Modersmaal, og det endda daarligt nok."

„Men hvorledes bærer De Dem da med Deres Herre, som ikke taler Dansk?"

„Jo, Deres Naade, jeg bryder lidt paa Tydsken. Ved „forstaae" meente jeg, at jeg er ikke istand til at læse en tydsk eller anden fremmed Bog flydende."

Under denne Samtale var jeg skreden til Værket. Mage til deiligt Haar, saa langt, sort og silkeblødt, har jeg aldrig seet.

Frøken v. Eyben vilde friseres ligesom min Herre; men jeg saae strax, at hendes Pande var for bred til, at fire ligestore Krøller kunde klæde hende. Jeg gjorde derfor den første ganske lille, den anden lidt større og saa fremdeles. Ligeledes anbragte jeg to Favoriter, der mildnede Udtrykket i hendes temmelig strenge Ansigt.

Medens jeg var ifærd med at tilberede Pudergvasten, sagde Frøken v. Eyben:

„Min Kammerjomfru har flere Gange omtalt Dem for mig som et overordenligt stille og tilbageholdent Menneske. Hvoraf kommer det sig, at De aldrig deeltager i de Andres Fornøielser?“

„Deres Naade,“ — svarede jeg forlegent — „jeg er endnu saa ny herpaa Slottet og desuden meget keitet af mig ...“

„Nei, det kan ikke være Grunden. Et saa smukt Menneske, som De er, og tilmed saa forstandigt, kan umulig være „keitet“, som De siger, gauche ... Deres Beskedenhed gjør Dem tvertimod endnu mere indtagende. Nei, Monsieur Ernest har formodenligt en lille Veninde skjult et eller andetsteds, som han ikke vil være utro?“

„Nei, jeg forsikkrer Deres Naade ...“

„O! De lyver, det er en Umulighed andet, saa ung og smuk! ...“

Med disse Ord dreiede hun Hovedet om og tilkastede mig et Blik, der udøvede samme magnetiske Indflydelse paa mig, som det i Drømmen ...

Jeg nærmede mig svimlende; jeg følte, at hendes Øine vare fæstede paa mig, skjøndt jeg ikke turde see op; hendes Haand greb min med et blidt Tryk, og jeg sank halv ubevidst paa Knæ foran hende.

„Ernest! jeg elsker Dem,“ — hviskede Frøken v. Eyben, idet hun slyngede sine Arme om min Hals og trykkede et brændende Kys paa mine Læber ...

Pludseligt lød en stærk Hestetrampen fra Slotsgaarden,

jeg sprang op og i samme Dieblik aabnede Kammerjomfruen Doren og mældte, at Herskabet kom tilbage fra Jagten.

„Jeg tor ikke opholde Dem længer," — sagde Frøken v. Eyben, som havde gjort en utaalmodig Bevægelse — „Engelke kan pudre mig. Tusind Tak, Herr Ernest ... Imorgen ..." — tilføiede hun, saa sagte, at blot jeg kunde høre det.

Med en Blanding af Triumph og Skamfuldhed skyndte jeg mig tilbage til Grevens Appartement.

VIII.

Ligesom jeg var bleven færdig med at omklæde og frisere min Herre, kom Cabinetssecretair Zoega med en stor Pakke Papirer under Armen.

„Ifald det er Deres Excellence beleiligt," — sagde han med et dybt Buk — „saa ..."

„Nei, Monsieur Zoega, det er mig tvertimod meget ubeleiligt," — svarede Greven kort — „kom igjen iaften."

„Deres Excellence undskylder, men det er hoist vigtige Sager, Resolutioner ..."

„Som sagt, iaften, iaften!"

„Hvad Tid iaften befaler da Deres Excellence? Jeg maa tillade mig at bemærke, at det, jeg her har, kun er det meest Paatrængende. Deres Excellence veed selv, at jeg flere Gange har maattet gaae med uforrettet Sag, fordi Deres Excellence faldt isøvn under Referatet."

„Monsieur Zoega, iaften!" — sagde min Herre i haard

og bydende Tone — „jeg lider ingen Indvendinger ... Adieu!"

Cabinetssecretairen bukkede dybt og gik.

„Naar Monsieur Zoega indfinder sig iaften," — sagde Greven til mig — „befaler Du ham fra mig at komme igjen imorgen. Jeg skal lære den Person at finde sig i Taalmodighed."

Jeg bukkede, men lovede i mit stille Sind at udrette Ærindet paa den skaansomste Maade.

„Giv mig den Pung med Dukater, som ligger i Skuffen til mit Natbord, der bliver spillet „Loup" efter Aftentaflet. Til Klokken elleve har Du din Frihed, men til den Tid maa Du være paa Pletten."

. . . .

En halv Time efter at min Herre var gaaet, indfandt Grev Brandts Kammertjener sig.

„Naada, Lykkens Pamphilius," — sagde han, idet han slog mig paa Skulderen — „hvordan gik det saa med Friseringen?"

„Jeg blev netop færdig, ligesom Herskabet kom hjem fra Jagten."

„Og hvad saa?"

„Saa gik jeg."

„Saa gik De! Fortræffeligt! Discret og beskeden, som det sømmer sig for en lovende Begynder ... Knæfaldet for Hendes Naade og Kysset, hvormed hun belønnede Dem, omtaler De ikke med et Ord?"

Jeg stod som forstenet.

„Ja, see der staaer De, ligesom en overbeviist Synder, udenat kunne fatte, hvorfra jeg har min Kundskab ... Men paa det at De ikke for Fremtiden skal komme i en lignende Forlegenhed, naar De bliver hentet forat frisere en smuk Dame, saa vil jeg raade Dem til at tage vare paa Nøglehullerne og ikke lade Dem ledsage af en Kammerat, der er en gammel Tilbeder af den paagjældende Dames Kammerkidsken."

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare, og tav derfor bomstille.

„Naa, „frisk Mod, Antonius, Du har jo intet Ondt bedrevet", som der staaer i en af Comedierne! Apropos, om Comedier, skulde vi ikke gaae paa Comedie iaften, vi to? De kan da med det Samme faae min ulykkelige Inclination, Sophie Livernet, at see; for Assembleen komme vi til at skyde en hvid Pind efter, da Herskabet nok tager paa Landet imorgen, efter hvad min Herre sagde ... Det veed De ikke Noget om, men forundre Dem kan det ikke, De har allerede været længe nok ved Hoffet til at vide, at det Usandsynligste her er det Sandsynligste."

„Hvor tager Hoffet da hen?

„Det maa Pokker vide! til Frederiksberg eller Hirschholm, tænker jeg. Naa, vil De med, saa kom."

Det var temmelig koldt i Veiret, og min nye Ven gik derfor ind i sit Kammer forat tage sin Kappe, men kom strax tilbage med den Yttring, at han havde glemt den igaaraftes i Kongens Forgemak, da han fulgte sin Herre „paa Post".

„Kom med," — sagde han — „maaskee er Hans Majestæt gaaet tiltaffels, saa skal jeg vise Dem, hvor pudseerligt der seer ud i hans Gemakker."

Da vi nærmede os det kongelige Appartement, slog en besynderlig sveden Lugt os imode, og vi hørte en ynkelig Piben. Vi forstærkede vore Skridt og bleve snart Vidner til et uhyggeligt Skuespil.

Paa Gangen udenfor Forgemakket laa en Hund eller rettere sagt en sammenskrumpen og blodig Kjødklump, som vaandede sig ynkeligt. Den sorte Dreng stod foran den og viste grinende sine skinnende hvide Tænder.

„Hvad Djævelen er det?" udbrød min Kammerat, idet han sprang til og greb Morianen i Nakken — „hvad har Du nu gjort, din sorte Djævleunge?"

Drengen gav sig til at hvine og slaae fra sig med Hænder og Fødder. En aldrende Laquai med graat Haar kom udaf Forgemakket.

„Slip ham," — sagde han — „Hans Majestæt er inde ..."

Min Kammerat slap, og Morianen sprang ind i Forgemakket og slog Døren i efter sig.

„Hvad i Alverden er dog dette, Torp?" — spurgte Grev Brandts Kammertjener, idet han pegede paa Hunden.

„Det er Dronningens Mynde Zephyr, stakkels Bæst!" — svarede Laquaien, idet han trak paa Skuldrene — „Vorherre maa vide, hvad der gik af Hans Majestæt, da han kom hjem fra Jagten! han sprang omkring, slog Speile og Møbler istykker, og da han fik Øie paa Zephyr, som stod og lugtede til Gourmand, befalede han Morianti at holde paa den, hvorpaa Hans Majestæt med egne Hænder hældte Spiritus over det arme Dyr og stak Ild i det ... Det var fælt at

see paa, hvordan Hunden sprang og skabede sig; men Hans Majestæt og Morianti loe, saa det klukkede i dem."

„Naada," — sagde Grev Brandts Kammertjener — „det er en deilig Historie ... det skulde blot Dronningen vide!"

„Skynd Dem at rapportere det," — svarede Laquaien haanligt — „saa kan De gjøre Deres Hoser grønne, og Deres Herre revse Hans Majestæt derfor iaften; han er jo velbestaltet Tugtemester."

Dermed vendte Laquaien os Ryggen og gik ind i Forgemakket.

„Men, min Gud," — sagde jeg, idet vi gik nedaf Trappen — „er Kongen gaaet fra Forstanden?"

„Om han er? Ja, han er complet gal, moden til Daarekisten, siger min Herre. Undertiden vil han prøve Kræfter med Alle, som komme ham nær; min Herre kan især ikke være i Ro for ham, og tager han ikke igjen, saa skjælder han ham ud for „unterthäniger Knecht" og gjør Nar af ham. Paa Hirschholm har han flere Gange slaaet Alting istykker baade i sine og Dronningens Værelser, og i Vinter — en Dag, da Dronningen reed paa Ridebanen med Deres Herre — kylede han Alt, hvad han kunde faae fat i, ud paa Slotspladsen fra Vinduet over Portalen, baade Brænde, Ildtænger, Bordskuffer, Bøger og Papirer, og til Slutning vilde han lade Morianti og Gourmand gaae samme Vei, men de strittede imod, saa han maatte slippe dem ... Men lad os lade den Fugl flyve, nu ere vi paa Gaden. Hør, jeg veed, oprigtigt talt, ikke om Jomfru Livernet spiller iaften, eller om der overhovedet spilles; men hvis De vil som jeg, saa gaae vi op paa et Be-

værtningssted heri Nærheden, forat faae lidt Varmt og see efter i „Adressecomptoirets Efterretninger“?“

Jeg nikkede, og vi styrede Kaaien til det omtalte Beværtningssted, der var i en Stueetage under Børsen.

IX.

Ved Indtrædelsen i Beværtningen slog en saadan Dunst af Øl og Tobak mig imøde, at jeg standsede forat snappe efter Veiret. Alting var indhyllet i en tæt Taage, i hvilken jeg saae en heel Deel ubestemte Skikkelser leve og røre sig, og fra hvilken jeg næsten uafbrudt hørte kraftige Opfordringer udgaae til Opvarteren om at skynde sig med de forlangte Spise- og Drikkevarer.

Min Kammerat, der lod til at være hjemme i Huset, var øieblikkeligt forsvundet i Tobakstaagen. Jeg blev staaende lidt og ventede paa hans Tilbagekomst; men da det varede mig forlænge, satte jeg mig paa en ledig Stol i Nærheden af Døren.

Neppe havde jeg berørt Sædet, førend det vippede op, og jeg plumpede ned i Stolen i den latterligste Stilling, med Hovedet mellem Knæerne.

En skraldende Latter fra alle Sider ledsagede mit Fald og de forgjæves Bestræbelser, jeg gjorde forat komme opaf Stolen, i hvilken jeg sad ligesom fastmuret.

Tilsidst væltede den med mig; jeg rullede henad Gulvet, men stod i samme Nu paa Benene.

Det Første, jeg gjorde, var at gribe Stolen og splintre den mod Gulvet.

„Hei! hei! min Gut," — sagde en dyb Basstemme, idet en kraftig Haand greb mig i Skulderen — „smaa Slag! saa sutjes, saa sutjes ... Inte slaae det gode Toi istykker!"

Jeg vendte mig hurtigt om og fik Øie paa en fiirskaaren, midaldrende Mand med et kobberrødt, godlidende Ansigt, der endnu var halv fortrukket af Latter. Hans blaa Kjole og dito Beenklæder havde et vist Sømandssnit, som ikke undgik mig, ihvor rasende jeg end var.

„Hvad rager det Dem?" — svarede jeg — „er De Vært her?"

„Til Tjeneste, min Søn, Peter Cornelissen, forhen Coffardicapitain, nu Vaertshuusholder; anbefaler sig med gode Varer og reel Behandling ..."

„Ja, det skal jeg love for!" — afbrød jeg ham forbittret — „var det ikke, fordi De er en gammel Mand, skulde jeg vise Dem, hvordan vi oppe i Norge traktere dumme Spasmagere."

„Aa, lad det ikke „ærke" Dig, min Gut;" — svarede Værten bestandig med samme smilende Ansigt — „Gammel? Fanden er gammel! ... Peter Cornelissen har endnu aldrig stukket op for Nogen. Har Du Lyst, saa kom an! Hugger Du mig i Dækket, saa giver jeg fri Fortæring, og Du slipper forat betale Skaden; men i omvendt Fald spytter Du i Bossen. Er det et Ord?"

„Javel," — svarede jeg, som var gaaet for vidt til at kunne trække mig tilbage, udenat blive til almindelig Latter.

Gjæsterne havde reist sig; de flyttede Borde og Stole

tilside og dannede en Kreds omkring os. Det var næsten allesammen Søfolk. Glæden lyste af deres Ansigter over den forestaaende Fornøielse.

„Træk din fine Kjole af, min Gut," — sagde Peter Cornelissen, idet han gav mig Exemplet — „op med Skjorteærmerne og kom an!"

Idetsamme banede min Kammerat sig Vei gjennem Kredsen og stillede sig imellem os.

„Men, Peter Cornelissen," — sagde han — „plager Fanden Dig skinbarlig! vil Du banke min Ven? ... Og De, Ernest, hvor kan De tage en Spas saa ilde op? Mester Cornelissen har faret paa de lange Reiser; til en Amindelse derom, kalder han sin Stueder for „Linien" og Fireerstolen for „Døbekarret", hvorfra enhver ny Gjæst maa løse sig ved at give Snapse Stuen rundt ..."

„Ja, Døbekarret er Fanden ivold!" — sagde Peter Cornelissen med et veemodigt Blik paa Stumperne — „men det er det Samme: vil hans Ven trække Følehornene til sig og ..."

„Nei," — svarede jeg — „et Ord er et Ord, saadan have vi for Skik oppe i Norge."

„Det var ret, min Søn," — sagde en dyb Stemme fra Tilskuerpladsen — „jeg holder paa Normandens Haand; er Nogen i Lysten?"

Jeg saae op og fik Øie paa en høi, svær og velklædt Borgermand, der nikkede opmuntrende til mig.

Flere Væddemaal bleve indgaaede; min Kammerat, der saae, at hans Bestræbelser vare spildte, trak sig hovedrystende tilbage i Tilskuerkredsen, og Peter Cornelissen og jeg gjorde os færdige.

Det skulde være et saakaldet „Snuptag". Brydning er en almindelig Søndagsfornøielse blandt de unge Knøse i min Hjemstavn. Jeg har Kræfter som en Bjørn og var derfor ikke i mindste Maade bange for Udfaldet.

Den svære Borgermand klappede tre Gange i Hænderne.

Min Modstander og jeg løb ind paa hinanden og greb hinanden om Livet; men da jeg var den behændigste, fik jeg Undertaget og løftede strax Peter Cornelissen op fra Gulvet, hvormeget han end strittede imod.

„Godt gjort, Normand!" — skreg Borgeren.

„Cornelissen, gamle Ulk!" — brølede en af Skipperne, som havde pareret — „skammer Du Dig ikke? Vil Du lade den Landkrabbe slaae Dig i Dækket?"

„Giv Tid!" — stønnede Cornelissen, idet han arbeidede forat slippe løs, saa Sveden haglede ham nedaf Ansigtet — „Enden er ikke endda! ..."

Jeg følte, at Mester Cornelissen havde fuldkommen Ret, og at jeg vilde faae min Hyre med ham, hvis han slap ned, efterat jeg havde udmattet mig med at slæbe paa hans svære Corpus. Jeg benyttede mig derfor af et Øieblik, hvor han løsnede sit Greb i mine Skuldre, til hurtigt at strække ham ud fra mig og samtidigt dermed kaste mig paa Knæ, hvorved Peter Cornelissen kom til at rulle baglænds henad Gulvet.

„Hurra for Normanden!" — skreg Borgeren.

„Ja, Hurra for Normanden!" — gjentog Peter Cornelissen, idet han langsomt reiste sig fra Gulvet — „det var rigtignok et Slags „Comfin", hvorved han stod sig, men der maa være Krummer i den Karl, som vil anvende det. Giv mig din Næve, min Søn; hvad hedder Du, og hvem er Du?"

„Mit Navn er Peter Ernst, og jeg er ..."

„Parykmagersvend, ligesom jeg," — skyndte min Kammerat sig at snappe Ordet, idet han gav mig et Vink.

„Det kunde jeg, min Sjæl! nok begribe, at Du maatte hedde Peter ligesom jeg! men Parykmagersvend? fy for Allandsjens Ulykke! er det en Professsion for saadan en Kraftkarl, som Du er? Somand skulde Du have været! ... Men kom, Manne, ind i Kahytten; Peter Cornelissen giver tre Boller Punsch, og ad Helvede til med Dobekarret," — tilføiede han, idet han sparkede til Stumperne — „Præstener bleven aflægs, mærker jeg!"

Dermed tog han mig under Armen og trak mig ind i det andet Værelse.

„Hurra for Peter Cornelissen!" — skrege Gjæsterne, idet de stimlede bagefter.

„Hvad vræle I for, I Hallunker!" — sagde Mester Cornelissen, idet han gjorde Front mod de Fremstormende — „staa i Spillet! Subordination skal der være! Kun Honoratiores, Skippere og Borgermænd, have Adgang til Kahytten, gemene Matroser blive paa Dækket! ... Sei, Du Lustus, hvor skal Du hen?" — tilføiede han, idet han greb en langbenet Matros i Pidsken og sendte ham med et kraftigt Ryk tilbage i det forreste Værelse — „Jeres Punsch skal I faae ind, og ere I ikke fornøiede med det, saa kunne I ..."

Her betjente Mester Cornelissen sig af et særdeles kraftigt Udtryk, ledsaget af en alt Andet end hovisk Gebærde, der imidlertid blev optaget paa bedste Maade af Auditoriet.

„Halloi i Kabyssen!" — brølede Værten, idet han satte begge Hænder for Munden, ligesom en Raaber — „tre Bol-

ler Punsch, een paa Dækket og to i Kahytten! ... munter i Toiet! ... Naa, værs' artig og sæt Jer ned, Manne, og tag Fidt paa en Wert!" ..."

Opfordringen blev adlydt. Jeg fik min Plads mellem Peter Cornelissen og den statelige Borgermand ved Hoienden af et stort Egetræsbord, dækket med en sneehvid Dug og belæsset med allehaande kolde Spisevarer.

Det forste Indhug paa Maden gik for sig under en almindelig Taushed, som jeg benyttede mig af til at tage Selskabet i nærmere Diesyn.

Det bestod af en halv Snees Skippere og Coffardicapitainer og fire Borgermænd, hvoriblandt min Nabo, som jeg horte kaldes for Mester Kaspersen. Jeg vilde just til at slutte min Monstring, da jeg ved Siden af min Kammerat, næsten begravet mellem ham og en fiirskaaren Skipper, fik Die paa en sortklædt Mandsling, der stirrede ufravendt paa mig.

Jeg har ligefra min Barndom været beladt med pludselige Sympathier og Antipathier, og da de næsten altid have bekræftet sig, er jeg bleven meget overtroisk i den Retning. En ulykkespaaende Anelse opstod strax hos mig ved Synet af det lille pergamentgule Rævefjæs med den spidse, rode Næse, og jeg slog uvilkaarligt Dinene ned for hans stikkende Blik.

Forend jeg havde fattet mig saameget, at jeg kunde gjengjælde Lige med Lige, spurgte Peter Cornelissen:

„Hvad Fanden gloer han saadanne paa min unge Ven efter, Magister? Vil han kjobe ham?"

„Nei, det vilde vistnok overstige mine ringe Evner, Monsieur Cornelissen," — svarede den Adspurgte med skrattende

Stemme — „men det bæres mig for, som jeg har seet den unge Person før."

„Vel muligt, sa'e Skræderen; man spurgte ham, om han kunde sye Lommer! Han er Parykmagersvend med Tugt at mælde, og maaskee har det været hos hans Mester, Magisteren sidst lod sin Paryk „gjøre klar", forend han lagde sig paa Siden af Enkedronningen med sin „Lykonskningskam" ..."

„Carmen, Monsieur Cornelissen, Carmen ... Men nei, det var sandelig ikke der ... De bringer mig paa det ved at nævne den høie Dame ... Jeg har bestemt seet den unge Person blandt Laquaierne forgangen Uge, da jeg havde et Ærinde paa Slottet ..."

„Sladder, Magister," — afbrod Peter Cornelissen ham barsk — „i mit Huus kommer ingen betresset Talerkenslikker, og dristede saadan en Rad sig til at sætte Foden paa Dækket, saa kunde han vente sig en ordenlig Kjølhaling; det er velbekjendt ... See engang, min unge Ven bliver ganske rød i Hovedet over den Tort, han gjør ham ... Men der kommer Punschen opseilende. Rom lidt af Bordet, Manne, forat de to Skuder kan komme for Anker her, medens jeg convoyerer den tredie ind til Drengene. Mester Kaspersen staaer nok for Skjænken saalænge."

Under det Røre, som opstod, følte jeg en Haand paa min Skulder, og Magisterens Stemme hviskede mig i Øret:

„Manus manum lavat, den ene Haand vasker den anden: jeg holder Tand for Tunge og De skaffer mig Audience imorgen hos Hans Excellence, — er det et Ord?"

Idetsamme faldt mine Øine paa min Kammerat, der mod Sædvane ikke havde opladt Munden, siden vi vare komne

tilbords. Hans Ansigt var blegt og ængsteligt, og han gjorde et bønfaldende Tegn til mig.

Jeg nikkede uvilkaarligt; Magisteren sneg sig bort, ligesom han var kommet.

Neppe havde jeg givet mit Samtykke, forend jeg ærgrede mig over min Feighed. Ikke turde være sin Stilling bekjendt af Frygt forat faae Prygl, kan der tænkes noget mere Nedværdigende for en Mand? Af hvad Grund havde min Kammerat fort mig herop? Hvorfor søgte han selv paa et Sted, hvor han maatte lyve sig frem for ikke at blive jaget paa Døren? Peter Cornelissens Had til Laquaistanden kunde jeg endda begribe. Allerede ved min Ankomst til Kjøbenhavn havde jeg hos Parykmageren hørt flere ansete Borgermænd udtale sig med Forbittrelse om den Uforskammenhed, de „mæskede" kongelige Laquaier — min Herres og Grev Brandts ikke at forglemme — begegnede dem med, naar deres Forretninger førte dem op paa Slottet eller paa anden Maade bragte dem i Berørelse med dem, og senere havde jeg selv havt Leilighed til at overtyde mig om Sandheden deraf.

Jeg blev afbrudt i disse Betragtninger ved et vældigt Skraal fra det forreste Værelse og en brølende Udførelse af det hertillands yndede Omqvæd:

„Og dette skal være Peter Cornelissens Skaal!
Hurra!
Og Skam faae den, som ikke
Peter Cornelissens Skaal vil drikke!
Hurra, Hurra,
Den Skaal var bra'!
Hurra!

Peter Cornelissen leve! Hurr ..."

„Stop, I Hundetunger, stop i Satans Skind og Been!" — lod Peter Cornelissens Stemme, der flere Gange forgjæves havde sogt at trænge igjennem, med en Kraft, saa Ruderne klirrede, idet han selv kom tilsyne i Doren med blodrodt Ansigt og et Glas Punsch i Haanden — „forst Folk og bagefter Matroser, som Landkrabberne sige! ... Allerforst vil jeg udbringe en Skaal, som baade Dækket og Kahytten skal drikke ... Vor allernaadigste Herre og Konge Christian den Syvende skal leve! Hurra!"

„Hurra!" — skrege alle Gjæsterne.

„Og ad Helvede til med Dronningen, den Kisselinke, hendes Boler, den tydske Doctor, og hele deres Kleresi! En Hundsfot, som ikke drikker den Skaal! ..." — tilfoiede Peter Cornelissen, idet han lod sine Oine lobe rundt i Kredsen — „Hvad Djævelen er det, Sonneke! hvorfor sætter Du dit Glas fra Dig?"

Disse Ord vare henvendte til mig, som tiltrods for min Kammerats fortvivlede Vink ikke kunde dye mig længere.

„Fordi jeg ikke vil drikke den Skaal," — svarede jeg kort.

„Og hvorfor vil Du ikke drikke den, min Son?" — spurgte Peter Cornelissen forundret — „det er en Skaal, som ingen ærlig dansk Mand undslaaer sig for."

„Fordi jeg ikke, ligesom Petrus, vil fornægte min Herre. Jeg er Grev Struensees Kammertjener."

„Og det tor saadan en Sorover sige reentud i min Stue, efterat have smudsket den med sin Nærværelse ..." — brolede

Peter Cornelissen efter et Øieblikś Taushed — „Kammerater, skulle vi dyppe dem i Kanalen, baade ham og hans Kumpan, der gaaer og krumlorenser for min Tøs! ... Jomfruhusene i Rosenborghave ere Steder for Folk af den Kaliber ... I Kanalen med dem! Lad os see, om de kan svømme!"

„I Kanalen med dem!" — skrege Søfolkene, idet de stormede ind paa mig og min Kammerat, som var krøbet bagved mig.

„Stop lidt!" — sagde Mester Kaspersen*) ...

. . . .

. . . .

. . . .

X.

Der er hengaaet halvanden Maaned siden hiin Aften, hvor Ankersmed Kaspersen frelste mig og min Kammerat af

*) Her findes en Lacune i Manuskriptet, der, som man vil see af det Følgende, daterer sig fra Nedskriveren selv. Udgiveren har ikke villet udfylde den, da Begyndelsen af næste Afsnit strax meddeler Udfaldet af Optrinet i Værtshuset.

den Knibe, hvori min dumme Stolthed havde bragt os. Reisen til Hirschholm gjorde den første Afbrydelse i mine Optegnelser, og forend vi endnu rigtig vare komne til Orden der, indtraf en Begivenhed, der nær havde kostet mig min Plads.

Jeg har hidindtil slet ikke omtalt den lille Kronprinds, et stakkels, svinkelt Treaarsbarn, som ifølge min Herres Raad bliver opdraget paa den haardforeste Maade. Han gaaer baade Vinter og Sommer eens klædt i Nankin og Lærred, med bart Hoved og bare Fødder i Skoene. I den Dragt kunde man naturligviis ikke lade ham vise sig i Slotsgaarden eller paa Gaden i Kjøbenhavn, og jeg har derfor kun en eneste Gang for tilfældigviis seet ham, da han og hans Legekammerat — et Hittebarn, kaldet „Tom Jones" efter Romanen, bleve satte op i Kareten, forat gjøre deres daglige Tour. Herude løbe de frit omkring, indtil de om Aftenen indelukkes i deres Værelse, et stort Kammer lige med Jorden og ud imod Haven forsynet med et Gitter af Staaltraad, ligesom et Fuglebur. Lys faae de aldrig, forat de skulle vænnes af med at være mørkrædde, og om de skrige nok saameget, maa Ingen see til dem, efterat de have faaet deres Mad, almindeligviis Risengrød kogt i Suppe og serveret paa en Træbakke. Ligeledes er det strengeligt forbudt at hjælpe dem op, naar de falde, eller paa anden Maade at give os af med dem; Ingen maa nævne Prindsen ved Andet end hans Fornavn Frederik; de klæde sig selv af og paa, slaaes og rives og slutte Forlig igjen, Alt uden fremmed Mellemkomst.

Morgenen efter vor Ankomst til Hirichholm sad jeg, forend Greven havde ringet, ved mit Kammervindue, der vender ud til den deilige Slotshave. Træerne begyndte at springe ud, Solen skinnede klart, og jeg følte en Fred i mit Sind, der i den sidste Tid havde været mig fremmed. Pludseligt fik jeg Øie paa den lille Kronprinds og hans Legebroder, som kom løbende opad den brede Allee. De standsede nedenfor mit Vindue. TomJones holdt en Paafuglefjer i Haanden, som Frederik vilde have.

„Vil Du nu see, Du giver mig den!" — sagde Førstnævnte — „det var mig, som saae den."

„Ja, men det var mig, som tog den;" — svarede Legebroderen, en mørkhaaret Dreng med et trodsigt Ansigt — „Æ! Du turde ikke for Kalkunen!"

Den lille Kronprinds foer ind paa ham med et Spring, som en Tigerkat, og snappede efter Fjeren; men Kammeraten stødte ham haardt tilbage.

„Hvor tør Du understaae Dig til at lægge Haand paa din Prinds?" — spurgte Frederik med blussende Kinder.

„Prinds?" — svarede Hittebarnet haanligt — „jeg er ligesaa godt Prinds som Du!"

„Ja, men jeg er Kronprinds, Du!" — skreg Frederik, det han atter foer ind paa ham.

Under det Haandgemæng, som nu opstod, blev den omtvistede Paafuglefjer naturligviis brækket og forkrammet, hvilket i høi Grad forøgede de Kæmpendes Forbittrelse. Tilsidst faldt Begge omkuld. Legebroderen kom strax paa Benene og pilede afsted med Fjeren; men Prindsen blev liggende ubevægelig paa Ryggen.

Jeg blev bange for, at han skulde være kommen alvorlig tilskade, og vilde løbe nedtil ham.

Idetsamme ringede Greven; jeg huskede paa det strenge Forbud og blev tvivlraadig staaende, med Øinene fæstede paa den lille, blege og hvidhaarede Prinds. Men da jeg saae Blodet pible frem under Haaret og løbe nedaf Kinden paa Barnet, glemte jeg Alt. Veien gjennem Corridoren og nedaf Trapperne var lang, og jeg sprang derfor udaf Vinduet.

Jeg løftede Prindsen op, lagde hans Hoved paa mit Knæ og aftørrede Blodet med mit Lommetørklæde. Saaret var ubetydeligt, skjøndt det blødte stærkt; jeg forbandt det saa godt, jeg kunde, med min Halsklud.

Medens jeg var ifærd dermed, havde den lille Prinds aabnet Øinene, men blev liggende stille og saae stivt paa mig. Da jeg var færdig, sagde han:

„Tak! Du er en god Mand ... Troer Du vel, jeg døer af det?"

„Nei, det har ingen Fare, Deres kongelige Høihed," — svarede jeg smilende.

„Ja, saa er det godt; for jeg blev saa bange, da det Varme løb ned af Kinden paa mig, at jeg lukkede Øinene og ikke turde røre mig ... Hvad hedder Du?"

„Ernest ..."

„Godt," — sagde den lille Prinds, idet han reiste sig — „bi blot, til jeg er bleven Konge og den stygge Doctor kommer bort, saa skal jeg give Dig saamange Penge."

Tiltrods for Barnets lurvede Dragt og intet mindre end smukke Udvortes var der dog noget Vist i hans Væsen og Blik — saaledes forekom det mig idetmindste — der tydede

herpaa, at han var født og baaren til at herske. Han rakte mig Haanden, og jeg bukkede mig uvilkaarligt forat kysse den, da jeg hørte Grevens Stemme kalde fra Vinduet i en barsk Tone:

„Ernest! ... der verfluchte Junge! ...“

Om de sidste Ord gjældte Prindsen eller mig, veed jeg ikke; men det lod i ethvert Tilfælde, som han tog dem til Indtægt, thi han mumlede Noget om, „at han skulde sige det til sin Fader, Kongen“, og sløi afsted i fuldt Fiirspring.

De Tanker, der rørte sig i mig paa Tilbageveien til Grevens Appartement, vare just ikke af det glædeligste Slags.

Hidindtil havde min Herre rigtignok ikke sagt et ondt Ord til mig; men han havde heller ikke havt Leilighed dertil, da jeg samvittighedsfuldt passede mine Forretninger. Jeg havde imidlertid ofte seet ham overfuse Laquaierne og Løberne ved mindste Anledning, ja, endog gaae til Haandgribeligheder mod dem. Det Sidste var jeg fast bestemt paa ikke at taale, Følgen maatte blive, hvad den vilde. Hvad jeg havde gjort, var kun simpel Menneskepligt.

Da jeg traadte ind i Grevens Sovegemak, stod han med en Stok i Haanden.

„Slyngel!“ — sagde han — „kjender Du ikke Ordren, som forbyder at give sig af med Kronprindsen og tiltale ham med Andet end „Du“ og „Frederik“?“

„Jo, Deres Excellence.„

„Og alligevel understaaer Du Dig ...“

„Jeg beder Deres Excellence tilgive, at jeg afbryder Dem; men jeg saae fra mit Vindue Kronprindsen falde, han blev liggende stille, og Blodet løb ned af Ansigtet paa ham;

jeg blev bange for, at han havde slaaet sig fordærvet, og sprang derfor udaf Vinduet, ligesom ..."

„Ligesom? ..." — gjentog min Herre med en truende Stokkebevægelse, da jeg standsede, flau over at have ladt Tungen løbe af mig.

Blodet foer mig til Hovedet; jeg saae Greven dristigt i Dinene og svarede fast:

„Ligesom Deres Excellence ringede."

„Uforskammede Knegt!" — skreg Greven bleg af Forbittrelse, idet han løftede Stokken — „siden Du endnu ikke har skrevet Dig bag Øret, at det er en Tjeners første Pligt at adlyde sin Herre, saa skal jeg for en anden Gangs Skyld skrive det paa dine Rygstykker!"

„Deres Excellence," — sagde jeg — „jeg beder om min Afsked."

„Ja, men først skal jeg skrive Dig dit Skudsmaal, Slyngel!"

Jeg havde ikke slaaet Dinene ned, jeg var bleven staaende ubevægelig paa samme Plet, med en Rolighed, som endnu forundrer mig. Da Greven svingede Stokken, gjorde jeg et Skridt fremad og sagde:

„Deres Excellence, jeg vil hellere lægge mit Hoved paa Blokken, end taale et Slag af hvemsomhelst i Verden."

Greven veeg et Skridt tilbage, lod Stokken synke og saae et Dieblik stivt paa mig. Derpaa pegede han paa Døren og gav mig et Vink til at gaae.

Et Qvarteer efter ringede han. Jeg havde kaldt paa den anden Kammertjener, der almindeligviis kun brugtes til at besørge Breve og Ærinder, og udenat give ham nogen

videre Forklaring blot sagt, at Greven ønskede hans Opvartning idag. Han gik ind. Jeg afførte mig mit Liberi, klædte mig i mine egne Klæder og begyndte at pakke mine Sager sammen. Imedens hørte jeg Greven støie og rumstere næsten uafbrudt. Efter en halv Times Forløb kom han stormende gjennem Forværelset, udenat see hverken tilhøire eller venstre. Lidtefter kom min Medtjener, der havde havt en haard Dyst at bestaae. Haaret hængte uordenligt om Ansigtet paa ham, og hans ene Kind blussede stærkt.

„Gud forbarme sig, Monsieur Ernest!" — sagde han — „hvad gaaer der dog af Greven idag? ... Jeg er endnu ganske forstyrret i Hovedet! De hørte nok, hvordan han ringede tolv med mig. Jeg maatte frisere ham, og det kan jo Ingen gjøre ham tilpas, siden De er kommet her. Da han skjældte mig ud, bemærkede jeg i al Ærbødighed, at De var jo ude i Forgemakket, men saa sprang han op, tog mig i Karduien og gav mig en Kindhest. Gudbevare's! hvor jeg seer ud, bare jeg ikke faaer et blaat Øie!"

. . . .

En Timestid efter rullede jeg i en lukket Vogn, med en Gefreiter ved Siden, paa Landeveien til Kjøbenhavn. Jeg var dømt til en Maaneds Arrest i Blaataarn, „hvorefter jeg" — som det heed i Ordren — „atter havde at indfinde mig i min Tjeneste og for naadig Straf at takke."

Som jeg senere erfarede, var det min Frisøurkunst, jeg skyldte at være sluppen saa godt.

XI.

Blaataarn er en styg, skummel Bygning ved Langebro. Hvorfra den har sit Navn, maa Vorherre vide; thi det er hverken et Taarn eller blaat; men ubyggeligt seer det ud, og der løb en kold Gysen nedaf Ryggen paa mig, da Vognen holdt udenfor Porten, og jeg kigede udaf Vinduet, forat tage min nye Bopæl i Diesyn.

Gefreiteren, der hele Veien havde siddet indhyllet i stum Værdighed, behagede nu endelig at oplade Munden.

„So, her er' vi da!" — sagde han med stærk tydsk Accent — „klingle paa Porten, Kudsk!"

Den Tiltalte adlød. Efter syv lange og brede, der aflokkede Gefreiteren flere kraftige Eder, blev Porten aabnet, og vi rumlede ind i en Gaard, der i Morket forekom mig som en uhyre Brønd.

En lille Mand i en Faareskindspels og med en lodden Kabuds paa Hovedet kom med en Lygte og lyste ind i Vognen.

„Aah! er det ham, Gefreiter Krüger?" — sagde han gnavent.

„Ja, det er mich;" — svarede Gefreiteren, idet han bemægtigede sig Mandens Haand og rystede den venskabeligt — „hvordan lefer hans smukke Kune?"

„Aah, min Kone lever godt!" — vrissede Arrestforvareren og rev Haanden til sig — „men hvem har han her til mig?"

„Det er Doctorens Lifkammerdiener, der har gjort sich obsternasig ..."

„Hvor er Ordren?"

„Dod und Lif und alle Lemmer! hvad han har for en Eile! lad mich doch forst komme ut af Vognen og ind i Stuen ..."

„Det behoves ikke; han kan godt give mig Ordren her. Min Kone er desuden ved at klæde sig af ..."

„Ach, bryd han sich aldrig derum, det genierer mich ikke!"

Dermed tog han den modstræbende Arrestforvarer under Armen og trak ham over Gaarden, efterat have befalet mig at følge bagefter.

Arrestforvarerens Bolig var net, men nettere var dog den unge, fyldige og rødmussede Kone, der sad ved Kakkelovnen og reiste sig med et Knix, da Gefreiteren kom slæbende ind med hendes Ægtehalvdeel. Et skjælmsk Smiil spillede om de røde Læber, og de livlige, brune Oine hilste Soldaten som en gammel Bekjendt.

„Der er Ordren," — sagde Gefreiteren, efterat have hilst med militair Anstand — „bring han nu Arrestanten i Verwahr, jeg skal nok holde hans Kune med Selskab saalænge."

Dette syntes imidlertid ikke at falde i Arrestforvarerens Smag. Han befalede sin Kone at tage Lygten og travede afsted med mig og hende, tiltrods for Gefreiterens Protestationer.

Vi gik atter over Gaarden. Arrestforvareren aabnede en svær, jernbeslagen Dør, foran hvilken en Skildvagt gik frem og tilbage. Neppe vare vi komne indaf den, forend jeg hørte Gefreiteren skrige, at vi skulde blive og tage ham med; men den forbittrede Ægtemand smældede mandhaftigt Døren i for Rolighedsforstyrrerens Næse.

Vi stege op af Trappen, Konen forrest, jeg i Midten og Arrestforvareren bagefter. Underveis lagde jeg Mærke til, at hun flere Gange dreiede Hovedet om og skottede til mig. Mine Tanker begyndte at blive mindre mørke; Historien med Frøken v. Eyben havde indgydt mig en god Portion Indbildskhed.

Da vi vare komne to Stokværk iveiret, standsede den unge Kone.

„Videre, rap Dig!" — sagde Manden barsk.

„Ja men, lille Mand, her er jo et Kammer ..."

„Kommer det Dig ved? Høiere op, siger jeg!"

Vi stege endnu to Trapper iveiret.

„Stop!" — sagde Arrestforvareren — „hid med Løgten, at jeg kan finde Nøglen i Bundtet."

„Men Herregud, lille Mand, hvor skal han da hen?" — hviskede Konen halvhøit til ham.

„Ind til Engelskmanden."

„Til Engelskmanden? ... Men hvor kan det falde Dig ind! ... det kjønne, unge Menneske ..." — tilføiede hun med et medlidende Blik til mig.

Arrestforvareren laante hende et bistert Øiekast og gav sig ifærd med at aabne en lav og massiv Egedør. Imidlertid gjorde Konen nogle Tegn til mig, som jeg ikke kunde forstaae. Jeg kyssede paa Fingeren til Svar; men hun rystede paa Hovedet, knyttede Hænderne og fordreiede sit smukke, rødmussede Ansigt, idet hun pegede paa Døren og gjorde en afværgende Bevægelse.

Jeg var endnu lige klog. Meente hun, at jeg skulde sætte mig til Modværge? Hvad kunde det nytte til? Des-

uden vilde jeg jo faae en Kammerat derinde, og Eensomheden var det, jeg gruede meest for i min Maaneds Straffearrest.

„See saa, Monsieur," — sagde Arrestforvareren til mig, idet han trak den sidste Slaa fra Døren — „spadseer han nu ind; Sengen staaer tilhøire i Krogen længst fra Vinduet, og formodenlig ligger hans nye Staldbroder og varmer den til ham ... Heida! hei, Bill Smith!" — skreg han.

En brummende Lyd svarede.

„Her er Fremmede til ham!"

Med disse Ord skubbede Arrestforvareren mig indaf Døren og laasede og stængede den efter mig.

XIII.

Jeg blev staaende ubevægelig indenfor Døren i Løbet af flere Minutter. Der var saa mørkt i Værelset, at jeg ikke kunde skjælne en Haand for mig; selv Vinduet, Arrestforvareren havde talt om, var jeg ikke istand til at opdage. Jeg havde derfor ingen anden Udvei, end at gjøre en Rundaf langs Væggen, indtil jeg stødte paa den omtalte Seng og min nye Kammerat; thi at de fandtes samlede, sagde en vældig Snorken mig.

Jeg begyndte altsaa paa min Vandring, men pludseligt foer en Tanke gjennem Hovedet paa mig, og jeg standsede.

„„Til Engelskmanden! ... det stakkels, unge Menneske!""

havde Arrestforvarerens Kone sagt? ... Ordene vare gaaede forbi mine Øren som en tom Lyd, men nu dukkede de atter op ... Og disse Tegn og Vink, som jeg ikke havde kunnet blive klog paa! ... Hvad var der iveien med den Engelskmand? ... Bill Smith havde Arrestforvareren kaldt ham; det forekom mig, som jeg havde hørt det Navn før, men hvor, hvor?

Jeg lænede mig op til Væggen, mit Hjerte bankede saa stærkt, at jeg kunde høre det ... Naar det blot havde været lyst! ... Men jeg kunde jo sætte mig ned paa Gulvet og afvente Dagens Komme?

Jeg lavede mig allerede til at udføre denne Operation, da det gik mig ligesom i Værtshuset ... „Krysterǃ" — hviskede en Stemme indeni mig — „Du er bange! ..."

Jeg følte Blodet fare op i mine Kinder og rettede mig stolt, fast bestemt paa at friste Eventyret.

Først lyttede jeg efter den Sovendes Snorken forat høre, fra hvad Kant den kom; men det var spildt Uleilighed, snart syntes jeg, den kom fra høire, snart fra venstre, og snart lod den lige for mig.

Jeg fortsatte altsaa min Vandring langs Væggen, forsigtigt følende mig for med høire Haand, medens jeg lod den venstre glide henad Muren.

Først opdagede jeg Vinduet. Der var hængt et Klædningsstykke for, som jeg rev ned; men Natten var saa mørk, at det aldeles ingen Forskjel gjorde med Hensyn til Lysningen i Værelset.

Jeg famlede videre og videre. Endelig stødte jeg mod et Slags Bænk eller høi Skammel, som væltede; jeg tabte Ligevægten og faldt næsegruus henover den eftersøgte Seng,

paa Hovedet af den Sovende, som foer op med et Brøl og greb mig i Struben.

Det var mig umuligt at fremføre en Lyd; Fingrene klemte sig saa voldsomt sammen om Halsen paa mig, at jeg var færdig at qvæles; jeg anstrængte alle mine Kræfter forat rive mig løs ... det lykkedes, men i samme Nu fik jeg et Puf i Hjertekulen, saa jeg tumlede baglænds tilbage og faldt uden Besindelse, ligesaa lang jeg var, henad Gulvet.

. . . .

Da jeg kom til mig selv, havde jeg Hovedet indhyllet i noget grovt, uldent Tøi; jeg vilde løfte Armene op forat rive det af, men de vare bundne fast til Hofterne paa mig.

Jeg laa stille et Øieblik. Det var begyndt at dages, saae jeg gjennem det temmelig aabne Tøi, jeg havde om Hovedet ... Jeg hørte en svag Rumlen og Banken og en Lyd, ligesom af nedfaldende Smaasteen.

De urimeligste Tanker opstode hos mig, medens jeg laa saaledes. At det var en Hævn af min Herre, var jeg fuldt og fast overtydet om. Men hvad skulde der foretages med mig?

Jeg sled Huden af mine Haandlede, forat faae dem løse. Forgjæves! jo mere jeg arbeidede, desto fastere forekom Baandene mig at blive.

Jeg begyndte at raabe og skrige. Et Par Minutter lod man mig blive ved, men derpaa blev jeg løftet op fra Gulvet af et Par stærke Arme, der haandterede mig ligesom et Barn, og lagt paa noget Blødt, hvorpaa en Dyne eller et tykt Tæppe blev stoppet tæt sammen om Hovedet paa mig.

. . . .

Om jeg har ligget saaledes i et Par Minutter eller et Par Timer, kan jeg ikke afgjøre; thi efter et Øieblikś Forløb begyndte Blodet voldsomt at stige mig til Hovedet, det summede for mine Øren og gnistrede for mine Øine, og derpaa veed jeg ikke mere af mig selv at sige, indtil jeg pludseligt befandt mig siddende overende i Sengen, Ansigt til Ansigt med en middelhøi, bredskuldret Mand med rødt Haar og et børstet dito Skjæg.

XIII.

Skjøndt Mandens lyseblaae Øine rullede vildt i Hovedet paa ham, og hans buskede Øienbryn vare barsk sammentrukne, laa der dog saadan et Udtryk af Godmodighed og Lune i hans brede, fregnede Ansigt, at man uvilkaarligt følte sig fristet til at antage det Hele for Forstillelse. Paa Skjødet havde han en Skaal med Øllebrød med to Tinskeer i.

„Do you speak English?" — sagde han til mig.

Jeg rystede paa Hovedet.

„Her er Frokosten," — sagde han paa dansk, men med stærk, fremmed Accent — „spiis!"

Jeg adlød maskinmæssigt; jeg var endnu halvt bedøvet og fortumlet, og saa om og stiv i alle Lemmer, at jeg kun med Møie kunde føre Skeen til Munden.

Da vi vare færdige, satte han Skaalen henpaa et lille Fyrretræsbord og pladserede sig atter paa Skamlen foran Sengen.

„Jeg er Bill Smith!“ — sagde han barsk.

„Saa?“ — svarede jeg.

„Jeg er gal.“

„Er De gal?“

„Ja, bindegal, ravruskſplitterpinendegal! Troer Du det ikke?“ — spurgte han truende.

„Jo, Gudbevares!“ — svarede jeg — „De siger det jo selv, ikke at tale om de slaaende Beviser, De har givet mig derpaa.“

„Ja,“ — vedblev Bill Smith paa samme korte og afbrudte Maade — „det kommer over mig hver Morgen, naar det begynder at dages, og holder ved til lidt for Arrestforvareren kommer med Frokosten …“

„Vil man see!“ — sagde jeg.

„Nei, det er netop det, man ikke skal; derfor tager jeg Dig hver Morgen og binder min Trøie om Hovedet paa Dig og Hænderne fast til Hofterne, indtil det er gaaet over …“

„Det skal vi dog nappes om,“ — sagde jeg.

„… Og forholder Du Dig ikke rolig,“ — vedblev han udenat agte paa Afbrydelsen — „saa faaer Du desuden Sengetæppet om Hovedet, ligesom idag …“

Jeg gjorde en Bevægelse forat springe op, men Bill Smith udstrakte sin Kæmpearm og holdt mig tilbage, idet han vedblev med samme urokkelige Koldblodighed:

„Det Samme er Tilfældet, hvergang man rører ved min Seng … det er min Ciesteen! Vogt Dig vel derfor! Nu veed Du Besked.“

Der var intet Andet, for end gjøre gode Miner til slet

Spil, idetmindste saalænge, indtil jeg atter følte mig istand til at bestaae en Dyst med den frygtelige Engelskmand. Det var, ligesom han læste min Beslutning af mine Øine; thi han tilføiede:

„Er Du ikke fornøiet med det, saa vent, til Du er kommet Dig, saa nappes vi om det ... Fair play and old England for ever!"

Bill Smith reiste sig, tog et lille Barbeertøi ud af Skuffen paa Fyrretræsbordet og begyndte at slaae Sæben til Skum.

„Hvad er Du for en Fisk?" — spurgte han mig pludseligt.

Jeg gad ikke svare og dreiede mig derfor om i Sengen med Ryggen mod ham.

„As you like, Sir," — brummede Bill Smith, idet han fortsatte sin Operation.

Jeg laa i nogen Tid vaagen og hørte paa den skrabende Lyd af Barbeerkniven. Lidt efter lidt faldt jeg i en feberagtig Søvn, under hvilken jeg drømte, at jeg var kommen til Kæmpernes fabelagtige Land og bleven Kammertjener hos en rødhaaret Jætte, til hvis Bryst jeg maatte sætte en Stige forat kunne naae at barbere ham. At Jætten havde Bill Smiths Ansigtstræk i betydeligt udvidet Format, forstaaer sig af sig selv.

Jeg vaagnede ved at blive rusket i Skulderen og saae atter Bill Smith sidde foran mig, ligesom om Morgenen, med en Skaal mellem Knæerne.

„Her er Middagsmaden;" — sagde han — „spiis!"

Vi tømte Skaalen i Fællesskab, udenat verle et Ord,

men seende stivt paa hinanden. Søvnen havde styrket mig betydeligt; men Stødet, jeg havde faaet i Hjertekulen, smertede mig endnu, hvergang jeg traf Veiret. Ikkedestomindre var det min fulde Agt at være parat til Modværge, naar „Galskaben" ved Daggry kom over Bill Smith, til hvilken Ende jeg atter vendte mig om i Sengen, saasnart Middagsmaden var expederet.

„Sleep, my boy!" — sagde han — „forresten skal jeg nok vække Dig, naar det er paa Tiden. Fair play ... fair play!"

Men Naturen havde faaet sin Ret: jeg kunde ikke sove mere og maatte derfor nøies med at lukke Øinene og lade, som jeg gjorde det. Bill Smith havde taget en tyk Bog — en engelsk Bibel, som jeg senere saae — og sat sig til at læse i den.

Da det begyndte at mørknes, hørte jeg Trin ude paa Gangen, en Klap blev aabnet paa Døren, og Aftensmaden skudt ind.

Bill Smith reiste sig, tog imod den og kom atter hen og ruskede mig i Skulderen.

„Her er Aftensmaden!" — sagde han som sædvanligt — „spiis!"

Jeg lod ham ruske og svarede ikke.

Bill Smith mumlede Noget i Skjæget, som jeg ikke forstod, og gik derpaa hentil sit Bord, hvor han samvittighedsfuldt deelte Aftensmaden i to Parter. Efterat have fortæret sin Andeel og lagt et Mærke i sin Bibel, tog han en mindre Bog opaf Skuffen i Fyrretræsbordet og begyndte med vældig Røst at synge Noget, som jeg, efter Melodien at dømme, an-

tog for en Psalme. Derpaa klædte han sig af og lagde sig ved Siden af mig.

Et Dieblik efter snorkede han.

Saasnart jeg følte mig overtydet om, at Bill Smith var falden i tryg Søvn, stak jeg sagte det ene Been udaf Sengen og vilde staae op. Men Engelskmanden havde taget sine Forsigtighedsregler. Udenat jeg mærkede det, havde han viklet Fligen af min Skjorte om sin høire Haand, der selv isøvne holdt saa fast, at jeg vilde udsætte mig forat vække ham ved at vriste den op. Da jeg naturligviis hverken havde Sax eller Kniv ved Haanden til at skjære Fligen af, maatte jeg forblive hvor jeg var, indtil det behagede Bill Smith selv at forløse mig.

Der var opstaaet en ubestemt Mistanke hos mig angaaende Bill Smiths saakaldte „Diesteen", Sengen, vi laae i. Noget Aparte maatte der være ved den; men hvad det var, kunde jeg ikke begribe.

. . . .

Natten gik hen under forgjæves Spekulationer, dito Forsøg paa at liste min Skjorteflig udaf Bill Smiths Haand og med at lade de senere Begivenheder i mit Liv passere Mønstring. Jeg tænkte paa Povel Wulff, paa Frøken v. Eyben og mit sidste Besøg hos hende, Dagen efter Optrinet i Værtshuset. I Tankerne berusede jeg mig atter i hendes Yndigheder; jeg bedækkede hendes hvide Hals med Kys; hun slyngede sine Arme om mig, og hendes Læber brændte paa mine; det mørke Fangehul var forsvundet; jeg befandt mig i et duftende Boudoir, hvilende ved Siden af en fyrig Elskerinde ...

Da faldt Dagslysets første Straaler indaf det lille Vindue med Jernstængerne; præcis som et Uhrværk aabnede Bill Smith Øinene, strakte sig, gabede og reiste sig overende i Sengen.

„Parat, Sir?“ — sagde han til mig.

Jeg svarede med at staae op og klæde mig paa.

Bill Smith fulgte Exemplet. Da vi vare færdige, spurgte han endnu engang: „Parat, Sir?“ — hvorpaa han i en Haandevending, trods al den Modstand, jeg gjorde, kastede mig om paa Gulvet, bandt mine Arme fast til Hofterne, ligesom igaar, og svøbte sin Trøie om Hovedet paa mig.

Et Øieblik efter løftede han mig op og lagde mig paa Sengen, der imidlertid forekom mig at have skiftet Plads, at dømme efter den Retning, Bill Smith tog med mig. Sengetæppet blev jeg forskaanet for, da jeg ikke havde givet et Kny fra mig, hvilket sandsynligviis ogsaa bevægede min Overvinder til at at lægge Madrassen saa beqvemt som muligt under mit Hoved og i en rolende Tone mumle nogle engelske Ord, som jeg ikke forstod.

Der laa jeg atter, ligesom Morgenen iforveien, og hørte det rumle, banke og rasle. Saaledes vedblev det uafladeligt i et Par Timer eller tre. Derpaa blev jeg løftet op, lagt varsomt paa Gulvet og lidtefter atter pladseret paa Sengen, der nu befandt sig paa sit gamle Sted. Mine Arme bleve løste, Trøien taget af mit Hoved, og foran mig stod Bill Smith, hvis Anfald nu var „passed“, som han sagde.

Saaledes var det første Døgn, jeg tilbragte med den „gale“ Engelskmand.

XIV.

Det andet, tredie og fjerde Døgn gik, ligesom det første, med Undtagelse af, at Bill Smith og jeg passiarede nok saa gemytligt sammen om Dagen, hvorimod vi regelmæssigt hver Morgenstund, naar „Anfaldet" kom over ham, bestode en Dyst med hinanden, der ligesaa regelmæssigt endte med, at jeg fik Hænderne bundne og Hovedet indsvøbt i Trøien, hvorpaa jeg hørte den samme Rumlen, Banken og Raslen, indtil Anfaldet var „passed". Paa den femte Morgen, da Bill Smith vækkede mig med sædvanlig Ridderlighed, erklærede jeg at være „satisfy", forat at bruge et af hans egne Udtryk, og lagde mig med et Offerlams Taalmodighed tilrette, forat faae Halstørklædet bundet om Hænderne og Trøien svøbt om Hovedet. Rørt over denne Resignation, erklærede Bill Smith til Gjengjæld, at han blot vilde binde Tørklædet for mine Øine og nøies med mit Æresord paa, at jeg vilde lade det blive siddende, indtil han selv tog det af, da han, som forhen sagt, ikke vilde have, at Nogen maatte see ham i hans afsindige Tilstand. Jeg opfyldte hans Begjæring og havde fra nu af kun den Uleilighed at agere Blindebuk et Par Timers Tid hver Morgen. Min Nysgjerrighed betræffende, hvad Bill Smith tog sig for, havde tabt sig. Jeg var overbeviist om, at han arbeidede paa at bryde udaf Fængslet; blot kunde jeg ikke begribe, hvorfor Arrestforvareren og hans Karl aldrig undersøgte Sengen, naar de hveranden Dag inspicerede Cellen.

Jeg havde fortalt Bill Smith, hvem jeg var og den Begivenhed, der havde forskaffet mig Fornøielsen af hans Bekjendtskab. Forunderligt nok, skrev hans Nærværelse her sig

fra en lignende Aarsag, nemlig fra et overtraadt Forbud. Bill Smith var en af de engelske Domestikker, Caroline Mathilde havde bragt med sig til Danmark. Han var kongelig Kudsk og havde en Dag paa Hirschholm trods Ordren kjørt over en Vei, bag Dronningens Værelser, til Staldene. Dronningen, som gik Arm i Arm med Struensee i dyb Samtale, saae Overtrædelsen, og Bill Smith blev ufortøvet sendt til Blaataarn. Han var rasende opbragt baade paa Dronningen og hendes Yndling, hvorimod han havde betydeligt tilovers for Kongen, som han havde ledsaget paa dennes sidste Udenlandsreise, og om hvem han fortalte mig et Par Anekdoter, som jeg her vil optegne*).

. . . .

Under sit Ophold i London skal Kongen have ført samme Liv, som tidligere heri Kjøbenhavn; han besøgte forklædt Courtisanerne af alle Classer, ligefra St. James og til Stræderne i Wapping og Kjælderne i St. Giles. Disse eventyrlige Udflugter begyndte almindeligviis efter Midnat; fra Sion-House, hvor han havde aabnet Ballet med sin Svigerinde Dronningen af England og dandset med Prindsesserne af Sachsen-Gotha og Hertuginden af Lancaster, skyndte han sig hjem forat afkaste sin Hofdragt, forklæde sig som Matros og gjæste Kipperne i St. Giles, hvor han morede sig langt bedre blandt Sjouerne og deres Damer, end i det fornemme Selskab. Grev

*) Da de her følgende Anekdoter ogsaa findes i Browns „Northern Courties", har Udgiveren mere holdt sig til dette Værk end til Manuskriptet, ikke saameget paa Grund af Førstnævntes Troværdighed, som fordi Kammertjeneren har brugt en Mængde forkeerte, engelske Ord, hvorved han er bleven saagodtsom uforstaaelig.

Holck ledsagede Kongen paa disse Udflugter, ligeledes i Matrosklæder og givende sig ud forat være hans Broder. Naar det kneb, beskyttede han ham; thi Kongens Kræfter svarede ikke til hans Mod.

Engang hændte det sig i St. Giles, just som han dandsede med en ung og rødmusset Pige, hvis Bestilling om Dagen bestod i at raabe med Frugt, Ræddiker, Fisk og deslige, at Hans Majestæt blev temmelig nærgaaende. Pigebarnets Kjæreste, en kæmpemæssig Irlænder, underrettede ham i korte og syndige Udtryk om, „at han nok maatte see, men inte røre," skjældte ham ud for en udenlandsk Hvalp og sluttede med at give ham et vældigt Ørefigen, som Kongen øieblikkeligt gjengjældte. Grev Holck kastede sig hurtigt mellem de Stridende og opfordrede Angriberen til at søge Opreisning hos ham, da hans Broder ikke var noget Parti for en Mand af hans Styrke.

„Din Broder er, min Sjæl, en Helt," — svarede Irlænderen — „det gjør mig ondt, at jeg daskede til ham. Her er min Næve, flinke Gut, og vil Du bare tilgive mig, saa giver jeg Dig Lov til at banke mig saalænge, Du har Lyst."

Strax rystede Kongen Irlænderen i Haanden, der blev krævet Genever ind, og Christian den Syvende udbragte en Skaal for den krænkede Ungmo, hvem han af Kjæresten blev opfordret til at kysse forat beseigle Freden. Hans Majestæt lod sig ikke dette sige to Gange: han kyssede Pigen og lod sin fulde Guldbørs glide ned paa hendes Bryst, hvorpaa han skyndte sig afsted med sin Ledsager og lo hjerteligt over Eventyret.

. . . .

For desto lettere at kunne forsyne sig med Penge havde Kongen, under Navnet „Frederiksen", ladt sig aabne uindskrænket Credit hos en meget riig og gjerrig Kjøbmand i City. Forklædte som Privatmænd, indfandt Kongen og Grev Holck sig paa Kjøbmandens Comptoir og optoge femtusind Pund. Kjøbmanden, som gjerne vilde vide noget Mere om den hemmelighedsfulde „Master Frederikson", satte en af sine Betjente til at passe ham op, naar han gik; men ikkedestomindre slap de Fremmede ukjendte bort. Tilfældigviis kom den selvsamme Comptoirbetjent et Par Dage efter gjennem St. James og saae „Master Frederikson" og den anden Herre gaae igjennem en Londor ind i den Deel af Slottet, hvor Kongen af Danmark boede. Da han spurgte Skildvagten, hvem de vare, fik han til Svar, at de maatte høre til den danske Konges Folk, eftersom ingen Andre havde Tilladelse til at passere gjennem den Dør. Comptoiristen skyndte sig at underrette sin Principal derom, saasnart han kom hjem; Kjøbmanden meddeelte denne Opdagelse til sin Kone, og Konen, der var en opblæst og eenfoldig Ting, paalagde sin Mand at bede de Fremmede til Thee, naar de næste Gang kom, da hun gjerne vilde see Kongens Værelser. Hertil var Kjøbmanden saameget desto villigere, som han antog, at „Mr. Frederikson" var Kongens Kasserer, og at der maatte være Noget at gjøre gjennem ham.

Da Mr. Frederikson næste Gang indfandt sig, forlangte han atter en stor Sum. Kjøbmanden gav ham en Anviisning paa Banken og fik neppe Tid til at bede de Fremmede nyde en Kop Thee hos hans Kone om Eftermiddagen, forend Kongen og Grev Holck skyndte sig afsted med det Svar, at

derom kunde de tale en anden Gang. Comptoirbetjenten fulgte paany efter dem. Udenfor Banken holdt en Vogn, som de Fremmede stege ind i, saasnart de havde besorget deres Ærinde, hvorpaa den foer afsted med en saadan Fart, at Spionen snart saae sig nodsaget til at opgive sin frugteslose Jagt.

Det varede ikke længe, inden de Fremmede atter mældte sig, og Mr. Frederikson hævede en endnu storre Sum. Kjobmanden folte sig nu fuldt og fast overtydet om, at disse Penge hævedes til Kongen af Danmarks Brug, og at Mr. Frederikson upaatvivleligt „smurte sin Lire," som man siger. At blive deelagtig i bemældte Gevinst var Gjenstanden for hans Spekulationer, medens Konens honettere Ambition gik ud paa at blive præsenteret for Hans danske Majestæt.

Kjobmanden overlod Greven til sin Kone, tog Hans Majestæt venskabeligt i Kjoleknappen og trak ham hentil Vinduet. Efter en vidtloftig og kjedsommelig Indledning om Vexelcoursens Misligheder og den Fare, man udsatte sig for ved at indlade sig altfor dybt i Spekulationer, spurgte han Mr. Frederikson reentud, om Pengene ikke hævedes til Brug for Kong Christian af Danmark.

Kongen troede forst, at han var robet; men da han saae at det ikke var Tilfældet, og at Kjobmanden kun gik ud paa at tjene Penge paa hans Bekostning, lod han ham gaae videre, i det Haab at faae Stof til Latter. Han besvarede Sporgsmaalet bekræftende, og Kjobmandens Oine tindrede af Glæde.

„Jeg har ladt mig fortælle," — vedblev han — „at Kongen af Danmark skal være en letsindig, ung Krabat, der ikke agter Penge hoiere end det Snavs, han træder paa. De

lader ham naturligviis spytte ordenligt i Bøssen, ikke sandt, hvad?"

Disse Ord ledsagedes af et Albuepuf og et betydningsfuldt Smiil.

Kongen var nær bristet ud i en høi Latter, men han betvang sig og forsikkrede med paatagen Alvorlighed, at Skildringen af Christian den Syvendes Charakteer i Eet og Alt var overeenstemmende med Sandheden.

„Undskyld mit Spørgsmaal, Sir," — sagde Kjøbmanmanden — „men af hvad Art ere Deres Forretninger hos Kongen?"

„Mine Forretninger" — svarede Christian — „bestaae i at klæde Kongen af og paa og sørge for hans Morskab."

„Fortræffeligt!" — sagde Kjøbmanden — „Naturligviis kan det ikke feile, at De har stor Indflydelse paa ham ... Imellemstunder snuser De maaskee en lille Lækkerbidsken op til Hans Majestæt ... he! he! he! De forstaaer mig nok?"

„Ja, stor Indflydelse har jeg paa ham, det kan jeg forsikkre Dem, og hvad mere er, Ingen burde have større."

„Saa tjener De vel ogsaa en god Skilling paa de Penge, De skaffer ham?"

„Nei tvertimod; jeg kan paa Æresord forsikkre Dem, at jeg aldrig har tjent det Mindste paa nogen Pengeomsætning i mit Liv."

Kjøbmanden blev umaadelig lang i Ansigtet og kastede et skelende Blik til Kongen.

Efter en kort Taushed fornyede han Angrebet med den Yttring: „at Herren maaskee ikke forstod sig paa Pengeomsæt-

ninger, og hvorledes man fordeelagtigst skulde anvende sine Capital?"

„Nei, den Ting er vis nok," — svarede Christian leende.

„Hvad gjør f. Ex. Kongen med alle disse Penge?"

„Han giver dem bort, undertiden i klingende Mønt og Bankosedler, men som oftest i Skikkelse af Smykker og andre Kostbarheder."

„Hør, min bedste Herre," — sagde Kjøbmanden, som blev inderlig glad over denne Efterretning — „kunde De ikke have Lyst til at gjøre Dem Deres Indflydelse hos Kongen saa indbringende som mulig?"

„Det kan De nok begribe."

„Saa skal jeg med Deres Tilladelse lære Dem, hvorledes De kan fortjene halvtredsindstyve Procent paa Deres Penge: Lad mig kjøbe Smykkerne."

Idetsamme kom den foromtalte Comptoirbetjent meget ubeleiligt og bad Kjøbmanden komme udenfor, da der var en Fremmed, som ønskede at tale med ham.

Den Fremmede var en af Kongen af Danmarks Pager.

„Maa jeg spørge Dem," — sagde han til Kjøbmanden — „om Hans Majestæt ikke befinder sig i Deres Huus?"

„Hvadfor en Majestæt?"

„Hans Majestæt, Kong Christian den Syvende af Danmark."

„Nei, her er ingen Konge af Danmark; her er kun en Mr. Frederikson."

„Ei, det er jo netop Kongen, Frederik den Femtes Søn; den Herre, som er med ham, er Grev Holck, Kongens Gar=

derobemester, og jeg kommer fra Enkeprindsessen af Wales, forat overlevere denne Billet i Hans Majestæts hoistegne Hænder."

Den ulykkelige Kjobmand blev staaende ligesom forstenet; Sveden sprang udaf hans Pande, og han rystede paa alle Lemmer.

Pagen saae forbauset paa ham og anmodede ham om en Forklaring, som Kjobmanden stammende gav. Det unge Menneske brast i en hoi Latter og forsikkrede ham, at han ikke i mindste Maade behovede at være bange, fordi han havde opfordret Kongen til at snyde sig selv; men Manden vilde paa ingen Maade lade sig bevæge til atter at gaae ind.

Da Pagen med den behorige Ærbodighed overrakte Kongen Billetten, fik Kjobmandskonen, som imidlertid paa det Indstændigste havde anmodet Grev Holck om at forestille hende Hans danske Majestæt, det omtrent paa samme Maade, som Manden; men Greven bad hende hofligt berolige sig, tog hendes Haand og forte hende hentil Kongen med de Ord:

„Det glæder mig, Madame, at jeg paa en saa uventet Maade seer mig istand til at opfylde Deres smigrende Onske ... Her seer De Hans Majestæt, Kong Christian den Syvende til Danmark."

Den gode Kone stod maallos, med stivt og stirrende Blik. Sandsynligviis blev hun baade rod og bleg; men det tykke Lag Sminke, der bedækkede hendes Kinder, forhindrede det fra at sees.

Kongen, som havde Medlidenhed med hendes Forvirring, trak en kostbar Ring af sin Finger og vilde sætte den paa hendes, men den befandtes altfor plump og stor dertil. Han

maatte derfor nøies med at give hende den i Haanden, hvorpaa han bad hende sige hendes Mand, at Kongen aldrig vilde føle sig stødt over, hvad han i Fortrolighed havde sagt til „Master Frederikson“.

. . . .

En Dag gik Christian den Syvende og Grev Holck til et i Nærheden af Banken beliggende Værtshuus, hvor danske, svenske og norske Skippere pleiede at søge. De krævede nogle Drikkevarer ind og satte sig ved et Bord, forat høre paa Passiaren. Som begribeligt, dreiede den sig næsten ene og alene om de glimrende Festligheder, der gaves til Ære for Kongen af Danmark.

Grev Holck, der talte godt Tydsk, spurgte paa dette Sprog en aldrende, dansk Skipper, hvad han syntes om sin Konge, og om han ikke var stolt af den Stads, Engelskmændene gjorde af ham.

Skipperen maalte Greven med Øinene og svarede tørt: „Jeg synes, det vilde være et Mirakel, om Hans Majestæt ikke gik nedenom og hjem med saadanne Raadgivere, som denne hersens Grev Holck.“

„Kjender I Grev Holck, min Ven?“ — spurgte Ynglingen — „siden I veed saa god Besked om ham?“

„Nei, Gudskeelov!“ — svarede Skipperen — „men hjemme i Kjøbenhavn har jeg hørt Alle være enige om, at Greven er en ryggesløs Krabat, og at han alene er Skyld i den Kulde, hvormed Kongen begegnede sin unge Dronning, førend han tog paa Reisen.“

Grev Holck vilde fare op; men Kongen gav Skipperen en Haandfuld Dukater og bad ham snakke frisk fra Leveren og bryde sig Fanden derom.

Neppe vare disse danske Ord slupne udaf Kongens Mund, forend Skipperen gjenkjendte ham og svarede i en ærbodig og mindre hoirostet Tone:

„Undskyld, Deres Majestæt; men jeg gamle Karl kunde gjerne give mig til at flæbe ved at see Dem udsat for alle de mange Fristelser heri dette Babylon, og det tilmed under Veiledning af den ryggesloseste Adelsmand i Danmark."

Derpaa gjorde han et dybt Skrabud for Kongen, tilkastede Grev Holck et trodsigt Blik og gik.

„Da Kongen kom hjem," — fortalte Bill Smith videre — „underrettede han Struensee, som dengang kun var hans Doctor, om, hvad der var passeret, og den snu Hund skal have svart saadan, at det kunde udlægges paa mere end een Maade, men dog tydede det saa aabenbart paa Greven, som en for Kongen farlig Person, at det var det forste Stod til Grevens Unaade og Doctorens Ophoielse, skjondt Hans Majestæt derved kun kom fra Dynen i Halmen. Hvad der fornemmelig — forresten især stemte Kongen fjendsk mod Grev Holck, var den Lykke, han gjorde hos Damerne, der kaldte ham for „king of hearts", medens Kongen almindeligviis gik under Navn af „the king of diamonds". Efter hvad jeg har ladt mig fortælle, skal Oprindelsen dertil være folgende:

En Dag, da Hans Majestæt befandt sig hos sin Svigermoder, vor Enkeprindsesse Augusta af Wales, sad den hoie Dame og morede sig med at lægge Kort op, i Selskab med

en af sine Hoffrokner, hvem Hans Majestæt, neppe for Guds Skyld, nyligt havde foræret et kostbart Juveelsmykke.

„Hør, kjære Svigermoder," — spurgte Kongen — „ved hvem betegner De min Majestæt i Kortene?"

„Lady X**" — svarede Prindsessen — „kalder Dem for „the king of diamonds"."*)

„Hvad er da Grev Holck?" — spurgte Hans Majestæt, der blev rød af Ærgrelse.

„Ja, med ham er det en anden Sag," — sagde Prindsessen — „den smukke Greve, de omhyggelige Fædres og skinsyge Ægtemænds Rædsel, kalde vi for „the king of hearts"."

„Endnu et Spørgsmaal, min naadige Fru Moder," — sagde Kongen, der vilde hevne sig over alle disse Spydigheder — „ved hvem betegner De da Lord Bute?"

Dette Spørgsmaal slog aldeles Prindsessen af Marken, for De maa vide, at denne hersens Lord Bute var hendes Elsker; men det gik saa stille og fiint til, at hun havde troet det skjult for Alle, indtil Svigersønnen nu saa uventet rev hende det i Næsen."

„Men hvor i Alverden har De disse Historier fra, Herr Smith?" — spurgte jeg — „Saadannoget, som kun er foregaaet mellem de høie Herskaber og deres nærmeste Omgivelser ..."

---

*) For de Læseres Skyld, der ikke forstaae Engelsk, bemærkes, at „diamond" vel egenligt betyder en Diamant, men ogsaa Farven Ruder i Kort. „King of diamonds" kan derfor baade betyde Ruderkonge og det, Prindsessen bentyder til i Modsætning af Konge over Hjerterne.

„Pleier ikke at komme for Kudskenes og Staldkarlenes Øren," — supplerede Bill Smith, da jeg tav — „men jeg skal sige Dem, hjemme i England fungerede jeg som Grev Holcks Kammertjener, da hans egen var bleven syg; jeg har selv været med som Reserve, hvis det skulde knibe, naar Kongen og Greven gik paa Eventyr, baade i London og Paris, og desuden var Sir Holck ikke den Mand, der kunde holde tæt med Noget, selv for sine Domestikker. Om Aftenen eller rettere om Morgenen, naar jeg klædte ham af, fortalte han baade Løst og Fast, især naar det var Noget, som smigrede hans Egenkjærlighed, for han var meget forfængelig af sit gode Udseende og den Lykke, han gjorde hos Damerne. En udsvævende Herre var det, og jeg vil nok troe, at han har været til ubodelig Skade for sin Herre og Konges Legeme; men i ethvert Tilfælde var han dog langt bedre, end Deres, „the damn'd medicaster", som er til ubodelig Skade for sin Herre og Konges Ære."

Jeg kunde i mit stille Sind ikke undlade at anstille en Sammenligning mellem den Taalmodighed, hvormed jeg nu hørte Bill Smith rakke min Herre ned, og den Indignation, hvormed jeg i min første Tjenestetid havde paalagt gamle Povel Taushed, da han dristede sig til at fremkomme med en dadlende Yttring. Det talte just ikke til Ære for mit Hjerte; thi mig havde Grev Struensee været en god Herre, paa hiin enkelte Undtagelse nær.

XV.

Jeg havde tilbragt tre Uger i Arresten med Bill Smith, da han en Nat vækkede mig. Jeg reiste mig overende, for, som jeg troede, at faae det evindelige Tørklæde bundet for Øinene, men overraskedes ved at finde Alting bælmørkt.

„Anfaldet er kommet Pokkers tidligt idag, Master Smith," — sagde jeg, idet jeg vækkede mig — „men forresten synes jeg, De gjerne kunde spare Deres Tørklæde; thi jeg vil være et Skarn, om jeg kan see en Haand for mig."

„Vil De med?" — spurgte Bill Smith kort.

„Med? ... hvorhen?"

„Bort herfra ... to liberty!"

„Hvordan Pokker skulde det gaae til?" — spurgte jeg — „De taler over Dem, Bill Smith."

Istedetfor Svar trak Engelskmanden mig udaf Sengen, flyttede denne tilside, lagde sig ned paa alle fire og opfordrede mig til at følge hans Exempel.

Et Øieblik efter befandt vi os ude paa Gangen; Bill Smith havde som en Grævling boret sig en Gang gjennem den favnetykke Muur.

Ved hver Affats af den snevre Vindeltrappe var der et lille, rundt Vindue eller rettere Glughul, forsynet med to Jernstænger. Ved det tredie standsede Bill Smith.

„Denne Vei," — sagde han og pegede paa Glughullet.

Jeg begyndte næsten at troe, at Bill Smith for Alvor var bleven forstyrret i Hovedet. Selv om der ingen Jernstænger havde været for Hullet, vilde ikke engang jeg have kunnet slippe derigjennem, langt mindre en Kæmpefigur, som Bill Smiths.

„Denne Vei?" — gjentog jeg — „men hvorledes ..."

„Saaledes," — svarede Bill Smith, idet han med begge Hænder greb fat om den ene Jernstang og gav et vældigt Ryk.

Ved første Tag bøiede den tommetykke Jernstang sig, og ved det andet sprang den udaf Muren, saa Kalk- og Steenstumper fløi om Ørene paa os.

„See her, my boy," — sagde Bill Smith — „tag De denne, den anden tager jeg."

Efterat den anden Jernstang var expederet paa samme Maade, som første, vedblev han:

„Vi have et Qvarteer for os til at udvide Hullet i; om en halv Time blive Posterne afløste, og det vil være lettere at slippe forbi en søvnig Skildvagt, end forbi en, der har udsovet. Flink, my lad, og saa lidt Spektakel, som muligt."

Vi skrede rask til Værket; inden det foresatte Qvarteer var Hullet tilstrækkeligt udvidet. Hvad der kostede os meest Umage, var den yderste Rand, da vi maatte vogte os for, at ingen nedfaldende Muurbrokker skulde vække Skildvagtens Opmærksomhed.

„See saa, Kammerat," — sagde Bill Smith — „nu op forat gjøre Touget færdigt til at hidse os ned med. Sengetæppet er allerede skaaret i Strimler og snoet tilligemed det ene Lagen — jeg listede begge Dele fra Dem, saasnart De var falden isøvn — men vi maae ogsaa have det andet, ellers er jeg bange, det ikke kan bære os. Om det er langt nok, maa Fanden vide; men naar vi ere komne til Enden, saa lade vi os dumpe og Vorherre raade for Resten!"

Som sagt, saa gjort; men Itusskæringen af Lagnet tog

paa Grund af Mørket længere Tid, end Bill Smith havde beregnet, og da vi kom ned til Hullet med det færdige Toug, hørte vi netop Skildvagten blive afløst.

„The devil!“ — brummede Bill Smith — „saa maae vi vente.“

„For mit Vedkommende træffer det sig ret heldigt, Master Smith,“ — sagde jeg — „thi saa faaer jeg Tid til at tage ordenlig Afsked med Dem og bede Dem bevise mig en lille Venskabstjeneste, inden vi skilles.“

„What, man?“ — udbrød Bill Smith, som altid betjente sig af sit Modersmaal, naar han kom i Bevægelse — „all is ready, and yet ... —“

„Det er ikke Umagen værdt for mig at undvige, Master Smith; om faa Dage er min Straffetid udløben, som De veed, og saa vender jeg tilbage til min Tjeneste.“

„To the damned medicaster?“

Ja, to the damned medicaster, som De siger.“

Bill Smith greb mig med begge Hænder i Skuldrene og dreiede mig om, ligesom forat læse i mine Øine, om det ogsaa var Alvor; men da Natten næsten var bælmørk, blev han nødt til at opgive Forsøget.

„As you like, Sir,“ — sagde han med en besynderlig Blanding af Barskhed og Blødhed — „skjøndt det er ikke smukt af Dem at stjæle Dem ind i en stakkels Karls Hjerte og lade ham gaae i den Tro, at De vilde dele Vee og Vel med ham i Fremtiden. Jeg har fortalt Dem om min Broder, som døde, little Harry; De ligner ham, har jeg sagt Dem, baade i Sind og Skind. Da han faldt fra, forlod jeg min Fødegaard i Yorkshire, jeg gad ikke mere see de Ste-

der, hvor Alting mindede mig om ham; men Gaarden er endnu min, og jeg var saa glad ved Tanken om at skulle see den igjen med Dem, min anden little Harry. Hvorfor har De ladt mig gaae i den Tro?"

Jeg blev ganske rørt over den ærlige Engelskmands Bebreidelser, der vistnok vare sande, men dog aldeles ufortjente for mit Vedkommende; thi hvergang Bill Smith havde talt om sin afdøde Broder og sin Hjemstavn, blandede han sine engelske Sætninger og Ord i sit Dansk, saa at jeg maatte gjætte mig til Meningen af hans Mimik. Jeg havde saaledes nok forstaaet, at jeg lignede „little Harry", og at han ønskede at see mig i sin Hjemstavn, men naar og hvordan havde jeg aldeles misforstaaet, især da Bill Smith aldrig havde ymtet et Ord for mig om sin Undvigelsesplan, forend samme Nat, men tvertimod med megen Omhyggelighed bundet mig for Øinene, naar han arbeidede paa sin Grævlingegang.

Jeg søgte at gjøre ham dette begribeligt med saa faa Ord, som muligt; jeg takkede ham for hans Venskab og gode Tilbud, men erklærede, at jeg ikke vilde forlade Danmark, og slutteligt mindede jeg ham om den lille Tjeneste, jeg før havde sigtet til.

„Og hvori bestaaer den?" — spurgte Bill Smith.

„I at følge mig tilbage til Cellen og behandle mig, ligesom de første Morgener af vort Bekjendtskab, forat man ikke skal mistænke mig som deelagtig i Deres Undvigelse."

„By God!" — sagde Bill Smith — „De har Ret, derpaa havde jeg ikke tænkt. Det faldt mig ikke Andet ind, end De gjorde mig Følgeskab; men det er jo min egen Dumheds Skyld, som jeg hører. Havde jeg havt nogen Anelse derom,

hang me! om jeg saa ikke havde opsat det Hele, til De var kommen paa fri Fod. Men nu er der Intet derved at gjøre, uden hvad De siger, for naar the old rascal af Arrestforvarer kommer imorgen, vil han strax faae Die paa Hullet i Muren. Kom derfor, my friend, og lad mig svøbe Dem til Afsked."

Vi gik atter op og krøb indaf Hullet til vor lille Celle, hvor Bill Smith bandt mine Hænder og Fødder, men saa lempeligt, at jeg maatte bede ham gjøre det om igjen, forat man ikke skulde ane Uraad. Derpaa puslede han Sengen og lagde mig saa mageligt tilrette i den, som jeg var et spædt Barn og han en øm og omhyggelig Moder.

„Hør, Master Smith," — sagde jeg, da han var færdig og yttrede sin Ærgrelse over, at jeg skulde ligge saaledes hele Natten for hans Skyld — „hvad der vil pine mig langt mere inat, det er Uvisheden om Deres Undvigelse er lykkedes eller ei. Troer De ikke, at De, udenat udsætte Dem forat blive paagreben, kunde give mig et Signal?"

„Skal skee!" — svarede Bill Smith — „Vinduet her vender udtil Gaden; slipper jeg bort, saa hører De om et Qvarteerstid eller saa en kort og skingrende Piben — hvis ikke saa er Bill Smith expederet ... And now, fare-well, Ernest, fare-well, my little Harry!"

„Farvel, Master Smith," — sagde jeg — „og god Lykke baade nu og i Fremtiden."

Den ærlige Engelskmand bukkede sig ned og kyssede mig paa Panden; der faldt noget Varmt paa min Kind, men om det var en Taare eller en prosaisk Sveddraabe, skal jeg ikke kunne sige.

Jeg hørte ham krybe udaf Hullet og liste sig nedaf Trappen, og derpaa blev Alting stille.

Hvert Minut, der gik, forekom mig timelangt; mit Hjerte bankede hørligt, og Sveden sprang udaf min Pande. Det er egenlig først i Skilsmissens Øieblik, man føler, hvor kjær man har sine Venner. Det angrede mig bitterligt, at jeg havde afslaaet Bill Smiths Ønske, og hvorfor? ... jeg skammede mig ved at tænke derpaa ... for Frøken v. Eybens Skyld, forat kunne fortsætte det vellystige Liv, jeg var bleven indviet i ved Hoffet, og som jeg i Førstningen havde skyet ... Jeg gjorde uvilkaarligt en Anstrengelse for at reise mig og flye, men faldt atter tilbage paa Sengen, da jeg hverken kunde bruge Arme eller Been ...

Idetsamme lød en kort og skingrende Piben fra Gaden op til mig ...

Bill Smith var undkommet!

Jeg takkede Gud af Hjertet, som jeg ikke havde takket ham i lang Tid, og faldt kortefter i en tryg Søvn.

XVI.

En forvirret Lyd af Stemmer, der skrege i Munden paa hverandre, og trampende Fodtrin vækkede mig. Jeg slog Øinene op og saae Arrestforvareren staae midt paa Gulvet og gebærde sig som en Rasende; ved Siden af ham stod hans Karl, bagved hans Kone og perspektivisk i Døren og ude paa Trappen endeel af Vagtmandskabet.

„Jeg elendige Mand!“ — skreg Mandslingen, idet han afvexlende fægtede i Luften med sit Nøgleknippe og rykkede i sin lodne Kabuds, ligesom det var hans Haar — „jeg er om en Hals … Den Tyveknægt af Engelskmand! … Aa, Gud hjælpe mig! … Vi troede, han var gal … han var Fanden, var han! … Derfor rumsterede han saadan i Begyndelsen, naar vi kom hans Seng nær, den Himmelhund! … Du kan bevidne det, Søren, hvordan vi maatte kalde Vagten tilhjælp, forat holde Styr paa ham, mens vi undersøgte Væggen her …“

„Ja, det kan jeg, Huusbond, naarenstid det skal være,“ — svarede Søren i en trøstende Tone — „og aldrig var der mere Hul, end bagpaa min Haand.“

„Ja, men nu sidde vi i det, dit Qvæg!“ — skreg Arrestforvareren, idet han greb Karlen i Brystet og ruskede ham — „nu sidde vi i det! … og det er din Skyld, Du raadede mig til at lade ham have sin Seng i Fred …“

„Nei, Huusbond, kom inte med de Dele,“ — stønnede Søren — „for det var Jer …“

„Hvad siger Du, Slyngel, Esel, Løgnhals! jeg jager Dig bort, paa Porten med Dig inden Faredag!“ — brølede Mandslingen — „Og han der … hvad ligger han og griner af? … Han har været i Ledtog med ham og hjulpen ham bort … hører han? … det er ham, jeg taler til, Monsieur Kammertjener … Han har hjulpen ham bort, siger jeg!“

„Ja, der er Syn for Sagen,“ — svarede jeg, idet jeg saae ned paa mine bundne Hænder og Fødder.

„Aa, Gud hjælpe mig! Gud hjælpe mig!“ — stønnede Arrestforvareren, og kastede sig paa Sengen ved Siden af

mig — „jeg mister min Post, min gode Post! jeg bliver ... afskediget i Unaade og uden Pension ... jeg kommer til at ligge paa Gaden og gaae om for Hvermands Dør og tigge ..."

„Naa, min lille Mand," — sagde Konen, idet hun nærmede sig med et Sideblik til mig — „giv Dig tilfreds, det er maaskee ikke saa slemt ..."

„Ikke saa slemt? ... jo, det er saa slemt, som det vel kan være ... Men hvad i Pokkers Skind og Been staaer der paa Væggen!" — udbrød han pludseligt og foer op — „Herud med Eder allesammen! herud, og det paa Minutten! ... luk Dinene i! ... Ingen maa see! ... det er Majestætsforbrydelse ... Herud! herud!"

Efterat have gjort reent Bord og slaaet Døren i, kom Arrestforvareren hentil mig, som imidlertid havde ladt Dinene løbe rundt i Værelset og opdaget følgende Indskrift med vældige Bogstaver paa den ene Væg:

„Dronningen, Brandt og Struensee,
Fanden annamme dem alle tre!"

I dette Kraftriim havde Bill Smith fundet for godt at lette sit Hjerte, forend han forlod Fængslet.

„Monsieur Kammertjener," — sagde Arrestforvareren i en hviskende Tone — „han har læst de gruelige Ord; men for Guds Skyld, hold reen Mund og lad sig aldrig forlyde med det. Kom det ud, saa var jeg om en Hals, fordi jeg ikke har seet det og skaffet det bort, inden jeg kaldte Folk til. Vil han give mig sin Haand derpaa og hjælpe mig at slette det ud, saa skal han faae et bedre Kammer og Kost fra mit eget Bord i den Ugestid, han endnu har tilbage."

Jeg opfyldte Arrestforvarerens Begjæring, og han holdt ærligt sit Løvte betræffende Kammeret og Kosten, hvilken sidste hans smukke, unge Kone egenhændigt overbragte mig fra næste Dag af, da Manden var bleven syg af Forskrækkelsen, og hun, som hun sagde, „ikke vilde betroe sit Porcellain til Karlen". Hendes Omhyggelighed belønnedes med det bedste Resultat, Porcellainet fik ikke mindste Revne eller Sprække, og Arrestforvarermadamen og jeg skiltes fra hinanden med gjensidig Tilfredshed og Løvtet om ved Leilighed at fortsætte vort Bekjendtskab, da min Forløsningstime slog.

XVII.

Hoffet opholdt sig endnu paa Hirschholm, da jeg atter indtraf i min Tjeneste. Jeg blev hentet i en lukket Karosse, af en Gefreiter, skjøndt ikke den Samme, der havde bragt mig. Nærværende var en ung og lystig Patron; han havde været Student, fortalte han mig, men opgivet Minervas Fane forat sværge til Mars', skjøndt hans Paarørende vare færdige at springe i Flint derover. Det generede imidlertid ikke ham; han sang og trallede hele Dagen og opvartede mig med en heel Deel lystige Studenter- og Kasernehistorier, saa at jeg i et temmelig opromt Lune ankom til vort Bestemmelsessted, Klokken halv elleve om Aftenen.

Gefreiteren afleverede mig til Slotsvagten, og Commandanten sendte mig, geleidet af en af Mandskabet, til min

Herres Appartement, idet han ifølge Løsladelsesordren endnu engang lagde mig paa Hjerte, „at jeg havde for naadig Straf at takke.“

Jeg blev modtaget af den anden Kammertjener, som interimistisk havde udført mine Functioner, og Løberen. De havde skiftet Liberi, medens jeg var borte. Kammertjeneren havde en prægtig, guldbroderet Kjole af grønt Fløil og dito Knæbeenklæder; Løberen havde Skindtrøie, høigrønt Skjærf og grøn Fløilshue med en Guldplade med min Herres Vaaben foran i Panden. Begge modtoge mig meget venskabeligt, og min Collega fortalte, at Greven næsten daglig havde talt om mig og rost min Behændighed paa hans Bekostning, saa han var inderlig glad over at blive forløst.

„Der hænger et nyt Liberi til Dem,“ — sagde han — „skynd Dem at tage det paa og gaa ind til Hans Excellence, ifald han skulde ringe ...“

„Er Greven da allerede i sit Cabinet?“ — sagde jeg, idet jeg adlød Opfordringen.

„Ja, Oberst Falkenskjold er hos ham.“

„Oberst Falkenskjold?“ — gjentog jeg, som ikke havde hørt det Navn før — „hvem er det?“

„Min Gud! kjender De ikke ham? Obersten for det sjællandske Regiment; han staaer høit anskrevet hos Hans Excellence og Dronningen og har nyligt været i en hemmelig Mission i St. Petersborg ... Men der kommer han ... nu kan De selv see ...“

Døren ind til Grevens Gemakker blev aabnet, og en meget høi, mørk Mand i Officeersuniform og med en stolt

og bydende Holdning traadte ind og passerede gjennem Værelset, udenat see hverken tilhoire eller venstre.

„Ja, det er en stolt Herre,“ — sagde Løberen, saasnart Obersten havde lukket Døren efter sig — „aldrig seer han til Smaafolk; men det maa man da forresten lade ham, at han heller ikke kryber for de Store.“

„Gud veed forresten, hvad han kneiser saadan af,“ — sagde min Collega — „af hans gamle Adel skal det da ikke være, for den er endnu forbandet grøn. Jeg troer saa Skam neppe, den daterer sig fra længere end Faderen, der gjorde Kongen en Tjeneste paa Falkejagten, hvorfor han blev adlet med Navnet „Falkenskjold“ ... Naa, kjendte De ham saa ikke, Monsieur Ernest?“

„Jo, af Person,“ — svarede jeg — „jeg har seet ham ved en Audients hos Hans Excellence; men jeg antog ham for Oberst Køller ...“

„Oberst Køller? jovist, han ...“

Idetsamme ringede Greven.

„Skynd Dem, Monsieur Ernest ... Aa Gud! nu har De glemt Vesten ... Hvor i Alverden har jeg dog gjort af den? ... jeg elendige Menneske! ...“

„Bryd Dem aldrig om det,“ — sagde jeg — „jeg kan jo knappe Kjolen.“

„Knappe Kjolen? ... naada, saa skulde De bare høre, hvad Hans Excellence vilde sige, saa noieseende, som han er bleven ... Nei, kom her, tag min Vest, saa finde vi nok Deres imedens.“

Jeg gjorde, som han bad, og skyndte mig derpaa ind til Greven, ikke uden en vis Benauelse.

Min Herre sad ved sit Skrivebord, med Ryggen imod mig og Hovedet støttet i Haanden. Udenat see op fra nogle Flyveskrifter, som han læste i, sagde han:

„Ryd op og bring Alting iorden, som sædvanligt; læg Voltaires „Candide", den lille franske Bog i Læderbindet, paa Kaminen, henpaa mit Natbord; tænd to Vorlys — jeg vil læse i Sengen."

Imedens jeg udførte Grevens Ordre, saae jeg ham flere Gange bevæge sig heftigt paa Stolen og hørte ham mumle afbrudt:

„Giv Folket den lille Finger, og det vil tage den hele Haand ... Trykkefrihed — Trykkefrækhed! ... Hvilke skammelige Fortolkninger af mine bedste Foranstaltninger! ... Tallotteriet ... javist, det er et Onde; men naar et Onde ikke kan undgaaes, saa er det mindre at foretrække for det større ... nu blive Pengene idetmindste i Landet, og Privilegiet indbringer Particulairkassen femogtyvetusind Daler aarligt ... Hvad kan jeg gjøre ved, at Folk selv gaae hen og ruinere sig? ... de have jo deres frie Villie ...

Bordellerne! ... atter samme Bebreidelser! ... Hvor skjændigt! fordi jeg underlægger den Kræftskade en tilbørlig Control, forat den ikke skal gribe videre om sig ... indretter Hospitalskirken, som stod tom, for de Besmægte, vover man ... Ha! det gaaer for vidt, det gaaer for vidt! ... hvilke Sigtelser ... skjulte, indesluttede i tvetydige Ord ... Den Frække, hvad mener han med „det store —" ... Han skal kræves til Regnskab, jeg vil øieblikkeligt udfærdige en Ordre ..."

Han greb hurtigt et Blad Papir og en Pen.

„Trykkestedet? ... intet opgivet ... Det er sandt, det har man Ret til ... jeg har selv givet Ret dertil ... Hvem skal jeg saa ramme? ... Confiskere Oplaget? ... hvor findes det ... og vilde det ikke være at tillægge den lumpne Pamphlet altformegen Vigtighed? ... Foragt, Foragt er det Eneste, den fortjener!"

Greven slængte Flyveskriftet henad Bordet og vedblev:

„Min Samvittighed ... er reen ... idetmindste veed man Intet med Vished, der er ingen Beviser ... løse Rygter, Enkedronningens afmægtige Machinationer ..."

Idetsamme kom jeg til at stode den ene Lysestage mod Vandglasset; Greven, der sandsynligviis aldeles havde forglemt min Nærværelse, foer op og vendte sig omkring.

Jeg bukkede dybt.

„Ernest!" — udbrød han.

„Ja, Deres Excellence — som kommer forat takke for naadig Straf," — svarede jeg med nok et Buk.

„Kom hentil mig, Krabat," — sagde Greven venligt, idet han dreiede sin Stol omkring — „nærmere ... saadan. Naa, Blaataarnskosten lader til at være sund og god; friske, røde Kinder, ligesom før! ... Og Modet, hvorledes staaer det sig med det stolte, norske Mod?"

„Ogsaa i bedste Velgaaende, Deres Excellence," — svarede jeg.

„Ernest," — vedblev Greven i en alvorligere Tone — „jeg har savnet Dig under din Fraværelse og stod flere Gange i Begreb at bede Hans Majestæt forkorte din Straffetid, men betænkte mig igjen. Din Straf var fortjent og retfærdig. Om en Undersaat end ikke indseer Nytten af sin Souverains

Befalinger, er han ligefuldt forpligtet til at adlyde dem, og Du overtraadte dem med frit Forsæt. Ti stille, jeg veed, hvad Du vil svare; Du har udstaaet din Straf, Alting er forglemt, og Du er atter min tro Ernest, ikke sandt?"

Greven rakte mig Haanden, og jeg kyssede den pligtskyldigt.

„Tag min Frisure ned og kæm Pudderet af mit Haar ... Du kan ikke forestille Dig, hvad jeg har gjennemgaaet med den Klodrian, medens Du var borte ... han har aldeles intet Greb paa det ... Du har jo havt et Eventyr i Arresten, hører jeg, med den engelske Livkudsk, som undveeg. Fortæl mig det, det vil more mig."

Jeg opfyldte min Herres Begjæring og fortalte ham mit Samliv med Bill Smith, naturligviis med Forbigaaelse af dennes Yttringer om ham og Dronningen og min Deeltagelse i Engelskmandens Undvigelse.

Greven morede sig kosteligt over den List, Bill Smith havde betjent sig af til at bryde ud af Fængslet. Da jeg var færdig med min Beretning og mine Functioner, rakte han mig endnu engang Haanden naadigt til Kys og gav mig et Vink til at gaae.

XVIII.*)

Frøken v. Eyben er ikke mere i Hoffets Tjeneste. Hendes Kammerjomfru, der forleden Dag var i Besøg hos sin Familie i Hirschholm, havde en Billet med til mig, hvori Frøkenen satte mig Stævne hos en navngiven Kone heri Byen, der er bekjendt forat yde Elskende villig Haandsrækning mod en raisonnabel Douceur. Kammerjomfruen fortalte mig, at Frøkenen var bleven afskediget, ifølge en Trætte med Dronningen, til hvem hun en Dag havde været saa uforsigtig at yttre „at nu gik det for vidt", nemlig med Hensyn til min Herre. Dronningen blev hende naturligviis ikke Svar skyldig, og i Heden skal der være faldet Ord paa begge Sider, som gjorde en Skilsmisse uundgaaelig.

I det Hele taget er Hendes Majestæt meget pirrelig i denne Tid, og flere af hendes Omgivelser ere blevne fjernede. Hun er langt henne i sit Svangerskab og venter dagligt sin Nedkomst, men trods dette er hun et Par Gange redet ud med min Herre. Rygterne om et utilladeligt Forhold mellem Høistsamme og Greven blive stedse almindeligere, ja man er endogsaa fræk nok til at ymte om, at Barnet, hun bærer under sit Hjerte, skal være Frugten deraf.

. . . .

---

*) Her blive Kammertjenerens aphoristiske Optegnelser i Løbet af et Par Maaneder endnu mere aphoristiske, idet de for Størsteparten indskrænke sig til korte, personlige Noticer uden almeen Interesse. Udgiveren har derfor fundet det rigtigst i dette Afsnit kun at extage, hvad der er nødvendigt for Sammenhængets Skyld, hvilket han herved bemærker til Forklaring for de Læsere, som den abrupte Fremstillingsmaade kunde være paafaldende.

Enkedronningen Juliane Marie og hendes Søn, Arveprinds Frederik, som i Folkemunde almindeligviis benævnes „Pukkelfrits" paa Grund af sin vanskabte Figur, have idag aflagt et Besøg paa Hirschholm. Alle vare ude af sig selv af Forundring derover; thi det spændte Forhold mellem den unge Dronning og Enkedronningen er noksom bekjendt. Henad Aften brød Sidstnævnte op og begav sig til Kjøbenhavn med sin Suite, skjøndt det er lige i Sommerens Tid. Enkedronningen er en anseelig Dame paa omtrent to og fyrgetyve Aar, mørk og med et noget rødladent Ansigt. Ifølge Rygtet skal hun være hengiven til Drik, og det endnu mere end hendes afdøde Gemal, idet hun ikke lader sig nøie med Viin alene, men ogsaa tyer til Kornbrændeviin.*)

. . . .

Idag, den 7de Juli 1771, er Dronningen nedkommet herpaa Hirschholm med en Prindsesse. Forløsningen er gaaet

---

*) Betræffende dette Rygte, tillader Udgiveren sig at anføre efterstaaende Bemærkning, der findes i Giessings „Struensee og Guldberg, eller to Revolutioner ved Hoffet i Kjøbenhavn" og daterer sig fra haandskrevne Optegnelser af en Samtidig, nemlig Etatsraad og Kæmner Schou:

— — „At Dronning Juliane Marie var tilbøielig til at tage „formange spirituøse Sager til sig, d. e. var drikfældig, har været en „temmelig almindelig Mening; men efter nøiere at have undersøgt det, „kan jeg med Vished forsikkre, at Rygtet er usandt. Saalænge jeg „var Pagehofmester, hørte jeg aldrig mindste Tale om Sligt. Efter „den Tid og Dronning Julianes Død, har jeg forespurgt mig hos Høist-

særdeles heldig for sig, og baade den høie Moder og Barnet befinde sig i bedste Velgaaende.

Min Herre har gjort mig en anseelig Pengeforæring, af Tilfredshed med min Tjeneste, som han sagde, og lovet at sørge for mig i Fremtiden.

Alting er lutter Jubel og Glæde herpaa Slottet.

. . . .

Idag, den 18de Juli, er min Herre, Grev Johann Friedrich Struensee, bleven udnævnt til Geheime-Cabinetsminister.

„sammes Lectrice, Frøken Jessen, begge hendes Kammerjomfruer: J. „M. Rasch, sidenefter gift med Bisko Hansen, og M. E. Harboe, „siden gift med Auditeur Deichmann, og begge have paa det Helligste forsikkret mig, at det hele Rygte var grundfalsk. De vare „alle tre af den Formening, at Rygtet var opstaaet deraf, at da begge „Livmedici havde raadet hende til at drikke et Glas Rhinskviin til sin „Middags- og Aftensmad, saa havde hun dertil forlangt den Rosen„borger-Rhinskviin. Hvergang hun havde nydt sit Glas, tog hendes „Betjent, enten Kammer-Lakaien eller snarere Mundskjænken, den an„brudte Flaske til sig, som sin Eiendom. Dette skete nogle Gange, ind„til Vedkommende besværede sig over, at der gik formeget med af denne „kostbare Viin, hvorpaa denne Uskik blev forbuden. Imidlertid ymtede „man i Byen om, at Dronning Juliane Marie havde drukket to Fla„sker Rhinskviin om Dagen. En vis Person, som bar Nag til Dron„ningen, fordi hun havde nægtet ham sit Medhold i en Disput, han „havde, benyttede Leiligheden og udspredte det Rygte, at Dronningen „drak formeget Viin. Rygtet forbedrede sig af sig selv, saa man sagde, „hun drak af Spentrups Brændeviin: lutter Usandhed, da hun havde „Modbydelighed for alslags Brændeviin."

XIX.

Magister Jonassen, som jeg ifølge Løvte hos Peter Cornelissen havde skaffet Audients hos Greven Dagen efter, indfandt sig herpaa Slottet imorges tidlig. Han var iført splinternye sorte Klæder, og hans Paryk saae ud, som den lige nylig var kommen fra Frisеurens Haand.

„Salve bis, quaterque salve, Domine Erneste!" — sagde han, idet han bukkede dybt for mig — „jeg kommer atter forat tye til hans Godhed. Kunde han ikke skaffe mig Audients hos Hans Excellence, Geheimecabinetsministeren idag?"

„Jeg er bange for, det ikke lader sig gjøre, Magister," — svarede jeg — „saasnart Hans Excellence er paaklædt, kommer Privatsecretairen, Monsieur Panning, forat referere for ham."

„Ei, Monsieur Ernestus, blot en liden Stund ... Han kan, naar han vil, det veed jeg ... Jeg har et lidet Carmen eller Lykønskningsdigt til Hans Excellence i Anledning af hans nye Ophøielse, og han kan være vis paa, han skal ingen Utaknemmelig finde i mig, men at jeg skal gjengjælde ham efter ringe Leilighed."

„Saaledes var det ikke meent, Herr Magister;" — svarede jeg — „jeg skal gjerne mælde ham ..."

„Ja, dyrebareste, unge Ven, mæld mig strax ..."

„Nei, strax gaaer ikke an, Herr Magister; Hans Excellence har endnu ikke ringet, og for tør jeg ikke gaae ind til ham. Magisteren maa derfor tage tiltakke med mit Selskab saalænge, eller maaskee De foretrækker at gjøre en lille Promenade i Slotshaven?"

„Nei, dyrebare Ven, saa vil jeg med hans Tilladelse hvile

mine modige Lemmer paa denne Stol ... Jeg har, saa min Sandten, kjørt den ganske Nat og endda gaaet en halv Miil, da Bondemanden, der havde taget mig med, ikke skulde længere."

Magisteren satte sig ned, trak et blaatærnet Tørklæde opaf Lommen og aftørrede sit Ansigt.

„Det er mærkværdigt, hvor Herren fører Sine, Monsieur Ernest;" — begyndte han efter en kort Taushed — „naar man nu seer hentil hans Herre, som i saa kort Tid er bleven den mægtigste Mand heri Riget, næst Hans Majestæt, saa kan man ikke noksom forundres ... forundres over hans vise Styrelse, der sætter saadant et lumen eller Lys paa en Plads, hvorfra det kan udbrede sine velgjørende Straaler over det ganske Land. Siden Griffenfelds Tider har ingen Borgerlig svungen sig saa høit, — sine comparatione forresten; thi hiin Statsmand var fast for en Sinke at regne mod Hans Excellence, vor nærværende høie Geheimecabinetsminister, hvilket jeg ogsaa efter svage Evner har søgt at antyde udi mit Carmen eller Lykønskningsdigt ... Finder han ikke det Samme, Monsieur Ernestus?"

„Det er jeg for uvidende til at have nogen Mening om, Herr Magister," — svarede jeg, som blev ærgerlig over dette modbydelige Spytslikkeri — „men efter hvad jeg har læst i Historien, var Griffenfeld en Statsmand, som Faa, og kan ikke regnes for en Sinke mod Nogen, ikke engang mod Hans Excellence."

Magisteren tilkastede mig atter et af de lurende, stikkende Blikke, jeg kjendte fra Optrinet i Værtshuset.

Jeg samlede de løse Blade af mine Optegnelser, som jeg havde skrevet i, og gik hen forat gjemme dem i mit Skab.

„Skriver han ogsaa, Monsieur Ernest?" — spurgte Magisteren i en dæmpet Tone, idet han hurtigt nærmede sig til mig.

Jeg standsede med Papirerne i Haanden; jeg veed ikke selv, hvad det var for en Undseelighedsfølelse, der kom over mig; men rød blev jeg.

„Det er kun nogle nødvendige Optegnelser, jeg gjør, forat kunne holde Hans Excellences Sager i den tilbørlige Orden," — svarede jeg.

„Ei! ei! og det af et saadant Omfang! ... He! he! he! det er til at lee over! ... Veed Monsieur Ernest," — vedblev han i en endnu sagtere Tone — „hvilken taabelig Tanke der først faldt mig ind? ..."

„Nei?"

„He! he! he! jeg troede det var Rapporter ..."

„Rapporter?"

„Tys! ja, Rapporter, ... Beretninger til høie Personer, hvem det kunde interessere at vide, hvad Hans Excellence Geheimecabinetsministeren tog sig for Dag for Dag, Time for Time, og Minut for Minut ... Saadanne Skriverier, min unge Ven, betale sig bedre, end mine carmina ... de opveies tidt med blanke, fuldrandede Dukater, naar man forstaaer at anbringe dem paa rette Sted."

Mine Fingre kløede efter at tage Magisteren i Nakken og kaste ham gjennem Vinduet ned i Haven; men jeg betvang mig og svarede i samme Tone:

„Veed Magisteren et saadant Sted?"

„Kunde vel hænde sig, min unge Ven, kunde vel hænde sig."

„Hvor da?"

„Tys! tal sagtere ... Enkedronningen ..."

„Aha!"

„Arveprindsen ... Grev Rantzau ... de veie det Allesammen op med Guld, min unge Ven. Leveer det kun til mig, jeg skal bringe det meest Mulige ud deraf."

Magisteren greb efter Papirerne; men jeg trak dem tilbage.

„Nei," — sagde jeg — „dette er, som sagt, kun Optegnelser for mit eget Vedkommende. Men siig mig, hvad skulde saadanne Rapporter egenlig indeholde?"

„Det, jeg før sagde ham, min unge Ven, — Alt, hvad han veed angaaende Hans Excellence, og hvad der kan tjene til at oplyse hans forbryderiske Forhold til Dronningen ... Til Exempel — det kan han strax svare mig paa — er det Rygte sandt, at Dronningen ved Nedkomsten ene og alene blev betjent af Hans Excellence og Livlægen Monsieur Berger?"

„Det veed jeg ikke."

„Saa maa han skaffe sig det at vide. Alt, hvad han kan opdage, enten paa den ene eller den anden Maade, vil være kjærkomment ... Jeg skal nok sætte det i Stiil for ham."

„Mangetak!" — sagde jeg — „men nu vil jeg raade Magisteren til øieblikkeligt at forføie sig bort og aldrig mere lade sig see herpaa Slottet, hvis han ikke vil pidskes bort af Hundedrengene. Gjorde jeg ham hans Ret, saa lod jeg ham arrestere; men han er altfor jammerlig en Karl til at gjøre saameget Væsen af."

Den lille Magisters Øine funklede ligesom en tirret Snogs; forend jeg forsaae mig, snappede han Papirerne udaf Haanden paa mig og foer hentil Døren til Grevens Gemakker.

Jeg stod et Øieblik som lynslaaet og vilde derpaa styrte efter ham.

„Stop! ...“ — hvæsede Magisteren — „ikke videre, hører han! ... eller jeg skriger, jeg raaber Gevalt! ... Hans Excellence skal høre mig ... og kom han saa med sin Anklage! ... jeg har her hans Smørerier ... Hvad de indeholde, veed jeg rigtignok ikke; men jeg er vis paa, det er Ting, som han ikke ønsker skulle komme for hans Herres Øine ...“

Bladet havde vendt sig, det var nu Magisteren, som triumferede. Jeg forbandede i mit stille Sind min Uforsigtighed; men der var intet Andet for, end gjøre gode Miner til slet Spil.

„Saadan,“ — sagde Magisteren med et haanligt Smiil — „nu begynder han at blive rimelig igjen. Han vil ikke lade sin gode Ven, Magister Jonassen, pidske udaf Slottet af Hundedrengene, vel? ... Men han vil, som han før lovede, skaffe ham Audients hos Hans Excellence Geheimecabinetsministeren, forat han kan faae sit Carmen anbragt, ikke sandt? ...“

Jeg veed aldrig, jeg har følt mig saa ussel og elendig, som i dette Øieblik; jeg begriber endnu ikke, hvor jeg kunde lade mig kujonere i den Grad ... Men Tanken om at see mit Manuskript i min Herres Hænder, og at jeg maaskee

vilde komme til at kukkelure i evigt Statsfængsel for Indholdet deraf, berøvede mig aldeles Fatningen.

Jeg nikkede.

„Det var Ret," — sagde Magisteren — „saasnart jeg har havt Audientsen, skal jeg levere ham hans „Optegnelser" tilbage ..."

„Nei," — svarede jeg — „saaledes lege vi ikke. Enten leverer De mig strax Papirerne, og jeg lover Dem da høit og dyrt, at jeg skal gjøre alt mit, forat skaffe Dem Audientsen — eller ogsaa lader jeg det komme an paa det Værste ... i ethvert Tilfælde faaer jeg da den Fornøielse at vride Halsen om paa Dem ... Naa, bestem Dem hurtigt, jeg hører Nogen komme paa Trappen ..."

„Han lover mig det altsaa paa sin Sjæls Salighed?" — spurgte Magisteren nølende.

„Ja, ved min Sjæls Salighed."

„Godt! jeg vil troe ham ... der har han sine Smørerier."

Jeg skyndte mig at snappe Papirerne. Neppe havde jeg faaet dem i Haanden, førend Døren blev aabnet, og Monsieur Panning, Privatsecretairen, traadte ind.

„Har Hans Excellence ringet?" — spurgte han.

„Nei, endnu ikke," — svarede jeg.

„Saa vil jeg vente. Hvad er det for et Manuskript, De holder i Haanden, Ernest? Lad mig kige lidt deri imedens."

Forend jeg kunde finde et passende Svar, kom Magisteren mig strax til Undsætning.

„Nei, undskyld, gunstige Herre," — sagde han — „det er kun nogle Poemata, nogle svage Forsøg udi Digtekunsten,

som jeg har laant min Ven, Monsieur Ernest, og som jeg ikke ønsker skulde sees af andre Øine."

„Jaja da," — sagde Monsieur Panning smilende — „det er tvertimod de gode Poeters Sædvane, men som De behager."

Jeg skyndte mig at gjemme mine usalige Optegnelser under Laas og Lukke, idet jeg høit og dyrt lovede mig selv at brænde dem, saasnart jeg var ene — men det blev ved Løvtet.

Monsieur Panning havde stillet sig ved Vinduet og taget nogle Papirer opaf sin Portefeuille, som han gjennemsaae.

„Det var en Hjælp i Nøden, hæ?" — hviskede Magisteren til mig — „lad mig nu ogsaa see, at han ..."

„Hvad jeg har lovet, skal jeg holde," — svarede jeg kort, hvorpaa jeg vendte ham Ryggen og gik hentil det andet Vindue.

Lidtefter ringede Greven.

XX.

Hans Excellence var i et sandt Perlehumeur. Efterat jeg havde hjulpen hans Brokadesslobrok paa, og han havde taget Sæde i Lænestolen, forat overlade sit Hoved til mine Hænder, sagde han:

„Er Panning derude?"

„Ja, Deres Excellence."

„Lad ham komme ind; han kan referere, medens Du friserer mig."

„Der er ogsaa en anden Person derude, som ønsker Audients ... Jeg veed ikke, om Deres Excellence mindes en Magister Jonassen ..."

„Som Du engang læssede mig paa Halsen? ... jo, Struensee glemmer aldrig! Han skriver ret vakkre Vers, samme Person, og ogsaa andre Ting, har jeg ladt mig sige."

„Det er netop et Lykønskningsdigt i Anledning af Deres Excellences Udnævnelse, Magisteren kommer forat overrække," — sagde jeg.

„Lad ham komme ind," — sagde Greven lystigt — „lad ham komme ind med. Panning kan referere og han recitere sit Digt, paa eengang. Siden Cæsar samtidigt kunde dictere tre Skrivere tre forskjellige Breve, kan Struensee vel sagtens med to Øren samtidigt høre to Ting. Lad dem komme ind, Ernest."

Jeg skyndte mig at adlyde. Monsieur Panning og Magisteren traadte ærbødigt bukkende ind.

„Tag Plads, mine Herrer;" — sagde Greven — „Har De opsat Forordningen, Panning?

„Jeg har Concepten her, Deres Excellence ..."

„Godt, naar jeg giver Dem et Vink, begynder De at oplæse den ... Og De, Magister, hvad har De paa Hjerte?"

„Jeg kommer i allerdybeste Underdanighed, forat offerere Deres høigrevelige Excellence min Musas yngste Foster, et lidet Carmen, hvori jeg efter svage Evner har søgt at udtrykke den Admiration ..."

„Godt, godt;" — sagde Greven — „Ernest, tag nu atter fat paa mit Haar; De, Monsieur Panning, læs op, og De med, Magister, rask!"

Af de tre saaledes Opfordrede var jeg den Eneste, som adlød.

Monsieur Panning og Magisteren stirrede forbløffede først paa Greven og dernæst paa hinanden.

„Naa, mine Herrer," — sagde Hans Excellence — „hvad betænker De Dem paa? Naar jeg kan høre Dem begge paa eengang, kunne De vel sagtens læse hver for sig. Naa, begynd, jeg befaler det."

„Vi Christian den Syvende, af Guds Naade „Konge til ..." — begyndte Panning.

„Kom, Musa, til min Hjælp og lær mig Lyren stemme
Og Strengene slaae an, saa ..."

reciterede Magisteren paa samme Tid.

„Spring Titlerne over, Panning," — sagde Greven — „pompeus Begyndelse, Magister. Videre, mine Herrer."

„... Gjøre hermed vitterligt for Alle og Enhver," — fortsatte Monsieur Panning med sine Lungers fulde Styrke — „at saasom ..."

„..... saa aldrig man skal glemme
Fra nu til evig Tid ..."

hvinede Magisteren, som forgjæves bestræbte sig, forat hamle op med Monsieur Pannings kraftige Bas.

Greven lo, saa det klukkede i ham.

„De er malicieus, Panning," — sagde han — „De

overdøver Gudernes Tungemaal med Deres Stentorrøst ... Jeg kommer til at have Medlidenhed med Dem, Magister. Er Digtet langt?"

„Nei, Deres høigrevelige Excellence, ikke saa ..."

„Godt, saa læs først."

Magisteren rømmede sig og begyndte derpaa forfra:

„Kom, Musa, til min Hjælp og lær mig Lyren stemme
Og Strengene slaae an, saa aldrig man skal glemme,
Fra nu til evig Tid, den ædle store Mand,
Vor Konges Ene-Raad, som styrer Danmarks Land, —
Den mageløse Kløgt, de sjældne Aandens Gaver,
Hvormed han vender an den Magt, som Kongen haver
Nedlagt udi hans Haand, Ham selv til Priis og Gavn;
Thi evig derfor skal velsignes Christians Navn!"

Til min store Forundring syntes Greven at finde disse Lovpriisninger ganske i sin Orden; han nikkede bifaldende til Magisteren og opfordrede ham ved et Vink til at gaae videre.

Magisteren bukkede dybt og fortsatte:

„Hvad Landet skylder ham, jeg vil ei her opregne,
Det gjøres nødigt ei, det veed man allevegne —
Begyndte jeg derpaa, jeg kunde fare fort
Min ganske Levetid — den blev fast end for kort."

„Særdeles velklingende Vers! finder De ikke ogsaa, Panning?" — sagde Greven.

„Jo, Deres Excellence, særdeles velklingende," — svarede Privatsecretairen med en dyb Boining.

„Og Indholdet ... hvad mener I derom?"

„Ypperligt, Deres Excellence, ypperligt."

„Det er ogsaa min Mening. Gaa videre, Magister."

Rosen syntes at have lagt Tommer til Magisterens Værk, saaledes kneisede han, medens han declamerede:

„Vel har vi Statsmænd havt, men ingentid hans Lige!
Og aldrig vi den faae herudi Danmarks Rige!
Hvad var vel Griffenfeld, hvad Bernstorff og Schulin?
Ei deres Hædersglands sig maale kan med din —
Ja, Danmark bytter bort med Glæde alle tre
For ham, den Eneste, vor store Struensee!"

Saasnart Magisteren var færdig, gjorde han tre dybe Buk og overrakte derpaa min Herre Digtet, der var affattet baade paa Tydsk og Dansk, i hvilket første Sprog Oplæsningen var gaaet for sig, da Greven, som forhen bemærket, ikke forstod Dansk.

„Jeg takker Dem, Magister, og skal have Dem i min Erindring;" — sagde Hans Excellence og rakte Magisteren Haanden, som denne kyssede ærefrygtsfuldt — „Ernest, tag den lille Rulle Dukater, der ligger i Skuffen i mit Natbord, og fly Magisteren den ... Gud befalet."

Magisteren forlod Værelset med mange Reverentser.

Jeg var imidlertid bleven færdig med Friseringen og slog Sæben i et lille sølvforgyldt Bækken, forat barbere Hans Excellence.

„De venter nok med Utaalmodighed, Panning?" — sagde Greven — „men De kan gjerne gaae, jeg er nu ikke oplagt til Forretninger ... Kom igjen iaften."

„Men Forordningen, Deres Excellence, behager De ikke ..."

„Det er overflødigt ... naar De har sat den op efter

min Ordre, maa den være iorden. Reenskriv den, saa skal jeg forelægge Hans Majestæt den til Underskrift. Gaa nu og kom igjen iaften."

Monsieur Panning bukkede og gik.

„Naa, Ernest," — sagde Greven, efterat Barberingen var forbi, og jeg havde klædt ham paa — „hvad synes Du om Magisterens Poem?"

„Det var vistnok særdeles fortræffeligt, Deres Excellence," — sagde jeg — „men som Deres Excellence veed, forstaaer jeg kun daarligt Tydsk, især naar det bliver oplæst ..."

„Ja, jeg veed det, Du er en Klodrian med dit dumme Danske, eller rettere, dit endnu dummere Norske; det er det Eneste, jeg har at udsætte paa Dig — nu ... Vi lidt, der har Du Digtet paa Dansk ... læs det, saa skal Du see, der er dog Nogle, som paaskjønne Struensee efter Fortjeneste."

Dermed gav Greven mig et Vink til at gaae.

XXI.

Kongens Afsindighedsanfald, eller hvad man vil kalde det, have tiltaget i den senere Tid; Livlægen, Monsieur Berger, og Grev Brandt maae næsten bestandigt være om ham. Undertiden husérer Hans Majestæt omkring i Haven med Morianti og Gourmand, river Statuerne ned eller bombarderer dem med Steenkast og leer af fuld Hals, naar det er lykkedes ham at skamfere en af dem. Faae Greven og Livlægen ham endelig op i hans Gemakker, saa gaaer det ligesaa lystigt

løs der, akkurat som Sidstnævntes Kammertjener fortalte mig, skjøndt jeg dengang ikke vilde fæste rigtigt Lid til hans Ord.

Dronningens daglige Omgangskreds bestaaer af Generalinde v. Gähler, Grevinde Schimmelmann, General v. Gähler og Oberst v. Falkenskjold, ikke at tale om min Herre, som deler sin Tid mellem Hendes Majestæt, Kronprindsens Opdragelse og sine Forretninger, men ikke ligeligt, thi Førstnævnte optager ofte saameget, at der ikke bliver noget tilovers til de Sidste.

Generalinde v. Gähler, som jeg ikke tidligere har havt Leilighed til at omtale i mine uordenlige Optegnelser, er en ung, smuk og indtagende Dame, der staaer i stor Gunst hos Dronningen. Hendes Dyd skal imidlertid staae paa temmelig svage Fødder. Blandt hendes forhenværende Elskere nævner man den russiske Minister Filosofow og min Herre, som skulle have havt en Rencontre i den Anledning, efter hvad min Collega fortalte. (Jeg skal dog huske at spørge ham nærmere derom.*) Man hvisker ligeledes om, at hun skal være den egenlige Ophavsmand til Forholdet mellem Dronningen og min Herre, til hvem hun i en delicat Anledning raadede Hoistsamme at henvende sig. Imidlertid synes Generalinden endnu at staae

---

*) Da Kammertjeneren formodenligt har glemt sit Forsæt, eftersom der ikke senere findes nogen Oplysning desangaaende i Manuskriptet, tilføier Udgiveren, at Rencontren med Struensee og Filosofow ifølge „Northern courties" bestod i, at Sidstnævnte, der var bleven stukken ud hos Fru Gähler af Struensee, paa en feig Maade pludseligt overfaldt sin Medbeiler og gav ham en Tugtelse med en Spanskrørsstok, skjøndt han vidste, at hans Stilling som Gesant forbød en Doctor at løfte Haand med ham.

paa en særdeles fortrolig og venskabelig Fod med Hans Excellence. Generalen, hendes Mand, er et Nul.

. . . .

Enkedronningen og Arveprinds Frederik have atter opslaaet deres Residents paa Fredensborg. De ere blevne anmodede om at staae Fadder til den nyfødte Prindsesse og have med tilsyneladende Venskabelighed modtaget Indbydelsen. Prindsessen skal hedde Louise Augusta.

. . . .

Den nye, engelske Gesant, Sir Robert Keith, har idag gjort Deres Majestæter sin Opvartning. Om han derved er geraadet i Conflict med Hans Excellence, veed jeg ikke; men Greven var heftig oprørt ved Omklædningen og mumlede afbrudte Ord om „opblæste Aristokrater", „engelske Bulbidere" og deslige. Den anden Kammertjener fik et Drefigen, fordi han tog en feil Bog til Hans Excellence, medens jeg rettede paa hans Frisure, Løberen blev udskjældt og truet med at jages bort, fordi han ikke øieblikkeligt havde besørget en Billet til Fru Gähler, og det var kun med Nød og neppe, at jeg gik Ram forbi.

Jeg traf først rigtigt Veiret, da Greven Klokken syv begav sig til Kongens eller rettere Dronningens Taffel.

. . . .

Der er udkommet et Skandskrift med den Titel „Er det muligt, at en Hustrues Boler kan være hendes

Mands oprigtige Ven og tro Raadgiver? Naar Manden tager ham til sin Fortrolige, hvad bliver saa Følgen deraf for dem alle tre og Børnene?"

Hvem det er møntet paa, er let at begribe. Skriftet skal indeholde de groveste Fornærmelser mod Deres Majestæter og Hans Excellence. Der er truffet alvorlige Anstalter til at opdage de Skyldige, og strenge Forordninger ere udstedte mod Forfatterne af saadanne Skandskrifter.

XXIII.

Iformiddags arbeidede Hans Excellence i sit Cabinet med Monsieur Panning; jeg havde faaet Ordre til ikke at forstyrre dem, og Ingen at indlade; det øvrige Tjenerskab var sendt bort, og jeg sad i Forgemakket med en ny Fortælling af Suhm, „Alssol", som jeg glædede mig til at gjennemlæse, da Døren udtil Corridoren raskt blev aabnet, og en høi, aldrende Herre med et udmærket smukt og fornemt Ansigt traadte ind.

Jeg reiste mig og bukkede ærbødigt.

Den Fremmede besvarede mit Buk med en Hilsen med Haanden, idet han, uden at sige et Ord, gik over Gulvet og gjorde Mine til at aabne Døren ind til Grevens Gemakker.

Jeg sprang hurtigt til og stillede mig iveien for ham.

„Undskyld min Dristighed," — sagde jeg — „men jeg

har Ordre til ikke at indlade Nogen ... Hans Excellence Geheimecabinetsministeren er beskjæftiget."

Den fremmede Herre traadte et Skridt tilbage, ligesom studsende over min Dristighed.

„Den Ordre kan ikke gjælde for mig ..." — sagde han.

„Den gjælder for Alle og Enhver, med Undtagelse af Deres Majestæter."

„Din Herre kan ikke have forudseet mit Besøg ... Du udsætter Dig for Ubehageligheder ved at nægte mig Adgang."

Jeg bukkede, men blev staaende.

Den fremmede Herre betragtede mig et Dieblik stivt og sagde derpaa med et Smiil:

„Du er ubøielig, seer jeg; der er altsaa ikke Andet for mig, end at gaae med uforrettet Sag ... Hvad hedder Du?"

„Mit Navn er Ernest."

„Ernest, Normanden, der kom i Blaataarn for ..."

„Forat have overtraadt en Ordre, og som derfor ikke vil udsætte sig for Følgerne af en ny Overtrædelse ... ja."

„Hm!" — sagde den Fremmede — „mener Du, det vil vare længe, inden din Herre bliver at faae itale; thi i modsat Fald vil jeg besvære Dig med mit Selskab saalænge, ifald Du ikke har Noget derimod?"

„Med Bestemthed kan jeg ikke sige det; maaskee om faa Minutter, maaskee ogsaa først om et Par Timer."

„Jeg vil lade det komme an paa et Forsøg, med din Tilladelse;" sagde den Fremmede, idet han tog Plads paa en Stol — „Hans Excellence er altsaa meget ubestemt i sin Arbeidstid? ... Sæt Dig, min Ven, sæt Dig kun ned, generer Dig ikke; det trætter at passiare staaende ... Jaja da, som

Du vil. Altsaa, er Hans Excellence meget ubestemt i sin Arbeidstid?"

Jeg begyndte at ane Uraad og svarede derfor forsigtigt:

„Jeg antager, at Hans Excellence Geheimecabinetsministeren arbeider lidt eller meget, ligesom Statens Tarv udkræver, skjøndt det er en Sag, hvorom jeg ikke kan have nogen Mening."

„Svart, som en klog og tro Tjener," — sagde den Fremmede — „Du staaer ogsaa høit i din Herres Gunst, han nærer megen Tillid til Dig, ikke?"

Jeg tav.

„Naa, svar," — sagde den Fremmede — „har din Herre megen Tillid til Dig?"

„Det forekommer mig," — svarede jeg — „som man desangaaende bedre kunde indhente Underretning hos min Herre selv."

„Krabat! ..." — foer Gjæsten op, idet han trak Øienbrynene sammen — „vil han drive Gjæk med mig? Jeg mener naturligviis, om hans Herre nogensinde har givet ham Beviser paa sin Tillid — ved at betroe ham Noget, for Exempel ... Du tier igjen?"

„Ja, som „klog" og „tro" Tjener har jeg intet andet Svar: Veed jeg Intet, saa byder Klogskaben mig at fortie det for min egen Skyld, og veed jeg Noget, saa fordrer Troskaben det Samme for min Herres Vedkommende."

Den Fremmede havde taget en velspækket, grøn Silkepung op og legede med den.

„Hm!" — sagde han — „Klogskab og Troskab ere to Egenskaber, som sjældent gaae Haand i Haand, idetmindste

ikke længere, end Fordelen byder det. Kommer den med i Spillet, saa slipper Klogskaben Troskaben og ... kan Du gribe?" — tilføiede han, idet han kastede Pungen til mig.

Jeg blev staaende ubevægelig: Pungen faldt klingrende paa Gulvet.

„Nei, Naadigherre," — svarede jeg — „jeg er en Klodrian."

Den Fremmede reiste sig, stillede sig foran mig og saae mig i nogle Secunder stivt ind i Øinene. Derpaa sagde han:

„Det varer mig forlænge; jeg vil komme igjen siden. — Hils Hans Excellence Geheimecabinetsministeren —" — tilføiede han, ligesom slaaende Ordene — „fra Grev Rantzau-Ascheberg ... og skriv Dig selv det Navn bag Øret, ifald Du skulde komme til at behøve en ny Herre."

Han sparkede Guldbørsen hen i en Krog og gik.

. . . .

Om Eftermiddagen, forend Taflet, havde Grev Rantzau-Ascheberg en lang Samtale med Hans Excellence, som var synlig forstemt ved hans Bortgang.

XXIII.

Idag har her været et frygteligt Hurlumhei paa Slottet. Alting er nu i Forstyrrelse, endskjøndt Uveiret foreløbigt er trukket over.

Iformiddags, en Timestid efterat Deres Majestæter, min Herre og Hoffet vare tagne paa Jagt, kom en Stafet fra Kjøbenhavn jagende ind i Slotsgaarden og begav sig øieblikkeligt til den vagthavende Officeer. Strax efter bleve Soldaterne kaldte under Vaaben, og Rygtet gik, at der var udbrudt en Opstand i Hovedstaden, og at Oprørerne vare paa Veien hertil. Det qvindelige Tyende løb jamrende og skrigende omkring i Gangene, det mandlige gebærdede sig ikke synderligt bedre, paa enkelte Undtagelser nær, kort sagt, det var ligesom Jerusalems Forstyrrelse.

Lidt efter lidt begyndte imidlertid Postyret at lægge sig; der afgik Melding til de høie Herskaber, og den tilstedeværende Generaladjutant lod hele Vagtmandskabet træde under Vaaben og udstille Poster. Jeg fik fat i min lystige Bekjendt Gefreiterstudenten og spurgte ham, hvorledes det egenlig forholdt sig.

„Det er Deres Landsmænd, Monsieur Ernest,“ — svarede han — „der ere blevne sultne og ville have Noget at spise.“

Jeg troede, han drev Spas med mig, og vendte ham ærgerligt Ryggen, men det forholdt sig virkeligt, som han sagde. Det var de norske Matroser, man havde ladt komme herned fra Norge i Anledning af det paatænkte Tog mod Algier, som havde gjort Opstand, med væbnet Haand slaaet sig gjennem Vagten ved Nørreport og nu vare paa Marschen hertil, forat fordre Retfærdighed af Kongen.

En halv Times Tid efter, førend der endnu var indløbet Efterretning fra Jagtselskabet, vrimlede de norske Matroser, efterfulgte af en Pøbelsværm, ind i Slotsgaarden. Jeg

havde taget Plads i et Vindue, hvorfra jeg kunde oversee det Hele. Generaladjutanten traadte ud paa Trappen og spurgte, hvad de vilde.

„Vi ville tale med vor Fader, med Kongen! ... Han skal komme!" — brølede Matroserne vildt mellem hverandre.

„Hans Majestæt er paa Jagt," — svarede Generaladjutanten — „og desuden er det ingen Maade at træde Eders Konge under Öine paa. Forføi Eder bort, eller tag, hvad der vil følge."

„Og hvad skulde det vel være?" — skreg en Stemme, der forekom mig bekjendt, mellem Hoben.

Generaladjutanten gav et Tegn, og fra Vinduerne i Stueetagen stak blanke Bøssepiber ud.

Men istedetfor at lade sig skræmme heraf, udstødte hele Hoben et Forbittrelseshyl. Pludseligt, ligesom ved et Trylleslag, kom skjulte Vaaben tilsyne: Entrebiler, Huggerter og Piker svingedes i Luften, og der opstod en Bevægelse mellem Matroserne, ligesom de vilde storme løs paa Slottet.

„Holdt!" — skreg Generaladjutanten — „endnu et Ord, eller det udgydte Blod skal komme til at tynge paa Eders Hoveder."

„Stop, Manne!" — raabte den foromtalte Stemme — „lad os høre, hvad han har at sige os! Det koster ingen Penge!"

Matroserne lystrede øieblikkeligt.

„See saa," — sagde Stemmen — „tal nu fra Leveren, Herr Officeer; men lad det gaae i en Fart, for vi agte ikke at lade os smøre om Munden med Snak."

„Udvælg tre Mand af Eders Midte," — sagde General-

adjutanten — „tre Kammerater, som I have Tillid til, og som kunne meddele mig Eders Besværinger. Jeg skal da forebringe Hans Excellence, Geheimecabinetsministeren, det, og ...“

„Ad Helvede til med Hans Excellence!“ — afbrød Stemmen ham, idet dens Eiermand, min gamle Bekjendt Peter Cornelissen, traadte ud af Hoben med en drabelig Huggert i Haanden og et Slags Bælte om Livet, hvori der stak to messingbeslagne Pistoler af et ikke mindre glubsk Udseende — „vil Herr Officeren eller Capitainen, hvad De nu er, derimod give Deres Ord paa at forebringe det for Kongen — Gud velsigne Hans Majestæt!“ — her tog Peter Cornelissen ærbødigt sin Kabuds af, men satte den strax paa igjen — „saa skulle vi korteligt fortælle, hvorfor vi ere komne ... Er det et Ord?“

„Ja, jeg giver Eder mit Æresord derpaa!“ — svarede Generaladjutanten.

„Vel, vel!“ — sagde Peter Cornelissen — „hvad nu det anbelanger at vælge tre Mænd, saa behoves saadanne Dikkedarer ikke. Jeg er Mand, forat klare Sagen alene, og skal i en Snup give Dem hele Redeligheden ... Ere I fornøiede dermed, Manne?“ — tilføiede han henvendt til Matroserne.

„Ja ... ja ... ja ...“ — skrege Alle i Munden paa hverandre — „Gubben Cornelissen er bra'! han skal tale.“

„Seer De, Herre,“ — sagde Peter Cornelissen, idet han traadte et Par Skridt foran Hoben og støttede sig paa sin Huggert — „mit Navn er Cornelissen, Peter Cornelissen, forhen Koffardicapitain, nu Værtshuusholder, boende under

Børsen. Enhver dansk og norsk Sogut, som har sat sine Been i Kjøbenhavn, kjender mig, og Enhver af dem veed, at han er lige velkommen i mit Huus, hvad enten han har Fikken fuld af Penge, eller han er saa fattig som en Kirkerotte. Det er ikke forat rose mig, jeg siger det, for det er kun min forbandede Pligt; men kun forat De kan vide, hvordan jeg kommer til at føre Ordet for de brave Gutter her. I sex Uger have de ligget her i Kjøbenhavn og suget paa Labben, siden de kom ned fra Christiania, og de Fleste af dem vilde være kreperede af Sult, ifald Peter Cornelissen ikke havde været ..."

„Ja, ja!" — skrege Matroserne — „Gubben Cornelissen leve! Hurra!"

„Hold Mund, I Hallunker, og lad mig tale ud ..." — sagde Peter Cornelissen, der lod til at være særdeles tilfreds med sin nye Rolle — „... Nu vide vi vel Allesammen," — fortsatte han — „at ingen Matros har Hyre at fordre, førend han bliver paamønstret, ifølge Reglementet, og at det forsaavidt er i sin Orden; men paa den anden Side ligner det Ingenting at slæbe Folk herned fra deres Hjemstavn og saa lade dem gaae for Lud og koldt Vand, indtil man, Gud veed hvornaar! faaer Brug for dem. Arbeide kunne de Stakler ikke faae, Penge have de ingen af ... Hvad Djævelen vil Regeringen saa have, de skal leve af? svar mig paa det, Herr Officeer."

Rigtigheden af Peter Cornelissens Ord vare saa indlysende, at Generaladjutanten ikke kunde Andet end svare:

„Sandtnok; men istedetfor at fremkomme med Eders Be-

sværinger paa denne oprørske Maade, burde I have forebragt dem for Eders Foresatte, som vilde have indstillet ..."

„Javist, indstille," — afbrød Peter Cornelissen ham kjækt — „mens Græsset groer, doer Horsemoer, siger man for et gammelt Ord. Admiral Rumohr har desuden erklæret, at han kunde ikke gjøre Noget ved den Sag, og ..."

„Godt," — sagde Generaladjutanten — „hvad jeg har givet Eder mit Ord paa, skal jeg holde, og jeg tør love Eder, at der øieblikkeligt skal blive truffet Forholdsregler til at afhjælpe Eders Nød, hvis I roligt ville vende tilbage til Kjøbenhavn."

„De lader til at være en brav Mand, Herr Officeer, og vi ville troe Dem;" — sagde Peter Cornelissen — „men skulde vi blive ført bag Lyset, saa komme vi tilbage, og jeg lover Dem da for, at vort Raab nok skal naae Kongens Øren tiltrods for Doctorslænget! ... Og nu, Manne," — tilføiede han henvendt til Matroserne — „et Hurra for vor Fader, Kong Christian den Syvende, og saa afsted!"

Efter et Par vældige Hurraraab marscherede Matroserne af, Pøbelsværmen bagefter, og der blev atter stille i Hirschholm-Slotsgaard.

XXIV.

Jeg havde nær ikke kjendt min Herre igjen, da han et Par Timerstid efter kom hjem fra Jagten, saa bleg og for-

styrret saae han ud. Han ilede gjennem Forgemakket, udenat sige et Ord, og indelukkede sig i sit Cabinet. Noget efter kom Grev Brandt og Oberst Falkenskjold. De bankede paa, nævnede deres Navne og bleve efter nogen Venten indladte.

Efterat jeg havde taget et nyt Sæt Linned frem og truffet de andre nødvendige Forberedelser til Hans Excellences Aftentoilette, gik jeg hen og stillede mig i det aabne Vindue, nærmest Cabinettet. Jeg kan med god Samvittighed sige, at det skete aldeles tilfældigt, da det var det eneste aabne Vindue i Gemakket, og Luften var lummer og trykkende, hvorimod jeg maa tilstaae, at Nysgjerrigheden forledte mig til at blive staaende, da jeg hørte nogle Ord af Samtalen i Sidecabinettet, hvor Vinduet ligeledes stod aabent.

. . . .

„Nei, Deres Excellence," — sagde Oberst Falkenskjolds Stemme — „ingen halve Forholdsregler, enten almindelig Tilgivelse for de Skyldige, eller streng Straf over Enhver, som har deeltaget i Opröret eller Opløbet, hvad man vil kalde det. Befaler De, saa marscherer jeg med mit Regiment til Kjøbenhavn og ..."

„Nei, nei," — sagde min Herre — „paa ingen Maade, det vilde kun være at give Anledning til et almindeligt Oprør, at gyde Olie i Ilden ..."

„Det vilde være at trampe de ulmende Gloder ud med Fodderne;" — sagde Falkenskjold — „Hvad siger De, Brandt?"

„Nei," — sagde Grev Brandt — „i den Henseende er jeg af Geheimecabinetsministerens Mening; der er virkelig begaaet

Uret mod de norske Matroser, og ved at gaae frem paa den voldsomme Maade, vilde vi faae Alle imod os."

„Javist," — tog min Herre atter Ordet — „det er Alt-sammen Rumohrs Skyld; han skal afskediges."

„Rumohr har ikke gjort Andet end sin Pligt," — svarede Falkenskjold — „derved vil Deres Excellence kun give Oprøret Skin af Lovlighed. Som sagt, enten de strengeste Forholdsregler eller almindelig Amnesti; der udbetales Matroserne Hyre for de sex Uger og gives dem en mild Irette-sættelse for deres Lovbrud. Saaledes bevarer Regeringen sin Anseelse og giver sig tillige Skin af at lade Naade gaae for Ret."

„Nei, nei, Rumohr skal afskediges," — sagde Hans Excellence heftigt.

„Som Deres Excellence behager," — sagde Obersten stødt — „men ifald De mener, dermed at have gjort en Ende paa Utilfredsheden, saa tager De feil."

„Javist," — sagde min Herre med en tvungen Latter — „der er naturligviis en storartet Sammensværgelse igjære mod mig. Veed De hvad, Falkenskjold, siden De har været i Rusland, lugter De Sammensværgelser overalt."

„Nei, Deres Excellence," — svarede Falkenskjold — „men i Rusland har jeg været Vidne til, hvorledes Folk den ene Dag kunne staae paa Lykkens Tinde og den anden være styrtede i Ulykkens Afgrund. Vogt Dem, husk paa Ulfeldt og Griffenfeld, som af Hoffet bleve offrede til deres Fjenders Hævn. Den Lod" — tilføiede han — „truer ogsaa Dem, man vil, om muligt, bringe Dem af Dage. Vær derfor idet-mindste betænkt paa at holde Deres Papirer iorden."

„Mine Papirer" — svarede Hans Excellence koldt — „ere iorden, og fra den Side har jeg Intet at befrygte, naar man ellers vil være retfærdig."

„Hør, Struensee," — sagde Grev Brandt, der hidindtil havde staaet taus — „Oberst Falkenskjold raader Dem som en tro Ven; jeg er af samme Mening som han: jeg troer ogsaa, der er Noget igjære mod Dem; Enkedronningen og Arveprindsen ere Deres svorne Fjender, det veed De, og den voldsomme Maade, hvorpaa De gaaer frem med Deres Forandringer, har vakt almindelig Misfornøielse. Vi have allesammen seet Exempler derpaa ved de lumpne Skandskrifter, der solgtes i tusindviis. Giv derfor efter for Omstændighederne."

„Nei," — sagde min Herre heftigt — „jeg vil Intet opgive af det, som synes mig at tjene til Statens Vel. Det bringer mere Berømmelse, naar man afskaffer Misbrug, end naar man vinder et Slag; Deres Tilretteviisninger kjede mig; jeg maa ikke drages bort fra mine Planer."

Med disse Ord afskedigede Hans Excellence dem uden-tvivl; thi jeg hørte ikke mere, og et Øieblik efter kom Grev Brandt og Oberst Falkenskjold gjennem Gemakket. De lagde sandsynligviis ikke Mærke til min Nærværelse; thi Grev Brandt sagde i en dæmpet Tone, idet de gik over Gulvet:

„Parole d'honneur, jeg vilde ønske, alt dette havde Ende; jeg længes formeligt efter at see denne Regering omstyrtet."

„De vil komme slet derfra," — sagde Falkenskjold.

„Bah!" — svarede Grev Brandt, idet de gik udaf Døren — „jeg har studeret Lovene og skal nok svare for mig."

XXV.

Der er hengaaet en Ugestid, siden jeg sidst aabnede mine Optegnelser forat forøge dem. Dennegang er det ikke Leiligheden, det har manglet mig paa; men jeg har ligefrem aldeles Intet havt at optegne, medmindre det skulde være, at jeg iforgaars blev hentet til Dronningen, forat frisere hende, da hendes Friseur, Monsieur Andreas Burchard, var bleven syg. Hendes Majestæt skjænkede mig et naadigt Nik ved mit Komme og min Bortgang, men talte ikke et Ord til mig, hvorimod hun passiarede lystigt med Fru Gähler, der var i den syvende Himmel af Henrykkelse over et Miniaturportrait af den lille Prindsesse, som Hendes Majestæt med høistegne Hænder havde malet.

Ligesaa ukjærlig Dronningen siges at være og synes at være mod sin Søn Kronprindsen, ligesaa øm en Moder skal hun være for den lille Prindsesse, hvis Vugge næsten aldrig forlader hendes Gemak. Et Beviis paa Sandheden heraf hørte jeg af hendes egen Mund under Friseringen; thi da Fru Gähler bemærkede, „at Portraitet var langt bedre udført, end nogen Kunstner af Profession kunde have gjort det," — gav Dronningen til Svar:

„Dersom en Kunstner elskede sit Barn saa høit, som jeg elsker mit, vilde den naturlige Kjærlighed bringe ham til at overgaae sig selv."

Den Forskjel, Dronningen saaledes gjør mellem sine to Børn, tjener naturligviis til yderligere Bestyrkelse af det Rygte, at den lille Prindsesse vel har Moder, men ikke Fader tilfælleds med Kronprindsen.

. . . .

Som jeg før sad og skrev, blev der banket paa Døren; jeg havde aflaaset den, thi Historien med Magisteren har gjort mig forsigtig, og jeg tager aldrig mine Optegnelser op af mit hemmelige Gjemme, førend min Herre er reden ud, og jeg kan være vis paa, ikke at blive overrasket.

Jeg skyndte mig at forvare dem og aabne Døren.

Det var omtrent den Person, jeg allersidst vilde have gjættet paa, nemlig Povel Wulff.

„Goddag, Monsieur Ernest," — sagde han — „hvordan har han det?"

Derpaa gik han, udenat vente paa mit Svar, hentil Kaminen, satte sig ned, lagde venstre Been over høire og begyndte at stryge sig op og ned af Skinnebenet.

Jeg var bleven saa forbauset ved Synet af ham, at det varede et heelt Minut, inden jeg kunde svare:

„Goddag, Povel Wulff, og velkommen til."

„Det var da vel, han endelig kunde faae Munden op;" — sagde gamle Povel — „han ventede mig nok ikke?"

„Nei, naar jeg skal være ærlig ..."

„Ja, men seer han, jeg længtes efter ham, og saa gjorde jeg mig en lille Kjøretour, herud ad Hirschholm, med en af de kongelige Kudske. Iaften tager jeg bort igjen, saa han bliver snart af med mig."

„Saameget destoværre, Povel," — sagde jeg.

„Ja, det kan han med Sandhed sige, skjøndt han neppe mener det," — afbrød gamle Povel mig med et strengt Blik — „det gik naturligviis, som jeg tænkte, nu er han da ligesaa ryggesløs, som de andre Labaner ..."

„Men, Povel, dog!" — udbrød jeg halvt vred og halvt leende.

„Ja, han maa gjerne blive vred," — sagde Povel med et bistert Ansigt — „jeg har havt saamegen Ærgrelse af ham, at jeg eengang maa give det Luft, og han kan stole paa, det skulde ikke have varet saalænge, ifald jeg før havde seet Leilighed til at slippe herud, og han ikke havde kukkeluret en Maaned i Blaataarn. Der var jeg da ogsaa henne, forat see til ham, kan jeg troe; men man nægtede mig at faae ham itale. Forresten geraader den Historie ham ikke til Skam, men tvertimod til Ære, idetmindste i mine Øine, og jeg kom ordenlig til at holde af ham igjen, da jeg hørte det ... Ja, for der var en Tid, hvor jeg vilde rive ham udaf mit gamle Hjerte, ham, som jeg var kommet til at holde saameget af i Vinter, som jeg aldrig mere troede, jeg skulde komme til at holde af Nogen ... hører han det, Monsieur?"

„Jo, jeg hører Dem nok, gamle Povel, og jeg er Dem meget taknemmelig, men jeg forstaaer Dem slet ikke."

„Naa, saa det gjør han ikke? Da skal han gon nok komme til at forstaae mig ... Husker han den Aften, jeg raadede ham til at tage bort fra Hoffet, for ikke at blive fordærvet der?"

„Javel."

„Dengang kunde jeg gamle Tosse have sparet mit Raad, for han var allerede fordærvet ... Kjender han dette?"

Jeg havde nær udstødt et Skrig af Forbauselse. Det, Povel viste mig, var et Stykke af Lommetørklædet, jeg havde fundet i Løngangen bag min Herres Sovegemak paa Chri=

stiansborg, og som jeg antog for brændt, — netop det Hjørne, hvorpaa Bogstaverne C M med Kronen over stod.

„Her er Beviset;" — sagde gamle Povel — „jeg kan see paa hans Ansigt, at han kjender det igjen ... Han har formodenligt havt Hastværk, da han skulde brænde det, og Hastværk er Lastværk, veed han nok! ... Jeg kom med Brændsel den Morgenstund, ligesom han smuttede indaf Døren til sin Herre; jeg saae den hvide Snip her hænge udaf Kamindøren og skyndte mig at redde den. Om Aftenen kom jeg forat tale alvorligt med ham; men han var paa Farten med sin Kumpan; Dagen efter fik jeg heller ingen Leilighed dertil, og saa forlod Hoffet Staden ... Hvad siger han nu?"

Den hovmestererende, uskaansomme Tone, Povel Wulff brugte imod mig, bragte mit Blod ikog, tiltrods for det Venskab, der laa til Grund for hans Bebreidelser, og jeg svarede derfor kort:

„Jeg siger, at Monsieur Povel Wulff blander sin Næse i Noget, der ikke angaaer ham."

Gamle Povel reiste sig og stillede sig foran mig.

„Ikke angaaer mig?" — gjentog han — „nei, jeg er jo rigtignok hverken saa ulykkelig at være hans Fader eller hans Formynder; men da jeg saae ham komme til Slottet som et ungt, ufordærvet Menneske, fattede jeg Godhed for ham, deels fordi han var min Landsmand, og deels fordi han viste en gammel Mand den Agtelse, som de Unge nutildags til Skam for sig selv have forglemt. Denne Pjalt her" — vedblev han, idet han rystede den svedne Levning af Lommetorklædet for Oinene af mig — „er mig et Beviis paa, at han er Medvider i sin Herres forbryderiske Forhold til Dronningen;

hans Anstalter med den frække Qvind, den Frøken v. Eyben, kjender jeg ogsaa; men det gjør han sig vel sagtens en Ære af, ligesom de andre gudsforgaaede Kroppe ... Vogt han sig, det Hele vil tage en Ende med Forskrækkelse. Jeg skal ikke mere falde ham til Uleilighed med mine Advarsler. Der har han Pjalten; brænd han den — den kunde let falde i værre Hænder, end mine — og pas han paa, at hans Herre ikke tager ham med i Faldet, naar han dumper."

Dermed gik gamle Povel og lukkede Døren haardt efter sig, tvertimod sin gamle og lydløse Sædvane.

XXVI.

Gamle Povel lader til være en sand Ulykkesprofet; Utilfredsheden med min Herres Ministerium tager mere og mere Overhaand, og skjøndt den ikke længer, som forhen, giver sig Luft i Skandskrifter, paa Grund af de strenge Forordninger, yttrer den sig dog paa mange andre Maader.

Admiral Rumohrs Afskedigelse har havt de Følger, som Oberst Falkenskjold forudsaae. Matroserne have deraf sluttet, at de vare i deres gode Ret; flere Optøier have fundet Sted paa Holmen, og i forrige Uge indtraf her Underretning om, at alt Arbeide der var ophørt, at Matroserne overlode sig til allehaande Udskeielser og fordrede forhøiet Lønning, hvis ikke vilde de gjøre Opror. Et stort Raad blev afholdt hos Dronningen i den Anledning, og man besluttede, at give de Misfornøiede et stort Gilde og tilstaae dem den forlangte høiere

Lønning. Gildet er bleven afholdt paa Frederiksberg med stor Pragt og Ødselhed; Søfolkene spiste, drak og jubilerede og gik derpaa hjem, tilsyneladende tilfredsstillede. Jeg havde aftalt med Grev Brandts Kammertjener, at vi skulde tage derned og see paa Festen, og Hans Excellence havde givet mig Tilladelse dertil; men da det kom til Stykket, erklærede han, at han ikke kunde undvære min Tjeneste, og jeg maatte lade min Kammerat reise alene.

XXVIII.

Jeg er ganske ængstelig tilmode over, hvad jeg har seet; jeg vover knap at nedskrive det ... Skjøndt min Mistanke om Hans Excellences Forhold til Dronningen grændsede til Vished, var den dog ikke saa vis, som hvad mine Øine have seet og mine Øren hørt ...

Jeg havde gjort en Erobring ved Matrosernes Besøg her, en nydelig lille Erobring, nemlig Fru Gählers Kammerpige. Hun var overordenlig forskrækket, eftersom hun følte sig fuldt og fast overtydet om, at Matroserne vilde lade alle Mandfolkene springe over Klingen og gjøre det, som værre var, ved Fruentimrene, og jeg havde maattet anvende hele min Veltalenhed for nogenlunde at berolige hende. Om det har været min derved udviste Mandhaftighed eller mit Udvortes, der har bestukket Pigebarnet, skal jeg ikke kunne sige; men saameget er vist, at hun siden den Tid har viist sig mig besynderligt hengiven.

Det vil sige, i al Tugt og Ærbarhed. Skjøndt jeg godt

kan mærke, at hun holder inderlig meget af mig og gjør sig Umage forat møde mig saatidt som muligt i Corridoren og paa Gangene, har det ikke været mig muligt at opnaae saameget, som et Kys, af den knibske, lille Ting. Hun hedder Lisbeth, men er herved Hoffet bleven omdøbt til Lisette, og Ingen har hidtil kunnet rose sig af den mindste Gunstbeviisning af hende, hvilket er mere, end man kan sige om hendes Frue.

Bemældte lille Pigebarn havde igaaraftes tilstaaet mig et Stævnemøde. Det skulde være i den østre Corridor af Slottet. Som bekjendt, er den Deel ubeboet, det vil sige, hvad Beletagen angaaer, og det er Tyendet forbudt at lægge Veien ad den Kant, saa at vi kunde være visse paa at blive uforstyrrede.

Vi begik rigtignok Begge en Overtrædelse derved; men vi stolede paa, at den skulde forblive uopdaget. Siden Bill Smiths dumdristige Kjørsel bag om Staldene, og hans derpaa følgende Straf, havde Ingen dristet sig til at trodse Forbudet.

. . . .

Vi mødtes altsaa i den østre Corridor. Klokken var halvti; min Herre og Lisettes Frue vare hos Dronningen, og vi antoge den hellige Grav for velforvaret. Efter en lang og varm Discussion, som jeg kun mindes Hovedindholdet af, nemlig, at Lisette paa ingen Maade vilde troe, at jeg meente det alvorligt med hende, fandt jeg mig foranlediget til at ville gjøre en Ende paa Striden med et Kys. Lisette smuttede

imidlertid udaf Hænderne paa mig, som en Aal, og fløi nedad Corridoren. Jeg satte bagefter hende.

Corridoren var lang og bugtet. I nogen Tid hørte jeg hendes lette Trin foran mig; men pludselig blev Alting stille. Jeg fortsatte mit Løb og naaede strax efter Enden af Corridoren.

Den stødte op til en stor Sal, som var svagt oplyst af en Lysekrone i Loftet. Jeg er kortsynet, og det forekom mig, som jeg saae Noget bevæge sig i Krogen ved Vinduet. Men det var Ingenting, eller ialfald kun en Virkning af de vifteude Voxlys i Lysekronen, da et Par af Vinduerne stode aabne.

Ærgerlig vendte jeg omkring og gik tilbage. Lisette maatte være smuttet bort igjennem en Sidedør i Corridoren; thi Salen havde kun den ene Ind- og Udgang.

Pludseligt hørte jeg Skridt nærme sig. I første Øieblik troede jeg, det var Lisette, som kom tilbage. Jeg standsede og lyttede ...

Skridtene kom nærmere ... Jeg skjælnede nu tydeligt, at der var to Personer ... Strax derpaa hørte jeg min Herres Stemme sige:

„Det kan ikke være anderledes: jeg maa ...“

Jeg ilede paa Taaspidserne tilbage ad Corridoren. Fra det Sted, hvor jeg var standset, og til Salen var der ingen Dør, ikke den mindste Krog, hvor jeg kunde skjule mig.

I Salen var det Samme Tilfældet. Det var et Slags Taarnværelse, ottekantet og ikke forsynet med andre Møbler, end høiryggede, forgyldte Stole.

Jeg havde kun Valget imellem at blive opdaget eller sætte

Halsen paa Spil, ved et Spring udaf Vinduet ... Hvad Følgen af det Første vilde blive, kunde jeg ikke være i Tvivl om; jeg foretrak derfor det Sidste — der var dog Mulighed forat slippe godt derfra.

Jeg stak Benene udaf Vinduet ... det var bælmørkt; jeg kunde ikke skjælne, hvor langt der var til Jorden, men jeg følte en instinktmæssig Anelse om, at Høiden ikke var ringe ... Jeg holdt mig fast med begge Hænder i Vinduesposten og lod mig glide nedad Muren ...

Pludseligt stødte mine Fødder mod Noget: det var en fremspringende Muurafsats, en Karnis, eller hvad man kalder det, som løb langs under Vinduerne i Beletagen; den var temmelig bred, og jeg kunde ved Hjælp af en fra Vinduesposten nedhængende Stormkrog til Nød holde mig i denne farlige Stilling, idetmindste i nogen Tid.

Det var rigtignok kun Galgenfrist, men dog altid Frist. At vove Springet vilde altid være tidsnok, naar Kræfterne svigtede mig.

Neppe havde jeg sat mig nogenlunde tilrètte, forend jeg hørte Trin og Stemmer i Salen. De kom nærmere og nærmere, og jeg belavede mig allerede paa at lade mig dumpe af Frygt for, at det skulde falde de Kommende ind at pladsere sig i Vinduet og nyde Aftenkjølingen, der var fulgt ovenpaa den lumre Septemberdag, da de pludseligt standsede.

„De fremturer altsaa virkelig i Deres Forsæt," — sagde en qvindelig Stemme, som jeg gjenkjendte for at være Dronningens — „De vil feigt forlade mig, mig, som De har skilt ved Ære og Venner, og overgive mig til mine Fjender paa Naade og Unaade? De veed, hvor Enkedronningen hader

mig, hvorledes hun med sin værdige Søn og sine Medhjælpere, denne Rantzau, Thott, Koller og hvad de Allesammen hedde, machinerer i Mørket ... De veed, hvorledes Politiet gjennem den opdagede Pasquilfabrikant har erfaret, at den Gift og Galde, han udspyede, var indblæst ham fra høiere Steder ... De veed, at jeg ingen anden Støtte har, end Dem, at Kongen er levende død, en aandelig Ledødukke, hvis Sind stedse følger den Retning, man sidst har givet det — en Krøbling paa Legeme og Sjæl, nedbrudt ved sine egne Udsvævelser, — og dog vil De, De, som jeg har hævet, som jeg har skjænket Alt, hvad en Kvinde kan skjænke, forlade mig, feigt gribe Flugten, fordi der trækker et Uveir op paa Horizonten?"

Dronningen havde talt høit og heftigt; min Herre stod et Øieblik taus og svarede derpaa i en dæmpet Tone:

„Alt, hvad De der siger mig, Mathilde, har jeg allerede selv sagt mig, rigtignok uden de Tillægsord, De behager at betegne min Handlemaade med; thi jeg troer neppe, man kan kalde det for Feighed at trække sig tilbage, naar det ikke er for Ens egen Skyld, men for en Persons, som man elsker høiere, end sig selv, og for hvis Frelse man vil opoffre sig ..."

„Favre Ord og ikke Andet!" — afbrød Dronningen ham med sin forrige Heftighed — „var det Deres Hjerte, som talte, istedetfor Deres Læber, saa vilde vi høre et andet Sprog ... De opoffre Dem for mig! ... Ja, der var en Tid, hvor De kunde have indbildt mig det ... jeg betragtede Dem som en Helt, og naar De udtalte de dristige Ideer, De havde laant af de franske Philosophers Skrifter, troede

jeg i Dem at see en Oplysningens Apostel, der med kjæk og freidig Pande traadte i Skrankerne mod Aarhundredets Fordomme. Men det var Kjærligheden, som bedaarede mig, som omgav Dem med sin falske Glorie ... Mit Hjerte trængte til at elske ... Min Gemal — men lad mig tie med ham, vi have ikke mere Noget at bebreide hinanden ... O! naar jeg tænker tilbage paa den Tid, da jeg ung, uskyldig og livsglad første Gang satte Foden paa denne usalige Jordbund! ... Hvad Andet har den budt mig end Qvaler og Lidelser? Erindrer De vort første Møde? ... Svar mig, husker De, hvorledes De dengang talte til mig? ... Jeg mindes det endnu ... hvert Ord staaer indprentet i mit Hjerte ... Da jeg erklærede Dem, at det var min Agt, at søge Beskyttelse hos min Broder af England, svarede De mig —

„Det vilde anstaae mig ilde, naadige Dronning, at tilbyde Dem andre Raad, end hvad min Videnskab tilsiger; men skulde jeg fordriste mig til at yttre min underdanige Mening, saa kunde jeg neppe Andet, end billige Deres egen ædle og rigtige Beslutning, at henvende Dem til Deres høie Familie, forat søge Beskyttelse. Men der gives et Punkt, som maaskee er undgaaet Deres Majestæts Opmærksomhed; Deres Barn, naadige Dronning, er den præsumtive Arving til Danmarks Krone, og skulde De beslutte Dem til at forlade disse Kyster, saa maatte Deres Søn blive tilbage, maaskee forat lade sit Liv under de grusomme Forfølgelser af dem, der vare den første store Aarsag til hans kongelige Faders Ulykke."

Saaledes talte De dengang ... De besvor mig om at indtage den Stilling, der tilkom mig, forviise Grev Holck og selv gribe Regeringens Toiler, der ikke mere kunde styres af

min ulykkelige Herre og Gemal, som vel kunde leve mange Aar endnu, men rimeligviis aldrig vilde faae sine Aandsevner igjen ... Og da jeg, overvunden af Moderfølelsen og af Deres og Fru Gählers Bønner, erklærede, at jeg vilde blive og byde mine Fjender Trods, da kastede De Dem paa Knæ for mig og svor at være mig en tro Ridder ... Erindrer De det?"

„Ja, men ..."

„Men alligevel er det nu Deres Beslutning at flye, at forlade mig? ... Saa gaa da, Elendige! jeg blues for mig selv over, at jeg nogensinde har kunnet elske en slig Usling! ..."

Jeg havde uvilkaarligt hævet Hovedet og kastet et Blik ind i Salen ... Jeg glemmer aldrig den høie, majestætiske Qvindeskikkelse med blussende Kinder og flagrende Lokker, som med udstrakt Arm pegede paa Døren.

Min Herre stod foran hende, med Armene overkors og bøiet Hoved; han hævede det, saae Dronningen stivt ind i Øinene, bukkede dybt og gik derpaa med raske Skridt henimod Døren ...

Dronningen blev et Øieblik staaende og styrtede derpaa efter ham ...

„Bliv, bliv!" — skreg hun — „o! jeg er ude af mig selv ... jeg veed ikke, hvad jeg siger ..."

Min Herre vendte sig om, og jeg bukkede mig hurtigt ned; thi de stode nu foran Vinduet.

„Bliv, bliv!" — gjentog Dronningen — „o! det er, ligesom mit Hjerte skulde sønderslides, ligesom Noget rev sig løst i det ... som det pludseligt blev tomt, da Du gik ...

Struensee, hvor kan Du, der har svoret at elske mig saa høit, forlade den svage Qvinde, som ingen anden Støtte har end Dig? ..."

„Jeg adlyder kun Deres Majestæts egen Befaling," — — svarede min Herre koldt — „Deres naadige Ord lode saaledes: „Saa gaa da, Elendige! jeg blues ved, at jeg nogensinde har kunnet elske en slig Usling"!"

„Tilgiv mig ... tilgiv mig! ... see, din Dronning ydmyger sig for Dig ... paa Knæ ..."

„Deres Majestæt glemmer sig selv ..! De befinder Dem ikke vel; tillad mig at tilkalde Hjælp ..."

Der opstod en kort Taushed, under hvilken jeg ikke dristede mig til at see ind i Salen, af Frygt forat blive opdaget, skjøndt jeg flere Gange var paa Nippet at give efter for Fristelsen.

Pludselig hørte jeg atter Dronningens Stemme; men dennegang saa kold og rolig, at jeg i Førstningen knap gjenkjendte den:

„Foragt ... Bønner — begge Dele ere forgjæves! ... velan da, saa er der kun eet Middel tilbage, og det er Trudsler ... Bliv, Struensee, eller De tvinger mig til et Skridt, som vil afgjøre min Skjæbne eller min Fordærvelse! ... De veed, at jeg i Nødstilfælde forstaaer at holde fast ved en Beslutning, og, saasandt jeg bærer Danmarks Krone, er det min faste Agt at skride til det Yderste ... hører De det? ... til det Yderste, forat tvinge Dem til at blive ..."

„Mathilde! ..."

„Deres Svar, min Herre ... ja eller nei?"

„Mathilde, hvad De fordrer, er vor fælleds Fordærvelse.

Det var med blødende Hjerte, jeg vilde forlade Danmark, — nei, Dem, den Høie, den Herlige, den Eneste, jeg nogensinde har elsket. Skjøndt jeg gjentagne Gange har erklæret det, fremturede De dog haardnakket i, kun at see Koldsindighed, Feighed og Modløshed i mit Forsæt ... Ja, jeg er feig, jeg bæver; men ikke for min Skyld, kun for Deres. Jeg vilde, som jeg før sagde, bringe mig selv til Offer for Dem, og til Løn derfor overvældede De mig med Haanord ... Selv Deres Bønner væbnede jeg mig imod, skjøndt mit Hjerte var færdigt at briste; men imod Deres Trudsler har jeg intet Andet at stille, end — Eftergivenhed. Men, læg vel Mærke til det, heller ikke dennegang er det af Frygt for mig, men for Dem. Iværksættelsen af Deres Trudsel vilde kun fremskynde Uveirets Udbrud, og da det bliver mig nægtet at afvende det fra det elskede Hoved, har jeg intet Andet tilbage, end gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, forat forhale det saalænge, som muligt!"

Disse Ord bleve fremførte i en ædel og resigneret Tone. Var det Forstillelse, saa havde min Herre drevet det til Mesterskab i den Retning.

„Struensee! ..." — hørte jeg blive hvisket dæmpet og lidenskabeligt.

Jeg hævede mig atter op ved Hjælp af Stormkrogen; jeg saae Dronningens Arme slyngede om min Herres Hals, hendes Hoved hvilende mod hans Bryst ...

Krampen, hvori Stormkrogen sad, gav pludselig efter, jeg tabte Ligevægten og styrtede baglænds ned ...

Efter al Sandsynlighed vilde jeg være kommet til at bøde med Halsen for mit uvilkaarlige Lureri, ifald jeg ikke var

tornet imod den fremspringende Green af et Lindetræ, som stod under Vinduet; Grenen brast, men havde dog taget det værste Stod af, saa at jeg efter Omstændighederne ankom til Jorden i temmelig god Behold.

Lyden af mit Fald var sandsynligviis bleven hørt i Salen; thi jeg saae strax efter et Hoved blive stukket udaf Vinduet og see sig omkring til alle Sider.

Heldigviis var det, som tidligere bemærket, næsten bælmørkt. Jeg blev liggende ubevægelig.

Efter et Minuts Forløb trak Hovedet sig atter tilbage. Jeg reiste mig sagte op; den venstre Hofte smertede mig temmelig stærkt, mine Klæder vare paa flere Steder iturevne, og jeg skyndte mig at humpe tilbage til mit Værelse, forat bøde paa Skaden, inden hans Excellence indfandt sig, idet jeg i mit Hjerte takkede Gud, fordi jeg var sluppen saa godt.

XXVIII.

Der er hengaaet en Ugestid siden hiin Aften. Slaget, jeg havde faaet, var værre, end jeg først antog, og det har kostet mig megen Møie at skjule min Tilstand for Hans Excellence. Imidlertid er det dog lykkedes.

Vagterne herpaa Slottet ere blevne fordobblede. Skjøndt det lakker stærkt mod Vinteren, synes Hoffet ikke at ville forlade Hirschholm, og de enkelte Gange, det har gjæstet Hovedstaden, have Kudskene først ved Broerne faaet Underretning om, ad hvilken Port de skulde kjøre ind. Ingen Fremmed til-

stedes Adgang til Hans Majestæt, som bestandigt er omgivet af Grev Brandt og Livlægen, Monsieur Berger. Der hviskes blandt Domestikkerne om, at Høistsamme nu skal være bleven aldeles affindig.

. . . .

XXVIII.

Endelig ere vi da brudte op fra Hirschholm og reiste — ikke til Kjøbenhavn, men til Frederiksbergslot, som ligger en god Fjerdingvei derfra. Naturligviis er det paa Grund af den stedfindende Gjæring i Hovedstaden. Jeg hørte iestermiddags, ligesom jeg kom ind i Hans Excellences Værelse, ham anmode Oberst Falkenskjold om at fremskynde Marschen af sit Regiment, der er bestemt til at afløse Garden tilfods. Oberstens Ansigt antog et triumferende Udtryk, og han aabnede Munden forat svare. Men idetsamme faldt hans Øine paa mig; han gjorde en utaalmodig Bevægelse og sendte Greven et Blik, der indeholdt en Opfordring til at lade mig gaae. Men hvad enten Hans Excellence nu ikke forstod eller ikke vilde forstaae det, saa efterkom han ikke Oberstens Opfordring, og denne bukkede derfor efter et Øiebliks Venten og gik.

„Bah!" — sagde Greven, idet han kastede sig tilbage i sin Stol og strakte begge Armene ud — „Ernest, min Dreng, Du kan troe, Storheden er intet misundelsesværdigt Lod. Skulde det nogensinde tilbyde sig for Dig at klavre opad

Samfundsstigen, — enten paa den ene eller anden Maade ... man veed aldrig, hvad der kan hændes i Verden — saa betak Dig, bliv, hvad Du er! ... Ak! naar jeg tænker paa min lykkelige Ungdomstid i Halle og Altona! ..."

Hans Excellence støttede Hovedet i den ene Haand og gav mig med den anden et Vink til at lade ham være alene.

. . . .

Jeg seer tidt den lille Kronprinds løbe omkring med sin Legebroder udenfor Slottet i sine tynde, usle Klæder, tiltrods for Snee og Slud. Her vækker det naturligviis mere Opsigt og Forargelse, end paa Hirschholm, og jeg har flere Gange seet pyntelige Borgerfolk fra Staden staae stille og betragte den tilkommende Tronarving med medlidende og harmfulde Blikke.

Den lille Prinds nikker venligt, hvergang han faaer Die paa mig, og lægger Fingeren paa Munden med en advarende Mine, der klæder Barnet ganske forunderligt. Den strenge Behandlingsmaade synes at virke styrkende baade paa hans aandelige og legemlige Befindende; thi skjøndt Kronprindsen endnu seer bleg og temmelig svagelig ud, er der dog foregaaet en synlig Forandring til det Bedre med hans Udvortes. Først med det sjette Aar skal hans Underviisning begynde, og inden den Tid faae hans Aandsevner Lov til at udvikle sig af sig selv.

———

XXIX.

Jeg har hjulpet Hans Excellence med Afklædningen; han gav mig et Vink til at gaae, forend han var kommen iseng, og jeg har efter Sædvane aflaaset Døren til hans Sovegemak og taget Nøglen til mig, saa jeg er vis paa, ikke at blive forstyrret fra den Kant, skjøndt jeg endnu hører ham gaae op og nedad Gulvet med heftige og ustadige Skridt.

Der er nemlig forefaldet en vigtig Begivenhed idag, en Begivenhed, der forbyder baade ham og mig at sove, skjøndt i forskjellig Anledning.

Jeg tyer til min gamle Fortrolige, mine „Optegnelser", som jeg glæder mig ved at see tiltage i Tykkelse, ligesom Forældre glæde sig ved at see deres Barn trives og voxe.

Jeg vil begynde med Begyndelsen.

Igaar, den 21de December, udkom der en Cabinetsbefaling, som beordrede Opløsningen af den kongelige Livgarde tilfods. Det var, som jeg nu kan begribe af enkelte, tidligere opfangede Yttringer, en længe aftalt Plan mellem Hendes Majestæt, min Herre og Oberst Falkenskjold, hvis Regiment skulde afløse Fodgarden i Vagttjenesten paa Christiansborgslot, da man ikke meente at kunne stole paa sidstnævnte Corps. At det ikke vilde løbe aldeles roligt af, havde man forudseet og truffet Forholdsregler derimod.

Idag skulde Opløsningen gaae for sig. Jeg havde et Ærinde inde i Hovedstaden og kom, efterat have besørget det, opad Gothersgade, da jeg hørte Raab og Skrigen i den anden Ende af den, og en uhyre Menneskemasse kom strømmende mig imøde. Jeg sprang op paa en høi Steentrappe, men kunde ikke see, hvad det var, paa Grund af min Kortsynethed.

„Hvad er der paafærde?“ — spurgte jeg en velklædt Borgermand, der kom farende med bart Hoved og de opløste, pudrede Haarbukler vildtflagrende om Ansigt og Hals.“

„Normændene! ... den norske Livgarde! ...“ — svarede han, idet han fortsatte sit Løb, udenat standse.

„Gud frie os! ... Gud frie os! ... de myrde hverandre! ... Hjælp! Hjælp! ...“ — lød Skriget fra alle Kanter, idet Tumulten væltede nærmere.

Et Øieblik efter havde jeg hele Sværmen omkring mig. Med Sablen i Haanden dreve de norske Livgardister en stærk Piket Soldater foran sig. Udenfor Huset, hvor jeg stod, lykkedes det dem at sprænge Pikettens Geledder, og et vildt Haandgemæng opstod nu Mand imod Mand. Trængslen blev frygtelig; jeg maatte anvende alle mine Kræfter forat holde mig paa Trappen, hvor jeg stod; Borgermænd, Fruentimmer og Børn, der ikke havde været istand til at flye hurtigt nok, bleve knugede op imod Husene eller revne overende; Jammerskrig, Eder og Forbandelser lød fra alle Sider, blandede med Sablernes og Bajonetternes Klirren.

Jeg hørte et smerteligt Suk ved Siden af mig og vendte Hovedet om. Det var en ung og siirligtklædt Dame, der blev trykket saa voldsomt op imod Jernrækværket, at hun stod paa Nippet at tabe Bevidstheden. Jeg veed aldrig at have seet et yndigere Ansigt, end det, hun vendte op imod mig. Der laa et saa bedende Udtryk i de deilige, sorte Øine, at jeg strax glemte ethvert feigt Hensyn til egen Sikkerhed og besluttede at gjøre Alt, hvad der stod i min Magt, forat frelse hende.

Jeg bukkede mig over Gelænderet, greb hende under Ar=

mene og traf hende med Anspændelse af alle mine Kræfter op til mig. Idetsamme styrtede en Soldat op paa Trappen, forat søge Beskyttelse mod en Livgardist, der forfulgte ham; han borede sig ind bagved mig; Livgardisten huggede efter ham, men traf mig i sit blinde Raseri, heldigviis kun med Fladen af Klingen, og jeg gav ham et Spark i Maven, der bragte ham til at tumle om i Rendestenen.

Efter al Sandsynlighed vilde denne Heltegjerning være kommen mig dyrt at staae (thi flere Livgardister, der havde seet det, stormede allerede henimod Trappen, forat hævne deres Kammerat) hvis ikke en ny, stærk Militairafdeling idetsamme var bøiet om Hjørnet af Slippen. Livgardisterne bleve drevne tilbage i Retning af Kongens Nytorv, og snart var Gaden atter tom, med Undtagelse af nogle Saarede, der laae og vaandede sig paa Fortouget.

Den unge Dame, jeg havde frelst, var falden i Afmagt.

Jeg dundrede paa Gadedøren, som jeg stod ved, med den blanke Messinghammer.

Langt om længe blev et Vindue aabnet paa første Sal, et gammelagtigt Fruentimmer stak Hovedet ud og spurgte ængsteligt, hvad jeg vilde.

„Vand," — sagde jeg og pegede paa den besvimede Dame.

„Der er en Post udenfor Rundekirke, herhenne om Hjørnet," — svarede hun og slog Vinduet i.

Efterat have udstødt nogle Forbandelser over Qvindemenneskets Haardhjertethed, løftede jeg atter den unge Dame op i mine Arme og bar hende hentil det anviste Sted. Anvendelsen af det kolde Vand bragte hende snart til sig selv; en

yndig Rødme farvede hendes blege Kinder; hun befriede sig blidt af mine Arme, takkede mig med nedslagne Øine og vilde derpaa gaae.

„Nei, tillad, at jeg følger Dem hjem, Mademoiselle,“ — sagde jeg — „Tumulten er endnu ikke forbi, og Uheldet kunde let gjentage sig.“

Hun modtog min tilbudte Arm, og vi gik nedaf Landemærket, opaf Kjøbmagergade og over Høibroplads, til Gammelstrand, hvor hun standsede udenfor et lille, temmelig uanseeligt Huus.

Undervejs havde det ikke været mig muligt at bringe et Ord over Munden; Alt, hvad der faldt mig ind, forekom mig usigelig flaut og dumt.

Ved Ankomsten til Huset rakte hun mig Haanden og sagde:

„Min hjerteligste Tak for den store Tjeneste, De har beviist mig. Farvel, min Herre, og formaae Bønner Noget for Ens Fremtidsvel, saa kan De være vis paa, at det vil gaae Dem godt i Livet.“

Jeg tog Mod til mig og svarede:

„Den store Priis, De sætter paa min ringe Tjeneste, Mademoiselle, giver mig Mod til at bede Dem om en Gunst ...“

„Og den er?“

„Siig mig Deres Navn, for ...“

„Tys, ikke et Ord mere, nu vilde De bestemt være fremkommet med en eller anden galant Talemaade. Mit Navn staaer til Deres Tjeneste uden det. Jeg hedder Sophie Livernet.“

Dermed neiede hun og smuttede hurtigt ind af Gadedøren.

Jeg blev et Øieblik staaende ligesom forstenet.

Sophie Livernet, Skrædderdatteren, den forhenværende Operadandserinde, min Kammerats ulykkelige Inclination og Grev Rantzau-Ascheberg's Elskerinde, — hun, denne yndige, unge Pige med det rene og uskyldige Ansigt!

Hvorledes jeg er kommet gjennem Byen og ud til Frederiksberg, veed jeg ikke. Jeg var saa fordybet i mine Tanker, at jeg blev høist forbauset ved pludseligt at befinde mig staaende paa Slotsbakken.

XXX.

Paa Slottet traf jeg Alting i Oprør. Commandanten i Kjøbenhavn, Generalmajor Gude, havde øieblikkeligt afsendt en Staffet til Frederiksberg med Efterretning om Oprøret, og min Herre havde begivet sig til Dronningen, hvor man raadslog om de Forholdsregler, der endvidere skulde tages, da de trufne viste sig utilstrækkelige. Medens man var isærd dermed, indløb der strax efter min Hjemkomst en ny Staffet fra Enkedronningen, som mældte, at en Deel af Livgardisterne havde forskandset sig paa deres Vagt i Christiansborgslot, medens en anden var ham lige i Hælene, forat aflægge Hoffet et Besøg. Nu blev der i en Fart opsat et Dekret, hvorved Kongen lovede de Misfornøiede Alt, hvad de forlangte, og

en af de vagthavende Officerer fik det Hverv at gaae Livgardisterne imode med den og søge at stille dem tilfreds. Men forend Officeren havde forladt Slottet, indtraf Oprorerne. Optrinet fra Matrosernes Besøg paa Hirschholm gjentog sig til Punkt og Prikke, og ligesom der, lykkedes det ogsaa Parlementairen her at bevæge de Misfornøiede til at vende tilbage til Kjøbenhavn ved Løvtet om, at de skulde faae deres Fordringer tilfredsstillede.

Hans Excellence har ikke ladt sig see, forend seent iaften. Der er hver Time indløbet Staffetter fra Hovedstaden med Underretning om, at Livgardisterne endnu ikke have villet give sig tilfreds, at de have forskandset sig i Slottet og fordre en formelig Afsked. Slottet er omringet af en betydelig Militairstyrke, men Generalmajor Gade har faaet Ordre til kun i yderste Nødstilfælde at anvende Vaabenmagt.

. . . .

Min Herre har endnu ikke lagt sig. Han gaaer i Eetværk op og ned af Gulvet og taler undertiden høit med sig selv.

Gud veed, hvad Enden paa det Hele skal blive!

XXXI.

Idag ere da endelig Sagerne bragte iorden, og „Juleaftensfeiden", som man allerede kalder den, endt.

Den sidste Staffet indløb igaaraftes Klokken halveet. Jeg maatte op og underrette Hs. Excellence derom, som, efterat have

tilskrevet Dronningen og modtaget Svar gjennem Hoistsammes Morinde, lod Staffetten vende tilbage til Kjøbenhavn med et nyt Dekret, der gav Livvagten alle de forlangte Indrømmelser, nemlig: 1) et formeligt og uindskrænket Afskedsbeviis for hver især, egenhændigt underskrevet af Kongen; 2) en Gratification af 3 Daler pr. Mand; 3) Tilladelse til at beholde deres fulde Uniform, og 4) Eftergivelse af de Forskud, de havde modtaget af Krigskassen.

Saasnart det var bleven Oprørerne tilkjendegivet, skulle de roligt være afmarscherede til deres Kaserne. Forhaabenligt er Uveiret derved trukket over.

. . . .

Jeg var kun en slet Spaamand imorges. Der har været en frygtelig Tumult i Hovedstaden idag. Ifølge de hertil indløbne Efterretninger forholder det sig paa følgende Maade:

Tidligt imorges brøde omtrent firehundrede af de norske Livgardister op fra Kasernen forat forlade Staden. Alle de Indvaanere, de mødte, trykkede de i Haanden og sagde Farvel, ligesom de raabte „Farvel og tak for alt Godt" op til Husene, hvor de saae Folk i Vinduerne. En stor Skare Mennesker samlede sig snart omkring dem; Borgerne kastede Penge til Soldaterne og trøstede dem; Matroserne samlede sig ligeledes og droge jublende og hujende gjennem Gaderne. Hele Staden kom i Opror, Alle vare paa de forurettede Livgardisters Parti, og allehaande Forbandelser bleve udstødte mod Dronningen, min Herre og Grev Brandt, som man gav

Skylden for det Hele. Generalmajor Gude, der indfandt sig tilhest, omgivet af en talrig Stab, forat forsøge paa at tale Folket tilrette, blev revet af Hesten og kastet i Rendestenen; Officererne i hans Følge gik det ikke bedre. De afskedigede Gardister toge imidlertid ingen Deel i disse Udskeielser og slap endelig udaf Staden. Poblen vedblev endnu et Par Timerstid at drage omkring i Gaderne og gjøre Optøier, og først henad Aften ophørte Tumulten.

XXXIII.

Endelig er da Hoffet vendt tilbage til Kjøbenhavn, og min Herre og jeg indflyttede i vor gamle Leilighed paa Christiansborgslot.

Her seer det nu heel krigerisk ud: alle Vagterne ere blevne fordobblede paa Slottet, det samme er Tilfældet paa Tøihuset, og Kanonerne paa Voldene skulle efter Sigende være vendte mod Byen.

Forresten er dette det Eneste, som vidner om, at man frygter for Folkestemningen. Her hersker Liv og Lystighed, den ene Fest afløser den anden, og man kunde fristes til at troe, at Hoffet arbeidede paa at bedøve sig selv med Hensyn til det Forestaaende.

. . . .

Ved at gjennemlæse, hvad jeg ovenfor skrev, kan jeg ikke bare mig forat trække paa Smilebaandet af mig selv; hvilken graahærdet og forsynlig Viisdom taler ikke udaf de sidste Linier!

I Grunden er det heller ikke mine egne Betragtninger, jeg der har sat paa Papiret, men gamle Povels, med hvem jeg atter er bleven gode Venner, til megen Glæde for ham og ikke mindre for mig.

Der er foregaaet en stor Forandring med mig, siden mit Møde med Mademoiselle Sophie Livernet. Jeg føler, at det Indtryk, hun har gjort paa mit Hjerte, aldrig vil udslettes, og at den Lidenskab, jeg nærer for hende, er af et ganske andet Slags, end den sandselige Kjærlighed — om den fortjener Navnet Kjærlighed — som Frøken v. Eyben, Arrestforvarermadamen og Lisette havde vakt hos mig. Det forekommer mig, som jeg kunde føle mig usigelig lykkelig blot ved at leve ved hendes Side; naar jeg tænker paa hende, og det gjør jeg næsten altid, opstaaer ingen urene Ønsker i mit Sind, skjøndt man siger forvist, at hun er Grev Rantzau-Aschebergs Frille ... men nei, det er ikke muligt, jeg troer det ikke ... hun saae saa reen og uskyldig ud ... og dog! ... hun boer i hans Palais! men hendes Forældre boe der ogsaa, ikke at tale om, at Greven til Nød kunde være hendes Bedstefader ... Men han er saa smuk, den gamle Herre, og seer langt yngre ud! O! det er en Qval over alle Qvaler at tvivle om den, man elsker.

. . . .

Hver Aften, naar jeg kan komme ud, indsvøber jeg mig i en stor Kappe og gaaer samme Vei, som jeg gik paa hiin lykkelige Dag. Udenfor det lille Huus ved Gammelstrand standser jeg, gjentager i Tankerne alle de Ord, vi udvexlede, og søger at udgrunde, hvem hun kan have besøgt der; thi at

anstille Efterforskninger i Huset har jeg ikke Mod til. Derpaa styrer jeg Kaasen til Grev Rantzaus Pallads i Haab om muligt at see et Glimt af hende, men vender stedse skuffet og sørgmodigt hjemad.

Igaaraftes kom jeg hjem fra en af de ovenomtalt Udflugter. Klokken var endnu ikke saamange, at jeg kunde vente min Herre, og jeg besluttede at aflægge gamle Povel et Besøg paa hans Kammer. Gallerierne, Gangen og Trapperne paa Slottet danne en Labyrint, som det ikke er let at finde rede i. Fordybet i mine Tanker var jeg faret vild og kommet i Nærheden af Slotskapellet, da jeg blev opmærksom paa min Feiltagelse og vilde vende om. Idetsamme hørte jeg Noget pusle og stønne i en af de tilstødende, svagt oplyste Sidegange.

„Er der Nogen?" — spurgte jeg høit.

„Ja, kom og viis mig Vei," — svarede en spæd og noget hæs Stemme.

Jeg skyndte mig om af Gangen og fik Øie paa en lille, mandlig Skikkelse, der stod lænet op mod Væggen.

„Hvem er De, og hvad bestiller De her?" — spurgte jeg.

Skikkelsen rettede sig af sin bøiede Stilling, og Lyset fra Lampen faldt paa dens Ansigt ...

Det var Kongen!

Jeg blev saa forbauset, at jeg i første Øieblik glemte at blotte Hovedet. Da jeg vilde oprette min Forseelse, sagde Kongen mildt:

„Det kan være detsamme, min Ven, behold Du din Hat paa, her trækker. Hører Du til Slottet?"

„Ja, Deres Majestæt," — svarede jeg med et dybt Buk.

„Godt, saa viis mig Veien til mit Apartement ... kom, lad mig tage Dig under Armen."

Da vi vare komne ind i den mere oplyste Corridor, saae Hans Majestæt mig ind i Ansigtet og nikkede derpaa med Hovedet, ligesom mit Udseende havde vundet hans Bifald.

„Du er en Normand?" — sagde han.

„Ja, Deres Majestæt."

„Er Du stærk?"

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare paa dette besynderlige Spørgsmaal, og betænkte mig derfor et Øieblik.

„Du seer ud til at have gode Kræfter," — sagde Kongen, idet han slap min Arm og stillede sig foran mig — „troer Du, at Du kan staae Dig mod Brandt?"

Jeg tav atter.

„Ja, for han er meget stærk," — sagde Kongen — „meget stærk! ... jeg er ogsaa stærk, men han satte mig op mod Væggen igaar, saa det knagede i mig ... Kom, lad os engang prøve, hvem der er stærkest!"

Dermed greb Hans Majestæt mig pludseligt i Brystet og stødte mig op imod Væggen.

„Tag igjen, tag igjen!" — sagde han — „jeg befaler Dig det, hører Du? ..."

„Undskyld, Deres Majestæt," — svarede jeg — „men Ærefrygten byder mig være Dem ulydig."

„Ingen Snak! kom an! ... jeg befaler det!"

Da jeg imidlertid vedblev at lade mig handle med, som et villieløst Redskab, blev Hans Majestæt tilsidst kjed af det og slap mig med de Ord:

„Ingen Courage! ingen Courage! ... Følg os nu til vort Gemak, min Søn."

Hans Majestæt lagde den øvrige Vei tilbage, uden at oplade Munden. Jeg tav naturligviis ogsaa stille. I Corridoren udenfor det kongelige Apartement mødte vi Kammertjeneren, Monsieur Brieghel, efterfulgt af Gourmand, der fløi Hans Majestæt imøde, lagde Forpoterne paa Skuldrene af ham og slikkede ham i Ansigtet.

„Deres Majestæt har sat mig i en stor Uro," — sagde Monsieur Brieghel.

„Saa, Brieghel, saa? ... Deiligt Dyr, hvad?" — tilføiede Hans Majestæt henvendt til mig — „hvilke Tænder! hvilke Been! ... og hvilket bredt Bryst! ... Det er min Livvagt nu istedetfor den norske ... dine Landsmænd vare ikke til at stole paa, Knøs ... Men Gourmand, oh! ... læg blot Haanden paa Skulderen af mig, saa skal Du see! ... Gourmand er tro, som Guld, skjøndt jeg har gjort ham til Conferentsraad ... Jeg vilde gjerne gjøre ham til meer endnu, men man bør Ingen lede i Fristelse ... Gjorde jeg ham til Geheimecabinetsminister, saa var han istand til at bide mig ... ha! ha! ha!"

Med disse Ord sprang Kongen ind i sit Gemak og slog Døren i efter sig.

„Tak, Monsieur Ernest," — sagde Monsieur Brieghel, idet han gav mig Haanden — „jeg har hørt meget Godt om Dem, og det skulde være mig kjært at gjøre Deres nærmere Bekjendtskab, ifald De en Aftenstund har Lyst og Leilighed til at aflægge mig et Besøg."

Jeg lovede at komme en af de første Aftener og skal holde

det; thi Brieghel nyder Alles Agtelse, selv gamle Povels, og jeg venter mig meget af det Bekjendtskab, baade hvad mig selv og — hvad mine Optegnelser angaaer.

XXXIV.

Der var Hofbal iaften, og jeg benyttede mig deraf til at aflægge Monsieur Brieghel det lovede Besøg. Han modtog mig med overordenlig Venlighed, og jeg fik ikke mine Forventninger skuffede, hverken i den ene eller den anden Retning.

Monsieur Brieghel er en Mand paa omtrent femogtredive Aar, mørk og af kraftig, fiirskaaren Legemsbygning. Som han fortalte mig, nedstammer han fra Holland og har fra disse sine Forfædre arvet en overordenlig Kjærlighed for Blomster, navnligt for Zwibler, som i tusindviis staae rundtomkring i hans Værelse. Foruden Blomster har han endnu en Passion, nemlig for Katte, af hvilke han ikke holder mindre end sex, om hvis Dyder og Egenskaber han fortalte mig en heel Deel, der ikke interesserede mig synderligt, eftersom jeg ingen Elsker er af bemældte fiirbenede Race.

Da Monsieur Brieghel formodenligt lagde Mærke hertil, opgav han sit Yndlingsthema og ledte Samtalen henpaa andre Ting. Et nydeligt, lille Aftensbord blev dækket med lækkre Retter og fine Vine. Jeg er ingen Hader af Flasken, Monsieur Brieghel lader endnu mindre at være det, og snart vare vi midt inde i en fortrolig Passiar, der naturligviis dreiede sig om de sidst stedfundne Begivenheder.

Vi vare begge af samme Mening med Hensyn til, at en Catastrophe stod for Døren.

„Enkedronningen har allerede længe arbeidet paa at styrte Deres Herre og den unge Dronning," — sagde Brieghel — „det kan jeg tale med om; thi hendes Haandlanger, denne Guldberg, har flere Gange søgt at bearbeide mig. Men nu seer det værre ud end nogensinde, hvis det er sandt, hvad man fortæller, at Grev Ranzau-Ascheberg for Alvor skal have slaaet sig paa hendes Parti."

Ved dette Navn følte jeg Blodet fare op i mine Kinder.

Brieghel bemærkede det og betragtede mig mistænksomt, idet han sagde:

„De kjender maaskee Hans Excellence? ... ja, det en en særdeles klog, høimodig og gavmild Herre."

Jeg fortalte Monsieur Brieghel mit første og eneste Møde med Grev Ranzau, det indirecte Forsøg, han havde gjort paa at udfritte mig, og Slutningen med Guldborsen og Opfordringen til at henvende mig til ham, ifald jeg skulde komme til at behøve et andet Herskab.

Under Fortællingen opklaredes Brieghels Ansigt, og da jeg var færdig, sagde han:

„Ja, saaledes er Greven, en Sammenblanding af ædle og slette Egenskaber, uden at man nogensinde kan komme paa det Rene med, hvilke der ere de fremherskende. Men hvorfor blev De rød, Ernest? det forekommer mig, som der ikke var Noget i den Historie, der kunde jage Blodet op i Deres Kinder."

Jeg vilde nødig ud med Sproget, men da Brieghels Ansigt atter antog sit mistænksomme Udtryk, skriftede jeg ham

uforbeholdent min Kjærlighed til Mademoiselle Sophie Livernet, der af Rygtet betegnedes som Grevens Maitresse.

„Rygtet!" — gjentog Brighel smilende — „ak, min stakkels, unge Ven, den Ting er mere end et Rygte, det er en Kjendsgjerning. Husk paa, Greven har jo taget hende fra Theatret, hun boer i hans Palais, og da Deres Herre paa Hendes Majestæts Opfordring sendte Bud til Grev Rantzau forat fordre, at Jomfru Livernet skulde opfylde sit Engagement, gav han til Svar, at hun ganske rigtigt var til at finde her; men hvis Hans Excellence havde Noget at afhandle med hende, saa maatte han gjøre sig den Uleilighed selv at komme, da han ikke kunde indlade sig paa at være hans Mellemhandler hos sin Maitresse. See, det er rene Ord for Pengene, min Ven, og den Sag kan ikke være Dem ubekjendt."

„Nei," — svarede jeg — „men Udtrykket Maitresse kunde jo være brugt pro forma; det er maaskee en reen faderlig Kjærlighed, Greven nærer til den unge Pige — han er jo tre Gange saa gammel, som hun."

„Ei hvad," — lo Brieghel — „gamle Katte ville ogsaa labe Melk, veed De nok, tilmed en Kat, som Grev Rantzau. Jeg var med Kongen, da Hoffet besøgte ham paa Ascheberg, og jeg kan fortælle Dem, at Greven dengang tiltrods for sin Alder holdt et lille Harem af Godsets smukkeste Bondepiger. Der var det egenligt, hvor Uvenskabet mellem Deres Herre og Greven opstod, thi tidligere have de været gode Venner, og De veed maaskee nok, at Grev Rantzau var den første Oprindelse til Deres Herres Stigen, ligesom han nu sandsynligviis vil blive Aarsagen til hans Fald."

„Ei, Monsieur Brieghel, De seer nok ogsaa Alting Graat i Graat, ligesom gamle Povel."

„Hør, Monsieur Ernest," — sagde Brieghel efter et Øieblikks Taushed — „jeg skal fortælle Dem et Optrin, som jeg tilfældigviis blev Vidne til paa Ascheberg, saa kan De selv dømme."

Han skjænkede i Glassene, vi klinkede og drak, og derpaa vedblev han:

„Medens vi opholdt os paa Ascheberg, indfandt Greven sig hver Morgen ved Døren til Hans Majestæts Værelser (der, i Forbigaaende sagt, hverken vare mange eller synderligt pragtfulde; thi Vaaningshusene ere temmelig tarvelige paa Ascheberg) for i sin Egenskab af Vært at complimentere Hans Majestæt; men ifølge Høistsammes Ordre, der var bleven mig meddeelt i Overværelse af Hendes Majestæt Dronningen, Deres Herre og Grev Brandt, afviste jeg ham bestandigt under Paaskud af, at Kongen endnu sov. Jeg saae aldrig mindste Spor af Fortrydelse i Grevens Ansigt, han bad mig kun formælde Hans Majestæt hans allerunderdanigste Compliment og trak sig derpaa tilbage.

En Dag, saavidt jeg husker, var det den næstsidste, vi opholdt os paa Ascheberg, havde jeg seet mig nødsaget til at forlade Hans Majestæt og løbe ned til det nærliggende Herbergeersted, hvor de øvrige Domestikker vare indlogerede, forat hente nogle Reqvisiter til Hans Majestæts Toilette. Ved min Tilbagekomst hørte jeg Nogen tale inde i Sovegemakket. Døren stod paaklem, og i den Tanke, at det var Deres Herre eller Grev Brandt, nærmede jeg mig forat lukke den og derved gjøre dem opmærksomme paa min Tilbagekomst, hvis de

havde noget Hemmeligt at forhandle; men pludseligt standsede jeg ved at høre Hans Majestæt sige i en Tone, som jeg ikke længe havde hørt af ham:

„De var en Ven af min Fader, Greve, og De vil aldrig blive en Fjende af mig."

„Nei aldrig, Deres Majestæt," — svarede en Stemme, som jeg nu gjenkjendte for Grev Rantzaus — „mit Liv og mit Blod staaer til Deres Raadighed, naar De befaler. Tillad mig at kysse Deres naadige Haand ... og sætte denne Ring paa Deres Majestæts Finger. Den blev mig skjænket af Deres kongelige Fader ved min Tilbagekomst fra Rusland, hvor det var lykkedes mine Bestræbelser at afvende en stor Ulykke fra hans Trone. Hav den Naade at bære den for Deres høie Faders og min Skyld, og skulde Deres Majestæt nogensinde troe Dem i Fare og ønske Rantzaus Bistand, saa send mig den, og jeg skal ile Dem tilhjælp paa undersaatlig Pligts og Kjærligheds Vinger."

„Min tro Rantzau!" — sagde Kongen.

Der opstod en Pause, under hvilken jeg listede mig udaf Forværelset og vendte tilbage med Fodtrin, som jeg sørgede forat gjøre hørlige. Ved min Indtrædelse løb Kongen hentil Gourmand, som laa og bredte sig paa Sofaen, ruskede den i Ørene og sagde paa samme Maade, som De hørte ham forleden Aften:

„Gourmand, tro Dreng, tro Tjener ... bliver hos din Konge, naar alle de Andre forlade ham, Brieghel med! ... sy, Brieghel!"

Grev Rantzau bukkede dybt og tog Afsked fra Hans Majestæt, der blot svarede ham med et aandsfraværende Nik,

og fra den Dag af har jeg seet en gammeldags Signetring, som jeg ikke tidligere kjendte, paa Pegefingeren af Hans Majestæts høire Haand."

„Nuvel, Monsieur Brieghel," — spurgte jeg, da han tav — „og deraf slutter De?"

„Deraf slutter jeg, at en Katastrophe er nær forestaaende, Monsieur Ernest," — sagde Brieghel, idet han reiste sig — „thi siden igaar er Ringen forsvunden af Hans Majestæts Finger."

Ingen af os følte sig oplagt til at fortsætte Samtalen; Brieghels Historie havde gjort et uhyggeligt Indtryk paa mig, og hvad ham selv angik, saa mærkede jeg tydeligt, at han, tiltrods for det store Beviis paa Tillid, han nyligt havde givet mig, ingenlunde var tilsinds at gaae videre i sin Fortrolighed. Jeg tog derfor Afsked og forføiede mig tilbage til min Herres Apartement.

XXXV.

Gamle Povel indfinder sig nu atter hos mig, ligesom fordum, pladserer sig ved Kaminen og opvarter mig med sine Kroniker. Jeg er ligesaa taalmodig en Tilhører, som før, men langtfra saa opmærksom. Medens han fortæller, tænker jeg paa Mademoiselle Livernet, som jeg trods mine stadige Aftenvandringer hverken har hørt eller seet det Mindste til siden hiin Dag. Gamle Povel har anet Uraad og flere Gange for-

sogt at udfritte mig; men jeg har tappert holdt Stand; den strenge Gamle skal ikke have Noget at vide: han vilde bruge haarde Ord om den, jeg elsker høiere end mig selv, og det kunde jeg ikke taale at høre.

. . . .

Jaftes havde han saaledes indfundet sig; jeg var sjust kommet hjem fra en af mine forgjæves Vandringer og sad i yderst modfaldent Lune ved Bordet med Haanden under Kinden. Gamle Povel kom hentil mig, bukkede sig ned, saae mig stivt ind i Dinene og gik derpaa hen og satte sig ved Kaminen.

„Hm! sagde han lidtefter — „hør, Gut, han er Søn skudt, forlibt! ... Ja, det kan ikke nytte Noget, han ryster med Hovedet ... gamle Povel kjender det Slags Skade fra sine unge Aar, da han selv gik paa Frierbeen. Naada, hvem er saa Allerkjæresten? Jeg vil da haabe, det er et skikkeligt Pigebarn og kommet af Godtfolk?"

Jeg forsikkrede gamle Povel, at han tog feil; men det kunde ikke hjælpe: nu var han bleven vis i sin Sag, sagde han.

„Forresten" — tilføiede han — „er jeg temmelig tryg, hvad Pigebarnets Skikkelighed angaaer; thi var hun ikke skikkelig, saa var han nok heller ikke blevet det paa eengang. Det glæder mig Søn paa hans Vegne, thi af Hjertet har han altid været en brav Gut, som jeg holder af som en Søn, og havde min Dorthe levet, saa skulde han blevet det for Alvor."

Det var første Gang, jeg hørte gamle Povel ymte om,

at han havde havt en Datter, og jeg yttrede uvilkaarligt min Forundring derover, skjøndt det i Grunden ikke interesserede mig synderligt.

„Nei," — sagde gamle Povel — „det slap mig ogsaa udaf Munden: Man siger for et gammelt Ord: „hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over af"; men det er Gon første Gang iaften, det har slaaet til med mig, skjøndt hun næsten aldrig er ude af mine Tanker. Ja, det var et Pigebarn, kan han troe, granvoxen, med Dine, som Kul, og Kinder saa røde, som Æbler. Jeg mistede min salig Kone, da Dorthe knap var eet Aar, og fra den Tid blev hun Alt for mig. Da hun gik i sit attende Aar, tog Vorherre hende ... det kunde han gjerne ladt være med, synes jeg, skjøndt Præsterne sige jo, at Alt, hvad han gjør, er til det Bedste."

Vi sade Begge tause i nogen Tid. Pludseligt gjorde gamle Povel en Bevægelse, ligesom han vilde afryste sine Tanker, og sagde:

„Da jeg aldrig har omtalt min Dorthe for ham, saa har jeg vel heller ikke fortalt ham en Historie, der passerede mig med Hans Majestæt som Kronprinds, angaaende hende?"

„Nei, Povel," — sagde jeg — „fortæl."

Gamle Povel strøg sig med Haanden over Panden og begyndte, som følger:

„Det er en halv Snees Aar siden; min Dorthe gik i sit fjortende Aar, men hun var saa stor og udvoxet, at man godt kunde have antaget hende for atten. Der var allerede flere af Laquaierne og Kammertjenerne, som begyndte at kikke efter hende, og man kaldte hende almindeligviis for „smukke

Dorthe bag Stalden", for der havde jeg dengang et Par Smaaværelser.

Det var netop ved det Lav, at Hans Majestæt, som jeg har fortalt ham, drev sine Nattecommercer med denne Slyngel, denne Kirchhoff, Kammertjeneren, der senere blev jaget bort. Man ymtede saa smaat om, at han var underkjøbt af Dronningen til at lede hendes Stedsøn paa Afveie, og er det sandt, saa fortjente han ærligt sine Penge, ihvor stor en Kjæltring han ellers var.

Naada, forat komme tilbage til min Historie, saa havde jeg flere Gange i Skumringen seet Monsieur Kirchhoff snuse omkring nedenunder mine Vinduer, sommetider ene og sommetider i Følge med Kronprindsen. Jeg gjorde mig ingen onde Tanker om det, indtil Dorthe en Aftenstund, da jeg kom hjem, kastede sig om Halsen paa mig og fortalte mig grædende, at Prindsen og Kirchhoff havde aflagt hende et Besøg i min Fraværelse, og hans kongelige Høihed havde tilbudt hende Guld og grønne Skove, hvis hun vilde holde lidt af ham til Gjengjæld. Dorthe havde grædt og bedt ham om at gaae, hvilket Prindsen ogsaa havde gjort; men Slynglen Kirchhoff var bleven tilbage, forat fylde Pigebarnets Øren med sin letfærdige Snak, og havde tilsidst sagt til hende:

„Gjør Dig nu kun ikke kostbar, min Snut, og vil Du endelig have en Mand til Skjærmbræt, saa er jeg til Tjeneste, ifald Prindsen giver Dig et godt Udstyr."

Jeg trøstede Dorthe og lovede i mit stille Sind, at jeg skulde tage mig af Hans kongelige Høiheds Opdragelse, siden Monsieur Reverdil ikke var Mand derfor. Men hvordan det nu gik til eller ikke, saa var det mig aldrig muligt at komme

bagpaa de vidtløftige Personer, der bestandigt vare ved Haanden, saasnart jeg var hjemmefra, og søgte at besnære Pigebarnet. Det forekom mig, som Dorthe begyndte at blive saa underlig indesluttet, og jeg maatte derfor see at gjøre en brat Ende paa Tingen.

Efterat have lagt mit Hoved iblød, fandt jeg paa følgende Middel. Jeg fik en af de norske Livgardere, hvem jeg kjendte som en skikkelig Karl, til at laane mig sin Uniform — for det var indlysende, at Mester Kirchhoff havde sine Poster ude, der mældte ham det, saasnart jeg var isigte — forsynede mig med en dygtig Stok og styrede derpaa Kaasen hjemad, i Mørkningen, hvor de næsvise Gjæster pleiede at indfinde sig. Jeg kom i rette Tid, lod det til; thi da Dorthe paa min Befaling havde aflaaset Døren til Værelset, var Prindsen og Monsieur Kirchhoff ifærd med at krybe op til Vinduet ved Hjælp af en Stige, som de havde faaet fat i. Jeg var ikke seen til at fare løs paa dem, idet jeg skreg „Tyve! Tyve!" og give dem en Portion Pukkelblaat, hvoraf jeg dog sørgede for, at Mester Kirchhoff fik Broderparten. Begge toge tilbeens det Bedste, de kunde, Prindsen udenat sige et Muk, og Kirchhoff, idet han skreg, at det skulde komme mig dyrt at staae, at have lagt Haand paa Kronprindsen, hvorfor han fik et Par dygtige Rap endnu tilhjælp paa Reisen.

Dagen derpaa" — fortsatte gamle Povel sin Historie — „mødte jeg Kronprindsen i Hovedcorridoren. Jeg standsede, bukkede ærbødigt og sagde:

„Undskyld, Deres kongelige Høihed, at jeg fordrister mig til at tiltale Dem ..."

„Naada, min Ven," — sagde Prindsen, idet han vendte sig om til mig — „hvad Godt vil Du?"

„Jeg vilde underdanigst formælde Deres kongelige Hoihed," — sagde jeg — „at jeg igaaraftes overrumplede to Personer ifærd med at bryde ind til mig ..."

„Hvad kommer det mig ved?" — sagde Prindsen kort — „mæld det til Marskalken."

„Jo, undskyld, Deres kongelige Hoihed," — sagde jeg — „for den Ene af de to Personer gav sig ud for Deres kongelige Hoihed; men saa kan Deres kongelige Hoihed ogsaa troe, at jeg borstede hans syndige Rygstykker for den Frækhed."

Prindsen gav sig til at lee, stak Haanden i Lommen og gav mig to Dukater med de Ord:

„See her, Gamle, dem skal Du have, fordi Du er saa omhyggelig for din Kronprinds' gode Navn og Rygte."

Siden den Tid fik jeg Ro," — sluttede Povel, idet han reiste sig og tog Afsked — „Dukaterne gjemmer jeg endnu til Adminbelse i en Lædike, med en Lok af min salig Kones og Dorthes Haar."

XXXVI.

Jaften er der stor Bal paré en domino, som det kaldes, paa Hoftheatret for alle ni Rangclasser. Jeg har været oppe paa Galleriet og seet derpaa, efterat være kommet hjem fra min frugtesløse Vandring. Hendes Majestæt aabnede Ballet

med Arveprindsen. Hun straalede af Juveler og syntes at være usædvanlig opromt. Bagefter dandsede hun med min Herre, og jeg saae hende i en fortrolig Conversation med Enkedronningen, der ligeledes var tilstede.

Ligesom jeg stod i Begreb med at gaae, kom Grev Rantzau. Skjondt jeg kun saae Ryggen af ham, kjendte jeg ham strax paa den ranke, smekkre Figur, som Alderen endnu ikke har mægtet at boie, og paa en uvilkaarlig, skjærende Fornemmelse i mit Hjerte. Han bukkede dybt for den kongelige Familie, men gik forbi, udenat gjøre Mine til at nærme sig. Kongen, som stod ved Siden af Grev Brandt, slog pludseligt en hoi Latter op, gjorde nogle Krumspring og lob derpaa hen og klappede Gourmand, der laa og strakte sig paa en prægtig Sofa.

Jeg skyndte mig bort. Hvor jeg er besynderligt tilmode iaften! det er ligesom der forestod mig en stor Ulykke ...

. . . .
. . . .
. . . .

XXXVIII.

Hvad er der ikke passeret, siden jeg sidst aabnede disse Optegnelser! Det Hele forekommer mig som en hæslig Drom, af hvilken jeg ikke kan vaagne.

Erindringerne strømme ind paa mig i forvirret Masse, jeg maa ordne dem i Hovedet, førend jeg kan overgive dem til Papiret.

. . . .

Min Herre kom fra Balparéet omtrent Klokken halveet; han gik ind i sit Sovegemak og gav mig et Vink til at blive, hvor jeg var, med Tilføiende, at han skulde ringe, naar han behøvede min Tjeneste. Jeg følte mig tung i Hovedet og træt og lagde mig paa Sofaen, hvor jeg faldt i en feberagtig Søvn.

I denne Søvn havde jeg en besynderlig Drøm, eller rettere tre Drømme. Først forekom det mig, som jeg saae min Herre og Stadens Skarpretter, Godske, staaende foran hinanden; de stirrede stivt paa hinanden, og min Herres Ansigt antog et Udtryk af stedse stigende Rædsel, der naaede sit Høidepunkt, da Mestermanden pludseligt udbredte Armene og trykkede ham til sit Bryst. Derpaa forsvandt begge Figurer i en Taage, og jeg foer halvt op af Skræk, men faldt atter isøvn.

Nu forekom det mig, som jeg saae Dronningen sidde i en prægtig Dragt, med Krone paa Hovedet, under en Tronhimmel. Min Herre sad ved Siden af hende. Hun smilede kjærligt til ham, tog Kronen af sit Hoved og vilde sætte den paa hans; men den smuldrede hen til Støv mellem Fingrene paa hende, hun udstødte et hvinende Angstskrig, og jeg foer atter op; men det var ligesom en hemmelighedsfuld Magt tvang mig tilbage paa Sofaen og lukkede mine Øine igjen mod min Villie.

Dennegang henflyttedes jeg i Drømmen til Toldboden. Jeg saae Kongebaaden komme roende mod Land med vaiende Vimpler; i den sade Dronningen, min Herre, Grev Brandt, Generalinde Gähler, Oberst Falkenskjold og flere af de fornemste Hoffolk. Pludseligt skiltes Baaden ad, og Alle kæmpede med Bølgerne. Dronningen strakte begge sine Arme ud imod mig og skreg: „Red mig! red mig! Struensee trækker mig tilbunds!“ Jeg bukkede mig langt ud over Bolværket og vilde gribe hende ...

Idetsamme vækkedes jeg ved en skingrende Lyd. Det var Klokken over mit Hoved, der endnu vibrerede, da jeg foer op og saae mig forvirret omkring i Værelset, uden i Førstningen at kunne sandse, hvor jeg var. Med dinglende Knæe og gysende over hele Kroppen af Rædsel over mine frygtelige Drømme traadte jeg ind i min Herres Værelse og saae i samme Nu Londoren falde til.

Hans Excellence vendte sig om mod mig. Jeg seer ham endnu staae for mig, ligesom i hiint Øieblik, med blussende Kinder og det smukke Haar hængende løst om Halsen paa ham. Han blev saa forbauset ved Synet af mig, at han traadte et Skridt tilbage.

„Men, Ernest,“ — sagde han — „hvad feiler Dig, Menneske? Du seer jo ud som en Gjenganger!“

Jeg vilde svare; men det var mig ikke muligt at faae et Ord frem. Alting svimlede for mig, og jeg maatte gribe fat i en Stolryg for ikke at falde.

Hans Excellence nærmede sig hurtigt, tog mig under Armene og satte mig ned i Stolen. Derpaa følte han min Puls, tog en Flaske med Draaber udaf sit Sølv-Haandapothek,

talte nogle af dem i et Glas Vand og holdt det til Munden af mig.

Jeg tømte Glasset til sidste Draabe og følte mig strax oplivet. Svimmelheden forsvandt; jeg reiste mig, kyssede Hans Excellences Haand og bad ham tilgive.

„Ei hvad tilgive?" — sagde Greven — „Sygdom er hver Mands Herre — her kan ikke være Tale om Tilgivelse. Kom nu og hjælp mig af Klæderne, Ernest, hvis Du føler Dig istand dertil, ellers kan Du kalde paa Frants." (Det var den anden Kammertjener.)

Jeg forsikkrede Hans Excellence, at mit Ildebefindende nu var fuldkommen overstaaet, og begyndte at afføre ham hans Maskeradedragt.

„Men siig mig, Ernest, hvordan Pokker var Du kommet i den Tilstand?" — vedblev Greven — „Du pleier dog ikke at være beladt med Fruentimmersvagheder, synes jeg."

„Deres Excellence, det var en rædsom Drøm ..."

„En rædsom Drøm?" — gjentog Greven smilende — „saa Du giver Dig altsaa af med at drømme rædsomme Drømme? Lad os engang høre den Drøm."

Ordene vare neppe ude af min Mund, førend jeg angrede min Overilelse. Men da Greven gjentog sit Spørgsmaal, maatte jeg ud med Sproget og fortalte ham nu min Drøm med Udeladelse af Skarpretteren og Dronningens Udraab.

Greven blegnede let og syntes at henfalde i Tanker; men strax derpaa gav han sig til at lee og sagde:

„Imorgen skal Du gaae hen og aflægge Fru Gählers smukke Lisette et Besøg; hun vil nok fordrive de mørke Griller af dit Hoved."

Dermed lagde han sig i Sengen; jeg satte Natbordet tilrette og gav Greven Popes „Abeillard og Heloise", hvilken Bog i den senere Tid havde afløst „Candide" som Aftenlecture.

„Tak, min Ven," — sagde Greven, idet han gav mig et let Slag paa Kinden — „sov vel og drøm ingen flere „rædsomme" Drømme!"

XXXVIII.

Saasnart jeg efter Sædvane havde aflaaset Døren til Grevens Sovegemak, lagde jeg Nøglen under min Hovedpude og skyndte mig at komme tilsengs. Hans Excellences Ønske gik imidlertid ikke i Opfyldelse; det var mig en Umulighed at falde isøvn, og hvergang jeg lukkede Øinene, foer jeg atter op, thi det forekom mig hele Tiden, som jeg hørte listende Fodtrin og mumlende Stemmer ude i Corridoren.

Tilsidst — det var ingen Indbildning længere ... jeg satte mig overende og lyttede ... der var Nogen ved Døren, som søgte at aabne den ligesom med en Dirk. Jeg sprang udaf Sengen og listede mig hentil Døren. Lyden vedblev.

I den Tanke, at det var Tyve, tog jeg haardt i Dørgrebet og spurgte høit:

„Hvem der?"

En dæmpet Stemme svarede:

„Tys, eller Du er dødsens! luk op i Kongens Navn!"

Jeg kan aldrig tilgive mig min Feighed i dette Øieblik. Istedetfor at advare min ulykkelige Herre, som maaskee kunde

have reddet sig gjennem Løngangen, adlød jeg uvilkaarligt, skjøndt jeg strax anede Sandheden.

Neppe havde jeg dreiet Nøglen om, førend Døren blev stødt op, og ind traadte Oberst Køller=Banner, som jeg i den senere Tid ofte havde seet gjøre min Herre sin Opvartning. Jeg seer ham endnu staae for mine Øine, ligesom i hiint Øieblik, i den røde Uniform og med det skumle Ansigt oplyst af Vorlyset, han holdt i Haanden. Bagefter ham fulgte et Par Officerer og fire Soldater, hvoraf to satte deres Pistoler for Panden af mig, medens de andre to rettede deres Bajonetter mod mit Bryst.

„Har Du vækket Greven, Krabat?“ — spurgte Oberst Køller mig dæmpet og truende.

„Nei,“ — svarede jeg.

„Lyver Du, saa koster det dit Liv,“ — vedblev Obersten, idet han med lange og listende Skridt gik hentil Grevens Sovekammerdør og tog i den.

„Den er aflaaset,“ — sagde han — „har Du Nøglen?“

Jeg havde faaet Tid til at fatte mig og stod i Begreb med at svare benægtende, i det Haab, at Greven skulde vaagne ved den Støi, Dørens Opbrydning vilde foraarsage, og redde sig gjennem Løngangen; men idetsamme sagde en af Officererne:

„Her ligger en Nøgle paa Tæppet foran Sengen; maaskee er det den.“

Det var virkelig den; formodenligt var den gleden ud under Hovedpuden, da jeg før sprang op. Jeg skjulte Ansigtet i Hænderne.

„Giv hid,“ — sagde Oberst Køller — „naa, Karl,“ —

tilføiede han barsk, idet han rystede mig i Skulderen — „staa ikke der og skab sig! luk op, men saa sagte, Du kan!"

At modsætte sig vilde nu have været til ingen Nytte; jeg adlød.

„Tag de tre Vorlys, som staae paa Bordet der," — sagde Obersten til de to Officerer — „tænd dem og kom saa, mine Herrer."

Officererne adløde; Oberst Køller aabnede Døren og traadte ind, holdende mig ved Kraven og efterfulgt af Officererne med de dragne Kaarder i den ene Haand og Vorlysene i den anden.

Greven sov saa trygt, at han ikke vaagnede ved Støien. Han laa paa høire Side, med Armen under Hovedet; Bogen, han havde læst i, var falden paa Gulvet. Oberst Køller blev et Øieblik staaende foran Sengen og betragtede ham; derpaa gjorde han rask et Skridt fremad og greb min Herre haardt i Skulderen.

Greven foer op med et Sæt; han saae sig forvildet om og spurgte ængsteligt:

„Hvad er der ... hvad er der? I Guds Navn, hvad betyder alt dette?"

Oberst Køller svarede i en raa Tone:

„Det betyder, at De er Statsfange; her er Arrestordren; følg strax med!"

„Dog vel ikke i dette Costume," — sagde Greven, idet han søgte at fatte sig — „Herr Obersten tillader maaskee, at jeg faaer Klæder paa?"

„Hent Klæder til din Herre," — sagde Køller til mig, der var bleven staaende bagved ham i sløv Forbauselse —

„en af Eder følger med," — tilføiede han henvendt til Soldaterne.

Jeg skyndte mig ind i Garderoben, efterfulgt af en Soldat med spændt Pistol; men Alting svømmede i en Taage for mine Øine, og det eneste Klædningsstykke, jeg kunde finde, var en Morgenfrakke af lyseblaat Manchesterfløil.

„Men Beenklæder, dit Drog, Beenklæder!" — sagde Oberst Koller barsk, da jeg var kommet tilbage og havde leveret min Herre Frakken.

„Skjænd ikke paa min stakkels Ernest, Oberst," — sagde Greven mildt, idet han klappede mig paa Kinden — „De seer jo, han er aldeles ude af sig selv over sin Herres Ulykke. Jeg kan tage de Beenklæder paa, her ligger."

Derpaa iførte min Herre sig de tynde Silkeknæbeenklæder, han havde baaret paa Masseraden, trak Morgenfrakken paa og saae sig om efter sin Bjørneskindspels; men den var intetsteds at opdage.

„Skynd Dem," — sagde Køller barsk — „der er ingen Tid at spilde. Hvad Djævelen leder De efter? ... Deres Bjørneskindspels? ... hvor er Bjørneskindspelsen, Krabat?"

Disse Ord vare henvendte til mig. Min Herre havde givet mig et hemmeligt Vink, som jeg sandsynligviis misforstod; thi han rynkede Panden og gjorde en mismodig Gebærde, da jeg svarede:

„Den findes formodenligt i Hendes Majestæts Gemak, thi Hans Excellence havde den ikke paa, da han kom hjem, efterat have fulgt Hendes Majestæt til hendes Appartement."

„I Hendes Majestæts Gemak!" — gjentog Koller med Haanlatter — „hørte De, mine Herrer? Nuvel, Krabat, saa

skynd Dig til Hendes Majestæts Gemak og hent Pelsen. Folg med ham, Capitain Malleville," — tilføiede han til en af Officererne.

Jeg vendte mig om, forat efterkomme Ordren; men Obersten greb mig i Armen:

„Du er dog nok ikke saa forvirret, som Du anstiller Dig, Krabat; veed Du ingen nærmere Vei end den, Du vilde gaae? ... Ikke? ... godt, saa skal jeg vise Dig en."

Med disse Ord gik Køller lige hentil Løndøren og aabnede den ved at trykke paa den skjulte Knap.

„See saaledes, mine Herrer," — sagde han — „har man drevet Spot med Kongen af Danmarks Ære. Denne Gang har været Vidne til en Skjændsel, som Retfærdigheden nu skal hævne. Tag et Lys med, Capitain Malleville, og skynd Dem."

Med bristefærdigt Hjerte betraadte jeg for anden og sidste Gang i mit Liv den hemmelige Trappe; Officeren fulgte tæt bagefter mig med Kaarden i den ene Haand og Lyset i den anden. Paa den anden Afsats saae jeg et Lysskin i Enden af Gangen og hørte høirøstede Stemmer.

Døren fra Løntrappen til Dronningens Sovegemak stod aaben; jeg huskede nu først paa min Paaklædning, eller rettere Ikke-Paaklædning — thi den bestod kun af Skjorte og Beenklæder — og standsede; men Capitain Malleville stødte mig fremad, og jeg traadte ind i Gemakket.

Om jeg saa blev tusind Aar, glemmer jeg aldrig det Syn, som her mødte mine Øine. Gemakket var opfyldt af Officerer med blottede Kaarder og Voxlys i Hænderne; foran sin Seng, ligesom hun nyligt var kommet udaf den, stod

Dronningen i dyb Negligée, med Ryggen vendt imod mig, medens en Kammerjomfru var beskjæftiget med at snøre hende; ved Siden af Dronningen, mellem hende og Vinduet, stod General Eichstedt og Grev Rantzau. Grevens Hoved var boiet og hans Ansigt liigblegt. General Eichstedt vendte sig om ved vor Indtrædelse og sagde haardt:

„Hvem der? hvad ville I her?"

„Det er Grev Struensees Kammertjener, som kommer forat søge om sin Herres Pels i Hendes Majestæts Sovegemak," — svarede Capitain Malleville.

Dronningen vendte sig hurtigt om; hendes Kinder blussede, og hendes Dine funklede, idet hun lod Blikket løbe rundt blandt de Tilstedeværende, af hvis Ansigter Smilet, som Capitain Mallevilles Svar havde fremkaldt, oieblikkeligt forsvandt.

„Jeg skal huske Eder allesammen," — sagde hun.

Derpaa henvendte Hendes Majestæt sig til mig og vedblev:

„Beed din Herre fra mig om at følge sin Dronnings Exempel og vise Uforskammenhed tilbage med Foragt og Trods."

Jeg vilde svare; men idetsamme hævede Grev Rantzau Hovedet og sagde:

„Ikke et Ord, eller Du er dodsens!"

„Skynd Dig at finde Pelsen, Krabat!" — sagde Capitain Malleville, idet han gav mig et Stød i Ryggen.

Pelsen laa paa en Kanapee ved Siden af Dronningens Seng. Idet jeg gik hen forat tage den, hørte jeg Grev Rantzau sige i en dæmpet Tone til General Eichstedt:

„Vi maae skynde os; det begynder snart_at dages."

Dronningen, over hvis Skuldre Kammerjomfruen netop vilde kaste en lang Kaabe, gjorde et Skridt fremad, saa Kaaben faldt paa Gulvet, og sagde i en fast Tone:

„Du maa nok frygte for Dagens Lys, Usling! Hvad Du har gjort inat, skal for evigt brændemærke dit Navn. Mine Feiltrin vil Tiden bringe i Forglemmelse; de ville opveies ved den skjændige Behandling, jeg lider, og Efterverdenen vil fælde medlidende Taarer over Caroline Mathildes Skjæbne, ligesom over hiin ulykkelige Kongedatters, medens Alles Forbandelse følger Dig i din Grav. Bort fra mine Øine, Elendige, slæb mig i Fængslet, til Skafottet, om I vil; men lad mig blot slippe forat see dit forhadte Ansigt."

Under denne Tiltale havde Greven hævet Hovedet og seet Dronningen stivt ind i Øinene; han lagde Haanden paa Brystet og svarede:

„Deres Majestæts Bebreidelser gjøre intet Indtryk paa mig; thi de ere ufortjente. Jeg handler kun paa Hans Majestæts Befaling, som De vil have seet af den Skrivelse, jeg overrakte Dem. Saasandt Gud hjælpe mig i min Dødsstund, er mit Hjerte ene og alene opfyldt af de varmeste Ønsker for Deres Majestæts Fremtidslykke."

Dronningen tilkastede ham et Blik fuldt af sønderknusende Foragt og vendte ham Ryggen.

Idet Dronningen var traadt henimod Grev Rantzau, havde hun spærret mig Veien til Kanapeen, og jeg var derfor nødt til at blive staaende. Under Ordvexlingen havde Alles Øine hvilet paa Hendes Majestæt og Greven; men nu faldt General Eichstedts paa mig; han foer løs paa mig, ligesom jeg havde taget Pelsen, greb mig i Kraven og skreg:

„Uforskammede Karl, lurer han! ... jeg skal ..."

Grev Rantzau lagde hurtigt Haanden paa hans Arm og sagde til mig:

„Skynd Dig at bringe Pelsen til din Herre, min Søn."

Generalen slap, og jeg skyndte mig tilbage af Løntrappen med Capitain Malleville. Ved Ankomsten til min Herres Apartement fandt vi det tomt; jeg standsede overrasket, men Capitainen, som kom bagefter, stødte mig fremad, og vi gik gjennem Corridoren og nedaf Hovedtrappen til Vagtstuen, hvor jeg fandt min Herre siddende paa en Bænk, omgivet af fire Soldater med spændte Pistoler; paa en anden Bænk i den modsatte Ende af Stuen sad Grev Brandt, der syntes at have lidt en endnu voldeligere Medfart, thi Blodet løb ham nedover Ansigtet af et Saar i Hovedet.

Jeg hjalp Greven Pelsen paa; han smilede veemodigt, klappede mig paa Kinden og sagde:

„Tak, min Ven, det er maaskee sidste Gang ..."

„Nei," — sagde Oberst Køller, som kom til — „Deres Excellence beholder Fornøielsen af Deres excellente Tjeners Selskab; ham tage vi med."

„Men i Guds Navn! saa lad ham da faae nogle Klæder paa; De seer jo, det stakkels Menneske er halvnøgen," — sagde min Herre.

„Skynd Dig op og klæd Dig paa; men rask, inden fem Minutter er Du her tilbage," — sagde Obersten og vendte os Ryggen.

Jeg skyndte mig at benytte den givne Tilladelse. Ingen af Soldaterne fulgte med, og min Herres Apartement stod endnu aabent og tomt. Det Første, jeg gjorde, var at tage

mine „Optegnelser" og stikke dem ind paa Brystet. Medens jeg kastede Tøiet paa mig, faldt mine Øine paa Grevens kostbare Guldrepeteeruhr, besat med Diamanter, som laa paa Natbordet tilligemed hans Ring og Brystnaal og Pengepung. Jeg stak hurtigt Altsammen til mig for senere at indhændige min Herre det. Ligesom jeg vilde gaae, faldt det mig ind, at Hans Excellence, hvergang han gik tilsengs, pleiede at stikke et lille Elfenbeensskrin, der sandsynligviis indeholdt vigtige Papirer, under sit Hovedgjærde. Jeg saae hurtigt efter; Skrinet var der; men da jeg ikke turde tage det med af Frygt for, at man skulde visitere mig og finde det paa mig, gjemte jeg det paa Bunden af Lønskabet i Forgemakket.

Neppe var det skeet, forend en Soldat indfandt sig forat afhente mig. Oberst Koller modtog os med en Eed over min Seendrægtighed og spurgte derpaa, om Vognene vare parate. Paa Svaret ja befalede han to Officerer at tage min Herre mellem sig, en Gemeen at tage mig og føre os ned i Slotsporten, hvor der holdt to Hyrekareter. Min Herre steeg ind i den første, efterfulgt af Officererne, som havde blottet deres Kaarder; jeg fik Befaling til at tage Plads paa Bukken mellem Kudsken og min Bevogter. Grev Brandt og hans Kammertjener pladseredes i og paa den anden Karet, eskorterede paa samme Maade, og derpaa rullede Vognene drønende udaf Christiansborg Slotsport.

XXXIX.

En uhyre Menneskemasse opfyldte Slotspladsen. Til Held for os var det endnu ikke rigtig lyst, thi fra alle Sider hørte jeg Forbandelser over min Herre og Dronningen og Trudsler om at stene „Doctorkarlen", hvis man fik Fingre i ham, og det Dragondetaschement, der omgav Vognen, vilde neppe have været tilstrækkelig Beskyttelse, ifald Pøblen havde vidst, hvem der sad i dem! Vi kjørte over Hoibro, gjennem Østergade, over Kongens Nytorv og gjennem Bredgade til Kastellet. Der var sandsynligviis allerede indtruffet Ordre til vor Modtagelse; thi ved vor Ankomst blev min Herre og jeg tilligemed vor Bedækning strax førte op i en temmelig rummelig Celle.

Hans Excellence havde underveis aldeles tabt Fatningen; han græd og vred Hænderne og kastede sig fortvivlet paa Sengen. Jeg nærmede mig til ham, og neppe fik han Øie paa mig, førend han sprang op, greb min Haand og sagde:

„Stakkels Ernest, stakkels Ernest! jeg vilde have sørget for Dig, men opsatte det for længe, da jeg nødig vilde miste din Tjeneste ... Nu er Du Fange ligesom jeg. Kan Du tilgive mig det?"

Jeg har kun grædt saa Gange i mit Liv; men denne min Herres Forglemmelse af sin egen Ulykke ved Synet af min, den ringe Tjeners, greb mig saa dybt, at jeg brast i Taarer, udenat kunne svare.

Greven klappede mig paa Kinden og satte sig atter ned paa Sengen, idet han gjentog:

„Stakkels Ernest! stakkels Ernest!"

Jeg kastede mig paa Knæ foran ham, vædede hans

Hænder med mine Taarer og sagde, at det var mig, der maatte bede om Tilgivelse, siden jeg havde været feig nok til at aabne Døren og indlade Fjenderne, istedetfor at advare min Herre, som da muligviis havde kunnet frelse sig.

Greven klappede mig paa Hovedet og sagde mildt:

„Du har ingen Bebreidelser at gjøre Dig, Ernest: Skjæbnen har villet det saaledes."

Jeg benyttede mig af et Dieblik, hvor Officererne ikke iagttoge os, til hviskende at underrette min Herre om, at jeg havde bragt Elfenbeensskrinet i Sikkerhed, og at jeg havde hans Uhr, Diamantsbrystnaal og Ring hos mig. Samtidigt hermed stak jeg Pungen i Haanden paa ham.

Greven takkede mig med et Blik og gjemte Pungen i Sengen. Jeg fortalte ham nu hviskende, hvad han i sin Fortvivlelse ikke havde lagt Mærke til, nemlig at Grev Brandt ligeledes var bleven bragt her til Kastellet, og endvidere at jeg paa Slotstrappen havde hørt en Soldat sige, at Dronningen skulde sættes paa Kronborg Fæstning.

Min Herre syntes at blive heftig bevæget; han skjulte Ansigtet i Hænderne og gav mig et Vink til at trække mig tilbage. Den Ene af Officererne aabnede Døren og kaldte paa Arrestforvareren, hvem han befalede at anvise mig mit „Lukaf", som han kaldte det. Det var ligeunder min Herres, i Stueetagen, et fælt, skummelt og snevert Hul, med tykke Jernstænger for det eneste, lillebitte Vindue. Cellen i Blaataarn var et Pragtværelse imod dette.

. . . .

Ud paa Eftermiddagen blev jeg af to Soldater hentet op

til min Herres Celle. En graahaaret Mand i Uniform, med et glubsk Ansigt og et stivt Been, som jeg senere bemærkede, da han forlod Værelset, stod foran Greven og sagde kort og barsk, idet jeg traadte ind:

„Som jeg siger Deres Excellence: Pungen skal blive redeligt opbevaret og Dem tilbagegivet, naar vi skilles ad; men Fangerne maae efter Reglementet ingen Penge have, med Undtagelse af fire Ort, der er Dem tilstaaet i Kostpenge. — Og han, Krabat," — vedblev han henvendt til mig — „ingen Fursvandserier, det siger jeg ham. Mærker jeg endnu engang Uraad, saa skal han komme til at dandse i Slaveriet paa Livstid. Nu veed han, hvad han har at rette sig efter."

Commandanten — thi ham var det — dreiede sig omkring paa Hælen af det raske Been og gjorde Mine til at forlade Værelset, men standsede pludseligt.

„Det var godt, jeg huskede derpaa," — sagde han — „kom hid, Karl, og lad mig visitere ham."

Dermed gav Commandanten sig med egne Hænder til at randsage alle mine Lommer, knappede min Vest op, følte uden paa Skjorten og befalede mig sluttéligt at tage mine Skoe og Strømper af og ryste dem for ham. Mine „Optegnelser" og min Pengepung med omtrent ti Dukater, som jeg havde faaet af Greven i Nytaarsskjænk, havde jeg Gudskeelov tilfældigviis havt i Hænderne, da man kom forat hente mig, og ihast stukket dem ind under Madrassen paa min Brix; men Hans Excellences Diamantbrystnaal, Ring og kostbare Guld-uhr faldt i Hænderne paa Commandanten, hvis gridske Ansigt opklaredes ved Synet af dem.

„Jeg lægger Beslag herpaa i Kongens Navn;" — sagde han, idet han gik hentil Vinduet og lod Brystnaalen spille i Lyset — „smukke Stene, det reneste Vand! ... fine totusind Daler og derover værdt mellem Brødre ... Som sagt, Deres Excellence, Reglementet byder, at Arrestanterne hverken maae besidde Penge eller Penges Værdi; men de ere i sikkre Hænder hos mig. — Endnu eet," — vedblev han henvendt til mig — „da Hans Excellence ikke har gjort sig den Ulejlighed at lære det danske Sprog, og Du kan Tydsk, saa maa Du tale det; men høit, ingen Hvisken eller Tisken, eller Du faaer med mig at bestille ... jeg skal sørge for, at de vagthavende Officerer forstaae Tydsk. Saa, før ham nu ned igjen, Hans Excellence har ikke mere Brug for ham idag."

Commandanten gik, og jeg blev ført tilbage til min Celle, efterat have udvexlet et veemodigt Blik med min ulykkelige Herre.

XL.

Skjøndt det allerede blev mørkt henved Klokken halvfem, fik jeg ikke Lys. Da Arrestforvareren kom med min Aftensmad, bad jeg ham, om jeg maatte beholde hans Løgte; men han gav til Svar, at det var forbudt, og desuden var det jo altid lyst nok til, at jeg kunde see at finde Munden.

Han gik. Der var ingen Kakkelovn i Cellen, og Kulden tvang mig snart til at tye til min Brix, skjøndt jeg ikke følte

mindste Trang til at sove. Jeg laa længe vaagen; men endelig fik den legemlige Træthed Bugt med Sindets Urolighed, og jeg faldt i en dyb Søvn.

. . . .

Det kunde vel omtrent være henved Midnat, da jeg blev vækket ved at høre tunge Fodtrin af flere Mennesker paa Gangen udenfor min Celle; de gik opaf Trappen, og strax efter hørte jeg dem træde ind i min Herres Fængsel, der, som bemærket, var ligeover mit. Idetsamme gav det et klingrende Drøn, ligesom af Lænker, der kastedes paa Gulvet. Greben af usigelig Angst sprang jeg udaf Sengen, foer hentil Døren og dundrede paa den. Men Ingen kom. Støien ovenover vedblev: jeg hørte en Banken og Hamren og Raslen af Lænker ... Tænderne klapprede i Munden paa mig af Kulde, mine Knæer sloge sammen; men alligevel blev jeg staaende ligesom fastnaglet, indtil Lyden efter en halv Times Forløb ophørte og Fodtrinene kom nedaf Trappen igjen. Jeg bankede paa Døren og spurgte, hvad der var paafærde.

Fodtrinene standsede, og jeg hørte en dæmpet Stemme sporge:

„Hvem er derinde?"

„Det er Kammertjeneren, Mester," — svarede en anden Stemme, som jeg gjenkjendte for Arrestforvarerens.

„Haahaa!" — lo den Første — „Vi have bare været oppe og pynte din Herre lidt, min Søn," — skreg han ind til mig.

De sloge en raa Latter op og gik

. . . .

Jeg sov ikke mere den Nat; men tilbragte den i et Slags Mellemtilstand, under hvilken de frygteligste Syner viste sig for mine Öine. Tilsidst forekom det mig, som jeg saae en Galgebakke, hvor min Herres parterede Legeme laa paa Steile, og hans Hoved med det lange, flagrende Haar stak paa Stagen.

Forat forjage disse Fostre af min ophidsede Indbildningskraft, stod jeg op, klædte mig paa og gik frem og tilbage i Cellen, indtil det dagedes. Klokken otte indfandt Arrestforvareren sig forat føre mig til min Herre. Han laa i Sengen, da jeg traadte ind; Blodet foer op i hans Kinder ved Synet af mig, og han skjulte Ansigtet i den høire Haand.

Skjøndt jeg nok havde anet Sandheden af Støien om Natten og de spottende Ord, der vare tilraabte mig gjennem Døren, blev jeg dog staaende ligesom forstenet overfor Virkeligheden. Min Herre, den samme Mand, der Dagen iforveien havde været den mægtigste i Danmark, laa lænket til Væggen som en simpel Forbryder, fra høire Fod til venstre Haand, og det saa kort, at han med Nød og neppe kunde staae opreist udenfor Sengen.

Det var mig umuligt at fremføre et eneste Ord; jeg kastede mig paa Knæ udenfor Sengen, greb min Herres lænkede Haand og vædede Jernet, der omgav den, med hede Taarer.

. . . .

Et Par Dage gik hen. Tiltrods for al den Umage, jeg gjorde mig, saae jeg aldrig Leilighed til at faae et Ord udvexlet med min Herre, uden i Vidners Overværelse, skjøndt jeg tydeligt mærkede, at han havde Noget paa Hjerte. For-

resten lod det til, som han temmelig godt havde fattet sig i sin Skjæbne. Sine Maaltider indtog han med god Appetit. Om Morgenen Klokken ni drak han Kaffe og spiste en Tvebak til; Klokken eet spiste han til Middag — Maden blev hentet fra den franske Spisevært Marechal paa Kongens Nytorv — og drak dertil et Glas Rodviin eller en Kop Kaffe, og Klokken fem eller sex drak han The og spiste en Tvebak eller to. Istedetfor Aftensmad nød han kun et Glas Portviin med Vand. Al Maden maatte jeg skjære istykker for ham, saa han kunde spise den med en Solvgaffel eller Skee; thi det var ham forbudt at bruge Kniv, af Frygt for, at han skulde tage sig selv af Dage. Forend jeg fik Maden ihænde, blev den paa det Noiagtigste undersøgt, Brodet skaaret istykker og Servietten rystet, men man fandt aldrig saavidt mig bekjendt, Noget.

. . . .

Om Morgenen paa den femte Dag efter min Herres Arrestation indfandt Fangevogteren sig ikke til den sædvanlige Tid. Efterat jeg havde tilbragt en Time, der forekom mig saa lang, som en heel Dag, kom han endelig. Jeg gik strax hentil Doren.

„Stop lidt, Kammerat,“ — sagde han — „og tag dine Pakkenelliker med. Du er fri.“

„Fri?“ — gjentog jeg — „men min Herre?“

„Ja, med ham er det en anden Sag; han skal rigtignok ogsaa flytte, men kun til et andet Logis. Ham kunne vi ikke saa let afsee ... Naada, rap Dig! ... hvad Pokker noler Du efter? ... Du er, min Tro, den forste af mine Logerende,

der ikke har skyndt sig med at komme afsted, naar Leiligheden blev opsagt dem."

„Faaer jeg da idetmindste ikke Lov til at tage Afsked med min Herre?" — spurgte jeg.

„Nei saagu' gjør Du ikke nei; jeg har Ordre til ufortøvet at sætte Dig paa Porten; bagefter kan Du styre Kaasen, hvorhen Du lyster. Kom nu rask!"

Mine Optegnelser og min Pengepung laae skjulte i Madrassen. Enten maatte jeg lade dem i Stikken eller tage dem, saa Arrestforvareren saae paa det. Da her ikke kunde være Tale om Valg, gjorde jeg naturligviis det sidste.

„Stop, stop Kammerat," — skreg Manden og greb mig i Skulderen — „hvad er det for Papirer? ... hid med dem!"

„Det er mine egne private Optegnelser ..." sagde jeg.

„Nok muligt; men de kunne maaskee ogsaa være af Interesse for Andre ... Naada, hid med Papirerne, eller jeg kalder paa Vagten!"

„Hør," — sagde jeg — „lad os tale fornuftigt sammen — hvad Fordeel kan De have af at skille mig ved de Papirer?"

„Jeg har Fanden ingen Fordeel deraf andet, end det er min Pligt!"

„Godt, men ifald De lader mig beholde dem, giver jeg Dem fem af de Dukater, der ere i denne Pung."

Det blev øieblikkeligt indlysende for mig, at Commandanten havde handlet saare viseligt i strengt at overholde Reglementet, som forbød Fangerne at have Penge eller Penges Værdi; thi Arrestforvarerens Ansigt tabte sit barske Udtryk, og han svarede i en nedstemt Tone:

„Kun fem! hvormange er der da i den?"

„Ti."

„Hele Klatten, og jeg tier," — sagde Arrestforvareren og rakte Haanden ud.

Jeg kastede Pungen i den og stod faa Minutter efter paa paa Kastelsbroen, udenat eie Andet, end de Klæder, jeg havde paa Kroppen, og mine dyrtbetalte Optegnelser.

XLI.

Hvad skulde jeg gribe til? jeg havde ingen Venner, undtagen gamle Povel og Monsieur Brieghel, og indfinde mig paa Slottet hverken vilde eller turde jeg, deels af Frygt for atter at blive arresteret, og deels fordi min Stolthed forbod mig at modtage en Tjeneste, der saae ud som Almisse. Sulten var jeg ogsaa. Jeg havde ikke nydt Noget siden forrige Aften, da Arrestforvareren istedetfor Frokosten havde bragt mig Budskabet om min uvelkomne Frihed. Skulde der ikke have forstukket sig en Mont i en af mine Lommer?

Jeg gjennemsøgte dem efterhaanden paa det Omhyggeligste, men fandt ikke det, der lignede Penge, skjøndt jeg tilforn, da det ikke behøvedes, tidt og ofte havde gjort det Slags Opdagelser. Grunden var sandsynligviis, at jeg, da jeg paa hiin skjæbnesvangre Nat ihast kastede Klæderne paa mig, havde grebet de første, de bedste, der faldt mig i Haanden, og saaledes faaet en gammel brun Kjole og en Silkedamaskesvest,

som jeg havde baaret, da jeg første Gang presenterede mig for Greven, for at ansøge om den ledige Kammertjenerpost.

Ved endnu engang at stikke Haanden ned i de rummelige Vestelommer, stødte mine Fingre mod et sammenfoldet Papir Jeg tog det op.

Det var en Attest om min Duelighed fra den franske Friseur, hos hvem jeg havde taget et Par Maaneders Underviisning strax efter min Ankomst til Kjøbenhavn.

Var det et Fingerpeg fraoven? jeg betragtede det idetmindste som et saadant og begav mig øieblikkeligt paa Veien — ikke til min fordums Læremester, den franske Friseur, men til en dansk Collega af ham, Parykmagermester Sivertsen, boende i Grønnegade, hvor jeg haabede at være mindre udsat forat træffe paa Nogen, som i mig gjenkjendte den styrtede Ministers Livkammertjener.

Mester Sivertsen var en lille Mand med et inderlig godmodigt, kuglerundt og rødmusset Ansigt og et Par runde, blaae Øine, der gav ham Udseende af at være i stadig Forundring. Jeg sagde ham i faa Ord, at jeg kom forat søge Condition hos ham, og leverede ham Attesten. Mester Sivertsen gjennemlæste den, hvilket tog en rum Tid op, da hans Øine vedbleve at rulle fra Papiret til mig, fra mig til hver især af de tre i Stuen arbeidende Svende, fra Svendene gjennem Døren ind til et Sideværelse, hvor en ung Pige var beskjæftiget med at stryge noget Lintøi, og fra den unge Pige gjennem Vinduet ud paa Gaden, hvor en fiirskaaren Tjenestepige huggede Rendestenen op. Han afbrød desuden sin mumlende Læsning med Spørgsmaal til mig, Anviisninger til Svendene, Paamindelser til den unge Strygerske, som var hans Datter,

og harmfulde Udraab over Tjenestepigen, der haandterede sin Øre med en saadan Kraft, at de omkringflyvende Iisstumper truede med at slaae Ruderne istykker.

Endelig blev han færdig, og Resultatet var, at jeg antoges, skjøndt jeg ingen Papirer havde, undtagen Attesten, og Mester Sivertsen, som han udtrykte sig, ikke gjorde Noget af den alamodiske franske Maneer, der var ligesom de kalkede Grave, kjøn nok at see til, men i Grunden den rene Daarlighed, eftersom man blot behøvede at puste paa et saadant Stykke Arbeide, forat faae det til at falde ned —

„Nei, see her," — tilføiede han, idet han gav sig selv et Kladsk paa Øret, saa Puderet stod op i en Sky — „det er Arbeide, min Fa'er, i fire Dage har der ikke været Kam i min Frisur, og alligevel ikke et Haar i Ulave! ... Anne Margrethe, husk paa, brav Stivelse i Halskludene! ... Naa, sæt sig nu her ... Jeg troer, Pokker staaer i den Tøs derude, hun slaaer mig mine Ruder istykker! ... Sæt sig nu her og — Mikkelsen, hvordan er det, han maser med det Haar? ... Sæt sig nu her, min Søn, og viis os, hvad han duer til."

XLII.

Jeg tilbragte et Par Uger i den skikkelige Parykmagermesters Huus, bestandigt beskjæftiget med Hjemmearbeidet, deels ifølge mit eget Ønske, og deels fordi de tre Svende hver havde

deres visse Kunder at betjene ude af Huset. Det var min Agt, naar jeg havde sparet de fornødne Penge sammen, at forlade Landet, da jeg ikke kunde være min ulykkelige Herre til nogen Tjeneste, men tvertimod maatte frygte for mod min Villie at komme til at skade ham, hvis jeg blev underkastet Forhør og tvunget til at beedige min Forklaring.

Der var nemlig udnævnt en Inqvisitionscommission, bestaaende af min Herres bittreste Fjender, til at undersøge hans, Grev Brandts og flere af hans Tilhængeres Sag, hvoriblandt Oberst Falkenskjold, General og Generalinde Gähler, Livlægen Monsieur Berger og min Herres Broder, Justitsraad Struensee, som jeg hidindtil ikke har fundet Anledning til at omtale. Hvad Udfaldet vil blive af denne Undersøgelse, kan ikke være tvivlsomt.

. . . .

Min ulykkelige Herre! hvor ofte blødte ikke mit Hjerte, naar jeg hørte Mesteren, Svendene og Kunderne overøse ham med Forbandelser og tillægge ham alle Laster og Nederdrægtigheder. Paa samme Maade omtalte man Dronningen, der almindeligviis tillagdes et Navn, som jeg ikke vil gjentage. Søndagen efter min Herres Fængsling havde man fra Prædikestolene takket Gud for hvad der var passeret; Drengene løbe omkring paa Gaden med udskaarne Vrængebilleder af Dronningen, min Herre og Grev Brandt, og der udkom en Mængde Skandskrifter, som jeg havde den Qval dagligt at see for mine Øine, da Mester Sivertsen kjøbte Alt, hvad der dreiede sig om denne Gjenstand. Jeg mindes især eet af dem, betitlet: „De troe Israeliters Glæde over deres Befrielse fra

Hamans Kløer", hvor Forfatteren erklærede „Johann Friedrich Struensee, den forhenværende Barbeer", for „en Forræder, for hvis Ondskab Strikke, Sværd, Svovl og Tjære langtfra var tilstrækkelig Løn". Ja, om det saa var Suhm, min Yndlingsforfatter, der af Alle roses for at være et Monster paa en retskaffen og menneskekjærlig Mand, saa har jeg læst en Opsats af ham, hvori han udtrykker sig paa følgende Maade om min Herres Fængsling:

„— — Herlige Nat! tilkommende Homerer og Virgiler skulle besynge Dig! Saalænge danske og norske Helte ere til, skal Julianes og Frederiks Roes vedvare, men ei foroges; thi det er umuligt! — —"

. . . .

Jeg havde, som sagt, tilbragt en fjorten Dages Tid i Mester Sivertsens Huus, da der en Aftenstund, ligesom vi havde sat os tilbords i Bagstuen, kom en Vogn rullende og holdt udenfor Huset. Mester Sivertsen, der var Nysgjerrigheden selv, sprang strax op og løb ind i Friseurstuen forat see, hvad der var paafærde. Strax efter blev Døren aabnet og ind traadte en riigt galloneret Laquai, som spurgte Mester Sivertsen, om Nogen af hans Svende forstode at frisere efter den nyeste Parisermode.

„Jeg skulde mene det," — svarede Mester Sivertsen, hvem det ikke kom an paa en Usandhed, naar der var Noget at tjene — „jeg har en Svend, der lige nyligt er kommet hjem fra Frankrig, ganske fortræffelig i sit Fag! den franske Friseurs Svende kunne ikke bære Vand mod ham ..."

„Det træffer sig heldigt," — sagde Laquaien — „for jeg kommer just fra den franske Friseur, som ikke havde nogen hjemme af sine Folk. Behag saa at lade Personen følge med mig til Hans Excellence, der har øieblikkelig Brug for ham; jeg har Vogn med for Hastværks Skyld."

„Skal skee, skal skee!" — svarede Mester Sivertsen, der lod til at kjende Laquaien — „behag at recommendere mig i Hans Excellences Bevaagenhed ... Ernst, flink, min Søn, skynd sig, Hans Excellence maa ikke vente."

Jeg blev, ligesom jeg havde faaet en Spand koldt Vand over Hovedet ved denne uventede Opfordring og undslog mig under Paaskud af, at jeg manglede Klæder. Men der hjalp ingen kjære Moder; den ene af Mester Sivertsens Svende var uheldigviis netop af min Størrelse, og førend jeg rigtigt havde forseet mig, sad jeg, ifort hans Søndagshabit, i Karetten og rullede afsted.

I den Skyndsomhed, hvormed jeg var kommet tilvogns, havde jeg ikke faaet Leilighed til at spørge om Navnet paa den Excellence, der var saa trængende for en Friseur. En besynderlig Ængstelse greb mig, og jeg søgte ved Hjælp af de Gader, vi passerede, at gjætte, hvem det kunde være.

Spildt Umage! paa Grund af mit ringe Bekjendtskab til Hovedstaden var jeg snart aldeles ude af det, og da Kareten kjørte gjennem en bred Port ind i en rummelig Gaard, vidste jeg kun, at Gaarden laa paa et Torv, men ikke paa hvilket af de fire eller fem, Kjøbenhavn har at opvise.

„Gudskeelov! saa Du fik da endelig fat i en Friseur," — sagde en anden Laquai, der kom til, idet jeg steeg udaf Vognen — „der er pludseligt faldt Statsraad sammen iaften,

og Du blev saalænge borte ... Kom, min Ven," — sagde han til mig, idet han gik foran.

Vi stege opaf en bred Trappe og gik igjennem en Corridor og flere prægtigt møblerede Værelser. Nu havde jeg Leilighed til at spørge mig for; men det var, ligesom en hemmelig Magt bandt min Tunge.

Tjeneren aabnede en Dør til et Værelse, hvor jeg saae en Herre og en Dame sidde ved Kaminen. Paa Grund af min Kortsynethed kunde jeg ikke skjælne Ansigtstrækkene fra det Sted, hvor jeg befandt mig; men da Tjeneren havde sagt: „Her er Friseuren, Deres Excellence," — og Herren ved Kaminen svarede: „Godt, før ham herind!" standsede jeg som lynslaaet; thi mit Øre sagde mig, at Herren var Grev Rantzau, og mit Hjerte, at Damen var Mademoiselle Sophie Livernet.

Tjeneren antog sandsynligviis min Rolen for Keitethed eller Undseelse og gav mig derfor et venskabeligt Puf i Ryggen, hvorved jeg kom til at overskride Dørtærskelen paa en temmelig støiende Maade. Greven, der atter havde bøiet sig over mod Mademoiselle Livernet for at fortsætte den afbrudte Samtale, saae iveiret og udbrød forbauset, efterat have betragtet mig i nogle Øieblikke med stigende Opmærksomhed:

„Er det muligt? ... Struensees Kammertjener! ..."

„Min Redningsmand!" — udbrød ligeledes Mademoiselle Livernet, hvis Blik havde taget samme Retning som Grevens.

Samtidigt hermed sprang hun op, greb min Haand og førte mig hentil Greven.

„Her" — sagde hun — „seer Deres Excellence den kjække, unge Mand, der frelste mit Liv ved Juleaftensfeiden,

og som De flere Gange har ønsket at kunne bevidne Deres Taknemmelighed."

„Og her" — sagde Greven, idet han reiste sig og lagde Haanden paa min Skulder — „seer Du Struensees Livkammertjener Ernest, som jeg ligeledes flere Gange har omtalt for Dig paa Grund af hans Troskab og Hengivenhed for sin Herre, skjøndt jeg rigtignok ikke kan fatte, hvorledes han nu pludseligt har fundet sig beføiet til at slaae ind paa en anden Bane."

Jeg bad Greven skjænke mig et Øieblikś Gehør og fortalte ham i Korthed, hvorledes jeg pludseligt var bleven udviist af Fængslet, uden engang at faae Tilladelse til at tage Afsked fra min Herre; at jeg havde været aldeles blottet for Penge og derfor seet mig nødsaget til at gribe til det Erhverv, som nærmest tilbød sig.

Grev Rantzau hørte forundret paa mig og sagde tilsidst:

„Det vidste jeg ikke det Mindste af; Enkedronningen har holdt det skjult for mig; thi det var paa min Anmodning, at man tillod din Herre og Grev Brandt at beholde deres Tjeneres Opvartning ... Jeg skal tale med Hendes Majestæt derom iaften. Friseer mig nu, min Ven, og siig mig, hvorfor Du i Nødens Øieblik ikke mindedes Grev Rantzau, der havde opfordret Dig til at tye til ham, hvis Du nogensinde skulde behøve en anden Herre?"

Jeg vilde just til i al Ærbødighed at svare Greven, at Tanken om at benytte mig af hans naadige Tilbud ikke et eneste Øieblik var faldet mig ind, da min Samvittighed forbød mig at træde i Tjeneste hos en Mand, der havde været det fornemste Redskab til at styrte min ulykkelige Herre; men

idetsamme mødte mine Dine Mademoiselle Livernets, og det forekom mig forfængelige Daare, som der laa et Udtryk i dem, for hvilket jeg kunde opoffre Alt, — og jeg tav.

„Jeg forstaaer Dig," — sagde Greven, hvem det naturligviis ikke et eneste Dieblik faldt ind, at en „Tjener" kunde nære slige Betænkeligheder — „Du troede, at Grev Rantzau havde glemt sit Løvte, eller at han maaskee vilde frygte forat compromitere sig ved at tage den faldne Yndlings Tjener i sit Brød; men Frygt er Rantzauerne fremmed baade i den ene og anden Retning ... Altsaa fra nu af er Du min Livkammertjener; tag dette til at eqvipere Dig for."

Med disse Ord rakte Greven mig sin Børs. Jeg modtog den med en bitter Følelse af min Usselhed, der endmere forøgedes, da Mademoiselle Livernet, ligesom til Tak, slyngede sine Arme om Grevens Hals og trykkede et kjærligt Kys paa hans Pande.

XLIII.

Saaledes blev jeg Grev Rantzaus Livkammertjener. Det er i hans Hotel, jeg har fortsat mine Optegnelser; thi ihvor smerteligt det end har været mig, har det dog imellemstunder ligesom ydet mig Hvilepunkter i den Marter, jeg dagligt gjennemgaaer, ved at adsprede mine Tanker.

Thi jeg kan ikke længer tvivle, saa gjerne jeg vilde: Mademoiselle Livernet er virkelig Grevens Maitresse, og tiltrods for det har jeg ikke Kraft nok til at rive hende udaf mit Hjerte.

Elsker hun virkeligt Greven? Undertiden troer jeg det, og undertiden troer jeg det ikke. Jeg veed i Grunden ikke, hvad jeg vilde foretrække; thi elsker hun ham, saa er det et Slags Undskyldning for hende, hvorimod hun i modsat Fald — Medmindre hun, efterat have seet mig! ... ak, jeg Taabe, jeg forfængelige Taabe!

. . . .

Greven behandler mig med overordenlig Godhed; næst Mademoiselle Livernet og hans Meerskumspiber staaer jeg høiest i hans Gunst, og det er meget sagt; thi Greven er en ligesaa stor Tobakselsker, som Qvindeelsker, og han siger undertiden i Spøg, at Vorherre har begaaet en Buk, da han gjorde ham til dansk Greve, istedetfor til tyrkisk Pascha.

Det lader forresten til, efter nogle afbrudte Yttringer af Greven at dømme forleden Aften ved Afklædningen, som han er misfornøiet med Enkedronningen, deels for sit eget Vedkommende, og deels for den Maade, hvorpaa Dronning Mathilde, min ulykkelige fordums Herre og Grev Brandt blive behandlede. Förstnævnte sidder paa Kronborg, og den engelske Minister, Sir Robert Keith, har endnu ikke faaet Tilladelse til at besøge hende, hvorimod der strax efter Fængslingen er afgaaet en extraordinair Envoyé til det engelske Hof med en Mælding om det Passerede.

Jeg har flere Gange paa det Indstændigste bedt Greven skaffe mig Adgang til min ulykkelige Herre, og han har lovet mig at udvirke det, men det er endnu ikke skeet.

. . . .

Det lille Elfenbeensskrin, som jeg ved Arrestationen gjemte i Lonskabet, er det lykkedes mig at bringe i mine Hænder. Jeg tilskrev Monsieur Brieghel desangaaende, og han kom med det iaftes. Talen faldt naturligviis paa hiin Rædselsnat, siden hvilken vi ikke havde seet hinanden.

„Ja,“ — sagde Monsieur Brieghel — „det gik mig omtrent ligesom Dem ... Da jeg altid lader min Dør staae aaben om Natten og ligger halv paaklædt, forat være ved Haanden, saasnart Hans Majestæt behøver min Hjælp, vækkedes jeg pludseligt ved, at En tog mig i Skulderen. Jeg sprang op og stod som forstenet ved Synet af de høie Nattegjæster, nemlig Hendes Majestæt Enkedronningen, Arveprindsen, Grev Rantzau=Ascheberg, General Eichstedt og Oberst Koller. Ved Døren stode Enkedronningens Secretair, Monsieur Guldberg, og den høisalig Konges Kammertjener, Jessen. Arveprindsen befalede mig øieblikkeligt at føre dem ind i hans høie Broders Sovegemak og selv vække ham, forat Hans Majestæt ikke skulde blive forskrækket. Jeg dristede mig til at fremkomme med nogle Indvendinger; men Arveprindsen erklærede, at det gjaldt Statens Frelse, og at jeg vilde handle som en Statsforræder og blive straffet som saadan, ifald jeg ikke adlød. At det dreiede sig om Deres forrige Herre anede jeg ... jeg havde allerede tilforn anet, at det vilde komme saaledes, som De veed; men havde jeg vidst, at det ogsaa skulde gaae ud over Dronningen, saa skulde man ikke have betraadt Kongens Værelse, uden over mit Liig! ... Jeg gik foran, efter mig kom Guldberg med to Lys i Hænderne, og derpaa Enkedronningen, Arveprindsen, Grev Rantzau, General Eichstedt og Oberst Koller. Hans Majestæt sover kun

let og uroligt; han vaagnede strax og spurgte ængsteligt, hvad man vilde. I første Dieblik var der Ingen, som svarede, og Hans Majestæt gjorde allerede Mine til at skrige om Hjælp, da Grev Rantzau tog Ordet og erklærede, at Hans Majestæts Moder og Broder vare her, ledsagede af General Eichstedt og Oberst Koller, Guldberg og ham, forat frelse Kongen og Landet.

Ved Synet af Grev Rantzau, der hidindtil havde holdt sig tilbage," — vedblev Brieghel — „fattede Hans Majestæt sig dog nogenlunde; Enkedronningen og Arveprindsen nærmede sig nu Sengen, omfavnede Hans Majestæt og gjentog Grevens Erklæring.

„Giv mig et Glas Vand, Brieghel," — sagde Kongen til mig — „et Glas Vand! ... Hvad forlanger da min høie Stedmoder og kjære Stedbroder af mig?" — spurgte han i sin sædvanlige Tone, efterat have drukket det.

„At Deres Majestæt underskriver disse Ordrer," — sagde Enkedronningen, der gav Guldberg et Vink, hvorpaa denne trak nogle Papirer frem af sin Muffe — „hvorved Deres troe Tjenere, General Eichstedt og Oberst Koller, bemyndiges til at tage alle til Kongens og Landets Frelse nødvendige Forholdsregler."

Hans Majestæt saae en kort Stund paa Dronningen med et aandsfraværende Blik og sagde derpaa hurtigt til mig:

„Blæk, Brieghel! ... Pen, Brieghel!"

„Her er begge Dele, Deres Majestæt," — sagde Guldberg, idet han tog et Skriveetui udaf Muffen.

Kongen snappede det udaf Haanden paa ham, underskrev Ordren og kastede, udenat bekymre sig om sin Stedmoders

Nærværelse, Tæppet af sig, idet han befalede mig at klæde ham paa. Saasnart det var skeet, begav han sig til Arveprindsens Værelser, og jeg saae først Hans Majestæt igjen ud paa Eftermiddagen, da han kom hjem efter Kjørselen gjennem Staden i Speilglaskarossen. Sandsynligviis har Sorgen over det Forefaldne staaet til at læse i mit Ansigt; thi neppe var Arveprindsen gaaet, som havde ledsaget Hans Majestæt til hans Apartement, førend han sprang hentil mig, greb mig i Skuldrene og sagde:

„Bedrøvet, Brieghel, bedrøvet? ... Ja, sørgeligt, sørgeligt! ... stakkels Christian! ...“

Derpaa løb han ind i sit Sovegemak og lukkede Døren af efter sig.“

. . . .

Da Monsieur Brieghel gik, fulgte jeg ham nedtil Porten. Ligesom vi toge Afsked med hinanden, blev den slaaet op, Grevens Karrosse rullede ind, og jeg saae ham kaste et Blik gjennem Vognvinduet paa os. Ved Afklædningen sagde han til mig:

„Hvem var den Person, Du talte med i Porten, Ernest?“

„Hans Majestæts Kammertjener, Monsieur Brieghel,“ — svarede jeg.

„Jeg syntes nok,“ — sagde Greven og tilføiede et Øieblik ligesom for sig selv — „den Mand har i et Minut havt to Rigers Skjæbne i sin Haand! ...“

XLIV.

Idag den 21de Februar har min fordums Herre første Gang mødt for Inquisitionscommissionen. Greven fortalte mig det iaften. Forhøret skal have varet fra Klokken ti til to og fra tre til syv. Jeg mindede endnu engang Greven om hans Løvte at skaffe mig Adgang til Fængslet; men han trak paa Skuldrene udenat svare.

. . . .

Forhøret er bleven fortsat, og Grev Struensee har tilstaaet og afgivet en skriftlig Erklæring*) om, at han har staaet i et utilladeligt Forhold til Dronningen. Skjøndt jeg under min Tjenestetid hos ham har havt flere Beviser paa hans Svaghed, havde jeg dog ikke ventet, at den vilde gaae saavidt.

Jeg hørte det af Greven iaften ved Afklædningen. Han sad først taus og sagde endelig til mig i en haard Tone:

„Din forrige Herre, som Du hænger saa trofast ved, har flettet et nyt, uvisneligt Blad i sin Laurbærkrands. Sin Dronning, der hævede ham fra Støvet, har han sølet i Støvet med sin frække Tunge og bagefter stadfæstet det med sin forbryderiske Haand. Skjændsel og Forbandelse over ham! vov aldrig at nævne hans Navn i min Nærværelse!"

. . . .

Da jeg var kommet ind paa mit Værelse, tog jeg det

---

*) Som bekjendt underskrev Struensee kun sin Tilstaaelse.
U. A.

lille Elfenbeensskrin og sprængte det ved Hjælp af et stærkt Knivsblad. Det indeholdt et Miniaturportrait af Dronningen, indfattet i Guld og besat med Diamanter, og desuden en Deel Smaabreve paa fiint, fransk og parfumeret Papir. Portraitet gjemte jeg, Brevene rullede jeg ind i et Stykke Papir og kastede dem allesammen ind i Kaminen, hvor de inden faa Sekunder vare forvandlede til Aske.

Skjøndt jeg ikke har læst et eneste af dem, er jeg dog overtydet om, at de tilhobe skreve sig fra Dronningen ... de skulle idetmindste ikke vidne mod hende!

XLV*).

Min ulykkelige fordums Herres Dom er falden! ... Greven har skjult det for mig; men Sophie fortalte mig det iaftes ... Jeg har tilbragt den rædsomste Nat, martret af Anger og Samvittighedsnag ... Saasnart Greven vaagner, maa jeg tale med ham, tiltrods for hans Forbud bede ham om at opfylde sit Løvte og skaffe mig Adgang til Fængslet ...

. . . .

Greven blev ikke vred over min Dristighed; han erklærede, at han allerede havde anmodet Enkedronningen om Tilladelse for mig til at aflægge min fordums Herre et Afskedsbesøg; men at hun havde afslaaet det, fordi jeg under For-

*) Her ere flere Blade udrevne i Manuskriptet, der, efter det Følgende at dømme, fornemmeligt synes at have dreiet sig om Mademoiselle Livernek og et opstaaende Kjærlighedsforhold mellem hende og Ernest.

U. A.

hørerne ikke havde villet afgive noget Vidnesbyrd mod hendes styrtede Fjender.

„Men trøst Dig," — tilføiede Greven — „endnu er der Haab; Dommen er endnu ikke underskrevet af Hans Majestæt, og jeg skal gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, forat udvirke en Benaadning, skjøndt jeg i Statsraadet var nødt til at approbere den."

. . . .

Ak! det var et skuffende Haab ... Kongen har underskrevet Dommen. Gjennem Sophie har jeg faaet Indholdet at vide. Den lyder paa, „At Grev Johann Friederich „Struensee bør, sig selv til velfortjent Straf og „andre Ligesindede til Exempel og Afsky, have for„brudt Ære, Liv og Gods og være degraderet fra „hans grevelige og al anden ham forundt Værdig„hed, samt hans grevelige Vaaben af Skarprette„ren sønderbrydes; saa bør og Johann Friederich „Struensees høire Haand af hannem levende af„hugges og dernæst hans Hoved; hans Krop par„teres og lægges paa Steile og Hjul, men Hovedet „med Haanden sættes paa en Stage."

Min Haand ryster, mit Hoved svimler ... Greven har fritaget mig for at opvarte ham indtil videre ... Jeg har indelukket mig paa mit Kammer ... Jeg vil Ingen see, Ingen, ikke engang Sophie! ...

. . . .

Imorgen, allerede imorgen skal Henrettelsen finde Sted ...

XLVI.

Det er et Par Maaneder siden, jeg sidst aabnede disse Blade. Jeg har ligget syg af en hidsig Feber, der angreb mig paa min Herres Henrettelsesdag. Hvad jeg nu vil tilføie, forat slutte disse Optegnelser, er i den Grad sammenblandet med mine Feberphantasier, at jeg, udenat tye til fremmed Hjælp, skal have Møie med at afgjøre, hvad der er Drøm, og hvad der er Virkelighed.

. . . .

Om Morgenen paa hiin frygtelige Nat, der gik forud for Henrettelsesdagen, og som jeg tilbragte i en halv afsindig Tilstand, opstod pludselig den Tanke hos mig, at jeg maatte og skulde see min fordums Herre endnu engang i dette Liv, selv om det saa var paa Skafottet. Før jeg selv vidste rigtigt af det, var jeg allerede nede af Trappen, ude af Porten og paa Veien til Kastellet. Gaderne vare saa øde og tomme, som Byen var uddød eller Alle endnu sov, skjøndt Klokken vel var henved otte; men da jeg kom til Enden af Kongensgade, saae jeg en Masse Mennesker løbe i Retning af Østerport og hørte En sige, at Adgangen til Kastellet var bleven spærret. Jeg fulgte uvilkaarligt med Strømmen. Ad hvad Vei jeg er kommet til Østerfælled, veed jeg ikke; jeg foer pludseligt op, ligesom af en Drøm, ved at befinde mig overfor et temmelig høit Stillads, hvilende paa fire Piller og med en Trappe op til. Baade Trappe og Stillads vare forsynede med Rækværk, og ovenpaa det saae jeg nogle graaklædte Skikkelser bevæge sig.

„Det er Mestermanden,“ — sagde en hæs Fruentimmer=

stemme ved Siden af mig — „Anneke Svends, Nabokone, see nu syner han Oren ... Ja, det kan nok behoves, kan det! fire Hænder og to Ho'der skal den hugge af, og det med et eneste Hug hver, ellesens har han sit Embede forbrudt og kommer i svær Straf."

„Jøsse' Kors!" — sagde Nabokonen skuttende sig — „skal de miste begge Hænderne? jeg troede kun, det var de to?"

„Nei, Anneke, det er, vær' en evig, dem alle fire, det er nu saa ganske paalideligt ... Doctoren har jo brugt begge Hænder til at kjæle for Dronningen med, og han, den Anden, Grev Brandt, begge Hænder til at banke Kongen med, saa det er da rimeligt nok, synes jeg."

Denne Samtale, der dengang summede forbi mine Oren som en tom Lyd, har, forunderligt nok, senerehen saaledes rodfæstet sig i min Erindring, at det i dette Dieblik forekommer mig, som jeg hørte den Ord til andet.

Der opstod en Bolgning i Menneskemassen paa Grund af et Detaschement Dragoner, der kom ridende og opstillede sig ved Skafottet. Jeg blev herved tilligemed mine to Naboersker skubbet hen i forreste Tilskuerrække og saae nu, at Skafottet, foruden af Dragonerne, var omgivet af en stærk Infanteriafdeling.

Jeg siger „saae" i Mangel af noget bedre Udtryk; thi Alting havde antaget et drømmeagtigt, ubestemt og svømmende Præg for mig, og jeg saae, udenat see, og hørte, udenat høre, medens det dog samtidigt maa have indprentet sig i min Sjæl, da Erindringen dukker levende frem for mig, efterhaanden som jeg skriver.

„Der er de med dem!" — sagde den hæse Fruentimmerstemme.

Det gyste i mig ... En lukket Vogn kom rullende og holdt nedenfor Skafottet. Den blev lukket op, og to geistlige Mænd i Ornat stege ud og gik langsomt ved Siden af hinanden opad Trappen.

„Nei," — sagde den Hæse — „det er Præsterne, Anneke Svends, Münter og Provst Hee, der have beredt Synderne til Døden. Men lad os nu passe paa at holde vor Plads ... de er her strax ... Naar Ravnene først samle sig, komme Aadslerne bagefter, he! he! he!"

Pludseligt opstod et levende Røre og en stærk Mumlen blandt Mængden ...

„Der er de! ... der er de! ..." — lød fra alle Kanter.

Det svimlede for mig, og jeg greb uvilkaarligt fat i den Nærmeststaaendes Skulder ...

„Naada!" — sagde den Hæse — „hvad gaaer af ham? ... Fingrene af Fadet, Mossio!"

Idetsamme har hun formodenligt seet paa mig; thi hun tilføiede i en mildere Tone:

„Aa, stakkels, unge Fyr, hvor bleg han er! ... Anneke Svends, har Du dit Hovedvandsæg? den unge Person har faaet ondt ..."

„Tak, tak," — sagde jeg — „det var kun en Svimmelhed ... nu er det forbi ... Jeg er lidt svag endnu, da jeg nyligt har været syg."

„Saa skulde han før bleven hjemme; men jeg kan tænke, det er Nysgjerrigheden, der har drevet ham. Ak ja! saadan

et Syn har man ikke havt i Mandsminde og faaer det neppe saasnart igjen ... See! see!"

Tre Vogne kom langsomt kjørende, omgivne af Soldater med opplantede Bajonetter og Dragoner med dragne Sabler. De holdt alle tre ved Foden af Skafottet, i Række efter hinanden. Den første blev aabnet, og udaf den stege tre Mænd i Uniform.

„Hvad er det for tre Herrer?" — spurgte den saakaldte Anneke Svends.

„Det er saamænd Generalfiskalen, Kongens Foged og en Betjent med de to Hoiforræderes Vaaben, lille Mo'er," — svarede en skrattende Stemme bagved, som forekom mig bekjendt.

Den anden Vogn blev ligeledes aabnet, og Grev Brandt steeg udaf den med en Officeer og to Underofficerer. Provst Hee kom ham imøde paa Trappen til Skafottet og førte ham derop.

Jeg gjorde nogle fortvivlede Anstrengelser forat nærme mig mig den tredie Vogn, hvori min ulykkelige Herre maatte være; men Mængden stod saa urokkelig, som en Muur.

„Jøsse Kors!" — sagde Anneke Svends — „er det ham, som har banket Kongen? ... ja, see, hvor mørk og fæl han seer ud ... Nu tager de Lænkerne af ham ... uh, ha!"

Svimmelheden kom atter over mig, Alting løb i Eet for mine Øine, og havde Stimlen ikke været saa tæt, vilde jeg bestemt været faldet ... Det sang og bruste for mine Øren, og den første Lyd, der atter naaede dem, var Grev Brandts velbekjendte Stemme, som høit og tydeligt udraabte:

„Jesu Blod raaber for min Sjæl til Gud!"

Idetsamme hørte jeg en dump, qvasende, ubeskrivelig Lyd, der isnede mig til Marv og Been, men havde den modsatte Virkning af hvad man skulde vente; thi Taagen faldt fra mine Øine, og Svimmelheden forsvandt, ligesom ved et Trylleslag.

„Saa; nu er han væk; nu kommer Raden til den Anden," — sagde den Hæse.

Idetsamme opstod der atter en Bevægelse blandt Mængden, som jeg benyttede mig af til at trænge mig hentil den sidste Vogn ...

Det var Gud, som i sin uendelige Naade kom mig tilhjælp, forat jeg endnu engang skulde see min Herre og modtage hans Tilgivelse ...

Vognen blev aabnet; først steeg Præsten Münter ud, som formodenligt under Grev Brandts Execution havde begivet sig nedtil min Herre, forat yde ham den sidste Trøst, derpaa — Synet foer mig gjennem Hjertet, ligesom en tveægget Dolk — derpaa kom min Herre, iført sin Bjørneskindspels og lænket om venstre Haand og høire Fod. Han var bleven magrere i Fængslet; hans Ansigt var blegt og lidende; men bar Præget af Rolighed og Mildhed. Münter understøttede ham ved Nedstigningen og bød ham derpaa sin Arm. Idet Greven tog den, hævede han Hovedet og saae sig omkring; hans Blik faldt paa mig og antog et ubeskriveligt kjærligt og veemodigt Udtryk; han hævede den frie Haand, ligesom forat vinke ad mig, men betænkte sig pludseligt, tog Hatten af og hilste med Værdighed og Ydmyghed paa de Omkringstaaende. Derpaa tilkastede han mig endnu et Blik, ligesom til Afsked, vendte sig

om og gik, støttende sig paa Münter, hentil Skafottet og opad Trappen, hvilket kostede ham synlig Møie.

Saasnart de vare komne op, tog Præsten begge min Herres Hænder i sine og begyndte at tale alvorligt og indtrængende til ham. Høre hvad han sagde, kunde jeg ikke; men jeg saae Greven flere Gange føre sit Lommetørklæde til Øinene. Tilsidst lagde Münter Haanden paa hans Hoved. Kongens Foged og Generalfiskalen traadte frem. Jeg hørte de rædsomme Domsord runge i mine Øren, oplæst, som det forekom mig med en overnaturlig stærk Stemme. Derpaa traadte Mestermanden frem, tog min Herres grevelige Vaaben udaf Haanden paa Betjenten og spurgte høit:

„Grev Johann Friederich Struensee, er dette dit grevelige Vaaben?"

Min Herre lod Hovedet synke ned paa Brystet, udenat svare, og Mestermanden sønderbrød Vaabnet, idet han tilføiede:

„Dette skeer ikke uden Aarsag, men efter Fortjeneste ..."

Jeg følte min Svimmelhed vende tilbage; Tanken om at flye fra dette Rædselssted var allerede flere Gange opstaaet hos mig under de gyselige Forberedelser til Executionen ... Jeg havde jo seet min ulykkelige Herre endnu engang, modtaget hans tilgivende Blik! ... men det var, ligesom en usynlig Magt bandt mig til Pletten, ligesom min Syns- og Høreevne skærpedes i en vidunderlig Grad, og ikke en Lyd, ikke en Mine gik tabt for mig, skjøndt det Hele havde et drømmeagtigt Præg, istedetfor Virkelighedens.

Medens Lænkerne bleve tagne af Greven, stillede Præsten sig foran ham og spurgte høit:

„Fortryder De af ganske Hjerte Alt, hvormed De maatte have fornærmet Gud og Mennesker?"

Min Herre hævede Hovedet og svarede tydeligt og fast:

„De kjender min Tænkemaade desangaaende, og jeg forsikkrer, at den endnu i dette Øieblik er uforandret."

„Forlader De Dem, forat kunne vente Naade hos Gud, ene og alene paa Christi Forsoning?"

„Jeg kjender intet andet Middel til at erholde Naade hos Gud og forlader mig derfor alene derpaa."

Præsten lagde atter Haanden paa min Herres Hoved og sagde:

„Saa gaae da ind til Guds Fred, hvorhen Gud kalder Dem! Hans Naade være med Dem!"

Skarpretteren nærmede sig; Greven gav ham et Vink til at blive tilbage og begyndte egenhændigt at affore sig sin Bjørneskindspels; men da det var skeet, betoges han af en krampagtig Rystelse, og Skarpretteren maatte hjælpe ham Kjolen og Vesten af og afløse hans Halstørklæde.

En aandeløs Taushed herskede blandt den forsamlede Menneskemasse, og Alting var saa stille, at jeg tydeligt hørte den svage Knirken af Bræderne, idet min Herre gik hentil Blokken og lagde sig ned.

Jeg vilde lukke Øinene, skjule Ansigtet i Hænderne; men jeg kunde ikke ... baade Øienlaage og Hænder vare ligesom lammede ... jeg kunde ikke vende Hovedet, ikke gjøre en Bevægelse ... mine Øine hængte som fasttryllede ved Skafottet ...

Idet min Herre knælede ned og blottede Hals og Skuldre, antog den hvide Hud pludseligt en bleggul Farve ...

Jeg saae Skarpretteren hjælpe ham tilrette, den brede Øre blinke og hørte Præsten udraabe:

„Bevar i Hukommelse Jesum Christum den Korsfæstede, som er død og opstanden!"

Et huult Slag faldt ... jeg saae ... o Rædsel! ... det gule Legeme vride sig, ville reise sig ... Men Skarpretteren trykkede det ned, Øren blinkede paany, den dumpe, qvasende Lyd fra før lød atter i mit Øre ... Det sortnede for mine Øine og jeg tabte Bevidstheden ...

. . . .

. . . .

. . . .

Da jeg kom til mig selv igjen, var der hengaaet over halvanden Maaned siden hiin Rædselsdag. Jeg var bleven bragt til Grevens Gaard af Parykmagermester Sivertsen, som havde befundet sig i min Nærhed ved Henrettelsen og øieblikkeligt taget sig af sin forrige Svend.

Greven har ladt den omhyggeligste Pleie blive mig tildeel under min lange Sygdom. De andre Tjenere fortalte mig, at han flere Gange om Dagen har indfundet sig paa mit Værelse forat see til mig, og at Mademoiselle Livernet ligeledes har været i stor Bekymring for mit Liv ...

. . . .

Det har kostet mig usigelig Møie at nedskrive Ovenstaaende, saaledes endnu engang at gjennemleve den frygtelige Dag, og dog har jeg ikke kunnet Andet. Hiint Rædselsoptrin

stod bestandigt levende for mine Øine, og det var, ligesom en indre Stemme sagde mig, at jeg ikke vilde blive det qvit, forend jeg havde betroet det til Papiret.

Det er nu skeet, og i Sandhed, jeg føler mig lettere om Hjertet, idet jeg slutter. De mørke Billeder ere trængte i Baggrunden; klart og tydeligt staaer kun min ulykkelige salig Herres milde og kjærlige Afskedsblik for min Sjæl."

Her slutte Kammertjenerens Optegnelser. Da det imidlertid er en saare utilfredsstillende Ende, navnligt for dem, der kunde ønske at vide Besked om Ernests, Mademoiselle Livernets og Grev Rantzaus senere Skjæbne, har Udgiveren efter Evne søgt at raade Bod derpaa ved at tye til John Browns flere Gange omtalte „Northern Courties“, der overhovedet i saamange Enkeltheder stemmer overeens med nærværende Optegnelser, at man kunde fristes til at antage, at det Manuskript, han omtaler som fundet ombord paa en amerikansk Priis i Aaret 1807 og lagt til Grund for sin bekjendte Værk, ikke har været andet, end Ernests Originaloptegnelser, som han har benyttet paa sin Maade, hvorimod nærværende kun er en ufuldstændig Afskrift.

I det Haab, at Læserne ville bære over med et literairt Stratenroveri, som begaaes til Gunst for dem og aabent og ærligt tilstaaes, skrider Udgiveren til at plyndre Mr. John Brown, idet han ligesom for lader Kammertjeneren føre Ordet, for ikke at gjøre noget Skaar i Fortællingens Gang.

XLVIII.

„Saavidt jeg kan mærke, lader Grev Rantzau til at staae paa en temmelig spændt Fod med Enkedronningen, og efter hvad jeg har været Vidne til igaar og idag, synes et Brud at være nærforestaaende.

Hoffet befinder sig paa Frederiksbergslot, som det er flyttet ud til, fortefter, at den ulykkelige Dronning Mathilde afgik fra Fængslet paa Kronborg til sit Forviisningssted Zelle i Hannover. Det er stivt og alvorligt. Dronning Mathildes Plads beklædes nu af Juliane Marie, min ulykkelige fordums Herres af Guldberg — baade i den ene og den anden Henseende, sige onde Tunger — men er det Tilfældet, saa maa man idetmindste lade dem, at de bedre bevare Skinnet.

Jeg har disse Oplysninger fra Monsieur Brieghel, med hvem jeg verlede et Par Ord igaar paa Frederiksbergslot, hvortil jeg var kjørt med Hans Excellence, som ved en egenhændig Billet fra Enkedronningen var bleven indbudt til at spise ved det kongelige Taffel.

Idet jeg bagefter Greven steeg op af Hovedtrappen, kom Arveprinds Frederik ilende til, tog ham under Armen og førte ham med sig, idet han ivrigt hviskede ham Noget i Øret.

En Timestid efter, ligesom jeg var vendt tilbage til Forgemakket, efterat have taget Afsked med Monsieur Brieghel, kom Hans Excellence ud fra det kongelige Appartement. Han var i heftigt Oprør og foer sig flere Gange over Ansigtet med sit Lommetørklæde, idet han standsede og saae sig om efter mig.

Jeg nærmede mig, sandsynligviis med en bekymret Mine; thi Greven sagde, idet han slog med Haanden:

„Der er Intet paafærde, min Ven; lad blot Vognen kjøre frem."

Denne Ordre viste mig imidlertid tydeligt, at der netop maatte være Noget paafærde; thi Hans Excellence var, som sagt, indbudt til Taffels og havde hjemme i min Overværelse yttret til Mademoiselle Sophie, at hun ikke skulde vente ham tilaften. Jeg skyndte mig at udføre Ordren, og Greven var saa utaalmodig efter at komme afsted, at jeg mødte ham paa Trappen, da jeg vendte tilbage forat mælde ham, at der var forspændt. Han steeg ind og gav mig et Vink til at tage tage Plads paa det andet Sæde. Paa hele Veien yttrede han ikke et Ord, med Undtagelse af, at han gjentagne Gange beklagede sig over Heden og foer sig over Ansigtet med Lommetørklædet, og da vi vare komne hjem, begav han sig strax ind i sit Cabinet, hvor han tilbragte hele Aftenen med at stoppe og røge den ene Pibe spansk Tobak efter den anden, udenat ville see eller tale med Nogen.

Jeg havde en Samtale med Sophie desangaaende. Hun var af samme Mening, som jeg, med Hensyn til Grevens Unaade; men nærede ingen Frygt for Tabet af hans Frihed eller Liv.

. . . .

Næste Formiddag indfandt Kammerherre Harboe sig hos Greven. De drak Chokolade sammen og havde en lang Samtale. Da han gik, fulgte Greven ham ud i Forgemakket, hvor de toge Afsked under mange Complimenter og Venskabsforsikkringer. Men da Kammerherren var ude af Døren,

hørte jeg Greven mumle, idet han vendte tilbage til sit Cabinet:

„Løb med det, løb med det! Du er for ung og grøn til at fange en saa gammel Ræv, som Grev Rantzau."

XLVIII.

Jeg nedskriver Efterfølgende paa et lille Landsted i Nærheden af Odense, hvortil Greven, saasnart hans Forretninger i Hovedstaden vare afsluttede, reiste, kun ledsaget af mig. Paa Overfarten forefaldt der en Begivenhed, som paa en rystende Maade mindede mig om min ulykkelige fordums Herre og ligeledes lader til at have gjort et dybt Indtryk paa Grevens Sind.

Hans Excellence havde hyret et lille Fartøi, som førtes af en norsk, i Kjøbenhavn bosat Skipper, ved Navn Peter Nielsen. Det var en høi, bredskuldret, gammelagtig Mand, med langt graat Haar, som var strøget tilbage og bundet i en Pidsk i Nakken, og med et af de herligste og aabneste Ansigter, jeg har seet i mit Liv.

Hvad der havde foranlediget Greven til at gjøre Reisen tilsøes, veed jeg ikke. Ved sin Hjemkomst Aftenen iforveien lod han mig blot med faa Ord vide, at vi — Hans Excellence og jeg — næste Morgen tidlig skulde afgaae til Vordingborg paa en lille Jagt, som han havde fragtet. Made=

moiselle Livernet og det øvrige Tjenerskab skulde forblive i Paladset til nærmere Ordre.

Ved Solopgang vare vi allerede ombord. Det var et herligt Veir; kun luftede det temmelig friskt. Hans Excellence gik indsvøbt i sin Kappe op og ned af Dækket. Jeg stod ved Siden af den gamle Skipper, der selv havde taget Roret og udsendte med klar og kraftig Røst sine Ordrer til den to Mand og een Dreng stærke Besætning.

Hovedstadens Taarne begyndte allerede at antage et ubestemt og blaaligt Omrids for mine kortsynede Øine, da Hans Excellence pludseligt kom farende hentil Roret med blegt og fordreiet Ansigt og sagde i en opbragt Tone til Skipperen:

„Hold strax af! hold strax af! ... er det et Syn at bringe mig for Øine! ... hold af, jeg befaler det!"

Den gamle Skipper blev halv forbløffet og førte Haanden op til Hovedet, ligesom forat tage Hatten af, skjøndt han ingen havde paa. Han fattede sig imidlertid snart og svarede:

„Undskyld, min Herre, men Vinden lystrer ikke min Commando; jeg er nødt til at styre, som jeg gjør, indtil vi have naaet op til Pynten forud."

Greven foer sig med Haanden over Panden, kastede derpaa en Dukat til Skipperen og gik, udenat sige et Ord, ned i Kahytten.

„Hør Du, Landsmand," — sagde Skipperen til mig — „din Ryg er yngre end min, og jeg kan ikke slippe Roret, lang mig den Dukat der ... Tak!" — tilføiede han, idet han stak den i Lommen — „og siig mig nu, min Søn, hvad Djævelen gik der af din Herre?"

„Ja, siig mig det, saa skal jeg sige Dig det;" — sva-

rede jeg, der ikke var bleven mindre forbauset over Grevens pludselige Heftighed — „hvad var det for et Syn, han talte om?"

„Det der;" — sagde Skipperen, idet han pegede over min Skulder.

Jeg vendte mig om, men kunde ikke opdage Andet, end flade, vidtudstrakte Marker.

„Hoho!" — gav Skipperen til Svar paa denne Erklæring — „Du seer altsaa ikke længer end fra Næsen til Munden, Landsmand? ... Her er Noget til at hjælpe paa dine Glugger med."

Han gav mig Kikkerten og angav mig Retningen.

Efter nogle forgjæves Forsøg lykkedes det mig, og jeg saae nu et Syn, der bragte mig til at fare sammen af Rædsel. Kikkerten faldt paa Dækket og vilde være trillet ud i Søen, ifald Skipperen ikke havde skyndt sig at snappe den.

Jeg saae to Stilladser, hvert bestaaende af fem Pæle, nedrammede i Fiirkant med den høieste i Midten; paa Toppen af hver af de otte Pæle var anbragt et Hjul, hvortil menneskelige Lemmer vare fastgjorde med Lænker, og paa hver af de to midterste Pæle stak et Hoved med flagrende Haar ... Trækkene kunde jeg ikke skjælne, men Grevens Sindsbevægelse og den Gysen, der greb mig, sagde mig strax, hvis sønderlemmede Levninger jeg havde for Øie.

„Naada," — sagde Skipperen — „Du med? Hvad Pokker ere I egenligt for Folk, Du og din Herre? Er den gamle Mand ikke rigtig i Hovedet, eller er ikke Alting rigtigt her;" — med de Ord slog han sig for Brystet — „Har han havt nogen Deel i at bringe disse to Herrer i Ulykken?

Er det Tilfældet, saa være Gud ham naadig! Ikke for Alverdsens Dukater vilde Peter Nielsen have deres Blod paa sine Hænder."

Ved at høre den gamle Skipper nævne sit Navn, som jeg ikke tidligere havde vidst, fattede jeg strax Grunden til hans Deeltagelse for min ulykkelige fordums Herre. Da Kahytten imidlertid var lige under det Sted, hvor vi befandt os, og jeg var bange for, at Greven skulde høre os, bad jeg Skipperen lade en af sine Folk tage Roret og ham selv følge mig hen i Forenden.

Peter Nielsen adlød og stillede sig derpaa foran mig med et spændt Ansigt.

„Hør," — sagde jeg i en dæmpet Tone — „tager jeg feil, eller er Du virkelig den Peter Nielsen, som reddede Kongen fra at drukne, da han var Kronprinds?"

Peter Nielsens Øine lyste; han slog sig for Brystet og svarede stolt:

„Jo, den Mand er jeg, min Gut. Jeg troer, at den Kjæltring Brockdorff — Gud forlade min Synd, om jeg gjør ham Uret — vilde have, at Prindsen skulde drukne. Kong Frederik — Gud velsigne hans Minde! — gav mig en Haandfuld Penge og befalede, at man skulde sørge for mig; men Gud hjælpe mig for den Forsørgelse, jeg fik, indtil den kjære, unge Dronning tilfældigviis hørte, at jeg engang havde frelst hendes Mands Liv. Gud velsigne og bevare hende! hun skikkede Bud efter mig og bad mig fortælle hende hele Historien, som jeg ogsaa gjorde, saa godt jeg kunde. Den smukke Dronning virrede med Hovedet, ligesom hun vilde sige: Jeg veed nok, hvem der var med i Spillet. Det vidste jeg

med, men jeg holdt Tand for Tunge. Saa lod hun sin Kammerfrue sige mig, at der skulde blive sørget for mig, saasnart Kongen kom hjem fra sin Udenlandsreise, og saa tog hun min grove Haand og lod sin lille Sønneke lægge sin Haand i min til Tak for, at jeg havde frelst hans Faders Liv, og saa gav hun mig Penge, for jeg var kommet paa Knæerne ved Sygdom og Vanheld. Da Kongen kortefter kom hjem, blev jeg virkelig kaldt op paa Slottet, og han tog mig selv i Haanden; men det lod til, at Hans Majestæt troede, at der allerede var sørget for mig. Grev Struensee var ogsaa tilstede; men dengang var han endnu ikke Greve — kanskee det havde været bedre for ham, om han aldrig var blevet det. Han var dengang Kongens tydske Doctor. Jeg kunde bryde lidt paa Tydsken, og han sagde til mig, at jeg skulde have hundrede Daler aarlig, saalænge jeg levede, saa at jeg ikke mere behøvede at arbeide eller gaae tilsøes. Jeg faldt paa Knæ forat takke Kongen og Dronningen; men jeg sagde dem, at jeg maatte krepere, naar jeg ikke maatte gaae tilsøes og arbeide. Saa loe de, og Kongen sagde: „Nei, gamle Mand, Du skal ikke døe, saalænge jeg kan gjøre Noget til at forhindre det.“ — Og saa sagde Doctor Struensee — Gud glæde ham i Himmerig og være hans Sjæl naadig! — „Det vilde maaskee være bedst at forære ham et lille Fartøi.“ — Det fandt Dronningen ogsaa, men hun sagde, at jeg skulde have de hundrede Daler aarlig foruden, og saadan fik jeg det Fartøi, vi her staae paa, og der gaaer ikke en eneste Dag, uden jeg og mine velsigne Kongen, Dronningen og Grev Struensee, som bedst kjendte en fattig Mands Tarv.“

Den gamle Skippers eenfoldige Fortælling greb mig dybt;

jeg havde flere Gange hørt min salig Herre omtale Begivenheden, og det forekom mig nu, ligesom det livløse, paa hans Forslag bortskjænkede Fartøi havde paataget sig den af alle Levende Forladtes Sag, ved hævnende at føre hans lemlæstede Levninger for hans flygtende Avindsmands Øine, i et Øieblik, hvor denne mindst ventede det.

Taarerne randt uvilkaarligt nedaf mine Kinder, og da Peter Nielsen forundret spurgte, hvad der gik af mig, fortalte jeg ham, at jeg havde været Grev Struensees Livkammertjener, og at jeg nu beklædte samme Post hos Grev Rantzau, som var den Herre, der havde fragtet hans Jagt.

Peter Nielsen hørte stiltiende og med et mørkt Ansigt paa mig. Da jeg var færdig, sagde han:

„Hm! ja, nu kan jeg begribe det ... Det var Samvittigheden, som slog ham ved Synet af de ulykkelige Menneskers Lemmer ... Men Du, Knøs, hvordan kom Du til at tage Tjeneste hos din Herres svorne Fjende og Drabsmand?"

Jeg fortalte den gamle Skipper, hvorledes jeg havde staaet forladt og hjælpeløs ved min Løsladelse af Fængslet, hvorledes det ikke med en Tanke var faldet mig ind at henvende mig til Grev Rantzau, trods et tidligere Tilbud af ham, hvorledes Tilfældet atter havde ført mig sammen med Greven, og at jeg nu havde betragtet det som et Fingerpeg af Skjæbnen, der maatte følges.

„Gudskeelov!" — udbrød den gamle Skipper — „at Du ikke vanærede dine retskafne Forældre, som jeg godt kjendte i Bergen; mangent Glas Viin har jeg drukket i gamle Peter Ernsts Kjælder, og det skulde have gjort mig ondt, om jeg

ikke kunde have budt min gamle Vens Søn et ærligt Haandslag."

Peter Nielsen rystede mig trofast i Haanden og tilføiede: „Men tag denne hersens Dukat, giv Greven den igjen og fortæl ham, at jeg har faaet Alt, hvad jeg eier og har, af dem, han styrtede."

„Grev Rantzau er ikke den Mand, Du troer," — sagde jeg — „Du tager feil af hans Charakteer ..."

„Nei, jeg tager ikke feil af den," — svarede den gamle Skipper — „og vil Du ikke bringe ham Dukaten tilbage, saa gaaer den der," — med disse Ord kastede han Dukaten ud i Søen — „det vilde bringe Forbandelse over mig og mine, ifald jeg beholdt den."

. . . .

Hele den øvrige Tid, Overfarten varede, bestræbte Peter Nielsen sig af yderste Evne forat overtale mig til at forlade Grevens Tjeneste, og jeg mig forat overbevise ham om, at Greven ingenlunde var den, han antog ham for. Ingen af os var heldig i sine Bestræbelser, men ikke destomindre skiltes vi ad som gode Venner ved Ankomsten til Vordingborg, idet Peter Nielsen svor paa, at han vilde give de Fattige hver Styver af Fragten, som aldrig skulde komme i Berørelse med hans ærlige Penge.

Under vort korte Ophold i Vordingborg, medens Vognen blev forspændt, der skulde bringe os til Korsør, blev mit alvorlige Ansigt Greven paafaldende; han spurgte mig om Grunden, og jeg fortalte ham min Samtale med Skipperen,

dog med Udeladelse af de haarde Udtryk, denne havde brugt om Hans Excellence.

„Kjendte den gamle Karl mig da?“ — spurgte Greven forundret.

Jeg benægtede det.

„Det gjør mig ondt,“ — vedblev Greven — „jeg kunde have havt Lyst til at see, om hans Hengivenhed eller hans Gjerrighed var stærkest. Jeg gav ham en Dukat, fordi jeg havde talt haardt til ham. Maaskee vilde han ikke have modtaget den, ifald han havde vidst, at Grev Rantzau var Giveren.“

„Han kastede den i Søen, saasnart han fik det at vide,“ — svarede jeg.

Ordene vare uvilkaarligt fløine mig udaf Munden. Grevens Ansigt blev pludseligt alvorligt, og han vedblev strengt:

„Men Du sagde jo, at han ikke kjendte mig; fortæl mig det Hele til Punkt og Prikke, jeg befaler Dig det.“

Der var ikke Andet for, jeg maatte rykke ud med hele Historien fra Begyndelsen til Enden, idet jeg i Hjertet forbandede min Overilelse.

Greven hørte stiltiende paa mig og skiftede flere Gange Farve. Da jeg var færdig, sprang han op og udbrød, ligesom i Vildelse:

„Ha! jeg er udstødt af Samfundet! ... en Flygtning, som Kain ... Alles Haand er imod mig!“

Jeg vilde tage Ordet, men fik et bydende Vink til at forlade Værelset.

. . . .

En Timestid efter rullede vi ad Landeveien til Korsør. Greven var endnu taus og mørk. Udenfor en Kro, hvor Kudsken holdt forat vande Hestene, kom en Bondepige med en Kurv med Blomster hentil Vognen og spurgte, om Naadigherren ikke vilde give hende Handsel. Pigen var et Slags Landsbyskjønhed, svær, lyshaaret, rødmusset og blaaøiet. Hans Excellences Ansigt opklaredes; han bukkede sig udaf Vognen, tog Pigebarnets Haand og begyndte en livlig Samtale med hende, som endte med, at han afkjøbte hende alle hendes Blomster, med et Kys i Tilgift, for en Dukat.

Hestene vare vandede, Vognen rullede atter afsted; Hans Excellence rakte sig flere Gange udaf Vinduet, forat see efter og kysse paa Fingeren ad Pigen, der blev staaende og neiede midt paa Veien. Det mørke Lune var forbi, jeg hørte ham flere Gange undervejs nynne smaae, franske Arier, og da han om Aftenen i Gjæstgivergaarden i Nyborg saae mig passiare med Kjælderpigen, kneb han mig i Øret og kaldte mig en Lur, der smukt skulde holde sig fra sin Herres Vildtbane, indtil han havde givet ham Lov til at jage paa den.

XLIX.

Jeg er atter paa Reise, paa Veien til Kjøbenhavn, i det samme Gjæstgiversted i Nyborg, hvor jeg sidst standsede i mine Optegnelser; Færgen gaaer ikke til Korsør forend imorgen tidlig, og Monsieur Krüger — saaledes hedder jeg

nu — er nødt til at finde sig i Taalmodighed, skjøndt han ønskede sig Vinger, forat kunne flyve til Hovedstaden og afhente sin smukke, unge Kone.

Ifald en af mine Efterkommere engang i Tiden læser disse Linier, saa vil han maaskee troe, at hans Fader, Bedstefader eller Oldefader, hvilket det nu er, pludseligt har faaet en Skrue løs, og han vil ikke tage saa ganske feil, thi jeg er virkelig ellevild af Glæde.

Grunden er, at Greven er forviist til sine Godser, og at jeg reiser til Kjøbenhavn under Navnet Krüger, for der at afhente Mademoiselle Livernet, under Navn af Madame Krüger, min Kone ...

Gud hjælpe mig! hvordan er det jeg skriver? Undskyld din Fader, Bedstefader eller Oldefader, kjære Søn, Sønnesøn eller Sønnesønssøn; det er ikke Grevens Forviisning, jeg glæder mig over — hvilket jeg smigrer mig med, Du vil være fornuftig nok til at begribe — men Hvervet, der ifølge denne er bleven mig paalagt — det Hverv at hente din Moder, Bedstemoder eller Oldemoder; thi det er hun, eller ogsaa er Du ikke ... Ja, nu løber det igjen surr for mig; jeg vil sunde mig lidt og derpaa ganske fornuftigt tage fat paa Fortællingen af den Begivenhed, som har foranlediget min Reise.

. . . .

Vi havde akkurat tilbragt en Uge paa det lille Landsted i Nærheden af Odense, da jeg imorges tidlig blev vækket af Gartneren med det Budskab, at der var en fornem Herre, som vilde tale med Greven. Forundret over det tidlige Besøg — Klokken var knap fem —, men udenat ane Uraad, skyndte jeg

mig at kaste Klæderne paa mig og var endnu ikke bleven færdig, da Døren gik op, og ind traadte Kammerherre Harboe, den samme, som i Kjøbenhavn havde aflagt Greven sit Besøg.

„Er det Grev Rantzaus Kammertjener?" — spurgte han mig.

Jeg bukkede, idet jeg samtidigt trak min Kjole paa.

„Jeg maa strax tale med Greven," — vedblev han.

„Hans Excellence er ikke opstaaet."

„Jeg kan tænke mig det, siden Du knap er det. Men det gjør Intet til Sagen: før mig øieblikkeligt til hans Sovekammer."

Kammerherrens Tone overbeviste mig om, at der var Ondt igjære mod min Herre, og at han havde Soldater i Baghaanden, forat afhente Hans Excellence og mig. Dennegang tabte jeg imidlertid ikke Fatningen; jeg besluttede at gjøre mit, forat hjælpe Greven til Flugt, og da jeg idetsamme saae Gartneren gaae forbi nede i Haven, sprang jeg hentil Vinduet, rev det op og skreg med mine Lungers fulde Styrke, for paa en fiin Maade at underrette Hans Excellence om Faren:

„Johan, bring Viin og Forfriskninger til Soldaterne!"

Gartneren stirrede paa mig med aaben Mund og svarede:

„Hvadfor Soldater, Mossio Ernst?"

„Dem, Kammerherren har med sig," — skreg jeg atter ligesaa høit.

Kammerherre Harboe brast i en lydelig Latter, greb mig i Armen og trak mig hentil Grevens Sovekammerdør, idet han sagde:

„Berolig Dig, Du gode, tro og snilde Tjener, her er ingen Soldater ... Hav nu den Godhed at gaae først."

Jeg adlød slukøret over at have robet mig, men udenat have skiftet Overbeviisning.

Greven, der sover meget let, var vaagnet ved mit Raab og sad overende i Sengen.

„Hvad er der paafærde?" — spurgte han roligt, idet han hilste paa Kammerherren, ligesom det var en Hverdagsgjæst — „hvad var det, Du skreg om Soldater, Ernest?"

„Undskyld, Deres Excellence," — sagde Kammerherren — „at jeg tager Ordet, for det Første forat lykønske Dem til en Tjener, der er saa ængstelig for Deres Velfærd, at han tager en Flue for en Elefant, og dernæst, fordi jeg har et Ærinde til Dem, der ingen Opsættelse taaler."

„Ernest," — sagde Greven — „læg mit Hovedgjærde tilrette ... Behag at tage Plads, Herr Kammerherre, og forklar mig, hvad jeg har at takke for den uventede Ære af Deres Besøg og denne behagelige Vækkelse saa tidlig paa Morgenstunden ... Tak, Ernest, gaa nu, min Ven ... men bliv i Nærheden," — tilføiede han saa sagte, at blot jeg kunde høre det.

Jeg gik, men lod ifølge Grevens Ordre Døren blive staaende paaklem, saa at jeg blev et skjult Vidne til hele den paafølgende Samtale.

„Eh bien, min Herre," — sagde Hans Excellence, saasnart jeg tilsyneladende havde lukket Døren — „jeg har efterkommet Deres stumme Opfordring, som De seer; tør jeg nu anmode Dem om at lade min i Ord udtrykte blive samme Gunst tildeel."

„Herr Greve," — svarede Kammerherren med synlig Forlegenhed — „De mindes Deres sidste Samtale med Hendes Majestæt Enkedroningen? ..."

„Ord til andet," — sagde Grev Rantzau med en undertrykt Gaben, som røbede sig i Stemmen — „saavelsom den, jeg Dagen efter havde den Ære at have med Herr Kammerherren."

„Deres Excellence husker altsaa, at den fornemmeligt dreiede sig om ..."

„Mon Dieu!" — sagde Greven — „naar jeg, som sagt, husker den Ord til andet, husker jeg naturligviis ogsaa, at den fornemmeligt, for ikke at sige udelukkende dreiede sig om, i Betragtning af Hans Majestæts beklagelige Svaghed og Kronprindsens spæde Alder at anmode Arveprindsen om at overtage Regentskabet, forat vedligeholde den indvortes Rolighed i Danmark og paabyde fremmede Magter Agtelse. Var det ikke saaledes, Herr Kammerherre?"

„Jo, unægteligt ..."

„Nuvel," — vedblev Greven — „der er altsaa Intet iveien, at De kan skride til Deres Ærinde. Har Hans kongelige Hoihed, Prinds Regenten, sendt Bud efter mit Hoved; er jeg Deres Arrestant?"

„Det beroer paa det Svar, Deres Excellence behager at give paa disse Depescher," — sagde Kammerherren.

Der opstod et Par Minutters Taushed, under hvilken Greven gjennemløb Depescherne. Derpaa ringede han og sagde til mig ved Indtrædelsen:

„Lad strax spænde for min Reisevogn; jeg gaaer med

Herr Kammerherren her til min Residents Ascheberg. Skynd Dig. Naar Du har betalt mine Regninger, følger Du bagefter med min Bagage ... Bliv et Dieblik," — tilføiede han, da jeg vilde gaae — „tillader Kammerherrens Instrux mig at spise Frokost og efterkomme en Værts Pligter, eller skal jeg ufortøvet ..."

„Deres Excellence har aldeles misforstaaet ..." — begyndte Kammerherren.

„Godt," — afbrød Greven ham — „isaafald kan Du, Ernest, bestille Frokost til Herr Kammerherren og mig; men hurtigt, hurtigt; man maa ikke misbruge Hendes Majestæt Enkedronningens Naade."

Jeg skyndte mig at udføre Hans Excellences Ordrer og komme tilbage forat klæde ham paa. Kammerherren gik imidlertid ind i mit Værelse, og Greven benyttede sig af Leiligheden til at give mig de fornødne Anviisninger med Hensyn til Mademoiselle Livernets Afhentning fra Kjøbenhavn, der skulde gaae saa stille som muligt for sig og, som forhen bemærket, under et falsk Navn. Det var mig ikke muligt ganske at skjule min Glæde over dette Hverv, og det forekom mig, som Greven betragtede mig med et forskende Blik, medens jeg, formodenlig temmelig ivrigt, forsikkrede, at jeg skulde gjøre Alt, hvad der stod i min Magt, forat røgte det betroede Hverv til Hans Excellences Tilfredshed. Da jeg havde talt ud, spillede et halv sørgmodigt Smiil om Grevens Læber, han klappede mig paa Kinden, dreiede sig om paa Hælen med et ungt Menneskes Lethed og gik ind til Kammerherren.

. . . .

Jeg vartede op ved Frokostbordet. Samtalen dreiede sig først om ligegyldige Gjenstande, og Hans Excellence talte med en Munterhed, et Liv og et Lune, som jeg kun sjældent har bemærket hos ham. Kammerherren derimod syntes ingenlunde at føle sig veltilpas; Grevens Rolighed og Ligegyldighed ærgrede ham synligt, og da Talen tilfældigviis faldt paa Egnens Skjønhed, tog han Anledning deraf til temmelig brat at sige, udenat lade sig genere af min Nærværelse eller maaskee udenat huske paa den:

„Deres Excellence har endnu Valget: enten bestandig Forviisning fra Sjælland og Fyen, hvis Skjønhed De priser saa varmt, — eller F o i e l i g h e d. Kunde dette Valg ikke være lidt mere Overveielse værdt?"

„Ikke en Smule;" — svarede Greven strax — „selv om De var kommet forat hente mit Hoved, istedetfor at forvise mig til Ascheberg, vilde De finde mig ligesaa beredvillig til at række Hals, hellere end beqvemme mig til at svigte min retmæssige Herre og Konge og erklære Prinds Frederik for Regent."

Kammerherre Harboe beed sig i Læberne og smilede tvungent.

„De smiler?" — sagde Greven.

„Jeg beder Deres Excellence excusere mig" — svarede Kammerherren — „og være overtydet om, at mit Smiil ikke i mindste Maade gjældte Deres Svar, men en Tanke, der pludseligt faldt mig ind, Gud veed hvorledes!"

„Og den var, om jeg tør være saa fri?"

„At Deres Excellence neppe, da De arresterede den lands-

forviste Dronning paa Sengen', anede, at Touren saasnart skulde komme til Dem, og det omtrent paa samme Viis."

Udenat forandre en Mine, vendte Greven sig om til mig og spurgte:

„Er Reisevognen færdig, Ernest?"

„Ja, Deres Excellence."

„Godt," — vedblev Greven — „Deres Arm, Herr Kammerherre, og undskyld min tarvelige Beværtning, der langtfra har været saaledes, som den Mand, der rogter et kongeligt Hverv paa en saa værdig Maade, havde grundet Ret til at vente."

Kammerherren blev rød; han reiste sig, bukkede stiltiende og rakte sin Arm til Greven, hvem jeg, paa et Vink af ham, havde kastet hans Reisekappe over Skuldrene. Gartneren og det øvrige Tyende, der under Grevens korte Ophold havde havt mange Prøver paa hans Rundhaandethed, stode med blottede Hoveder ved Vognen forat tage Afsked med ham. Hans Excellence nikkede venligt til dem, befalede mig at udbetale hver især et halvt Aars Løn og steeg derpaa tilvogns, efterfulgt af Kammerherren. Da han var kommet til Sæde, gav han mig Haanden og sagde med et betydningsfuldt Blik:

„Farvel, min Ven; pas nu vel paa, at mine Meerskumspiber og Alt, hvad jeg har kjært, kommer i god Behold til Ascheberg."

. . . .

Jeg slutter, hvor jeg begyndte; takket være mine kjære Optegnelser, har jeg faaet Bugt med den dræbende lange Aften og et Stykke af Natten ... om faa Timer gaaer Færgen

... endnu et Par Timer, og Herr Krüger samles med Madame Krüger, for ikke mere at skilles, haaber jeg.

L.

Da jeg var Barn, pleiede min Moder at synge en gammel Vise for mig om „den rige Fugl, der kom susende og brusende", og „den fattige Fugl, der kom hinkende og linkende" — den falder mig uvilkaarligt ind, idet jeg atter tyer til min eneste Fortrolige, min Dagbog.

Som den rige Fugl drog jeg ud, som den fattige Fugl kommer jeg hjem: Herr Krüger er atter bleven til Rantzaus Kammertjener Ernest, og Madame Krüger til ...

Men mit Hjertes Bitterhed løber af med mig. Hvad har jeg egenligt at bebreide Sophie? At hun var Grevens Maitresse, vidste jeg jo. Hun har underveis paa Reisen hertil Ascheberg fortalt mig, hvorledes Forholdet var opstaaet, hvorledes Grev Rantzau, tiltrods for hans Alder, var forekommet hende at staae saa høit — ikke blot over hendes sædvanlige Omgivelser, men selv over de andre adelige Herrer, der gjæstede Coulisserne, at hun følte Noget for ham, som hun havde antaget for Kjærlighed, indtil hun gjorde mit Bekjendtskab —

„Og selv nu" — tilføiede hun med en Oprigtighed, som skar mig i Hjertet — „bliv ikke vred, Ernest, selv nu vilde Valget falde mig vanskeligt, ifald der blev Tale derom ... Jeg elsker baade Greven og Dig, hver paa sin Maade, jeg

kan ikke gjøre Afkald paa Nogen af Eder, og det er derfor, jeg bestandigt har sat mig derimod, naar Du vilde underrette Greven om vor Kjærlighed ... Du bliver bleg ... tilgiv mig min Ven, hvis jeg har saaret Dig, jeg veed og føler, at det Sprog, jeg fører, ikke er en ærbar Piges — mais que voulez vous! jeg er jo ogsaa kun en Balletdandserinde, en Actrice — tag mig som saadan og forlang ikke mere."

Hun slyngede sine Arme om Halsen paa mig og tilføiede:

„Skulde jeg engang i Tiden blive din Kone, min Ven, saa er det noget Andet; jeg har da ikke blot mit, men ogsaa dit Navn at holde Hævd over, og Du kan være overtydet om, at Madame Sophie Ernest aldrig skal svigte sine Pligter."

Jeg stødte hende fra mig, jeg brugte haarde Ord, jeg sprang udaf Chaisen og satte mig paa Bukken hos Postkarlen; men om Aftenen, da jeg saae hendes rødgrædte Øine og blege Kinder, da jeg med koldt Blod havde overtænkt, hvad hendes og mit Lod vilde blive, ifald Greven i sin Vrede slog Haanden af os, bad jeg hende tilgive mig og lod nogle Ord falde desangaaende.

Sophie reiste sig med blussende Kinder.

„Ernest," — sagde hun fast, men uden Vrede — „var det Grunden, som Du synes at antage, saa havde jeg ærligt fortjent de Udtryk, Du brugte om mig imiddags; men Gudskelov, for det Slags Beregninger kan jeg sige mig fri. Da jeg, paa Grund af mit Forhold, var nødt til at forlade Theatret, udsatte Greven saa stor en Sum for mig, og det paa mit eget Navn, at jeg for Livstid er sikkret for Mangel. Dette Skridt af Greven, der hidindtil har været mig ligegyldigt, bliver mig nu dyrebart, fordi det frigjør mig forat

blive mistænkt for lav Egennytte af den, jeg elsker høiere, end mit Liv."

Jeg kastede mig for Sophies Fødder, bad hende om Tilgivelse, fik den og var, da jeg blev ene med mig selv, og Fornuften atter kom til at raade, ligesaa ulykkelig, som før, og som jeg endnu er.

. . . .

Greven blev hjertelig glad over vor Ankomst. Han sagde, at han havde ventet os før og truede spøgende med Fingeren. Vi traf ham ifærd med Reisetilberedelser; thi han agter at forlade Danmark for stedse, til stor Sorg for sine Bonder, hvem han har været en mild og kjærlig Herre. Endnu i disse Dage har han givet dem et Beviis derpaa ved at forlænge deres Fæster paa halvtredsindstyve Aar, mod en moderat Sum af de Velstaaende og uden Godtgjørelse af de Fattigere. Et stort Gilde for Godsets samtlige Beboere havde fundet Sted et Par Dage før vor Ankomst; nu vare Haandværksfolk ifærd med at tage Sølvrammerne af de store, venetianske Speile i Pragtværelserne, Tjenerskabet indpakkede Familiesølvtøiet (som efter Sigende skal sendes til Paris og Amsterdam forat gjøres i Penge), og Hans Excellence beskjæftigede sig hele Dagen med at gjennemsee og tilintetgjøre sine Papirer.

Henimod Aften kaldte han mig ind i sit Kabinet, hvor Sophie ligeledes befandt sig.

„Ernest," — sagde Greven — „jeg har havt al Grund til at være tilfreds med din Tjeneste; jeg veed ikke, om Du har været ligesaa fornøiet med mig som Herre, men jeg haa=

ber det. Imorgen forlader jeg Danmark, som Du veed, for aldrig mere at vende tilbage. Vil Du reise med, skal det være mig kjært, og jeg skal sørge for Dig i mit Testament, vil Du ikke, saa er her hundrede Dukater, forat Du ikke skal være tvungen til nok engang at tye til Friseurkunsten, indtil Du finder en Plads, som sømmer sig for Dig."

Jeg svarede Greven, at der var Intet, som bandt mig til Danmark, og at jeg med Glæde vilde følge ham til Verdens Ende.

„Godt;" — sagde Greven — „nu Du, Sophie — vil Du ...?"

„Greve," — svarede Sophie, idet hun reiste sig — „fornærm mig ikke med et Spørgsmaal, jeg følger Dem overalt ... men ... tilgiv mig, hvis det, jeg vil sige, krænker Deres Stolthed. Jeg har hele Dagen havt det paa Læberne, men ikke kunnet bringe det over dem ... Jeg seer, at Deres Familiesølvtøi bliver pakket ind, at Rammerne blive brudte af Deres Speile, og jeg hører ymte om, at det skal sendes til Bankerne i Paris og Amsterdam forat gjøres i Penge, Greve, De har skjænket mig en stor Sum, og jeg bønfalder Dem ..."

„Sophie," — afbrød Greven hende, idet han greb hendes Hænder, trak hende hentil sig og kyssede hende paa Panden — „Alt, hvad jeg trænger til, er dit Selskab, og siden Du frivilligt skjænker mig det, saa er Grev Rantzau rigere, end Krøsus selv."

LI.

Dagen efter afreiste vi. Greven havde først havt isinde hemmeligt at forlade Ascheberg; men Bønderne passede saa nøie paa, at han var nødt til at opgive sin Beslutning. Afreisen fandt derfor Sted i den grevelige Stadskarosse, Kudsk og Tjenere i Gallaliberi, og en talrig Skare Bønder geleidede Toget tilhest. Da vi naaede Grændsen af Grevens Godser, bleve Vogndørene aabnede, forat Enhver kunde tage personlig Afsked med deres bortdragende Herre, og nu paafulgte et rørende Optrin. De taknemmelige Mennesker omfavnede Grevens Knæe, kyssede hans Hænder og vædede dem med deres Taarer. Over en Time gik hen paa denne Maade; mange faldt paa Knæ langsmed Veien, forat nedbede Guds Velsignelse over deres ædle Beskytter, og da Karrossen endelig satte sig i Bevægelse, stode Alle med blottet Hoved, indtil en Dreining skjulte os for dem.

. . . .

Det var et Par Dage efter vor Ankomst til Hamborg, hvor vi skulde opholde os i nogen Tid, at jeg tog Mod til mig og besluttede at udtale et Ønske for Hans Excellence, der allerede længe havde ligget mig paa Hjerte. Det angik Dronningens Miniaturportrait, som jeg havde fundet i det lille Elfenbeensskrin, og som jeg nu, da vi kun befandt os en Dags Reise fra Celle, hvor den landsforviste Dronning opholdt sig, fandt mig forpligtet til at overlevere i hendes egne Hænder.

Greven hørte stiltiende paa mig, medens jeg fortalte ham, hvorledes Portraitet var kommet i mine Hænder; Bre=

vene, der havde befundet sig i Skrinet, forbigik jeg naturligviis med Taushed. Da jeg havde talt ud, rakte han Haanden frem, og jeg lagde Portraitet i den.

En heftig Bevægelse malede sig paa Grevens Ansigt, medens han betragtede det; han blev liigbleg, og hans Læber dirrede krampagtigt. Efter en temmelig lang Taushed udbrød han:

„Ulykkelige Dronning! Gud skal være mit Vidne, at mine Bevæggrunde vare venlige, skjøndt min Fremgangsmaade mod Dig syntes haard. Din Forbandelse gaaer i Opfyldelse; med sort Utaknemmelighed lønnes jeg af dem, jeg hævede, og landflygtig er jeg, ligesom Du, Mathilde; men Dig fulgte Alles Medlidenhed, mig følger Alles Had!"

Han skjulte Ansigtet i Hænderne og tilføiede:

„Gaa og kom ikke igjen, førend jeg ringer!"

Jeg ventede over en Time i Forværelset. Ikke en Lyd hørtes fra Grevens Værelse, og jeg begyndte allerede at blive ganske ængstelig tilmode, da han endelig ringede.

Grevens Ansigt var nu roligt; men det forekom mig, som Rynkerne i hans Pande og ved Øinene vare blevne flere og dybere, som hans Physionomi var bleven ti Aar ældre, siden jeg sidst saae ham.

Han holdt endnu Portraitet i Haanden.

„Ernest," — begyndte han med et svagt Smiil — „Du sagde mig rigtignok, at det var et Portrait af Dronningen; men Du glemte at omtale den lille Engel bag Krystalkapslen med Hendes Majestæts Haar."

„Hvad mener Deres Excellence?" — spurgte jeg forundret.

„See her, stakkels Knøs," — vedblev Greven — „her er Noget, som vil røre dit gode Hjerte."

Med disse Ord trykkede han paa en af Guldsiraterne, Krystalkapslen med Dronningens Haar og Navnetræk sprang op, og det yndigste Barnehoved med en Glorie af lette, gyldne Lokker kom tilsyne i en Krands af halvtudsprungne Rosenknopper.

Jeg gjenkjendte det øieblikkeligt: det var den lille Prindsesse Louise Augusta. Ved nærmere Betragtning overbeviste jeg mig om, at jeg havde seet det engang før, nemlig den Formiddag, da jeg maatte opsætte Dronningens Haar paa Grund af hendes sædvanlige Friseurs Sygdomsforfald.

Jeg fortalte Greven hiint Optrin ...

„Altsaa har hun selv malet det!" — udbrød han og greb atter Portraitet — „... den samme Haand, som i retfærdig Harme hævede sig mod mig, har hvilet herpaa med Kjærlighed! ... det Blik, der til evig Tid vil brænde mig i Sjælen, har ... O!" — afbrød han sig og trykkede Billedet til sine Læber — „kunde jeg med mit Hjerteblod vaske denne Plet af mit Vaaben, saa vilde jeg med Glæde udgyde det til sidste Draabe."

Greven havde aldeles glemt min Nærværelse; han skjulte atter Ansigtet i Hænderne og udstødte flere usammenhængende Ord; da han saae op, og hans Blik faldt paa mig, sagde han barsk:

„Du her? ... gaa! ... Nei, bliv! ... bliv!" — tilføiede han strax — „Du vilde overlevere dette Portrait i Dronningens egne Hænder? ... Reis, reis med Gud! ... Gid jeg selv turde gjøre det, for hendes Fødder anraabe om Tilgi-

velse for min Formastelighed og der ende et Liv, som er mig utaaleligt! ... Reis, naar Du vil, min Ven, reis, naar Du vil, men lad mig beholde Portraitet saalænge som muligt."

Da jeg forlod Grevens Værelse, hørte jeg ham aflaase Døren efter mig. Den Vildelse, der havde røbet sig i hans sidste Ord, vakte paany min Angst, og jeg skyndte mig at underrette Sophie om det Forefaldne.

Hun blev bleg, sprang op og ilede til Grevens Kabinet ...

. . . .

Greven er dog en forunderlig Karakteer; ligesaa fortvivlet og sønderknust han var imorges, ligesaa oprømt og munter var han ieftermiddags. Sophie har fortalt mig Alt, hvad der passerede imellem dem. Som man vil see, er det kun et Slags Gjentagelse af Optrinet med Bondepigen efter vor Ankomst til Vordingborg.

Efterat hun havde banket flere Gange og nævnet sit Navn, lukkede Greven endelig op for hende, idet han barsk spurgte, hvad hun vilde, og hvorledes hun turde vove at trænge sig ind i hans Værelse, udenat være kaldet. Sophie var nærved at lade sig skræmme; men Synet af Grevens Reisepistoler, som han havde taget frem og været ifærd med at lade, drev hende til at vove det Yderste. Med beundringsværdig Aandsnærværelse benyttede hun sig af en ubetydelig Tvistighed, der strax efter vor Ankomst til Hamborg havde fundet Sted mellem Hans Excellence og en dansk Officeer, som haabede at skaffe sig en høi Stjerne ved Hoffet ved at

fornærme og udfordre Greven; hun kastede sig paa Knæ og besvor ham at forlade Hamborg og ikke udsætte sit Liv ved en Duel med den elendige Slagsbroder, der kun tragtede efter at vække Opsigt —

„Deres Mod, kjære Greve," — sagde hun — „er altfor bekjendt til, at man skulde drage det i Tvivl, fordi De vægrer Dem ved at gaae ud for Haanden med enhver Fusentast, hvem det falder ind at spille Bramarbas."

Greven blev fort bag Lyset af Sophies List; han tillod hende at gjemme Pistolerne i Kassen paa det Vilkaar, at hun skulde hente sin Harpe og synge og spille en tydsk Sang for ham, „Mailied", som han holder overordenligt meget af. Sophie opfyldte hans Forlangende; med hvert Vers opklaredes Grevens Ansigt, og da hun havde sunget det sidste:

„Flieht der Stadt umwölkte Zinnen!
Hier, wo Mai und Lieb' Euch ruft,
Athmet, schöne Städterinnen,
Athmet frische Maienluft!
Irrt mit Euren Sonnenhütchen
Auf die Frühlingsflur hinaus,
Singt ein fröhlich Maienliedchen,
Pflücket einen Busenstrauß!"

sprang han op, greb hende i sine Arme og udbrød med et ungt Menneskes Fyrighed:

„Sophie! Du er det Kjæreste, jeg eier paa Jorden! Siig mig, hvorledes skal jeg belønne Dig? Forlang, hvad Du vil, jeg tilstaaer Dig Alt, om det saa var at gjøre Dig til Grevinde Rantzau!"

„Velan," — svarede Sophie, der skyndte sig at gribe Lei-

ligheden — „saa giv mig da Deres Æresord paa, at De aldrig mere vil tænke paa Selvmord, hvormeget De end føler Dem fristet dertil."

Greven studsede og betragtede Sophie taus i nogle Øieblikke. Derpaa sagde han bevæget:

„Ja, ædle Pige, jeg lover Dig aldrig at løfte Haand mod mit Liv, og vil Du modtage denne Haand, saa skal Du blive min ægteviede Hustru."

Sophie takkede ham for den første Deel af hans Løvte, men hvad det angik at blive hans Gemalinde, saa afslog hun det —

„Betænk, Herr Greve," — sagde hun — „hvilken Spot og Skam De vil udsætte Dem for ved at ægte en forhenværende Balletdandserinde og faae en Skræddermester til Svigerfader! Mig vil Folk kalde for en intrigant Qvinde, og skulde det træffe sig saaledes, at De døde først, saa ville Deres adelige Slægtninger snart finde Midler til at faae Ægteskabet erklæret ugyldigt og skille mig ved min stolte Titel. Desuden er der andre Grunde, som betage mig Modet dertil. Det er ikke længere siden end igaar, at Deres Excellence gav mig et Exempel paa, hvilken Troskab Deres tilkommende Gemalinde kunde vente sig af Dem. De stadige Besøg, Herr Greven tidligt paa Formiddagen faaer af de smukke Blomstersælgersker, her vrimler af, begyndte at blive mig mistænkelige, og jeg fandt desaarsag for godt med egne Øine at overtyde mig om, hvorvidt det kun var Deres Passion for Blomster, der foraarsagede dem. Jeg sminkede mine Kinder, malede mine Øienbryn, forskaffede mig en tydsk Bondepigedragt og præsenterede mig for Deres Excellence i Selskab med to virkelige

Blomstersælgersker, som jeg til Ære for mig kan forsikkre ingenlunde hørte til de Styggeste. Herr Greven var saa naadig at give mig Fortrinet, De kyssede mig, saa jeg blev bange for min Sminke, afnødte mig det Løvte at aflægge Dem en Aftenvisit og forærede mig slutteligt dette Par Ørenringe, som jeg hermed har den Ære at levere tilbage, da jeg fandt for godt at udeblive fra Stevnemødet."

„For Pokker!" — udbrød Greven — „saa Du var virkelig den Blomsterpige ..."

„Ja, Deres Excellence, jeg var den stakkels Pige, hvis Dyd De indbildte Dem at kunne beseire ved Guldets Hjælp ... Mit nærværende Forhold byder mig at see igjennem Fingre med saadanne ungdommelige Udskeielser; men som Deres Gemalinde vilde jeg sandsynligviis besvære Dem med Klager og Forestillinger. Naar jeg i en Alder af tyve Aar tog tiltakke med en Gemal paa treds, saa kunde jeg ikke finde mig i, at bemældte Herr Gemal hver Morgen havde et Dusin Blomsterpiger til Opvartning ved sit Toilette. Det vilde sætte ondt Blod mellem os, og derfor afslaaer jeg ærbødigst den tilbudte Ære."

Greven lo; han tænkte ikke mere hverken paa Selvmord, den ulykkelige Dronning eller Portraiterne. Sophie blev hos ham hele Aftenen, forat han ikke skulde falde tilbage til sin Melankoli. Hun iførte sig den Bondepigedragt, hvori hun nyligt havde indtaget Grevens letfængelige Hjerte, stoppede ham med egne Fingre en Pibe spansk Tobak og sang, spillede og dandsede afverlende for ham. Kuren lykkedes fuldkomment, Hans Excellence svor tilsidst, at han var det lykkeligste Men=

neske af Verden, og at han aldrig mere vilde lade de slemme Nykker faae Bugt med ham.

Da Sophie sagde Greven Godnat, viste han hende Portraiterne og underrettede hende om deres Historie og hvad jeg havde forlangt af ham —

„— Jeg greb Leiligheden," — fortalte Sophie videre — „og spurgte Greven, om han ikke fandt, det var bedst, at jeg overbragte Dronningen Portraiterne, da Synet af Dig udentvivl vilde være hende smerteligt. Mig derimod vilde hun ikke gjenkjende; thi deels har hun aldrig seet mig, undtagen paa Theatret, og deels agtede jeg at benytte det Forklædningstalent, hvorpaa jeg nyligt havde givet ham en saa slaaende Prøve.

Greven gik øieblikkeligt ind derpaa; men veed Du hvad han saa spurgte mig om?" — tilføiede Sophie smilende.

„Nei," — svarede jeg forundret.

„Han sagde: „Men skal Ernest ikke ledsage Dig? Jeg veed, Du holder en Klat af det unge Menneske, og maaskee vilde Du hellere være hans Kone end min Gemalinde?"

„Og hvad svarede Du saa?" — spurgte jeg med forventningsfuld Glæde.

„O, Monsieur Ernest," — svarede hun, idet hun gav mig et let Slag paa Kinden og hoppede afsted — „jeg svarede, at næst Hans Excellences egen Ledsagelse vilde ingen være mig kjærere, end Deres."

LII.

Dagen efter afreiste Sophie og jeg, begge klædte som Hamborgske Borgerfolk. Sophie var ganske henrivende i den Dragt. Greven slugte hende formeligt med Øinene, og det forekom mig, som der laa Noget i hans Blik, der vidnede om, at han halvveis angrede den givne Tilladelse. Saameget er vist, at han ved Afskeden lagde os paa Hjerte snarest muligt at komme tilbage og ikke spilde Tiden, som vi sidst havde gjort paa Reisen fra Kjøbenhavn til Ascheberg.

Egnens Skjønhed skulde rigtignok ikke forlede os til at gjøre Afstikkere. Et tristere Syn, end den nøgne Lüneburgerhede frembyder, kan man neppe tænke sig, og vi aandede formeligt lettere, da vi lykkeligt og vel havde stridt os gjennem denne Sandørken.

Henimod Aften ankom vi til Celle, hvor vi toge ind paa det bedste Gjæstgiversted. Efterat have udhvilet os lidt og nydt nogle Forfriskninger, bad jeg Værten skaffe en Veiviser, da vi vilde see os lidt omkring i Byen.

„En af mine Opvartere staaer til Herskabets Tjeneste;" — svarede Manden, en høi, alvorlig Hannoveraner — „forresten er her kun lidt at see, med Undtagelse af Slottet, hvor den stakkels danske Dronning sidder — Gud velsigne hende og forbande hendes Fjender!"

Opvarteren fortalte os underveis, at Dronningen var et sandt Forsyn for alle Fattige og Trængende i Byen og Omegnen, at aldrig Nogen gik tomhændet fra hende, og at hun havde trøstende og opmuntrende Ord til Enhver især —

„Her er Slottet," — sagde han, idet vi traadte udaf en snæver Gade, med gammeldags Huse, i Udkanten af Byen.

Belyst af det klare Maaneskin, laa et temmelig anseeligt, men skummelt udseende og forfaldent Slot eller Kastel foran os; det var omgivet af en bred Vandgrav og forsynet med Volde; ikke en Lyd hørtes derfra, med Undtagelse af Skildvagternes afmaalte Skridt frem og tilbage paa Broen.

„Boer Dronningen virkelig i den Uglerede?" — spurgte jeg vor Veiviser.

„Ja, i den fiirkantede Bygning i Midten," — svared han — „det har engang været et meget stort Slot, forend den sidste Hertug overdrog det til sin Broder, Kongen af England."

„Et stort Slot! for hende, som har hersket paa det prægtige Christiansborg!" udbrod jeg uvilkaarligt paa Dansk, thi hidindtil havde jeg efter Evne radbrækket det Tydske.

„Herren er dansk!" — udbrod Opvarteren, som formodenligt paa Grund af min norske Accent hidindtil ikke havde vidst, hvad Land han skulde henføre mig til — „ifald De kommer fra Danmark, vilde De foraarsage Dronningen stor Glæde ved at aflægge hende et Besøg og fortælle hende, hvorledes hendes Børn have det; thi de ere aldrig ude af hendes Tanker, efter hvad man siger."

„Vi have det netop til Hensigt ..." — sagde Sophie.

Idetsamme hørte vi Trin bagved os; jeg vendte mig om: den Kommende, en høi, kraftigbygget Mand, der gik med nedbøiet Hoved, saae op, hans Blik faldt paa mit Ansigt, som netop oplystes af Maaneskinnet, han standsede overrasket, ilede derpaa hentil mig og greb mig i Armen med de Ord:

„Monsieur Ernest! ... er det virkelig Dem?"

Det var en af Dronningens Løbere, en Englænder ved

Navn Stuart, der var kommet med hende til Danmark og trofast havde fulgt hende i Forviisningen.

Efterat den første Overraskelse var forbi, fulgte Stuart med os til Gjæstgivergaarden, hvor jeg underrettede ham om mit Ærinde og forestilte Sophie for ham som en Kjøbmandsdatter fra Hamborg, ved Navn Jomfru Krüger, der havde lovet mig at overlevere Hendes Majestæt Portraitet, da jeg frygtede for, at Synet af mig skulde gjøre et smerteligt Indtryk paa hende.

„Det er velbetænkt," — sagde Stuart — „Hendes Majestæt er nu rolig og temmelig fattet i sin Skjæbne; Synet af Dem vilde oprippe hendes Saar paany. Lad derfor Jomfru Krüger see hende først og overrække hende den dyrebare Gave. Skulde Hendes Majestæt ønske at see Dem, saa kan det jo senere skee. Der er for Øieblikket en Prindsesse af Sachsen-Gotha, en Cousine af Dronningen, i Besøg hos hende. De ere netop komne tilbage fra en Seiltour til Slottet Ahlden, hvor Kong Georg den Førstes Gemalinde sad indespærret i mange Herrens Aar, og den Udflugt har neppe indvirket opmuntrende paa hende. De skulde blot see, hvor forandret hun er, Monsieur Ernest! De vilde knap kjende hende igjen ... Kom til Slottet imorgen Formiddag Klokken ni. Jeg vil sige til Hendes Majestæt, at en ung Dame fra Hamborg ønsker Audients hos hende i et vigtigt Anliggende — De, min smukke Jomfru," — tilføiede Stuart med et galant Buk for Sophie, som han ikke syntes at gjenkjende — „behøver intet andet Pas, end Deres Ansigt."

. . . .

Dagen efter, til den bestemte Tid, ledsagede jeg Sophie til Slottet, hvor Stuart tog imod hende. Han førte hende gjennem flere gammeldags og halvforfaldne Gemakker til et Slags Forværelse, hvor han lod hende vente, medens han meldte Dronningen hendes Ankomst.

Han kom øieblikkeligt tilbage og bad hende følge med. Dronningen kom hende imode ved Døren til sit Paaklædnings-værelse, tog hendes Haand og bad hende i den mildeste og blideste Tone frit komme frem med, hvad der laa hende paa Hjerte.

„Stuart siger mig, at De kommer fra Kjøbenhavn;" — tilføiede Dronningen — „tør jeg bede Dem, naar vi have talt om Deres egne Anliggender, at meddele mig, hvad De veed om mine Børn ... det er saalænge siden, jeg har hørt fra dem! ..."

Medens Dronningen talte, knælede Sophie, trak Miniaturportraitet frem og overrakte Dronningen det.

„Min Gud!" — udbrød Dronningen, idet hun hurtigt greb det — „hvad seer jeg! min lille Louise! ..."

Hun bedækkede Billedet med Kys og tilføiede, idet hun søgte at fatte sig:

„Dette Portrait ... siig mig, hvorledes ... hvorfra har De faaet det?"

„En afdød Adelsmand betroede det til sin Kammertjener, og Kammertjeneren har betroet det til mig at overlevere det i Deres Majestæts egne Hænder."

„Tusind og atter tusind Tak for denne dyrebare Gave, kjære Pige! See, hvor den lille Uskyldige smiler til sin ulyk-

kelig Moder! ... O! aldrig saalænge jeg lever, skal dette Billede forlade mit Hjerte! ..."

Dronningen tabte sig atter i Beskuelsen af Portraitet, og det i den Grad, at hun aldeles glemte Overbringerinden, som ikke vovede at gjøre en Bevægelse, af Frygt forat forstyrre hende.

Endelig rev hun sig løs derfra og sagde:

„Tilgiv mig, jeg glemte mig selv! Lad en Moder saaledes takke Dem for den Gave, der næst hendes Børn er hende kjærest af Alt!"

Med disse Ord løftede hun Sophie op, kyssede hende paa Kinden og førte hende hentil en Stol, hvor hun bad hende tage Sæde.

Dronningen betragtede endnu engang Portraitet, lagde det derpaa ligesom modstræbende fra sig og fæstede et alvorligt og spørgende Blik paa Sophie:

„Siig mig," — begyndte hun — „hvorledes er dette undgaaet mine skarpsynede Forfølgeres Øine? ... Hvor er Kammertjeneren? ... O!" — tilføiede hun gysende — „det var i et rædsomt Øieblik, jeg sidstegang saae ham. Mange Prøvelser har jeg gjennemgaaet siden, og denne er ikke en af de mindst smertelige ... Jeg er kun ung af Aar, men gammel i Sorg ... jeg har lidt saameget i de sidste Maaneder, at det kunde forbittre en heel Menneskealder, Time for Time, Minut for Minut ..."

Hun tav et Øieblik og gjentog derpaa:

„Hvor er Kammertjeneren? ... Han har udsat sig for stor Fare ved at redde dette for mig. Jeg ønsker at see ham, skjøndt jeg maaskee ikke burde, paa Grund af de smertelige Erindriger, det vil vække hos mig ... Men" — afbrød hun

sig, idet hun betragtede Sophie stivt — „jeg har bestemt seet Deres Ansigt før ... har De aldrig været i Kjøbenhavn, Jomfru ... Krüger — var det saaledes?"

„Jo, Deres Majestæt," — svarede Sophie — „jeg har været i Kjøbenhavn og havt den Ære at see Deres Majestæt i Theatret."

„I Theatret? ... ja, rigtigt," — sagde Dronningen hurtigt — „De ligner meget en yndet Balletdandserinde, derfra skriver det sig, at De forekom mig saa bekjendt. Siig mig," — vedblev hun — „er Kammertjeneren ... er Ernest ...

„Han er her, Deres Majestæt."

„Jeg skylder ham Tak for den Delikatesse, han har lagt for Dagen ved at sende mig Portraitet gjennem en Dame, og tilmed en saa elskværdig Pige."

Med disse Ord tog hun sit Gulduhr af Halsen og rakte Sophie det.

„Gjør mig den Glæde" — tilføiede hun — at modtage dette som et ringe Beviis paa min Agtelse og Erkjendtlighed. Jeg ønsker at see Dem endnu engang, inden De forlader Celle, og skulde De nogensinde trænge til en Veninde, saa har De en i mig, der aldrig skal svigte Dem. Farvel og siig til Ernest, at jeg venter ham om to Timer."

Dermed reiste Dronningen sig og rakte til Afsked Sophie Haanden, som hun bukkede sig forat kysse, da Dronningen idetsamme traf hende til sig og kyssede hende paa Kinden.

LIII.

Endskjøndt det oprindeligt havde været min Bestemmelse egenhændigt at overrække Dronningen Portraitkapslen, blev jeg dog yderst forlegen og ilde tilmode, da jeg hørte, hvad der forestod mig. Jeg havde ikke fortalt Stuart, at jeg nu stod i Grev Rantzaus Tjeneste, thi ihvormeget jeg allerede havde drøftet denne Sag med mig selv og forsvaret den for Andre, var der dog bestandigt Noget i mit Hjerte, der sagde mig, at det ikke var, som det burde være. Det gik hermed, ligesom med mit Forhold til Sophie: jeg følte, hvad der var rigtigt, men jeg manglede Kraft til at gjøre det.

. . . .

Jeg var endnu ikke bleven enig med mig selv, om jeg skulde skjule, hvem der var min nye Herre eller ikke, da Stuart kom forat hente mig ind til Dronningen.

Stuart havde Ret: naar jeg ikke havde vidst det, vilde det neppe nogensinde være faldet mig ind, at den slanke, blege Dame, der i en halvt liggende Stilling sad paa Sofaen i Audientsgemakket, var den af Sundhed og Kraft svulmende Caroline Mathilde, som jeg tidt og ofte paa Hirschholm Slot havde seet tumle sin Jagthest trods nogen af det stærkere Kjøn, hvis Dragt hun ogsaa bar.

Dronningen skjulte halvt sit Ansigt i et Lommetørklæde; jeg saae hendes hele Legeme ryste krampagtigt. I længere end fem Minutter herskede der Dødsstilhed i Gemakket. Jeg havde en Følelse, ligesom jeg skulde qvæles.

Endelig tog Dronningen Lommetørklædet fra Ansigtet og spurgte med svag og bævende Stemme:

„Mine Børn, Ernest, mine Børn? ..."

Desværre vidste jeg kun lidt eller saagodtsom Intet om Kronprindsen og den lille Prindsesse; mit sidste Besøg i Kjøbenhavn havde været saa kort, og jeg saa optaget af mine egne Anliggender, at jeg ikke havde faaet Tid til at besøge mine Venner, Monsieur Brieghel og gamle Povel, som vare de Eneste, fra hvem jeg havde kunnet indhente paalidelige Efterretninger om Kongebørnene.

Jeg maatte derfor tilstaae min Uvidenhed i saa Henseende.

Hendes Majestæt lod til at blive meget forstemt over at see sit Haab skuffet. Efter en kort Taushed bad hun mig imidlertid med megen Venlighed fortælle, hvad der var hændet mig, siden hun sidst saae mig, og hvad der havde bevæget mig til at forlade Danmark.

Jeg adlød. Medens jeg fortalte om den oprørende Behandling, der var bleven min ulykkelige fordums Herre tildeel, saae jeg hende flere Gange knuge Haanden mod Brystet, og hendes blege Kinder blive endnu blegere.

Fortællingen rev mig uvilkaarligt med sig, og inden jeg forsaae mig, havde jeg røbet, hvad jeg var halv bestemt paa at skjule.

Ved Grev Rantzaus Navn hævede Dronningen Hovedet og betragtede mig et Øieblik skarpt og stivt; derpaa lod hun det atter synke og blev siddende taus og ubevægelig, indtil jeg havde endt.

Der opstod atter en temmelig lang Taushed. Endelig afbrød Dronningen den og spurgte med qvalt og bævende Stemme:

„Jeg har ladt mig fortælle, at man brugte Torturen

for at faae ham til at anklage mig. Siig mig, Ernest, var det virkelig Tilfældet?"

Jeg vidste, at Dronningen ene og alene havde ladt sig bevæge til at afgive Tilstaaelsen om Ægteskabsbrud, idet Haab derved at frelse Grev Struensees Liv. Hvorledes kunde jeg da overfor hende, der havde offret Ære og Krone for hans Skyld, erklære, at det kun var Frygten, der havde bevæget ham dertil? ...

Jeg svarede derfor mod mit bedre Vidende:

„Ja, Deres Majestæt, saavidt jeg veed, blev der anvendt Tommeskruer mod min ulykkelige Herre, forend han kunde bringes til at afgive den Forklaring, som Deres Fjender ønskede."

Et Glædeslyn spillede i Dronningens Øine, hun foldede Hænderne og sagde blidt:

„Saa tilgiver jeg ham af oprigtigt Hjerte og haaber, at Gud ogsaa har tilgivet ham ..."

Hun tav et Øieblik og tilføiede derpaa:

„Du er altsaa i Grev Rantzaus Tjeneste? ... Han behandlede mig haardt, meget haardt, men jeg overøste ham ogsaa med Haan og Foragt ... det gjaldt hans Hoved, hvis Foretagendet var mislykket ... Jeg stræber ogsaa efter at kunne tilgive ham ... Han er falden i Unaade, hører jeg! Hvad er den egenlige Grund dertil? kan Du fortælle mig det?"

„Ja, Deres Majestæt;" — svarede jeg glad ved at kunne anføre Noget til Gunst for Greven — Grunden var, at Enkedronningen tilligemed General Eichstedt, Oberst Köller og Secretair Guldberg havde fattet den Plan at udnævne Arveprindsen til Regent, under Paaskud af Hans Majestæts Sinds-

svaghed og Kronprindsens Mindreaarighed, og begjærede Grev Rantzaus Samtykke og Medvirkning til Iværksættelsen heraf, hvilket Greven ikke alene paa det Bestemteste afslog, men endogsaa fandt sig beføiet til at stemple som Landsforræderi. Følgen heraf var hans Unaade og Forviisning."

Et vantro Smiil foer over Dronningens smukke og blege Ansigt.

„Det er Sandhed, Deres Majestæt," — udbrød jeg ivrigt — „hvert Ord er Sandhed — jeg sværger det ved min Sjæls Salighed!"

Derpaa fortalte jeg Dronningen Optrinet paa Frederiksbergslot og Kammerherre Harboes tvende Besøg hos Greven.

Dronningen tav en Tidlang og sagde derpaa:

„Det, Du har fortalt mig, kan ikke Andet end opreise Greven i mine Oine og forsone mig med ham. Hvad han har forbrudt mod Moderen, har han gjort godt igjen mod Børnene, ja maaskee mere end det; thi min lille Frederik vilde neppe leve længe, ifald hans Onkel var bleven Regent. Naar Du kommer tilbage til Hamborg, saa siig Grev Rantzau fra mig, at jeg takker ham, fordi han har reddet min Søn og hans Konge, og at jeg tilgiver ham af et oprigtigt Hjerte."

Med disse Ord rakte Dronningen mig Haanden; jeg kastede mig paa Knæ, kyssede den ærefrygtsfuldt og modtog til Afsked en Pung med hundrede Guineer, som jeg ikke vovede at afslaae, skjøndt jeg følte mig ydmyget derved.

. . . .

Dagen efter havde Sophie sin Afskedsaudients hos Dron-

ningen, der gjorde hende flere Spørgsmaal angaaende Grev Rantzau og tilsidst sagde:

„Jo længere jeg betragter Deres Ansigt, destomere føler jeg mig overtydet om, at det ikke blot er en tilfældig Liighed med den omtalte Balletdandserinde, der gjør, at De forekommer mig saa bekjendt, men ..."

„Tilgiv, Deres Majestæt, at jeg vovede at føre Dem bag Lyset," — sagde Sophie, idet hun faldt paa Knæ.

„Nu gjenkjender jeg Dem, nu gjenkjender jeg Dem!" — udbrød Dronningen, idet hun greb hendes Hænder, løftede hende op og saae hende venligt ind i Ansigtet — „De er Mademoiselle Livernet, som Grev Rantzau fik til at forlade Theatret ... Lad mig byde Dem velkommen i Deres eget Navn."

Samtalen faldt atter paa Greven, og nu, da Sophie kunde tale frit og uden Frygt forat røbe sig, lykkedes det hende snart fuldkomment at overbevise Dronningen om, at Grev Rantzau virkeligt angrede at have laant Haand til at styrte hende, og at det rimeligviis alene var hans Troskab, som Kronprindsen havde at takke for Livet —

„Thi" — sluttede hun — „jeg veed med Sikkerhed, at Greven ikke blot nedlagde sin Protest i Statsraadets Protokol, men at han ogsaa sendte Gjenparter deraf til London og Stokholm og alle de fornemste Adelsmænd i Danmark, Norge og Hertugdømmerne."

Sophie fuldendte hvad jeg havde begyndt: ved Afskeden gav Dronningen hende en egenhændig Skrivelse til Greven, hvori hun forsikkrede ham om sin Tilgivelse, takkede ham for hans Troskab mod Kongen og Kronprindsen og tilbød ham

— hvis han ønskede at begive sig til England — at skrive til London, for at sikkre ham en god Modtagelse.

Samme Dag forlode vi Celle.

. . . .

Greven modtog os just ikke med det mildeste Ansigt ved vor Hjemkomst fra Reisen, som havde varet samfulde tre Dage, istedetfor de bestemte fireogtyve Timer; men da Sophie omfavnede ham og overrakte ham Dronningens egenhændige Skrivelse, forsvandt hans Vrede, ligesom Dug for Solen. Han greb Brevet, aabnede det med feberagtigt Hastværk, gjennemløb det og trykkede det derpaa til sine Læber med en Andagt, som en Katholik en Helgenreliquie.

. . . .

Der er allerede bestilt Postheste, og imorgen gaaer Reisen til Amsterdam. Dronningens Tilbud med Hensyn til Opholdet i England vil Greven ikke benytte sig af, da han, som han svarede Sophie, aldrig kunde haabe at være velkommen hos den Fyrste, hvis Søster han havde styrtet fra Tronen."

„Ved denne Periode, i Efteraaret 1772" — siger Mr. John Brown, hvis Værk Udgiveren, som bemærket, i sidste Afsnit har fulgt, kun med de Forandringer, som Brugen af første Person istedetfor tredie gjorde nødvendig — „slutter det

danske Haandskrift, hvoraf disse Blade ere oversatte. Den smukke danske Piges og den trofaste Normands senere Skjæbne er ubekjendt; hvad Grev Rantzau-Ascheberg angaaer, saa døde han 1789 i Avignon, i en Alder af tooghalvfjerdsindstyve Aar."

Ende.

